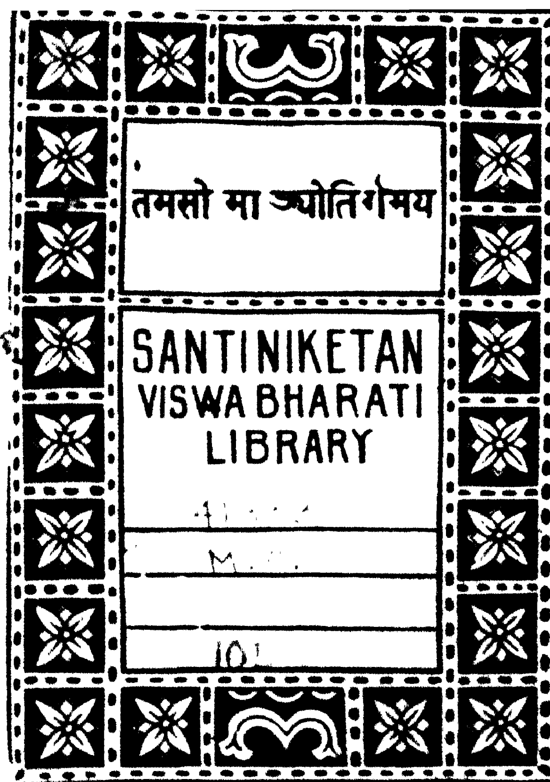

तमसो मा ज्योतिर्गमय
SANTINIKETAN
VISWA BHARATI
LIBRARY

ABHIDHÁNAPPADÍPIKÁ;

OR,

DICTIONARY OF THE PÁLI LANGUAGE.

BY

MOGGALLÁNA THÉRÓ.

With English and Sinhalese Interpretations, Notes, and Appendices,

BY

WASKADUWÉ SUBHÚTI, P.N.M.R.,

Buddhist High Priest.

THIRD EDITION.

COLOMBO:
GEORGE J. A. SKEEN, GOVERNMENT PRINTER, CEYLON.

1900.

පාලිනිඝණ්ඩු

ඉත්‍යපි වොහාරං ගතා

අභිධානප්පදීපිකා.

ආචරිය මොග්ගල්ලානත්ථෙරවරෙන

විරචිතා.

—

පවර නෙරුත්තිකාචරිය

මහාවිහාවි රාජගුරු සංඝනායක සුභූතිත්ථෙරෙන

සොධිතා ච සංඛතා ච

තෙනෙව සම්පාදිතාකාරාදිගණ්ඨි සහිතා.

—

සත්ථාදෙනක දෙසාධිපතිනා

පරමින්ද මහාචුලාලංකාර භූපතිනා

වැස්ට් රිඩ්ජ්වේ වහන්සෙ ලංකාධිපතිනා

ආණත්තියා

ජී. ජේ ඒ ස්කීන් නාම මහාසයස්ස රාජකීය මුද්‍රණශාලාය

2444 තමෙ සාසනවස්සෙ කාරිතා මුද්‍රාපිතා.

1900.

Dedicated,

BY SPECIAL PERMISSION,

TO HIS MAJESTY

SOMDETCH PIAPARAMENDRA MAHÁ CHULALON KOVN,

KING OF SIAM,

&c., &c., &c.

BY THE EDITOR,

WASKAḌUWE SUBHÚTI, P.N.M.R.,

Buddhist High Priest.

PREFACE.

HE volume now presented to the world, entitled "Abhidhánappadípiká," is a Dictionary of Páli Synonyms, of the highest authority, which holds the same place in the Páli Literature as the celebrated "Amarakosha" does in the Sanskrit. It was compiled by a learned Buddhist Priest of this Island of the name of Moggallána, who lived in the reign of Parákkrama Báhu the Great (A.D. 1153, A.B. 1696), and who resided in the monastery of Jetawane in the city of Polonnaruwa, under the patronage of that monarch.

To render the present edition generally acceptable to the public, the Editor has given the interpretation of each Páli word in the English and Sinhalese languages, having carefully compared the text with the best Commentaries and Glossaries on the work extant in the country, and inserted numerous Notes, which he trusts will be found useful.

To enable the student to separate each word of the text from contiguous terms which affect their initials and finals, he has introduced marks of punctuation, which are intended to serve a double purpose, viz., to distinguish one word from another, and to indicate their genders. A full stop or period is placed after nouns of the masculine gender, a comma after those of the neuter gender, and a small "*f*" to denote the feminine gender; and in instances in which a word may be used in two genders, both the marks are retained.

To obviate the difficulties which the student is likely to experience in separating the words which have coalesced into each other by the rules of Sandhi, or permutation, the Editor has inserted a small figure near every word which is affected by those rules, referring to an Appendix, in which the words are separated one from the other, with numerical references to the pages in which they occur.

The number of Synonyms for each particular object is indicated by a large figure near each marginal reading in Sinhalese, and the mere explanatory words are separated from the words, of which the sense is exhibited, by parentheses.

The Editor has much pleasure in being able to append to this Edition a list of all the words in *Abhidhánappadípiká* and *Ékakkharakósa* alphabetically arranged, with references to the stanzas in the texts where they occur, thus enabling the student to derive from this work the additional benefit of a Páli Dictionary. All the words comprised in the two classes *Anékártha* (Homonyms) and *Avyaya* (Indeclinables), and also all *Upasargas* (Prefixes) and *Nipátas* (Adverbs, &c.), have also been alphabetically arranged in two separate lists and placed after the section treating of the dissolution of the component parts of words; these lists (the words in which are also embodied in the principal list referred to) are intended to help the student to acquire a thorough knowledge of all the words of the classes to which they belong, their meanings, &c.

The Appendix also contains two valuable little works which will prove extremely useful to the Páli student. The first, entitled *Ekakkharakósa*, is a small vocabulary of words of various significations ending in certain final letters, compiled by a very learned Buddhist Priest in Burmah named Saddhamma Kitti; and the other, entitled *Wibhattyattha*, affords examples of the Páli Cases.

The Editor cannot allow this opportunity to pass without offering grateful thanks to the Ceylon Government for sanctioning the printing of this work at the Government Printing Office.

He also feels it his duty to tender his warmest thanks to Mr. G. J. A. SKEEN, the Government Printer, and to Mr. H. C. COTTLE, the Assistant Government Printer, for the assistance and facilities they have accorded to him in carrying this work through the Press.

WASKAḌUWÉ SUBHUTI, P.N.M.R.,
Buddhist High Priest.

Colombo, 27th October, 1900.

සංක්ෂේපනය.

ශ්‍රී බුද්ධවර්ෂයෙන් 1696 දී ලක්දිව රජ පැමිණි පරාක්‍රමබාහු නම් නරශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ කාලයෙහි, එම රජ විසින් කරවනලද මහා ජේතවන නම් විහාරයෙහි වැඩසිටිය මෞද්ගල්‍යායනස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් රචනාකරණලද අභිධානප්‍රදීපිකා නම්වූ මෙම ප්‍රකරණය පාලිභාෂාව ඉගෙණීමෙහි උත්සාහවත් සියල්ලන්ටම අත්‍යන්තෝපකාරීවූ පොතක්ය. එහෙත් මඳක් දුරට නුගත් අයවලුන්ට (සන්නය නැතිව) මෙම පොතෙන් ප්‍රයෝජන ගැණීම අපහසුබවද, අතින් අතට ලියනලද පොත් බොහෝ වරද බවද, එසේම මෙය අධෝලිපි සහිත නිසා ලියවාගැණීමත් දුෂ්කරබවද, යනාදිය කල්පනාකොට සන්න ටීකාදිසමග සමකර බලා, පදච්ඡේද ලිඞ්ගභේදාදිය හා සිංහල ඉංග්‍රීසි වචනත් ඇතුව තවත් එට ප්‍රයෝජනවත් අලුත් කාරණත් එකතුකොට සියල්ලදෙනාටම ප්‍රයෝජන ගැණීමට පහසුවූ විදියකට යොදා, යලිත් මෙයට අවුරුදු 113කට පමණ ප්‍රථම බුරුමරටේ රතනාපුර නුවර සිටි ඉතා ප්‍රසිද්ධ සමර්ථයෙක්වූ ධර්මකීර්ති නම් ස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් සාදනලද (එකාක්ෂර නාමයන්ගේ අනේකාර්ථයක්වූ) **එකක්ඛරකෝස** නම් ඉතා මාහැඟි ප්‍රකරණයද, මෙයට අවුරුදු 419කට පමණ ප්‍රථම එම රටේ අරිමද්දන නුවර රජකම් කල රජකෙනෙකුගේ කුමාරිකාවක් විසින් සාදනලද (උදාහරණ සහිත විභක්තීන්ගේ අර්ථ ප්‍රකාශවූ) **විභත්‍යර්ථ** නම් සුළු ප්‍රකරණයද, යන පොත් දෙකත් පාලිභාෂාව ඉගෙණගන්නා අයවලුන්ට ඉතා ප්‍රයෝජනවත් හෙයින් මෙහි අගට සම්බන්ධකොට අච්චුගස්වා ප්‍රසිද්ධකෙළෙමි.

1. මෙහි ගාථාවල නම් වෙන්කරගැණීම පහසුවන පිණිස නාමයක් නාමයක් පාසා තිත් හෙවත් සලකුණු දමා ඒ සලකුණුවලින්ම ඒ ඒ නාමයන්ගේ ලිඞ්ගභේදය හඟවාදීම පිණිස පුල්ලිඞ්ග නාම ලඟට මෙලෙස (.) ලකුණක්ද, ස්ත්‍රීලිඞ්ග නාම ලඟට මෙලෙස (f) ලකුණක්ද, නපුංසකලිඞ්ග නාම ලඟට මෙලෙස (,) ලකුණක්ද ද්විලිඞ්ග ත්‍රිලිඞ්ග නාමයන් ලඟට ඒ ඒ ලකුණු මිශ්‍රකිරීමෙන්ද යෙදුවෙමි.

2. සන්ධි වීමෙන් බැඳවූ නාමයන් වෙන්කරගැනීම පහසුවන පිණිසද, සන්ධික්‍රමය දැනගැනීම පිණිසද, ඒ ඒ සන්ධි ලඟ ඉතා සිහින් ඉලක්කම්වලින් සලකුණුකොට ඒ සියල්ල පොතේ අවසාන යෙහිදී පද බිඳ දමා ඇත.

3. මෙහි ගාථාවල ඒ ඒ ද්‍රව්‍යාදියට නම් දක්වාගණී යන අතර දක්වා තිබෙන නිපාතාදිය වෙන්කරගැනීම පිණිස මෙලෙස ( ) ලකුණක් දමා ඇතුවත් ඇර ඒ ඒ ද්‍රව්‍යාදියට දක්වා තිබෙන නම් ගණන් පහසුවෙන් දැනගැනීම පිණිස සිංහල වචන ලඟ ඉලක්කම් දමාත් ඇත.

4. තවද 1862 දීද, 1883 දීද, යන පළමුවෙනි දෙවෙනි වාරදෙකේ දීම මේ පොතට සම්බන්ධකරන්ට නොලැබුනාවූ ඉතාවැදගත් ප්‍රයෝජනවත් අකාරාදියක්ද, (එනම අභිධානප්පදීපිකාවට අයිති සියලුම වචන හා එකක්ඛරකොසයේ සියලු අනෙකාර්ථ අක්ෂරද, අකාරාදි පිළිවෙලටයොදා ඒ ඒ වචන සඳහන්වුනුලබන ගාථාවල අඞ්කද ඒ වචනවලට අනතුරුව යොදා සාදනලද අකාරාදිය) මේ 3 වෙනි වාරයෙහි මෙහි අගට යොදන්ට පුළුවන්වීමද අපට මහත් සතුටක්වන් ඇර, මේ පොතෙන් ප්‍රයෝජනගන්නා භවතුන්ටද අභිධානප්පදීපිකාවෙන් ලැබියයුතු ප්‍රයෝජනය පමණක් නොව, පාළිඅකාරාදියකින් ලැබියහැකි ප්‍රයෝජනයද මෙයින්ම ඉෂ්ටවනබැවද; අනෙකාර්ථ, අව්‍යය යන වර්ගදෙකට අයත් සියලුම **අනෙකාර්ථ** නාමයන් හා සියලුම **උපසර්ග නිපාතයන්ද** මෙපමණයයි දැන එවායේ අර්ථාදිය දැනගැනීමට උපකාරවූ සුළු අකාරාදි දෙකක් වෙන්වෙන් වශයෙන්ද, (මෙහි පදවෙළෙඳ කාණ්ඩයට අනතුරුව) යොදනලද නමුදු එසියලු අනෙකාර්ථ නාමාදිය මුලින් කියනලද අකාරාදියටත් අඩංගුව ඇති බවත් මෙයින් දනුයත්දෙමි

තවද මෙය හාච්චාකරන්නාවූ ආධුනිකයින්ගේ අත්වලට ත්වර දිවූ පොතක් දෙනු පිණිස තවත් පණ්ඩිතයන්ගේ ආධාරත් ඇතුව මෙහි වචන ශුද්ධකිරීමට උත්සාහගත් නමුත්, සනාන ටීකා දෙකෙහි පවා සමහර වචන එකකට එකක් වෙනස්ව තිබීමෙන් හා අච්චුගැසීමේදී අකුරු අඩු වැඩිවීමෙන් වූද, අප ප්‍රමාදභ්‍රමාදිය හඳුනයකලාවූද, යම් යම් දොස්, මේ 3 වෙනි වාරයෙහිද ඇතිවෙන්ට පුළුවන, ඒවා පණ්ඩිතයින් කරුණාලබා පිළිවිසීමෙන් දැනගන්නා මෙන් ඉල්ලාසිටිමි.

WASKADUWE SUBHUTI, P.N.M.R.,
Buddhist High Priest.

වර්ෂ 2444 දීය.

ON READING PALI.

There are forty-one letters, of which eight are Vowels and thirty-three Consonants:—

VOWELS.

Initial.					Medial and Final.*					
අ	a	as	*a*	in *what*						
ආ	á	as	*a*	in *father*	ා	as	කා	ká	ඛා	khá.
ඉ	i	as	*i*	in *pin.*	ි	as	කි	ki	ඛි	khi.
ඊ	í	as	*i*	in *antique.*	ී	as	කී	kí	ඛී	khí.
උ	u	as	*u*	in *full.*	ු or ු	as	කු	ku	ඛු	khu.
ඌ	ú	as	*u*	in *tune.*	ූ or ූ	as	කූ	kú	ඛූ	khú.
එ	e	as	*e*	in *prey.*	ෙ	as	කෙ	ke	ඛෙ	khe.
ඔ	o	as	*o*	in *tone.*	ො	as	කො	ko	ඛො	kho.

CONSONANTS.

ක	ka	ඛ	kha	ග	ga	ඝ	gha	ඞ	ṅa
ච	cha	ඡ	ch'ha	ජ	ja	ඣ	jha	ඤ	ña
ට	ṭa	ඨ	ṭ'ha	ඩ	ḍa	ඪ	ḍha	ණ	ṇa
ත	ta	ථ	t'ha	ද	da	ධ	dha	න	na
ප	pa	ඵ	p'ha	බ	ba	භ	bha	ම	ma
ය	ya	ර	ra	ල	la	ව	va	ස	sa
හ	ha	ළ	ḷa	අං	aṃ				

DOUBLE CONSONANTS.

ද්ව = ද්ව dwa, ද්ධ = ද්ධ ddha, ත්ථ = ත්ථ ttha, ඞ්ග = ඞ්ග ṅga, බ්භ = බ්භ bbha, ම්බ = ම්බ mba, ච්ච = ච්ච chcha, ්‍ය = ය following another consonant, as නිය්‍යං niyyaṃ, ්‍ර ra, following another consonant, as බ්‍රාහ්මණ Bráhmaṇa.

Of the vowels, the three අ, ඉ, and උ are short, the other five are long, but එ and ඔ are pronounced as if short before a double consonant, as එත්ථ ettha, සෙය්‍යො seyyo, ඔට්ඨො oṭṭho, සොත්ථි sotthi.

When a symbol is associated with a double consonant, the vowel represented by it belongs to the latter. Thus, in අම්හෙ the vowel එ represented by ෙ belongs not to ම but to හ, and is pronounced amhé.

* It will be seen from the list of consonants that the vowel අ is inherent in every consonant, unless it is dropped by adding a symbol of another vowel or joining another consonant to it; thus, the letter ම *ma* loses its inherent vowel by adding the symbol ෙ, as in මෙ *me*, or by joining to it බ as in the word අම්බ *amba*.

Praxis in Reading.

1

[illegible]
tathágato yo karuṇákaro karo
[illegible]
payáta mossajja sukhappadaṇ padaṇ
[illegible]
aká paratthaṇ kalisambhave bhave
[illegible]
namámi taṇ kevala dukkaraṇ karaṇ

2

[illegible]
apújayuṇ yammuni kuñjará jara
[illegible]
rujádi muttá yahi muttare tare
[illegible]
ṭhitá tiwaṭṭambu nidhinnará nará
[illegible]
tariṇsu taṇ dhamma maghappahaṇ pahaṇ

3

[illegible]
gatammunindo rasa súnutaṇ nutaṇ
[illegible]
supuñña khettaṇ bhuvanesu taṇ sutaṇ
[illegible]
gaṇampi páṇí kata saṇvaraṇ varaṇ
[illegible]
sadá guṇoghena nirantarantaraṇ

4

[illegible]
náma liñgesu kosalla matthanichch'aya káraṇaṇ
[illegible]
yato mahabbalaṇ Buddha vachane páṭawatthinaṇ

5

[illegible]
náma liñgányató Buddhabhásitassa rahánabaṇ
[illegible]
dassayanto pakásissa mabhidhánappadípikaṇ

6

[illegible]
bhíyo rúpantará sáhachariyena cha katthachi
[illegible]
kvachá bachcha vidhánena ñeyyaṇ thí punnapuṇsakaṇ

අභින්නලිඞ්ගිනං යෙව ද්වන්දො ච ලිඞ්ග වාචකා
abhinna liṅginaṃ yewa dvando cha liṅga váchaká
ගාථා පාදන්ත මජ්ඣට්ඨා පුබ්බං යන්ත්‍ය පරෙ පරං
gáthá pádanta majjhaṭṭhá pubbaṃ yantya pare paraṃ

8

පුමිත්ථියං පදං ද්විසු සබ්බලිඞ්ගෙ ච තීස්විති
pumitthiyaṃ padaṃ dvisu sabbaliṅge cha tisviti
අභිධානන්තරාරම්භෙ ඤෙය්‍යං ත්වන්තමථාදි ච
abhidhánantará rambhe ñeyyaṃ tvantamathádi cha

9

භීයො පයොගමාගම්ම සොගතෙ ආගමෙ ක්වචි
bhíyo payógamágamma sogate ágame kvachi
නිඝණ්ඩු යුත්තිඤ්චානීය නාමලිඞ්ගං කථීයති
nighaṇḍu yuttiñchániya námaliṅgaṃ kathiyati

1

කරුණාකරො, කරුණාවට ආකරවූ; යො තථාගතො, යම් සර්වඥයෙක් තෙම; කරපරිතාවා, [illegible] පත්තාවූ; සුඛප්පදං, (නිර්වාණ) සුඛදායකවූ; පදං, නිර්වාණපදය; [illegible], කැර; [illegible], ලොකයෙහි උත්පත්තිස්ථානවූ; භවං, සංසාරයෙහි; [illegible] දුක්ඛරං, සිඝ්‍ර දුෂ්කර ක්‍රියාව; කරං, කරන්නේ; පරකං අත්‍ථ, පරවැඩ කොළේද; තං, ඒ තථාගතයා; නමාමි, වඳිමි.

[illegible] (උපදෙව) [illegible]; [illegible], සම්බුද්ධවරයෝ; [illegible] අපූජ්‍යං; (ගරුකැත්ති තැබීම් ආදීයෙන්) [illegible]; [illegible] වම්යෙන්හි; [illegible], පිහිටියාවූ; [illegible]; [illegible], මනුෂ්‍යයන් හා දේවතාදීනු; [illegible]; [illegible] කොලෙස්වා [illegible] තැමති සාගරයෙන්; තරිංසු, එතරවූද; [illegible], [illegible]; [illegible] අපි, ඒ [illegible]; අහං, මම, නමාමි; වඳිමි.

3

මුනින්ද්‍ර [illegible], තථාගතයාගේ [illegible] පුත්‍රබවට; ගතං, පැමිණියාවූ; [illegible], [illegible]; [illegible]; [illegible], [illegible]; [illegible], පූජිතවූ; පාණ්ඩිකත සංවරං, [illegible] (සීල) සංවරඇති; වරං, උතුම්වූ; ගුණයෙන, ගුණසමූහයෙන්; නිරන්තරං, අතර නැතිවූ; අන්තරං, සිත්ඇත්තාවූ; තං ගණම්පි, ඒ (අෂ්ටආර්යපුද්ගල) සංඝයාද; සදා, හැම්කල්හි; නමාමි, වඳිමි.

මෙමෙස් ත්‍රිදශන [illegible] රත්නත්‍රයට [illegible] ඉන්පින් [illegible] කාලු "නාමලිංගයු" [illegible].

4

[illegible], [illegible]; නාමලිංගයු කොසල්ලා, නම් ලිංග ව්‍යවහාරයෙහි දක්ෂබව; [illegible], [illegible]; [illegible], [illegible] කොටවූහට; යතො, යම් හෙයකින්; [illegible], [illegible].

[illegible] සතුටු මෙමේ සම්පූර්ණයි.

5

අථහා, එහෙයින් ; බුද්ධභාසිතස්ස, ජිනවචනයට ; අරහානි, අනුරූපවූ ; නාම ලිංගානි, නාම හා ලිංග ; දස්සයන්තො, දක්වන්නාවූ ; අහං, මම ; අභිධානප්පදීපිකං. එනම්වූ නිඝණ්ඩු ශාස්ත්‍රය : පකාසිස්සං, කියමි.

භිය්‍යො, බොහෝසෙයින් ; රූපන්තරා, රූපවිශෙෂයෙන්ද ; කත්ථචි, කිසිතැනෙක්හි ; සාහචරියෙනච, සාහචාර්‍යයෙන්ද ; ක්වචි, කිසිතැනෙක්හි ; ආහච්චවිධානෙන, විශෙෂ විධානයෙන්ද ; ථීපුංනපුංසකං, ස්ත්‍රීලිංග පුල්ලිංග නපුංසකලිංග ; ඤෙය්‍යං, දතයුතුයි. බොහෝසේ "බුම්බා දසබලො, සාඛා ලක්ඛං, මඤ්ජූනිත් ආකාසගඞ්ගා" යනාදිවූ රූප විශෙෂයෙන් ලිංග ව්‍යවස්ථාව වෙයි. "සුජම්පති සහස්සක්ඛො" යනාදිවූ ස්ථාන යන්හි "සහස්සක්ඛො" යනාදිය රූපභෙදයෙන්ම පුල්ලිංගයයි හැඟෙයි, "සුජම්පති" යන රූපය ලිංගත්‍රයෙහි සමානවීනමුදු සහස්සක්ඛ නාමය හා එක්කොට දක්වූහෙයින් සාහචර්‍යයෙන් පුල්ලිංගයයි දතයුතුය. "පකතිත්ථං" යනාදියෙහි "ඉත්ථියං" යි විශෙෂ විධානය කළහෙයින් ප්‍රකෘතිනාමය ස්ත්‍රීලිංගයයි දතයුතුය යනු භාවයි.

ද්වන්දොච, ද්වන්ද්වසමාසයද . අභින්නලිංගානංයෙව, සමාන ලිංග ඇති ශබ්දයන්ගෙමය ; ගාථාපාදන්තමජ්ඣට්ඨා, ගාථාපාදයන්ගේ අන්තයෙහි මධ්‍යයෙහි සිටි ; ලිංගවාචකා, (ඉත්ථියං පුමෙ යනාදිවූ) ලිංගවාචකපදයෝ. පුබ්බං යන්ති, ආදිය - යෙති ; අපරෙ, ගාථා පාදයන්ගේ ආදියෙහි සිටි ලිංගවාචකපදයෝ ; අපරං, පරපදය හා සම්බන්ධයට යෙත්. "අභිදස්සනායකනායපලොක්ඛා" යනාදි තන්හි ; අභින්නලිංගියයන්ගේ එකවශ හෙයින් "අපලොක්ඛා" යන නපුංසකලිංග ශබ්දය හා ද්වන්ද සමාසකොට දක්වූ දස්සන. අකන, ලොචනාදිද නපුංසකලිංගයයි දතයුතුනොහ. "වජිරං පුනනපුංසකෙ" යනාදි තන්හි ගාථාපාදන්තයෙහි සිටි "පුනනපුංසකෙ" යන ලිංගවාචක ශබ්දයද, "අසනි ථීපු කුලිසං" යනාදියෙහි ගාථාපාද මධ්‍යයෙහි සිටි "ථීපු" යන ලිංගවාචක ශබ්ද යද ආදිව සිටි වජිරං අසනි. යනාදි පදනා සම්බන්ධකටයුතුය ; "අපුමෙ තාරකොචව" යනාදි තන්හි ගාථාපාද ආදියෙහි සිටි "අපුමෙ" යනාදි ලිංගවාචක ශබ්දද. "තාරකොච" යනාදි පරපද හා සම්බන්ධ කටයුතුය යනු භාවයි.

පුම්භවිසං, පුල්ලිංග ස්ත්‍රීලිංග ශබ්දයෙහි ; ථීපු ඉති පදං, ථීපු යන පදයද ; සබ්බලිංගෙ, සර්වලිංග ශබ්දයෙහි , තීසු ඉති. තීසුයන පදයද ; ඤෙය්‍යං, දතයුතුය : අභිධානන්තර ආරම්භෙ, අනාවශ්‍යාවස්ථායෙහි නාම තීසන්ට පටන්ගැනෙම්වහි : තථා, තුඅන්තපදයද . අථාදිච, අථශබ්දය ආදිකොට ඇති පදද . ඤෙය්‍යං, දතයුතුයි.

යම්තැනෙක්හි "ථීපු" යන පදයෙක් ඇත්නම් ඒ ලක්ෂණයෙන් ඒ හා සම්බන්ධවූ නාමය ස්ත්‍රීලිංග පුල්ලිංග දෙක්හි වැටෙයි දතයුතුය. යම්තැනෙක්හි "තීසු" යන පදයෙක් ඇතිනම් ඒ හා සම්බන්ධවූ ශබ්දයන් ලිංගත්‍රයෙහි වැටෙයි දතයුතුය. "ජයො තු ජිනං ආරිනං" යනාදිවූ තැන්හි "ජයං තු" යනාදිවූ තුඅන්තපදද, "අථොභාගො පකාසොච" යනාදි තන්හි ; අථශබ්දය ආදිකොටඇති ඔභාගො යනාදි පදද ; අනා අභිධානයකට පටන්ගැනෙම්හි වැටෙනහෙයින් ආදියට සම්බන්ධනොකොට මතුකියන වස්තුවට නමැයි දතයුතුය යනු භාවයි.

9

යතො, බොහෝහෙ : සොතපෙතදාන, මෙහොගමයෙහි ; පයොගං, ප්‍රයෝගය, ප්‍රයෝගයට පැමිණද ; ක්වචි, කිසිතැනෙක්හි ; නිඝණ්ඩුදුනාම ආනිය, අභිධාන ශාස්ත්‍රයෙහි ප්‍රසිද්ධ යෙණද ; නාමලිංගං, නාමලිංග ; කථිතං, කියනලදි.

බොහෝසේ මොහොගමයෙහි ප්‍රයෝගවූ පරිද්දෙන් නාම ලිංග ව්‍යවස්ථාව කරම්හයි. සමහරතැනෙක්හි නිඝණ්ඩු ශාස්ත්‍රයෙහි පැමිණෙන නයයනුදු ව්‍යවස්ථාකරම්හයි යෙසි.

ERRATA.

ගාථාවල ශුද්ධපත්‍රය.

ගාථාව.		අශුද්ධ.			ශුද්ධ.
66	...	දසවජ්ජරසාලෝ	...	...	දසවජ්ජරසාලෝ
170	...	( )	...	...	(ච)
193	...	සහාගෙටා	...	...	සුහාගෙටා
271	...	ථූ)³ දරං	...	...	ථූදරං
383	...	පහාන්තං	...	...	පහානන්තං
391	...	(ච)	...	...	(ච)
412	...	(සගෙට)⁷ නීත	...	...	(සගෙට)⁷ නීතා
424	...	ආගනතු	...	...	ආගන්තු
444	...	සාදනා	...	...	සාධනා
454	...	උගෙමිනා	...	...	උම්මෙනා
457	...	ඛුමිමිනා	...	...	ඛුම්මෙනා
473	...	ජිසතා	...	...	ජිසතා
494	...	සීඝුරං	...	...	සිඝුරං
539	...	ඒථබලි	...	...	එථබලි
557	...	ලිගෙනාවගෙනා	...	...	ලිගෙනාවගෙනා
559	...	සාදුසාගෙනෙටා	...	...	සාදුසාගෙනෙටා
573	...	සාජ්ගෙජා(ච)	...	...	සාජ්ගෙජා(ච)
574	...	(ථගෙලුනාසො)	...	.	(ථගෙලු නාසො
576	...	වසජිස	..	...	වසජිස්
580	...	සාර්ගෙරු	...	...	සාර්ගෙරු
588	...	වනනාස්	...	...	විනනාස්
759	..	පුටිනං	...	...	පුටිනං
..	...	පිනනං,	...	...	පිණනං,
797	...	පරිගෙතපුච	...	...	පරිගෙතපුම
802	...	පීගෙදද	...	...	පීගෙදද
822	...	ගෙටණ්ල	...	..	ගෙටණ්ල
832	...	දුක්සංචරගෙණ	...	...	දුක්සංචරගෙණ
836	...	අභිරූපෙට	..	...	අභිරූපෙට
892	...	සයනං	...	...	සයනං
934	...	අපචසකච	...	...	අපචසම්මච
993	...	ගෙචච	...	...	ගෙචච
996	...	විසසජ්ජං	...	...	විසජ්ජං
,045	...	ජීගෙතා,	...	...	ජීගෙතා.
,049	...	(විධාගෙනච)	...	...	(විධාගෙනච)
,098	...	(ගෙලුගෙමන	...	...	(ගෙලුගෙමන
104	...	ආමිසං	...	...	ආමිසං
,134	...	මාරිගෙසා	...	...	මාරිගෙසා
,146	...	සාදුජි	...	...	සාදුමි
,149		(ථ)³ ච	...	...	(ථා)³ ච
,157	...	පරචම්මුඛා	...	...	පරම්මුඛා
,172	...	පඩාත	...	...	පයාත

තවද, 112 ගාථාවට අයිති නෝට්ටුවේ “ජිසක” යනු “විසක” කියා කියවනු.

ගාථාවලම පෙරමුව එන සිංහල වචනවල සුද්ධපත්‍රය.

ගාථාව.		අසුඩ.			සුඩ.
142	...	කුල්ල	...	...	කුලල්
280	...	මාංශය	...	...	මාංසය
332	...	වතුව්ණය	...	...	වතුව්ණිය
482	...	ඉද්‍රාණි	...	...	ඉද්‍රාණිය
486	...	රත්රත්රිඳි	...	...	රත්රිඳි
492	...	මිනිරන්	...	...	මිනිරණ්
733	...	සඞා	...	...	ශුඛා
857	...	සර්ඛා	...	...	ශුඛා
877	..	ශෙහෙල්	...	...	ශෙශෙලි
934	...	අපවගම්ග	...	...	අපවයම්ග
1,167	..	, ගාථාවටමුලින් " ශ් යන උපසර්ගය " යනු වැඩිසි.			

අකාරාදියෙහි 249 වෙනි පිටුවේ " රොගයතර " යන වචනයට අනතුරුව " රොගමෙහෙද 934 " කියාද 255 වෙනි පිටුවේ " සජ්ජ " යන්නට අනතුරුව " සජ්ජුදදුම 934 " කියාද " මකුට " යනු ලබන 864 වෙනි ගත්මරයද මකුර, ඛුරුර, ගෙහ, නිලිණික, අපවග, සාපද, තයා, සජ්ජු, රුසාහ, ඉසාන, සවන, පුතන, සුන් යන වචන ලබන 934 වෙනි ගත්මරයද ගෙදියසුත බවද ; " ඉමාර " යන වචනය ලබට, " ගොලි 864 " යනු අඩ බවද සැලකිය යුතුයි.

තවද, අන්ධාතයදීපිකා සූචියේ මෙවටලේ අතන්ම පෙලේ " තසම්ගෙතුදව " යනු " තයසංතෙයුව " කියාද ; එහිම 10 වෙනි පිටුවේ " අණ්ස, අණ්සාහි " " අණිත, අන්සාහි " කියාද ; 55 පිටුවේ " ලනහත " යනු " ලණ්ණය " කියාද ; 92 වෙනි පිටුවේ " කුමතුණ, තුණ " යනු " කුමතල්ත, තුන " කියාද ; 103 වෙනි පිටුවේ " ලමණ " යනු " ලමන " කියාද ; 194 පිටුවේ " තනාණ " යනු " තනාන " කියාද ; 235 පිටුවේ " පිජ " යනු " පිජ්ජ " කියාද , 206 පිටුවේ " නිල " යනු ලබට ගත්මරය 672 වෙනුවට 627 වත් ඇර " නිල " යන්නට පහලින " නිලූප 625 " යන්නත්ද ; 240 පිටුවේ " පුටන " යනු " පුටන " කියාද ; 262 පිටුවේ " බාදනත් " යනු, " බාදනති " කියාද ; 324 පිටුවේ " වාත විතසක " යන්නට පහලින් " වාතපාරෙය " යන්න අඩුබවද, 269 පිටුවේ " මකුට " යන වචනයට අනතුරුව 864 වෙනි ගත්මරය අත්ඇරී තිබෙන බවද ; 290 වෙනි පිටුවේ " ඉමාර " යන්නට අනතුරුව " ගොලි 864 " යනුත් විය යුතු බවද ; 326 පිටුවේ " වාහණ, වාහිණ " යනු " වාහන වාහිත් " කියාද ; 348 පිටුවේ " සම්බාහණ " යනු " සම්බාහන " කියාද ; 351 පිටුවේ " සහාව 385, 1,527 " යනු සභා 385, 527 කියාද; 364 පිටුවේ " සවණ, සවණිය " යනු " සවන, සවනීය " කියාද, " සවනත් " යනු " සවනත් " කියාද සැලකිය යුතුයි.

අභිධානප්පදීපිකා.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

1

තථාගතො යො කරුණාකරො කරො,
පයාත මොසජ්ජ සුඛප්පදං පදං,
අකා පරත්ථං කලිසම්භවෙ භවෙ,
නමාමි තං කෙවලදුක්කරං කරං.

2

අපූජයුං ය මමුනිකුඤ්ජරා ජරා,
රුජාදිමුත්තා යති මුත්තමෙ තමෙ,
ඨිතා තිවට්ටම්බුනිධිං නරානරා,
තරිංසු තං ධම්මමඝප්පහං පහං.

3

ගත මමුනින්දොරසසූනුතං නුතං,
සුපුඤ්ඤඛෙත්තං භුවනෙසු තං සුතං,
ගණම්පි පාණී කතසංවරං වරං,
සදා ගුණෙණානෙන නිරන්තරං තරං.

4

නාමලිඞ්ගෙසු කොසල්ලං, මත්ථනිච්ඡයකාරණං,
යතො මහබ්බලං බුද්ධ, වචනෙ පාටවත්ථිනං.

5

නාමලිඞ්ගාන්‍යතො බුද්ධ, භාසිතස්සාරහාන්‍යහං,
දස්සයන්තො පකාසිස්සං, මභිධානප්පදීපිකං.

6

භීයො රූපන්තරා සාහ. චරියෙන ච කත්ථචි,
ක්වචාහච්චවිධානෙන, ඤෙය්‍යං ථීපුන්නපුංසකං.

7

අභින්නලිඞ්ගිනං යෙව, ද්වන්දො ච ලිඞ්ගවාචකා,
ගාථාපාදන්තමජ්ඣගා, පුබ්බං යන්ත්‍යපරෙ පරං.

8

පුමිත්ථියං පදං ද්වීසු, සබ්බලිඞ්ගෙ ච තීස්විති,
අභිධානන්තරාරම්භෙ, ඤෙය්‍යං ත්වන්තමථාදි ච.

9

භීයො පයොගමාගම්ම, සොගතෙ ආගමෙ ක්වචි,
නිඝණ්ඩුයුත්තිං චානීය, නාමලිඞ්ගං කථීයති.

ABHIDHÁNAPPADÍPIKÁ.

1

බුදුරජ 32 [illegible] බුද්ධො. දසබලො. සත්ථා. Buddha.
සබ්බඤ්ඤූ. දිපදුත්තමො.
මුනින්දො. භගවා. නාථො.
චක්ඛුමා. [1] අංගීරසො. මුනි.

2

ලොකනාථො. [2] අනධිවරො.
මහෙසි. (ච) විනායකො.
සමන්තචක්ඛු. සුගතො.
භූරිපඤ්ඤො. (ච) මාරජි.

3

නරසීහො. නරවරො.
ධම්මරාජා. මහාමුනි.
දෙවදෙවො. ලොකගරු.
ධම්මස්සාමි. තථාගතො.

4

සයම්භූ. සම්මාසම්බුද්ධො.
වරපඤ්ඤො. (ච) නායකො.
ගෞතම බුදුරජ 7 ජිනො. |සක්කො. (තු) සිද්ධත්ථො. Gotama Buddha.
සුද්ධොදනී. (ච) ගොතමො.

5

සක්‍යසීහො. (තථා) සක්‍ය-
-මුනි. (චා) [3] ආදිච්චබන්ධු. (ච)

6

නිවන 46 . . මොක්ඛො. නිරොධො. නිබ්බානං, Nirvána.
දීපො. තණ්හක්ඛයො. පරං,
තාණං, ලෙණං, [4] අරූපං, (ච)
සන්තං, සච්චං, [5] අනාලයං,

අසංඛතං, සිවං, [6] අමතං, සුදුද්දසං,
පරායණං, සරණං, [7] අනීතිකං, (තථා)
අනාසවං, ධුවං, [8] අනිදස්සනං, [9] අකතං,
[10] අපලොකිතං, නිපුණං, [11] අනන්තං, [12] අක්ඛරං,

8

දුක්ඛක්ඛයො. [1] නිප්පපඤ්චං, (ච)
විවට්ටං, ඛෙමං, කෙවලං,
අපවග්ගො. විරාගො. (ච)
පණීතං, අච්චුතං, පදං,

9

යොගක්ඛෙමො. පාර, [2] (ම පි)
මුත්ති සන්ති විසුද්ධි යො
විමුත්ති [3] සංඛතධාතු
සුද්ධි නිබ්බුතියො (සියුං)

10

රහත්හු . 4.	ඛීණාසවො. (පු) [4] අසෙක්ඛො. (ච) වීතරාගො. (තථා) [5] රහා.	Rahats, or Priests of Buddha who have destroyed all the evil passions.
දෙව්ලොව 5.	දෙවලොකො. දිවො. නාකො. තිදිවො. තිදසාලයො.	Heaven.

11

දෙවියෝ 14	තිදසා. (පු) [6] මරා. දෙවා. විබුධා. (ච) සුධාසිනො. සුරා. මරූ. දිවොකා. (වා) [7] මතපා. සග්ගවාසිනො.	Gods or deities.

12

නිජ්ජරා. [8] නිමිසා. දිබ්බා.
(අපුමෙ) දෙවතානි,* (ච)

13

දේවයෝනි 8.	සිද්ධා. භූතා. (ච) ගන්ධබ්බා. ගුය්හකා. යක්ඛා. රක්ඛසා. කුම්භණ්ඩා. (ච) පිසාචා. [9] (දි නිද්දිට්ඨා දෙවයොනියො)	Different orders of gods.

14

අසුරයෝ 4.	පුබ්බදෙවා. සුරරිපූ. අසුරා. දානවා. (පුමෙ)	Titans.
අසුරවිශේෂ 3.	(තබ්භෙදා) පහාරාදො. සම්බරො. බලි. (ආදයො)	Different orders of Asuras or Titans.

15

බ්‍රහ්මයා 8.	පිතාමහො. පිතා. බ්‍රහ්මා. ලොකෙසො. කමලාසනො. (තථා) හිරඤ්ඤගබ්භො. (ච) සුරජෙට්ඨො. පජාපති.	Brahma.

* "දෙවතා එව දෙවතානි, සකත්ථෙ නිපාතවචනෙ" ති ටීකා.

	16	
විෂ්ණු 5 . . .	වාසුදෙවො. හරි. කණ්හො.	Vishnu
	කෙසවො. චක්කපාණි. [1] (ච)	
ඊශ්වරයා 6. . .	මහිස්සරො. සිවො. සූලී.	Iswara, or Siwa.
	ඉස්සරො. පසුපති. [2] (පි)	
	17	
කඳකුමරු 3 . .	හරො.] (වුසභොා) කුමාරො. (තු)	Kanda Kumára.
	ඛන්ධො. සත්තිධරො. (සමෙ)	
	18	
ශක්‍රයා 20 . . .	සක්කො. පුරින්දදො. දෙව-	Sakra, or Indra
	-රාජා වජිරපාණී. (ච)	
	සුජම්පති. සහස්සක්ඛො.	
	මහින්දො. වජිරාවුධො.	
	19	
	වාසවො. (ච) දසසත-	
	-නයනො. තිදිවාධිභූ.	
	සුරනාථො. (ච) වජිර-	
	-හත්ථො. (ච) භූතපති. [3] (පි)	
	20	
	මඝවා. කොසියො. ඉන්දො.	
	වත්‍රභූ. පාකසාසනො.	
ඔහුගේ භාර්‍යාව 1	විඩොජො.] (අථ) සුජාතා [4] f (ස්ස	His Consort.
	භරියා ථ පුරමස්සාවෙ)	
	21	
ඔහුගේ නුවරවල් 3	මසක්කසාරො. වසොකසා-	His cities.
	-සාරී f (චෙවා) [5] පුරින්දත්තී	
ඔහුගේ ප්‍රාසාදය 1	වෙජයන්තො. (තු පාසාදෙ)	His palace.
ඔහුගේ සභාව 1	සුධම්මා f (තු සභා මතා)	His council.
	22	
ඔහුගේ රථය 1 .	වෙජයන්තො. (රථො තස්ස)	His car.
ඔහුගේ රථාචාරී 1	(වුත්තො) මාතලි. (සාරථි)	His charioteer.
ඔහුගේ ඇතා 1 .	එරාවණො. (ගජො) [පණ්ඩු-	His elephant.
ඔහුගේ ශිලාසනය 1	-කම්බලො. (තු සිලාසනං)	His throne.
	23	
ඔහුගේ පුත්‍රයෙක් 1	සුවීරො. (ඔරසො පුත්තො)	A son of his.
ඔහුගේ පොකුණ 1	නන්දා f (පොක්ඛරණී භවෙ)	His pond.
ඔහුගේ උයන් 4	නන්දනං, මිස්සකං, චිත්ත-	His groves or gardens.
	-ලතා f ඵාරුසකං, (වනා)	

	24	
ඔහුගේ ආයුධය 3	අසනි. f (මිසු) කු ලි සං., වජිරං., (පුනනපුංසකෙ)	His weapon.
දෙව්ගණනෝ 4 .	අච්ඡරායො f (සුරසං චුත්තා) රම්භා f (වා) [1] ලම්බුසා f (දයො)	A goddess.
	25	
ගාන්ධර්වයෙක් 1 .	දෙවඡරසෙයා f (ප ගන්ධබ්බා) පඤ්චසිඛො. (ති ආදයො)	A celestial musician.
දෙව් විමන 2 .	විමානො., (නිත්ථිසං) ව්‍යමතං,	A palace of the gods.
සුධා භෝජනය 3	පීයූස, [2] මමතං, සුධාf	Celestial food, ambrosia.
	26	
මහමේරු 5 .	සිනෙරු. මේරු. තිදිවා-ධාරො. නෙරු. සුමේරු. (ච)	Mount Suméru.
සත්කුලපව් 7 .	යුගන්ධරො. ඊසධරො. කරවීකො. සුදස්සනො.	The seven mountains that surround Sumeru.
	27	
	නෙමින්ධරො. විනතකො. අස්සකණ්ණො. (කුලාචලා)	
අහස්ගඟ 3 .	මන්දාකිනීf (නාථා) [3] ආකාස-ගඞ්ගාf සුරනදීf (පකාර)	The celestial river.
	28	
පරසතුරුක 2 .	කොවිළාරො. (නාථා) පාරි-ච්ඡත්තකො. පාරිජාතකො.	A tree in heaven.
දෙව්රුක 2.	කප්පරුක්ඛො. (පු) සන්තානො. ([4] දයො දෙවදුමා සියුං)	The celestial tree which confers one's wishes.
	29	
පූර්ව, පශ්චිම, උතුරු, දිශාවෝ 1	පාචීf පච්ඡිමාf [5] දීf (සි)	The East. The West. The North.
දකුණුදිශාව 1 .	(පුබ්බ පච්ඡිම උත්තරා) (දිසාථ දක්ඛිණා) [6] පාචීf	The South.
අනුදිශ 2 .	විදිසාf [7] අනුදිසාf (තමෙව)	An intermediate point.
	30	
දිග්ගජයෝ 8 .	එරාවණො. පුණ්ඩරීකො. වාමනො. කුමුදො. [8] ජනො. පුප්ඵදන්තො. සබ්බභූමො. සුප්පතීකො. (දිසා ගජා)	Elephants at the points.
	31	
ධෘතරාෂ්ට්‍රමහාරාජ 2	ධතරට්ඨො. (ච) ගන්ධබ්බා-ධිපො.]	Dharta Ráshtra.*
විරූඪකමහාරාජ 2	කුම්භණ්ඩසාමි. (පු) විරූළ්හකො.]	Virúlha.†
විරූපාක්ෂනම් මහාරාජ 2.	විරූපක්ඛො. (පු) නාගාධිපති. [9] (රිතො)	Virúpáksha.‡

* The regent of the East and chief of the Gandhabbas, or celestial musicians

† The regent of the South and chief of the Kumbhandas.

‡ The regent of the West and chief of Nagas.

	32	
වෛශ්‍රවණ නම් වරංජ 4	යක්ඛාධිපො. වෙස්සවණො. කුවෙරො. නරවාහනො.	Vaissravana.*
ඔහුගේ නුවර 2	අළකා f [1] ළකමන්දා f (සස්ස	His city.
ඔහුගේ ආයුධය 1	පුරී) (පහරණං) ගදා f	His weapon
	33	
	(චතුද්දිසාන මධිපා	
	පුබ්බාදීනං කමා ඉමෙ)	
ගින්න 18	ජාතවෙදො. සිඛී. ජොති.	Fire.
	පාවකො. දහනො. [2] නලො.	
	34	
	හුතාවහො. [3] ච්චිමා. ධූම-	
	-කෙතු. [4] ග්ගි. ගිනි. භානුමා.	
	තෙජො. ධූමසිඛො. වායු-	
	-සඛො. (ච) කණ්හවත්තනී.	
	35	
	වෙස්සානරො. හුතාසනො. (ථ)	
ගිනිදැල 3	සිඛා f ජාලා f [5] අච්චි f (වා පුමෙ)	Flame.
ගිනිපුපුර 2	විප්ඵුලිඞ්ගං, ඵුලිඞ්ගං, (ච)	A spark
අළු 3	භස්මං, (තු) සෙට්ඨි f ඡාරිකා f	Ashes, calcined powder.
	36	
උණුඅළු 1	කුක්කුළො. (උණ්හභස්මස්මිං)	Hot ashes.
අඟුරු 1	[6] ඞ්ගාරො.	Cinder, charcoal.
ගිනිපෙනෙලි 2	[illegible] [7] (ලාත), [8] උම්මුකා,	Firebrand.
දර 5	සමිධා f ඉන්ධනං, (ච) [9] එධො.	Firewood
	උපාදානං, (තථෙ) [10] න්ධනං,	
	37	
ආලෝකය 5	(අථො) [11] භාසො. පකාසො. (ච)	Light.
	[12] ලොකො. [13] උජ්ජොතො. [14] ආතපො. (සම)	
සුළඟ 10	මාලුතො. පවනො. වායු.	Air or wind.
	වාතො. [15] නිලො. සමීරණො.	
	38	
	ගන්ධවාහො. (ථො) වායො	
	සමීරො. (ච) සදාගති.	
සවිවායු 6	(වායුභෙද ඉමෙ ඤෙයා) [16] උද්ධ-	The six kinds of wind that exist in particular parts of the body.
	-ඞ්ගමා. (ච) [17] ධොගමා. (තථා)	
	39	
	කුච්ඡිට්ඨො. කොට්ඨාසයො.	
	අස්සාස. [18] ඞ්ගානුසාරිනො.	
ප්‍රාශ්වාසය 2	(අථො) අපානං, පස්සාසො.	Respiration.
ආශ්වාසය 2	අස්සාසො. ආන, [19] මුච්චතෙ)	Air inhaled.

*. The regent of the North and chief of the Yakkhos.

	40	
වේගය 3. . . .	වෙගො. ජවො. රයො. [ඛිප්පං,	Speed.
සීඝ්‍රය 6	(තු) සීඝං, තුරිතං, ලහු,	Carefulness.
	ආසු, තුණ්ණ, [1] මරං, (වා) [2] වි-	
	-ලම්බිතං, තුවටං, (පි ච)	
	41	
නිරන්තරය 7 . .	සතතං, නිච්ච, [2] මවිරතං,	Continually, uninterrupted.
	[3] නාරත, සන්තත, [4] මනවරතං, (ච)	
අතිශය 7 . . .	භුස, [5] මතිසයො. (ච) දළ්හං, [ධුවං,	Excessive.
	තිබ්බ, [6] කන්තං, [7] නිබ්භන්ත, බාළ්හා	
	[නී,	
	42	
	(උප්පාදි පඨමෙ දළ්හ	
	දබ්බගා තෙසු මෙ තිසු)	
.	අනඞ්ගො. (තු) කාමො. (ච)	
අනංගයා 4. . .	මනොභූ. මදනො. (භවෙ)	Cupid.
	43	
වසවර්තිමාරයා 8	අනන්තකො. වසවත්ති. (ච)	Márayá, the mortal enemy of Buddha
	පාපිමා (ච) පජාපති.	
	පමත්තබන්ධු. කණ්හො. (ච)	
	මාරො. නමුචි. (තස්ස තු)	
	44	
ඔහුගේ දූවරු 3 .	තණ්හා f රති f රගා f (ධීතු)	His daughters.
ඔහුගේ ඇතා 1 .	(හත්ථී තු) ගිරිමෙඛලො.	His elephant.
යමරජු 3 . . .	යමරාජා. (ච) වෙසාසී,	God of the infernal regions.
ඔහුගේ ආයුධය 1	යමො.] (ස්ස) නයනාවුධං,	His weapon.
	45	
වෙපචිත්ති අසුරයා 2	වෙපචිත්ති. පුලොමො. (ච)	The Asura Wepachitti.
කිඳුරු 2	කිම්පුරිසො. (තු) කින්නරො.	Kuvera's attendants.
අහස 15. . . .	අන්තලික්ඛං, ඛ, [8] මාදිච්ච-	The firmament, the sky.
	-පථො [9] බ්භ, ගගනා, [10] ම්බරං,	
	46	
	වෙහාසො. (වා) [11] නිලපථො.	
	ආකාසො., (නිත්ථියං) නභං,	
	දෙවො, වෙහාසයො. තාරා-	
	-පථො. සුරපථො. අඝං,	
	4	
මේඝය 11	මෙඝො. වලාහකො. දෙවො.	A cloud.
	පජ්ජුන්නො. [12] මබුධරො. ඝනො.	
	ධාරාධරො. (ච) ජීමූතො.	
	වාරිවාහො. (තථා) [13] මබුදෙ.	

[1] "අග මහත සකාසො භාගෙය සුජාතාය පිතා" යනු ටීකායි.

	48	
	අබ්භං. f, (තීසුවථ)	
වැස්ස 3	[illegible] වස්සං, (ච)	Rain.
	වස්සනං, වුට්ඨි f (නාරියං)	
විදුලිය 5. . . .	සතෙරතා f [1] ක්ඛණා f විජ්ජු f	Lightning.
	විජ්ජුතා f (වා)[2]චිරප්පභා f	
	49	
ගිගුම්ඬවනිය 3 . .	(මෙඝනාදෙ තු) ථනිතං,	The rattling of thunder.
	ගජ්ජිතං, රසිතං.[3] (දිච)	
දේදුනුන 2 . .	ඉන්දාවුධං, ඉන්දධනු,	A rainbow
වැසිපොද 1. . .	(වාතක්ඛිත්තාම්බු) සීකරො.	Thin rain.
	50	
ධාරාව 3 . . .	ආසාරෙ. ධාරා f සම්පාතො.*	A heavy shower.
පාෂාණවැස්ස 2 . .	කරකා f (තු) මෙඝොපලං,	Hail.
වැලැඹිදවස 1. .	දුද්දිනං, (මෙඝච්ඡන්නාහෙ)	A cloudy day.
පියන 6	පිධානං, (තු)[4] පධාරණං,	A lid, a covering.
	51	
	තිරොධාන,[5] න්තරධාන,	
	[6] පිධාන,[7] මපාදනාන්, (ච)	
චන්දයා 14 . .	ඉන්දු. චන්දො, (ච) නක්ඛත්ත-	The moon.
	රාජ. සොමො. නිසාකරො.	
	52	
	ඔසධීසො. හිමරංසි.	
	සසංකො. චන්දිමා සසී.	
	සීතරංසි. නිසානාථො.	
	උළුරාජ. (ච) මා. (පුමෙ)	
	53	
කලාව 1. . . .	කලා f (සොළසමො භාගො)	A digit, 1-16th part of the moon's diameter.
සඳමඬල 2 . . .	බිම්බං, (තු) මණ්ඩලං, (හොච)	The disc of the moon.
ඇඹිය 5	†අඩ්ඪො. (ඩ)[8] භො., උපඩ්ඪො. (ච	A part,‡ a half.
	(වා) ඛණ්ඩ., සකලං., (පුමෙ)	

* "ආසාරෙ ධාරසම්පාතො" යන තැන ටීකාවෙහි ආසාරය ධාරය සම්පාතයයි පද තුනක් කොට දක්වත්—සත්තයක් හා අභිධානප්පදීපිකාසූචියෙහිද ආසාරය ධාරාසම්පාතයයි පදයක් කෙරෙත්.

† මේ අඩ්ඪ අඩ උපඩ්ඪ යන තුන්පදය අසමාන භාගයෙහි වැටෙනකල්හි පුල්ලිංග, සමභාගයෙහි වැටෙනකල්හි නපුංසකලිංග ඇත්තාහුයි. එම ටීකාවෙහි "එතෙව අඩ්ඪාදයො සද්දා අසමභාගෙ පුමෙ සමෙ තු නපුංසකෙ."

‡ The three words අඩ්ඪ, අඩ, & උපඩ්ඪ, when applied to unequal parts, are masculine; but when they denote equal parts, they are neuter and assume another form, as අඩ්ඪං, අඩං, උපඩ්ඪං.

	අබ්භං, (වුත්තං සමෙ භාගෙ)	
ප්‍රසන්නතාව 2. . .	පසාදො. (තු) පසන්නතා f	Purity, brightness.
සඳරැස් 3 . . .	කොමුදී f චන්දිකා f ජුණ්හා f	Moonlight.
සෝභාව 4 . . .	කන්ති f සොභා f ජුති f [1] ඡවි f	Beauty. effulgence.
සලකුණ 7 . . .	කලංකො. ලඤ්ඡනං, ලක්ඛං, [2] අංකො. [3] අභිඤ්ඤාණං, ලක්ඛණං, චිණ්හං, (වාරි තු සොභා තු	A mark or shot.
උතුම්සෝභාව 1 .	පරමා) සුසමා f (ථ ච)	Exquisite beauty.

56

ශීතල 3. . .	(සීතං ගුණෙ ගුණිලිඞ්ගා) *සීත, සිසිර, සීතලා.	† Cold.
පිනි 5 . . .	හිමං, තුහින, [5] උස්සාවො. නීහාරො. මහිකා f (පුමෙ)	Dew, snow

57

තාරකාව 6. .	නක්ඛත්තං, ජොති, භං, තාරා f (අපුමෙ) තාරකා f, [6] උළු f, (ච)	A star.

58

අස්විදැදි නැකැත් 27	අස්සයුජො, භරණී f (ත්ථී) (ස) කත්තිකා f රොහිණී f (චෙව) මගසිර, [7] අද්දා f (ච) පුනබ්බසු. ඵුස්සො. (වා) [8] අස්සලෙසා f (පි)	Names of the 27 constellations

59

මඝා f (ච) ‡ ඵග්ගුනී f (තථා).
හත්ථො. චිත්තා f (ච) සාති f (පි)
විසාඛා f [9] අනුරාධා f ජෙට්ඨා f
මූලං, [10] සාළ්හා. § (උභො තථා)

60

සවණො. (ච) ධනිට්ඨා f ච)
සතභිසජෙ. ‖ පුබ්බු [11] ත්තරභද්ද-
[පදා f
රෙවතී f ([12] ඉච්චි කමතො
සත්තවීසති නක්ඛත්තා)

4 සීත සිසිර සීතල යන මේ තුන්පදය ගුණයෙහි වැටෙනකල නපුංසකලිඞ්ග ඇත්තාහුය, ගුණයෙන් යුක්තවූ ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල ද්‍රව්‍යයා ලබන ලිඞ්ග ඇත්තාහුය.

† The words සීත, සිසිර, and සීතල, when nouns, are neuter; when adjectives they follow the gender of the nouns to which they are joined.

‡ පුබ්බඵග්ගුනී උත්තරඵග්ගුනීයයි දෙ පදය.

§ පුබ්බාසාළ්හා උත්තරාසාළ්හායයි දෙ නක්ඛත්තයෝ ගන්නාහි.

‖ පුබ්බ ශබ්ද භද්දපද, ශබ්දට යෙදේහුය.

	61	
රාහු 2	සොබ්භානු. (කබන්ධො) රාහු.	The ascending node.
නවග්‍රහයෝ 9.	සූරා. *(දී තු නවග්ගහා)	The nine planets, sun, &c.
රාශිදොළස 12	රාසි.† (මෙසාදිකො)	A sign of the Zodiac.
පුවපුටුපය 1	[illegible] භද්‍ර- පදා f	A constellation, so called.
උතුරුපුටුපය 1	පොට්ඨපදා f (සමා)	A constellation so called.
	62	
ඉරු 19	ආදිච්චො. සූරියො. සූරො. සතරංසි f දිවාකරො. වෙරොචනො. දිනකරො. උණ්හරංසි. පභංකරො.	The sun
	63	
	අංසුමාලී. දිනපති. තපනො. රවි. භානුමා. රංසිමා. [1] භාස්කරො. භානු. අක්කො. සහස්සරංසි. (ච)	
	64.	
රශ්මිය 14	රංසි f (ආභා f පභා f සභා f දිත්ති f රුචි f භා f ජුති f දීධිති f මරීචි f (ද්වයං) භානු. [2] අංසු. මයූඛො. කිරණො. කරො.	A ray
ඉරමඬල 2	පරිධි. පරිවෙසො. (ද්වි)	The disc of the sun.
මිරිඟු 2	මරීචි f මිගතණ්හිකා f	The mirage.
අරුණ 1	(සූරියස්ස උදයතො පුබ්බ- ත්තරංසි සියා) [4] අරුණො.	The dawn.
	66	
කාලය 4	කාලො. [4] ද්ධා. සමයො. වෙලා f (තබ්බිසෙසා ඛණාදයො)	Time
ක්ෂණය 1	ඛණො. (දසච්ඡරා කාලො)	Kshana 10 snappings of a finger
ලයය 1	(ඛණා දස) ලයො. (භවෙ)	Laya, 10 kshanas
	67	
ක්ෂණලයය 1	(ලයා දසක්) ඛණලයො.	Kshanalaya, 10 layas.
මොහොත 1	මුහුත්තො. (තෙ සියා දස)	Muhurta 10 kshanalayas.
ක්ෂණමොහොත 1	(දසත්) ඛණමුහුත්තො. (තෙ)	Ten mohotas, khahana mohota.
දවස 3	දිවසො. (තු) අහං, දිනං,	A day.

* "සූර. චන්‍ද. අඞ්ගාර. බුධ. ජීව. සුක්ක. අසිත. රාහු. කෙතු. ඉති එතෙ සූරාදයො නවගහා" යනු ටීකායි.

† "මෙසාදිකො චාදස කොට්ඨාසා රාසිනාම, ආදිසද්දෙන උසභ. මෙථුන. කක්කට. සීහ. කඤ්ඤා. තුලා. විච්ඡිකා. ධනු. මකර. කුම්භ. මීන. ගහිතානි" යනුද ටීකායි

	68	
අළුයම 4 . . .	පභාතං, (ච) විභාතං, (ච) පච්චූසො. කල්ලං,[1] (මප්පථ)	Morning.
රාත්‍රීමුඛය 2. . .	අභිදොසො. පදොසො. (ථ)	Nightfall.
සවස 2	සායො. සඤ්ඤා f (දිනච්චයෙ)	Evening.
	69	
රාත්‍රිය 5. . .	නිසා f (ච) රජනී f රත්ති f තියාමා f සංවරී f (භවෙ)	Night.
සඳරැසින්පුත්රැ 1.	ජුණ්හා f (තු චන්දිකායුත්තා)	Moonlight night.
අන්ධකාර බහුල රැ	(තමුස්සන්නා) තිමිසිකා f	A very dark night.
	70	
මධ්‍යමරාත්‍රිය 3.	නිසීථො. (මජ්ඣිමා රත්ති) අඩ්ඪරත්තො. මහානිසා f	Midnight.
අන්ධකාරය 4 . .	අන්ධකාරො. තමො.,[2] (නිත්ථී) තිමිසං, තිමිරං, (මතං)	Darkness.
	71	
*(චතුරඟ කළුවරනම්)	(චතුරඞ්ගං තමං එවං † කාලපක්ඛෙ චතුද්දසී වනසණ්ඩො ඝනො මෙඝ-පටලං අඩ්ඪරත්ති)	The four-fold darkness, viz., the 14th day of the dark fortnight. A dense forest, overclouding of the sky, and midnight.
	72	
ඝනාන්ධකාරය 1	අන්ධතමං.. (ඝනතමෙ)	Thick darkness.
යාමය 1. . .	පහාරො. (යාමසඤ්ඤිතො)	A watch of the day.
පැළවිය දියවක තියවකාදිතිථි 1.	(පාටිපදො. තු දුතියා f තතියා f ද) තිථි. f (ද්විසු)	A lunar day.
	73	
පසළොස්වක 2	පන්නරසී f පඤ්චදසී f	The full-moon day.
මැදිපෝය 2 .	පුණ්ණමාසී f (තු) පුණ්ණමා f	The last day of the bright fortnight.
අවපසළොස්වක2	අමාවසී f (ත්ව)[3] මාවාසී f (ඒවං පන්නරසී පරා)	Day of new moon.
	74	
අහොරාත්‍රිය 1 .	(සබ්බියාසඩ්ඩ)[4] අහොරත්තො.	A day and night.
පක්ෂය 1. . . .	පක්ඛො. (තෙ දස පඤ්ච ච)	A fortnight, half a lunar month.
ශුක්ලපක්ෂය 1 .	(තෙ තු පුබ්බාපරා) සුක්ක.	The light fortnight.
කාලපක්ෂය 1 .	කාළා.	The dark fortnight
මාසය 1. . .	මාසො.. (තු තෙ දුවෙ)	A month.

* කෘෂ්ණපක්ෂයෙහි තුදුස්වක. ඝනවනලැහැබය. මේඝපටලය. මධ්‍යමරාත්‍රිය යන මේ සිව්අඟ එකවට කළුවරට චතුරංග කළුවර නම් වේ.

† The greatest possible darkness, attended with four things, viz., the day of the new moon, a dense forest, clouds, midnight.

	75	
බක්මස 1 . . .	චිත්තො.	March-April.
වෙසක්මස 1 . .	වෙසාඛො.	April-May.
පොසොන්මස 1 .	ජෙට්ඨො. (මා)[1]	May-June.
ඇසළමස 1 . .	[1] ආසාළ්හො.f (සියුං)	June-July.
නිකිණිමස 1 . .	සාවණො.	July-August.
බිනරමස 1. . .	පොට්ඨපාදො.	August-September.
වප්මස 1 . . .	[2] අස්සයුජො. (ච.)	September - October.
ඉල්මස 1 .	මාසා (ආදස) කත්තිකො.	October-November.
	76	
උඳුවප්මස 1	මාගසිරො.	November - December.
දුරුතුමස 1.	(තථා) ඵුස්සො.	December-January.
නවම්මස 1.	(කමෙන) මාඝො.	January-February.
මැදින්මස 1	ඵග්ගුණො.	February. March-April.
ඉල් වප් දෙමස 2.	(කත්තිකා අස්සයුජ මාසා) පච්ඡිම පුබ්බ කත්තිකා.*	The two months Hil and Wap. September - November.
	77	
නිකිණිමස 1 .	(සාවණො) නික්ඛමණීයො.	The month Nikini, July-August.
බක්මස 1 . .	(චිත්තමාසො තු) රම්මකො.	The month Bak, March April.
	78	
(ඉල්මස කාලපක්ෂයෙහිපටන් සාරමසක් සාරමසක් පිළිවෙළින් හේමන්තය ග්‍රීෂ්මානය වස්සානයයි තුන් සෘතුහු වෙත්)	(චතුරො චතුරො මාසා කත්තික කාළ පක්ඛතො කමා හෙමන්ත ගිම්හාන වස්සානා) උතූ. f යො (වසු)	Winter, hot season. The cold, hot, and rainy seasons.†
	79	
හේමන්තසෘතුව 1	හෙමන්තො.‡	Winter, snow season.
සිසිරසෘතුව 1 . .	සිසිරො,[3] (උතූ-	The cold season.
වසන්තසෘතුව 1 .	ඡ වා) වසන්තො. (ච)	Spring
ග්‍රීෂ්මසෘතුව 1 . .	ගිම්හො.	Hot season,
වස්සානසෘතුව 1 .	වස්සානො.	rainy season.
සරදසෘතුව 1 . .	සරදො. (ති කමා මාසා වෙ වෙ වුත්තානු සාරතො)	Sultry season.§

* මෙහි කත්තික ශබ්දය පච්ඡිම, පුබ්බ යන විශේෂණ හා යොගවී පච්ඡිම කත්තිකා, පුබ්බ කත්තිකා, කියා වෙයි, ඒ ඉල් වප් දෙමසට නමි.

† Each of these three comprises four months; the first, viz., Winter, commencing from the beginning of the light half of the mouth of Hil.

‡ සූර්‍ය්‍යයා පක්ෂයෙන් පමණ දෙකින් දෙකින් දෙමසක් බැගින් පිළිවෙළින් හෙමන්ත, සිසිර, වසන්ත, ග්‍රීෂ්ම, වස්සාන, සරද යයි සෘතු සයෙක්ද වෙත්.

§ During the sultry, rainy, and snow seasons the motion of the sun is towards the south; during the other three it is towards the north.

80

ගිම්හානය 2 . .	උණ්හො. නිදාඝො. (ගිම්හ්ට)	Hot season.
වස්සානය 3 . .	වස්සො. වස්සාන. පාවුසො.	Rainy season.
(වස්සානාදිවූ තුන් සෘතුමෙහි සූර්ය්‍යයාගේ දක්ෂිණ ගමන වෙයි අනන්තුන් සෘතුමෙහි උත්තර ගමනවෙයි ඒ නිසා දක්ෂිණායන උත්තරායන නම්. අයනයෙක් නම් මාස හයකි.)	(උතූහි තීහි වස්සානා දිකෙහි) දක්ඛිණායනං,	The half year when the sun moves to the south of the Equator.

81

	උත්තරායන, (මෙසාදිහි තීහි වසෙසා යනාවයං)	The half year when the sun goes to the north of the Equator
අවුරුද්ද 5 . . .	වස්ස., සංවච්ඡර., (නිතප) සරදො. හායනො. සමා f	A year

82

කප නැස්ම 4 . .	කප්පක්ඛයො. (පු) සංවට්ටො යුගන්තො. පලයො. (අපි)	The termination of a kalpa.
අභාග්‍යතාව 2 . .	අලක්ඛී f කාලකණ්ණී f (ත්ථී)	The goddess of adversity, misfortune.
ශ්‍රියාව 1 . . .	(අථ) ලක්ඛී f සිරී f (ඵය)	Prosperity

83

අසුරම්ව 1 . . .	දනු f (දනුව මාතා ථ)	The mother of the Asuras.
සුරම්ව 1 . . .	(දෙවමාතා පනා) [1] දිති f	The mother of the gods.

84

පව 12	* පාපං, (ච) කිබ්බිසං, වෙරං, [2] ඝං, දුච්චරිතං, දුක්කතං, අපුඤ්ඤං, [3] කුසලං, කණ්හං, කලුසං, දුරිතං, [4] ඝ, (ච)	Sin

85

කුසල 6	කුසලං, සුකතං, සුක්කං, පුඤ්ඤං, ධම්මං, [5] (මනිත්‍ථියං) සුචරිතං, (ච මතෙථා) [දිට්ඨ-	Merit, virtue
මෙලොලෞකිකය 3.	ධම්මිකං, (චෙ) [6] ඉහලොකිකං,	This world

86

	සන්දිට්ඨිකං, [7] (මතෙථා) [පාර-	
පාරලෞකිකය 2.	ලොකිකං, සම්පරායිකං,	The world to come.
එකල්හිඅරුත 2.	තක්කාලං, (තු) තදාත්වං, (චෙවා)	Then, that time.
අනාගත කාලය 2.	[8] උත්තරකාලො. (තු) ආයති f	The future.

[1] පාප පුණ්‍යයෙහි ශබ්දවන ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙන කල්හි තුන්ලිඟයි.

	87	
සන්තෝෂය 13	හාසො. [1] අත්තමනතා f පීති f විත්ති f තුට්ඨී f (ච නාරියං) ආනන්දො. පමුදා. [2] ආමොදො. සන්තොසො. නන්දි f සම්මදො.	Delight, joy.
	88	
සැප 3	පාමොජ්ජං, (ච) පමොදො. (ථ) සුඛං,* සාතං, (ච) ඵාසු, [3] (ථ)	— ?
කල්‍යාණය 7	භද්දං. සෙය්‍යො. සුභං, ඛෙමං, කල්‍යාණං. මඞ්ගලං, සිවං,	Goodness.
	89	
දුක 6.	දුක්ඛං, (ච) කසිරං, කිච්ඡං, නීඝො. (ච) ව්‍යසනං, අඝං, (දුක්ඛ වූ පාපයෙහිද සිය නීඝ කිච්ඡ යනාදී ව)	Grief, misery.
	90	
දෛවය 5	භාග්‍යං, නියති f භාගො. (ච) භාගධෙය්‍යං. විධි. [1](රිතො)	Good or bad luck, fate, or destiny.
උත්පත්තිය 5	(ඉත්ථී) උප්පත්ති f නිබ්බත්ති f ජාති f ජනනං, උබ්භවො.	Birth.
	91	
කාරණය 12	නිමිත්තං, කාරණං, ඨානං, පදං, බීජං, නිබන්ධනං, නිදානං, පභවො. හෙතු. සම්භවො. සෙතු. පච්චයො.	A cause.
	92	
ආසන්නකාරණය.	(කාරණං යං සමාසන්නං) පදට්ඨානං, (ති කිත්තිතං)	A primary cause.
පරපරිකල්පිත ආත්මය } 3	ජීවො. (තු) පුරිසො.[6] අත්තා. (ථ)	Self, soul life.
† සත්ත්ව රජස් තමස් යන ගුණයන්ගේ සාම්‍යාවස්ථාව } 2	පධානං, පකති f (ත්ථියං)	The equipoise of the three qualities of nature.
	93	
සත්ත්වයෝ 13	පාණී. සරීරී. භූතං., (වා) සත්තො. දෙහී. (ච) පුග්ගලො. ජීවො. පාණී, පජා. ජන්තු. ජනො. ලොකො. තථාගතො.	Animals.

* සුඛශබ්දයෙන් ප්‍රමත් ස්වර්ගයෙහිද දක්වා ඇති හෙයින් [illegible] ඇත්තාහුයි. † [illegible] ගුණ සත්ත්ව නම. [illegible] කාමාදිය රජස් නම. අඥාන කායක් [illegible] තමස් නම.

	94	
රූපාදිසය 6	රූපං, සද්දෝ. ගන්ධෝ. රසා. ඵොස්සා. ධම්මා. (ච) [ගොචරා.	Six objects of sense.
අරමුණ 5	ආලම්බො. විසයො. (තෙජා)[1] රම්මණං,[2] ලම්බනානි, (ච)	An object of sense.
	95	
සුදු 7.	*සුක්කො. ගොරො. සිතො[3]. ඔදාතො. ධවලො. සෙතො. පණ්ඩරො.	White.
රතු 6	සොණො. (තු) ලොහිතො. රත්තො. තම්බ. මඤ්ජෙට්ඨ. රොහිතො.	Red.
	96	
කළුපැහැය 7	නීලො. කණ්හො [4]සිතො. කාළො. මෙචකො. සාම. සාමලා.	Black or dark blue.
පඬුපැහැය 1	(සිතපීතෙ තු) පණ්ඩු. (තො)	Yellowish white.
මඳක්පඬුපැහැය 1.	(ඊසං පණ්ඩු තු) ධූසරො.	Grey.
	97	
මඳක්රත 1	අරුණො. (කිඤ්චි රත්තොථ)	Light red.
ශ්වේතරක්තය 1	පාටලො. (සෙතලොහිතො)	Pale red or pink
රන්වය්පැහැය 2.	(අථො) පීතො. හලිද්දාභො.	Yellow.
පලාවන්පැහය 3	පලාසො. හරිතො. හරි.	Green.
	98	
නිල් රන්වන් පැහැය 2.	කළාරො. කපිලො. (නීල-පීතෙථ) (රොචනප්පභෙ)	Tawny.
ගොරදව බඳු පැහැය 2	පිඞ්ගො. පිසඞ්ගො. (පුථවා) (කළාරාදී තු පිඞ්ගලෙ)	Brown.
	99	
කබරැවන්පැහැය	කම්මාසො. සබලො. චිත්තො.	Variegated, spotted.
කළු රත්වන් පැහැය 1.	සාවො. (තු කණ්හපීතකෙ) (වාච්චලිඞ්ගා ගුණෙ තෙතෙ ගුණෙ සුක්කාදයො පුමෙ)	Dark brown, bay.
	100	
නැටීම 5.	නච්චං, නට්ටං, (ච) නටනං, නත්තනං, ලාසනං, (භවෙ)	Dancing.
නාට්‍යය 1	(නච්චං තූ වාදිතං ගීත මිති) නාට්‍යං,[5] (මිදං තයං)	Symphony.

* මෙහි සුක්කනාමයෙහි පටන්, සාවනාමය දක්වා ඇති ශබ්දයෝ ගුණමාත්‍රයෙහි වැටෙනකල පුල්ලිඞ්ගය, විශෙෂණවන කල වාච්‍යලිඞ්ගයි, එට උදාහරණ. සුක්කො ගුණො. සුක්කා කංසතුලා, කංසස්ස සුක්කො. යනාදියයි.

	101	
නෘත්‍යභූමිය 1 . .	(නච්චට්ඨානං සියා) රඞ්ගො.	A dancing-room
ශාස්ත්‍රග්‍රහණාදි ආකාර දක්වීම 1. .	¹ අභිනයො (සූචිසූචනං)	Indication of passion by taking a weapon, &c.
නෘත්‍ය විශෙෂ. .	අඞ්ගහාරො. ²අඞ්ගවික්ඛෙපො.	Gesture
නටන්නා 3. . .	නට්ටකො. නටකො. නටො.	A male dancer
	102	
නාට්‍යරසය 1 . .	සිඞ්ගාරො. කරුණො. වීරා. අබ්භුත. හස්ස. භයානකා. සන්තා. බීභච්ඡ. රුද්දාන. (නව) නාට්‍යරසා. (ඉමෙ)	Dramatic sentiments
	103	
ශෘංගාරය 1 . . .	(පොසස්ස නාරියං පොසෙ ඉත්ථියා සඞ්ගමං පති යා පීති එසා) සිඞ්ගාරො. (රති කීළාදි කාරණො)	Sexual passion.
	104	
එහි භෙද 2 . .	(උත්තමප්පකතිප්පායො ඉත්ථි පුරිස හෙතුකො සො) සම්භොගො. විප්පයොගො. (ති සිඞ්ගාරො උභයො මතො)	Two species of above passion
	105	
තෙපුල 12 . . .	භාසිතං, ලපිතං, භාසා, වොහාරො. වචනං, වචො.. උත්ති, වාචා, ගිරා, වාණී, භාරතී (කථිතා) වචී	Voice, word, speech.
	106	
වාක්‍යය 1 . . .	(එකාඛ්‍යාතො පදචයො සියා) වාක්‍යං, (සකාරකො)	A sentence
ආමෙඩිතය 1 . .	ආමෙඩිතං, (ද්වි තික්ඛත්තුමුච්චාරණං)	Repetition
	107	
	(නාමය ගොත්ත පසංසාය කුරිතො කොතුහලච්ඡරෙ හාසෙ සොකෙ පසාදෙ ච කරෙ ආමෙඩිතං බුධො)	
	108	
වෙදත්‍රයට එක එක නම්. . .	ඉරූ (නාරී) යජූ, සාම, (ඉති තෙ වෙද තයො සියුං	The three Vedas.
	එතෙ එව) තයී (නාරී)	The aggregate of them.
වෙදතුන 4 . .	වෙදො. මන්තො, සුති (ඉත්ථියං)	Any one of the Vedas.

	109	
මන්ත්‍රකළාවූ ඍෂීහු දශදෙන	අට්ඨකො. වාමකො. වාමදෙවො. (චා)[1]ඞ්ගිරසො. භගු. යමතග්ගි. (ච) වාසෙට්ඨො. භාරද්වාජො. (ච) කස්සපො. වෙස්සාමිත්තො. (ති මන්තානං කත්තාරො ඉසයො ඉමෙ)	The ten Rishis, authors of the Vedas.
	110	
වෙදාඞ්ග සය 6	කප්පො. ව්‍යාකරණං, ජොතිසත්ථං, සික්ඛාf නිරුත්තිf (ච) ඡන්දොවිචිතිf (චෙතානි වෙදඞ්ගානි වදන්ති ඡ)	The six sciences subordinate to, and in some sense a part of, the Vedas.
	111	
ඉතිහාසය 1.	ඉතිහාසො. (පුරාවුත්තප්පබන්ධො භාරතාදිකො	History.
නිඝණ්ඩුශාස්ත්‍රය 1.	නාමප්පකාසකං සත්ථං) (රුක්ඛාදීනං) නිඝණ්ඩු. (සො)	The science which teaches the names of things.
	112	
ලොකායත ශාස්ත්‍රය* 1.	(විතණ්ඩසත්ථං විඤ්ඤෙය්‍යං යන්තං) ලොකායතං, (ඉති)	Fabulous discussion.
කෙටුභය 1.	කෙටුභං (තු ක්‍රියාකප්පවිකප්පො කවීනං හිතො)	Poetical fiction.
	113	
ආඛ්‍යායිකා† 1.	ආඛ්‍යායිකාf[2] (උපලද්ධත්ථා)	A tale.
ප්‍රබන්ධකථාව 1.	(පබන්ධකප්පනා) කථාf	A connected narrative.
අර්ථශාස්ත්‍රය 1.	දණ්ඩනීතිf ([3]අත්ථසත්ථස්මිං)	Ethics.
වාර්තාව 2.	වුත්තන්තො. (තු) පවත්තිf (ච)	Tidings or intelligence.
	114	
නම 9.	සඤ්ඤාf[4]අව්හ[5]ව්හාf සමඤ්ඤාf (චා) [6]අභිධානං, නාම, [7]ම්ව්හයො. නාමධෙය්‍යං, [8]අධිවචනං,	A name or aplication.
ප්‍රතිවචනය 2.	පටිවාක්‍යං, (තු චෙ)[9]උත්තරං,	An answer.

*(ලොකයෙහි) විතණ්ඩාවාදීන්ගේ යම් ශාස්ත්‍රයක් ඇද්ද ඒ ලොකායත ශාස්ත්‍රයයි දතයුතුයි. (ඒ ශාස්ත්‍රය නිසා පුණ්‍යක්‍රියාවෙහි සිත නූපදවන බව ටීකාවෙහි කියනලදී). කවීන්ට හිතවූ ක්‍රියාකල්පවිකල්පයයි කියනලද ග්‍රන්ථවිශේෂය කෙටුභ නම් වේ, "සො කවීනං [illegible] හිතො [illegible] ක්‍රියාකප්පවිකප්පො, කවීනං ක්‍රියාසංබන්ධකප්පබන්ධ [illegible] [illegible] කෙටුභං නාම."

†(ඇසුවන්නූ විසින්) ලබනලද දන්නාලද අර්ථ ඇති ප්‍රබන්ධවිශේෂය ආඛ්‍යායිකායි. (එනම් වාසවදත්තාදිය බව, "අනුභූතාර්ථ ප්‍රතිපාදකස්‍ය වාසවදත්තාදෙඃ" යන්නෙන් අමරකෝෂටීකාවෙහි කියනලදී) ප්‍රබන්ධයෙන් කල්පිතවූ (කාදම්බරීයාදිවූ) කාව්‍ය විශේෂය කථානම් වේ. ([illegible] විසින් ප්‍රණීතවූ) අර්ථශාස්ත්‍රයෙහි දණ්ඩනීතියද වැටේ. අර්ථස්‍ය [illegible] ශාස්ත්‍රං අර්ථශාස්ත්‍රං යනු අමරකෝෂටීකායි.

	115	
ප්‍රශ්නය 3 . . .	පඤ්හො ; f (නියො) ¹අනුයොගො. (ච)	A question.
උදාහරණය 4 .	පුච්ඡා f (පාඨ) [නිදස්සනං,	An example or
	උපොග්ඝාතො. (ච) දිට්ඨන්තො.	opposite argument.
	(තථා)²උදාහරණං, (සමෙ)	
	116	
සංක්ෂෙපය 5 . .	සමාf සංඛෙප. සංහාරා.	An abridgement.
	සමාසො. සඞ්ගහො. (පාඨ)	
මිථ්‍යාවචනය 1 .	(සන්නිධාරයසී නානදු)³	A groundless charge.
	අබ්භක්ඛානං, (අවජ්ජාසනං)	
	117	
විවාදය 2 . . .	ලොභාසෙර. (තු) විවාදෙ. (ථ)	A contest or law suit
දිවිරීම 2 . . .	සපනං, සපථො. (පි ච)	An oath.
කීර්තිය 3 . . .	යසො. සිලොකො. කිත්ති f (ඤ්ඤ)	Fame and reputation.
උද්ඝෝෂනය 1 .	ඝොසනා f (තුච්චසද්දනං)	Making a loud noise
	118	
ප්‍රතිරාවය 2. .	පටිඝොසො පටිරවො	Echo
කථාරම්භය 2 . .	(ථො) පක්කුදෙසො උග්ඝමං,	Exordium
වර්ණනාව 3.	කත්ථනා f (ච) ස්ලාඝා f (ච)	Eulogium
ස්තුතිය 4 . .	වණ්ණනා f] (ථ) ථුති f (ත්‍ථ) ථුති f	Praise
	119	
	ථොමනං, (ච) පසංසා f (ථ)	The cry of peacocks
මයුරනාදය 1 . .	කෙකා f (නාදෙ සිඛණ්ඩිනං)	
ඇතුන්ගේ නාදය 1	(ගජ්ජානං) කුඤ්චනාදෙ. (ථ)	The trumpeting of elephants.
අශ්වයන්ගේ නාද	(මතා) හෙසා f (හයධිනි)	The neighing of horses.
	120	
වෙවචනය 2 . .	පරියායො වෙවචනං,	Synomym.
සාකච්ඡාව 2 .	සාකච්ඡා f (තුච) සංකථා f	Conversation.
නුගුණ කීම 7 . .	උපවාදෙ. (තු) ⁴ පක්කොසො	Censure or blame
	⁵ වණ්ණවාදෙ. ⁶ නුවාදෙ. (ච)	
	ජනවාදෙ. ⁷ පවාදෙ. (පි)	
	පරිවාදෙ (ච තුල්‍යකො)	
	121	
නින්දාව 5 . . .	ඛෙපො. හීළා f (තථා) කුච්ඡා f	Contempt.
	ජිගුච්ඡා f ගරහා f (සමෙච)	
නින්දා පෙරදූරි දෝෂාරෝපණය }	නින්දාපුබ්බා උපාරම්භො)	Reproof preceded by insult.
	පරිභාසන, ⁸ (මුච්චමෙහ)	
	122	
අශීලාචාරනම }	(අථ තරිය භිවාකාර-	Filthy words.
අපවිත්‍රම } 1	වසෙන යා පවත්තිතා)	
අනාර්‍යවචන }	අසිවාචා, (සියා වාචා	
	සා විතිසන්නම දිසනී)	

	123	
නිෂ්ඵල් නැවතකීම 1	(මුහුම්භාසා) [1] නුලාපො. (ඵ)	Tautology.
අරුත්නැති තෙපුල	පලාපො. (නත්ථිකා ගිරා)	Unmeaning or unconnected speech.
දීමෙයෙහි කිණීම 1	(ආදෞභාසන මා) [2] ලාපො.	Address or speaking to.
වැලපීම 2	විලාපො. (තු) පරිදෙවො.	Lamentation.
	124	
විරුඬවචනය 2 .	විප්පලාපො. විරොධොත්ති f	Quarrel, or mutual contradiction.
සංදේශවචනය 2	සන්දෙසාත්ති f (තු) වාචිකං,	Message.
සමගිතෙපුල 1	(සම්භාසනන්තු) සල්ලාපො. (විරොධ රහිත මිට්ඨු)	Friendly conversation.
	125	
සැඩබස 1 . . .	ඵරුසං. f, (නිට්ඨුරං වාක්‍යං)	Harsh discourse.
සිත්කළුවචනය 1.	(මනුඤ්ඤං) හදයගමං. f,	A kind word.
පෙරපසුවිරුදුබස 2	සංකුලං. f, (තු) කිලිට්ඨං. f, (ච) (පුබ්බාපර වි රො ධි නී)	Contradictory.
	126	
අසම්බන්ධ තෙපුල	(ස මු ද ය ත්ථ රහිත) [3] මබබ. f, (මිති ක්තතිතං)	Incoherent speech.
බොරුබස 1 .	විතථං. f, (තු) මුසා- (වාථ) (ඵරුසාදි ති ලි ඞ්ගි කා)	False.
	127	
සැබෑතෙපුල 5.	සම්මා- (ච්‍යසං වා) [4] විතථං, සච්චං, තච්ඡං. යථාතථං, (තබ්බනතා තීසු) [[5] ලිකං, (සැ)	Truth.
බොරුබස 4	[5] සච්චං, මිච්ඡා- මුසා- (ච්‍යසං)	Falsehood.
	128	
හඬ 16	රවො. නින්නාදො. නිනාදො. (ච) සද්දො. නිග්ඝොස. නාද. ධන. (ථොච) රවො ආරාව. සංරාව. විරාව. ඝොසා. රවා f සුති f (ත්‍රී) සර. නිස්සනො. (ච)	Sound.
	129	
ස්වරයෙහි අංගඅට.	(විස්සට්ඨ මඤ්ජු විඤ්ඤෙය්‍ය සවණීයා විසාරිනො බින්දු ගම්භීර නින්නාදි තෙවමට්ඨඞ්ගිකො සරො)	The eight component parts of sound.
	130	
තිරිසනුන්ගේ හඬ.	(තිරච්ඡාන ගතානං හි රුතං) වස්සිත, [6] (මුච්චතෙ)	The cry of irrational animals.
කොලාහලය	කොලාහලො. කල කලො.	A confused or mingled sound.
ගීහඬ 3	ගීතං, ගානං, (ච) ගීතිකා f	A song.

	131	
ස්වරමණ්ඩලය 1.	(සරා සත්ත තයො ගාමා ථෙක විසති මුච්ඡනා ඨානානෙකූන පඤ්ඤාස ඉච්චෙවතං) සරමණ්ඩලං,	The Indian gamut consisting of seven musical notes, three scales and twenty-one modulations.
	132	
සප්තස්වරයට එකඑක නම්	උසභො. ධෙවතො. (ච) ඡජ්ජ. ගන්ධාර. මජ්ඣිමො. පඤ්චමො. (ච) නිසාදෙ. (ති සත්තෙතෙ ගදිතා සරා)	Names of the seven musical notes.
	133	
සප්තස්වර හඬනෙනෝ	(නදන්ති උසභං ගාවො තුරගා ධෙවතං තථා ඡජ්ජ මයූරා ගන්ධාර මජා කොඤ්චා ච මජ්ඣිමං	The creatures which utter seven notes of music.
	134	
	පඤ්චමං පරපුට්ඨා දී නිසාද මපි ච වාරණා ඡජ්ජො ච මජ්ඣිමො ගාමා තයො සාධාරණෙණ ති ච	
	135	
	සරෙසු තෙසු පච්චෙකා තිසෙසා තිසෙසා ති මුච්ඡනා සියුං තඑව ඨානානි සත්ත සත්තෙව ලබ්භරෙ	
	136	
	තිසෙසා ද්වෙ චතසෙසා ච චතසෙසා කමතො සරෙ තිසෙසා ද්වෙ චතසෙසා ති වා වි ස ති සුතී සියුං)	
	137	
ඉතාඋස්හඬ 1. මිහිරුඇව්‍යක්තහඬ 1 ගැඹුරුහඬ 1 සියුම් මිහිරු අව්‍යක්තහඬ 1 ගීතාදින්හා නැටුම්හි සාම්‍යය 1	(උච්චතරෙ රවෙ) තාරො. f, (අව්‍යත්තමධුරෙ) කලො. f, (ගම්භීරෙ තු රවෙ) මන්දො. f, (තාරාදි තීස්ව] (ථො කලො) කාකලී f (සුඛුමෙ [ච්චතෙතා) (ක්‍රියා දි සමතා) ලයො.	A high tone. An inarticulate but pleasing tone. A bass or low tone. A minute tone. Equal time in music and dance.
	138	
වීණාව 2. සත්තන්ත්ඇති වීණාව කරාවිය 1 වීණාදණ්ඩ 1	වීණා f (ච) වල්ලකී f [සත්ත තන්ති සා) පරිවාදිනී f පොක්ඛරෙ. (දෙණි වීණාය) උපවීණො. (තු වෙඨකො)	Lute. The lute with seven strings. The belly of the lute. [lute. The neck of the

	139	
පචාඞ්ගික තූර්‍ය්‍ය 5	ආතතං, (චෙව) විතත, ආතතවිතතං, ඝනං, සුසිරං, (චෙති තුරියං පචඞ්ගික මු දී රි තං)	The five sorts of musical instruments.
	140	
එක්මුහුණක්සුත් තූර්‍ය්‍ය විශෙෂය 1	ආතතං, (නාම චම්මාව- නඬෙසු භෙරි යා දී සු තලෙකෙකයුතං කුම්භ- ථූණ දද්දරි කා දිකං)	A sort of drum covered with leather on one side.
	141	
දෙමුහුණ ඇති තූර්‍ය්‍යවිශෙෂය 1	විතතං, (චොභයතලං තුරියං මුරජ දිකං)	Another sort, covered on both sides.
සර්වාංගයෙන් වෙළනලද තූර්‍ය්‍යය	ආතතවිතතං, (සබ්බ- විනඬං පණවා දිකං)	A sort of drum completely covered with leather.
	142	
හුණකුල්ලආදිය 1	සුසිරං, (වංස සංඛාදි)	A wind instrument.
කයිතාලම්ආදිය 1	(සම්මතාලාදිකං) ඝනං,	A cymbal, belt.
ආතතාදි පස 4	ආතොජ්ජං, (තුච) වාදිතතං, වාදිතං, වජ්ජ,[1] (මුච්චතෙ)	Playing on musical instruments.
	143	
බෙර 2	භෙරි f දුන්දුභි. (වුත්තාථ)	A sort of drum.
මිහිඟුබෙර 2	මුදිඞ්ගො. මුරජො. (සමා තු)	Another sort of drum.
එහිම භෙද 3	ආලිඞ්ගො.[2] අඞ්කො.[3] ඌද්ධකා. (භෙදා)	Three sorts of drums.
පණිබෙර 2.	පණවො. (තුච) දෙණ්ඩිමො.	A sort of drum.
	144	
ගැටබෙර 2.	ආලම්බරො. (ච) පණවො.	A sort of drum.
කඩිප්පුආදිය 1	කොණො. (වීණාදිවාදනං)	Bow ; quill.
බෙරවිශෙෂ 3.	දද්දරී. පටහො. (භෙරි පභෙදා) මද්දලා. (දයො)	A large kettle-drum.
	145	
පෙම්කරුසුවඳ 1	(ජඞ්ගප්පියෙ විමද්දුත්ථෙ ගන්ධෙ) පරිමලො. (භවෙ)	A pleasing scent extracted by rubbing fragrant substances.
ඉතාවිහිදෙන එම සුවඳ 1	(සොචවා)[4] ආමොදො. (දූරගාමි විස්සත්ථා තිසච් චෙතා පරං)	Diffusive fragrance.
	146	
සුගඳ 4	ඉට්ඨගන්ධො. f, (ච) සුරභි.f,	Any perfume.
දුගඳ 2	සුගන්ධො.f. (ච) සුගන්ධී.f, (ච) පූතිගන්ධි.f, (තු) දුග්ගන්ධො.f,	An ill smell.
මස්ගඳුමආදිය 1.	(ථ) විස්සං.f, (ආමගන්ධිකං)	The smell like that of raw meat.

	147	
කොකුම් සොත් පුප් තුවරලා තු රුක්තෙල් යන සිව්දගඳ 4	කුංකුමං, (චෙව) යවන-පුප්ඵං, (ච) තගරං, (තථා) තුරුක්ඛො. (ති ච චතුජ්ජාති-ගන්ධා එතෙ පකාසිතා)	Four sorts of perfume, as saffron, yavanapuppha, tabernal montanna, coronaria, and incense.
	148	
කසාවය. තිත්තය. මධුරය. ලවණය. අම්ලය. කටුකය යන ෂඩ්රසය.	කසාවො., (නිප්පයං) තිත්තො. මධුරො. ලවණො. (ඉමෙ) අම්බිලො. කටුකො. (චෙති ඡරසා තබ්බති තිස්සු)	The six tastes, viz., astringent, bitter, sweet, salt, sour, and pungent.
	149	
ස්පර්ශය 2.	(සියා) ඵස්සො. (ච) ඵොට්ඨබ්බො,	Touch.
ඉන්ද්‍රියයෝ 3	විසයී, (ච) [1] ඛං, [2] ඉන්ද්‍රියං,	An organ of sense.
ඇස 6	නයනං, (ච) [3] අක්ඛි, නෙත්තං, (ච) ලොචනං, (වා) [4] චක්ඛු, චක්ඛු, (ච)	The eye.
	150	
කණ 5	සොතං, සද්දගහො. කණ්ණො. සවනං, සුති f]	The ear.
නාසය 4.	නත්ථු f (තු) නාසා f (ච) නාසිකා f ඝානං,	The nose.
දිව 2	ජිව්හා f (තු) රසනා f (ගවෙ)	The tongue.
	151	
ශරීරය 13	සරීරං, වපු, ගත්තං, (වා) [5] අත්තභාවො. බොන්දි. විග්ගහො. දෙහං., (වා පුරිසෙ) කායො. (පියං) තනු f කලෙබරං,	The body.
	152	
සිත 6.	චිත්තං, චෙතො. මනො., (තිස්ස) විඤ්ඤාණං, හදයං, (තථා) මානසං,]	The mind or faculty of reason.
ප්‍රඥාව 14.	ධී f (තු) පඤ්ඤා f (ච) බුද්ධි f මෙධා f මති f මුති f	Understanding.
	153	
	භූරි f මන්තා f (ච) පඤ්ඤාණං, ඤාණං, විජ්ජා f (ච) යොනි f (ච) පටිභාන, [7] මමොහො. (ද්‍රි)	
ප්‍රඥාවිශෙෂ 2	(පඤ්ඤාභෙද) විපස්සනා f	Clear discernment.
	154	
	සම්මාදිට්ඨි f (පාගුතිකා)	
තීරණප්‍රඥාව 1.	වීමංසා f (තු විචාරණා)	Judgment.
අසංකීර්ණාදියසලකන ප්‍රඥාව 2	සම්පජඤ්ඤං. (තු) නෙපක්කං,	Prudence, discrimination.
වේදනාව 2.	වෙදයිතං, (තු) වෙදනා f	Sensation.

	155	
විතර්කය 5	තක්කො. විතක්කො. සංකප්පො.	Reasoning, a resolve, or act of determination.
ජීවිතේන්ද්‍රිය 2. . .	[1] පාණො f [2] හා f] [3]යු, (තු) ජීවිතං,	Life.
සමාධිය 4 . . .	එකග්ගතා f (තු) සමථො.	Mental tranquillity.
	අවික්ඛෙපො. සමාධි. (ච)	
	156	
වීර්‍ය්‍යය 10	උස්සාහො. [4] තප්ප. පග්ගාහො.	Perseverance or fortitude.
	වායාමො. (ච) පරක්කමො.	
	පධානං, විරියං, (චෙ)[5] හා f	
	උය්‍යාමො. (ච) ධිති f (ත්ථියං)	
	157	
චතුර්විධ වීර්‍ය්‍යාඞ්ග	චත්තාරි විරියඞ්ගානි	Fourfold fortitude.
	තචස්ස ච නහාරුනො	
	අවසිස්සතු මංසස්ස	
	මංසලොහිත සුස්සතං	
	158	
අධිකවීර්‍ය්‍ය 1. .	උස්සොළ්හී f (ත්වධිමත්තෙහා)	Strenuous effort.
ස්මෘතිය 2 . .	සති f (ත්ව) [6] නුස්සති f (ත්ථියං)	Recollection.
ලජ්ජාව 2. . .	ලජ්ජා f හිරි f (සමානාථ)	Shame.
පාපයෙහි භය 2	ඔත්තප්පං, පාපභීරුතා f	Fear of committing sin.
	159	
උපෙක්ෂාව 3 .	මජ්ඣත්තතා f (තු) [7] උපෙක්ඛා f (ච);	Indifference.
	අදුක්ඛමසුඛා f (සියා)	
වෙදනාභික්‍රීම :	විත්තාභොගො. මනක්කාරො.	Consciousness of pleasure or pain, sensibility.
අධිමොක්ෂය 2 .	අධිමොක්ඛො. (තු) නිච්ඡයො.	Certainty.
	160	
කරුණාව 5. .	දයා f [8] නුකම්පා f කාරුඤ්ඤං,	Compassion, mercy.
	කරුණා f (ච) අනුද්දයා f	
විරතිය 3. . .	(ථියං) වෙරමණී f (චෙව)	Abstinence.
	විරති f [9] රති f (වාථ)	
	161	
ක්ෂමාව 4	තිතික්ඛා f ඛන්ති f ඛමනං,	Patience, forbearance.
මෛත්‍රිය 2 . . .	ඛමා f] මෙත්තා f (තු) මෙත්තං[10] (උ)	Friendship.
ලබ්ධිය 5. . .	දස්සනං, දිට්ඨි f ලද්ධි f (ත්ථී)	Religious persuasion, belief.
	සිද්ධන්තො. සමයො. (භවෙ)	
	162	
තෘෂ්ණාව 25 . .	තණ්හා f (ච) තසිණා f එජා f	Desire.
	ජාලිනී f (ච) විසත්තිකා f	
	ඡන්දො. ජටා f නිකන්ත්‍යා f [11] සා f	
	සිබ්බනී භවනෙත්ති f (ච)	

163

	අභිජ්ඣා f වනථො. වනං,	
	ලොභො. රාගො. (ච) ආලයො.	
	ජප්පා f මනොරථො. ඉච්ඡා f	
	[1] ජිගීසා. කාමො. දොහළො.	
	ආකංඛා f රුචි f [වුත්තා සා	
අධික තෘෂ්ණාව 1	පු සිකා) ලාලසා. f (ඊසු)	Ardent desire.

164

වෛරය 3 .	වෙරං, විරොධො. විද්දෙසො.	Hatred.
ක්‍රොධය 6 . . .	දොසො. (ච) පටිඝං., (ච වා)	Anger.
	කොධො. [2] ආඝාතො. කොපො. රොසො.	
ද්‍රොහචින්තනය 2	ව්‍යාපාදො. [3] අභිසඞ්ගො (ච)	Wish to injure.

165

බද්ධවෛරය 1 . .	(බද්ධවෙර) [4] උපනාහො.	Enmity.
ශෝකය 2 . . .	(පුං) සොකො. (ච) සොචනං.	Grief, sorrow.
ඇඬීම 5 . . .	රොදිතං, කන්දිතං, රුණ්ණං,	Lamentation, weeping.
	පරිදෙවො. පරිද්දවො.	

166

භය 3. . . .	භීති f (ඉත්) භයං, [5] උත්තාසො.	Fear.
මහත් භය 1 . .	භෙරවං, (තු මහබ්භයං)	Terror.

167

භයානකය 9	භෙරවං, භීසනං, භීමං,	Horror.
	දාරුණං, (ච) භයානකං,	
	ඝොරං, පටිභයං, භෙස්මං,	
	භයඞ්කරං, [6] (ඉමෙ තීසු)*	

168

ඊර්ෂ්‍යාව 2 . . .	ඉස්සා f උසූයා f [මච්ඡෙරං,	Envy.
මසුරුබව 3. .	(තු) මච්ඡරියං, මච්ඡරං,	Niggardliness
මෝහය 3 . . .	මොහො. [7] අවිජ්ජා (නාරී) [8] අඤ්ඤාණං,	Ignorance.
මානය 3 . . .	මානො. විධා f (ච) උණ්ණති f	Haughtiness.

169

ඖද්ධත්‍යය 2. . .	උද්ධච්චං, [9] උද්ධවං, (වා ථ)	Arrogance.
කෞකෘත්‍යය 5. .	තාපො. කුක්කුච්චං, ([10] මෙවච)	Repentance.
	පච්ඡාතාපො. [11] අනුතාපො. (ච)	
	විප්පටිසාරො. (පකාසිතො)	

* මෙහි භෙරවාදී ශබ්දයන්. "ඉමෙ තීසු" යන්නෙන සාමාන්‍යයෙන් ත්‍රිලිඞ්ග බව දක්වූ නමුත් ගුණයෙන් [illegible] භයාදිකට [illegible] ද්‍රව්‍යයෙන් විශේෂණයෙන් වැටෙන්ද එකල්හි විශෙෂ්‍යයා බඳු ලිඞ්ග වෙත්. සාමාන්‍යයෙන් එකල් නපුංසක ලිඞ්ග වෙති—එම දක්වනු පිණිස ටීකාවෙහි, "ඉමෙ භෙරවාදයො සබ්බෙ භයාකාරවාදී [illegible] දබ්බෙ විසෙසණභාවෙන වත්තන්තෙ සදා තීසු ලිඞ්ගෙසු. සාමඤ්ඤෙතු නපුංසකෙ" යි දක්වනලදී.

	170	
විචිකිච්ඡාව 9	මනොවිලෙඛ. සන්දෙහො. සංසයො. (පු) කථං කථා f වෙළහකං, විචිකිච්ඡා f (ව) කංඛා f සංකා f විමති f [1] (පි)	Doubt.
	171	
අභිමානය 3.	ගබ්බො. [2] අභිමානො. [3] අහංකාරො.	Pride.
චින්තාව 2	චින්තා f (තු) ඣානං, [4] (මුච්චිතෙ	Meditation.
නිශ්චය 2	නිච්ඡයො. නිණ්ණයො. (වුත්තො	Ascertainment.
ප්‍රතිඥාව 2	පටිඤ්ඤා f (තු) පටිස්සවො.	Promise.
	172	
පරිභවය 6	අවමානං, තිරොක්කාරො. පරිභවො. (පා) [5] නාදරො. පරාභවො. (පා) [6] වඤ්ඤා f (ඵ)	Disrespect.
වියරුව 2	උම්මාදො. චිත්තවිබ්භමො.	Madness.
	173	
ප්‍රේමය 3.	පෙමං, සිනෙහො. සෙනෙහො. (ථී)	Affection.
මූර්ඡාව 2	චිත්තපීලා f විසඤ්ඤිතා f*	Fainting.
සිහිමුළාබව 2	පමාදො. සතිවොස්සග්ගො.	Inattention.
කුහුල්බව 2.	කොතූහලං, කුතූහලං,	Eagerness.
	174	
යුවතීන්ගේ ශෘංගාරාභිප්‍රායවත්වූ ලීලා ක්‍රියාව 6	විලාසො. ලලිතං, ලීලා f හාවො. හෙළා f (ව) විබ්භමො. (ඉත්ථීනං සිඞ්ගාර භා ව ජා කි රි යා)	Dalliance. Amorous pastime.
	175	
සිනාව 3.	හසනං, හසිතං, හාසො.	A laugh.
මඳ සිනාව 2	(මන්දෙ සො) මිහිතං, සිතං,	A smile.
මහ සිනාව 2	අට්ටහාසො. මහාහාසො.	A horse-laugh.
රෝමෝද්ගමය 2	රොමඤ්චො. ලොමහංසනං,	Horripilation.

* "චිත්තපීලා විසඤ්ඤිතා" යන පාඨය ප්‍රකාශකයින් මෙහි දක්වූ නුමුත් බොහෝ පොල පොත්වල "චිත්තපීලාදි සඤ්ඤිතා" ඇද, සත්තාගෙඩි—"චිත්තපීලා, චිත්තපීඩා යොගෙ, ආදී සඤ්ඤිතා, ආදිකම් දන්නාලදී—යනුද තරඹ. අපරයොට ගෙනද මට පෙනාලෙය "පුංසකම්මාහදී චිත්" යනුද. "මුච්ඡා වාසනා චෙතෝ පීඩාභිජ්ජාන ම්ාා" යනුද, එම සත්තරගෙහි "මාහසිමාට, චිත්තපෙෂිපු පීඩාව, ආදී, ආදී නම්වන්ගෙත," යනුහා, "මුච්ඡා, උපාදා, වාසනා, වාසනාදා, ඉවයා පීඩා, චිත්තපීඩාද, අභිජ්ජානං, ආනුම්යද යන ලොහු, ආද, ආදී නම් වන්නාහ." යනද

	176	
සෙල්ලම 6 . . .	පරිහාසො. දවො. ඛිඩ්ඩා f	Sport.
	කෙළි f කීළා f (ච) කීළිතං,	
නිද්‍රාව 5. . . .	නිද්දා f (තු) සුපිනං, සොප්පං,	Sleep.
	මිද්ධං, (ච) පචලායිකා f	
	177	
සට මව 5. . . .	(පුමෙ) f නිකති f කූටං, (ච)	Fraud.
	දම්භො. සාඨ්‍යං, (ච) කෙතවං,	
ස්වභාව 7. . . .	සභාවො. (තු) නිසග්ගො. (ච)	Nature.
	සරූපං, පකති f (ඉත්ථියං)	
	178	
	සීලං, (ච) ලක්ඛණං භාවො.	
උත්සවය 3 . . .	උස්සවො. (තු) ඡණො. මහො.	A festival.

179

ධාරෙන්තා ජන්තු සන්තාන

මභිධාන ප්ප දී පි කං

බුද්ධ කා ද්‍ය ත් ජාතානි

ය මපස්ස න්ති සබ්බා සුඛං*

සග්ගකණ්ඩො පඨමො 1.

නමො බුද්ධාය.

180

වග්ගා භූමි පුර මච්ච

චතු බ්‍රාහ්මණ චතාදිහි

පාතාලෙන ච වුච්චන්තො

සාඞ්ගො පාඞ්ගෙහි ධක්කමො†

	181	
භූමිය 19. . . .	වසුන්ධරා f ජගතී f භූමි f	Earth.
	පථවී f මෙදිනී f මහී f	
	උබ්බී f වසුමතී f ගො. f කු	
	වසුධා f ධරණී f ධරා f	

* අභිධානප්පදීපිකා නම්වූ මේ නිඝණ්ඩු ශාස්ත්‍රය, ප්‍රේම පුරස්සරව ධරන්නාවූ සත්ත්‍ව සන්තානයෙහි බුද්ධ ප්‍රමුඛ වූ සියලු ශාස්ත්‍රයන් අර්ථය දක්නේය.

† ප්‍රධානාංගයව (භූ මණ්ඩලාදී අංග) යන් හා (තදාශ්‍රිත මානවාදි) උපාංගයන් සහිතවූ භූමිය, පුරය, නරය, චතුර්වර්ණය, අරණ්‍යාදිය සහ කෙත්ත්, පාතාල කෙන්ද (උපලක්ෂිතවූ) වර්ගයෝ මේ භූමි කාණ්ඩයෙහි පිළිවෙළින් කියනු ලබන්නාහ.

	182	
	පුථුවී f ජගතී f භූරී f	
	භූ f (ච) භූතධාරා f ¹ වනී f	
කරමැටි 1 .	(ධාරා තු මතනීකා) ඌසො	Salt ground
කරමැටිබිම 2	ඌසවා. f, (තු) ² සෙරා. f, (තිසු)	A spot with saline soil.
	183	
ගොඩ 2. . . .	ථලං, ථලී f (ථි) [භූභාගෙ	Firm ground.
රූක්ෂභූමිප්‍රදේශය	ථද්ධ ලූඛමහී) ජඞ්ගලො.	A dense and rugged piece of ground.
පූර්වවිදේහය 1 . .	පුබ්බවිදෙහො. (වා) ³ [අපර-	Púrvawidehaya.
අපරගෝයානය 1	ගොයානං,	Aparragoyáne.
දඹදිව 1.	ජම්බුදීපො. (ච)	Dambadiva.
උතුරුකුරුද්වීපය	උත්තරකුරු. (ඉච්චිස්සුං	Uturukurudiwayina.
	චත්තාරො මෙ මහාදීපා)	
	184	
ජනපදවිශේෂ 21	(පුබ්බාහුලතා) කුරු. සක්කා.	Various countries.
	කොසලා. මගධා. සිවී.	
	කාලිඞ්ගා. ⁴ වන්ති. පඤ්චාලා.	
	වජ්ජී. ගන්ධාර. චෙතයො.	
	185	
	වඞ්ගා විදෙහා. කම්බොජා.	
	මද්දා. භග්ගා. ⁵ ඞ. සීහලා.	
	කස්මීරා. කාසි. පණ්ඩා. ⁶ (ඉදි	
	සිස්සුං ජනපදන්තරා)	
	186	
ලෝකය. . . .	ලොකො. (ච) භුවනං, (ද්වයං)	The world.
දේශය 2. . . .	දෙසො. (තු) විසයො. (පුමෙ)	Any country.
ප්‍රත්‍යන්තය 2 . .	මිලක්ඛදෙසො. පච්චන්තො.	A country of barbarians
මධ්‍යදේශය 2 . .	මජ්ඣදෙසො. (තු) මජ්ඣිමො.	The middle region.
	187	
ජලබහුල භූමිය 2	අනූපො. f, (සලිලප්පායො)	Watery ground.
	කච්ඡං., (පුම නපුංසකෙ)	
අළුත් තෘණයෙන් ගිල්වූ ප්‍රදේශය 1	සද්දලො. f, (හරිතෙ දෙසෙ තිණෙනා භිනවෙන හි)	A country, a green with new grass
	188	
නදීජලයෙන් හා අහස් දියෙන් නිපන් ශස්‍ය ඇති ප්‍රදේශවය ට පිළිවෙළින් එක එක	(නද්‍යම්බු ජීවනො දෙසො වුඪි නිප්පජ්ජ සස්සකො. යො) නදීමාතිකො. f, [දෙව- මාතිකො. f, (ච කමෙන සො)	Countries provided with rivers, and those which have crops to be ripened by rain, respectively.

	189	
සථාවරවසතු 1.	(තීසු ධුවොථාවරො ථාව- සුරාදෙ) සස්සතො. (රිතො)	Eternal.
රට 2	රට්ඨං, (තු) විජිතං, (මාථ)	Realm.
වැම්සර ආදිය 1	(පුරිසෙ) සෙතු. (ආලියං)	A ridge or bankment.
	190	
සමීප භූමිය 1	(උපාන්ත භූ) පරිසරො.	The adjoining ground.
ගාල 3	ගොට්ඨං, (තු) ගොකුලං, වජො.	A fold for kine.
මාර්ගය 11.	මග්ගො. පන්ථො. පථො.(ච) [1] ඛො. අඤ්ජසං, වටුමං, (තථා)	A road, path, or way.
	191	
	පජ්ජො. [2] යනං, (ච) පදවී f වත්තනී f පද්ධතී f (ද්විසං)	
මාර්ගවිශේෂ 2	(තබ්බෙද) ජංඝ. සකට- *මග්ගො. (කෙතු) [මතාමත	The different kinds of road, such as a foot-path, cart road.
	192	
එකපදිකමග 1	එකපදො [3] (ස පදකො)	A narrow foot-path.
කාන්තාරමග 1	කන්තාරො. (තු ව දුග්ගමෙ)	A difficult road.
පෙරමග 2	පටිමග්ගො. පටිපථො.	The road in front.
දික් මග 1	අද්ධානං, (දීඝ මග්ගෙ සො)	A long way.
	193	
යහපත් මග 2.	සුපථො. (තු) සුපන්ථො. (ච)	A good road.
නොමග 2	උප්පථං, (ත්ව) [4] පථං, (තමෙව)	The want of a road, the wrong road.
	194	
අණුප්‍රමාණය 1. (එනම් පරමාණු සතිසෙක්)	(ඡත්තිංස පරමාණූන මෙකො) [5] අණු. (ඡත්තිංස තෙ)	An anu, or 36 paramanus.
තජ්ජාරිය 1.	තජ්ජාරී f (තාපි ඡත්තිංස)	A tajjári, or 36 anus.
රථරේණුව 1	රථරේණු. (ඡත්තිංස තෙ)	A ratharenu, or 36 tajjáris.
	195	
ලික්ඛාව 1	ලික්ඛා	Likkhá or 36 ratharenus.
ඌකාව 1	(තා සත්ත) ඌකා f (තා)	Úká or 7 likkas.
ධඤ්ඤමාසය 1.	ධඤ්ඤමාසො. (තී සත්ත) (තෙ සත්ත) [6] ඞ්ගුලං, (තුමු ම්ව ද්ව)	A dhaññamása or 7 ukas.
අඟල 1		An angula or 7 dhaññamásas.
වියත 1	විදත්ථි f (තා ද්වෙ ස ඞ්ගු)	A span or 12 angulas.

* මගගා සඳහා ජංඝ, සකට, යන ශබ්දවල ත යෙදී "ජංඝමග්ගො සකටමග්ගො" කියා වේ. "මග්ගො තෙ ම විසයක" යනාත් පාඨයි.

196

රියන 1.	රතනං, [තානි සත්තච)	Ratana or 2 spans.
යෂ්ටිය 1.	යට්ඨි. f	A yaṭhi or 7 ratanas.
ඉස්බ 1 .	(ට්ඨා වීසතු) ¹ සභං,	An usabha or 20 yaṭhis.
ගව්ව 1 .	ගාවුතං, ² (මුසභා සීති)	A gávuta or 80 usabhas.
යොදුන 1	යොජනං. (චතුගාවුතං)	A yojana, or 4 gávutas.

197

කෝශය 1 . . .	(ධනු පඤ්චසතං) කොසො.	A kósa, 500 bow-lengths.
කිරිය 1	කරීසං, (චතු රම්මණං)	A karisa, 4 ammaṇas.
අබතුර 1	අබ්භන්තරං, (තු හත්ථාන-	Abhantarra, 28 ratanas.
(හෙවත් 28 රියන)	මට්ඨවීසප්පමාණතො)	

භූමිවග්ගො II.—1.

නමො බුද්ධාය.

198

නුවර 5 .	පුරං f, නගරං f, ³ (මිත්ථි වා)	A town or city.
	ඨානීයං, පුටභෙදනං.	
	(ඊස නාතු) රාජධානී f (ච)	
කඳවුර 1.	ඛන්ධාවාරො. (නිවෙසො ච)	A camp.

199

අතුරු නුවර 1.	සාඛානගරං, ⁴ (මඤ්ඤෙ තු	A suburb.
	සන්තං මූලපුරං පුරං)	
නගරවිශේෂ 20 .	බාරාණසී f (ච) සාවත්ථී f	Various cities.
	වෙසාලී f මිථිලා f ⁵ ආළවී f	

200

කොසම්බී f ⁶ උජ්ජෙනී f (තො) තක්ක-
සිලා f චම්පා f (ච) සාගලං,
සුංසුමාරගිරං, රාජ-
ගහං, කපිලවත්ථු, (ච)

201

සාකෙතං, ⁷ ඉන්දපත්තං, (ථො)
⁸ උක්කට්ඨා f පාටලිපුත්තකං,
ජෙතුත්තරං, (තු) සංකස්සං,
කුසිනාරා f (දයො පුරී)

	202	
වීථිය . 4 . . .	රච්ඡා f (ච) විසිඛා f (වුත්තා)	A street.
විනිවිද නො ගිය වීථිය 1 . .	රථිකා f වීථි f (චාප්‍යථ) බ්‍යූහො. (රච්ඡා අනිබ්බිද්ධා)	A street in which there is no thoroughfare.
විනිවිද ගිය වීථිය 1	(නිබ්බිද්ධා තු) පථද්ධි f (ච)	A thoroughfare.
	203	
සතරමංසන්ධිය 2 .	චතුක්කං, (චච්චරෙ මග්ග-සන්ධි) සිංඝාටකං, (භවෙ)	A place where four roads meet
පවුර 2	පාකාරො. වරණො. (චාපි)	An encircling wall, rampart.
පවුරුපදනම 2 .	උද්දාපො. උපකාරිකා f	The foundation of a wall.
	204	
භිත්තිය 2 . .	කුඩ්ඩං, (තු) භිත්ති f (නාරියං)	Any wall.
දොරටුව 2 . . .	ගොපුරං, ද්වාරකොට්ඨකො.	A door or gate.
එසිකාස්තම්භය 2	එසිකා f ඉන්දඛීලො. (ච)	A pillar in front of a city gate.
අටල්ල 2. . . .	අට්ටො. (තු) [1] අට්ටාලකො. (භවෙ)	A watch tower.
තොරණ 2 .	තොරණං, (තු බහිද්වාරං)	The ornamented arch of a gate way
අගල 2 .	පරිඛා f (තු ච) දීඝිකා f	A ditch
ගෙය 24	මන්දිරං, සදනං [2] ආගාරං,	A house.
	නිකායො. නිලයා. [4] ලයො.	
	206	
	ආවාසො භවනං, වෙස්මං,	
	නිකෙතනං, නිවෙසනං,	
	ඝරං, ගහං, (ච) [1] වසථො.	
	සරණං, (ච) පතිස්සයො.	
	207	
	ඔකං, සාලා f ඛයො. වාසො	
	(ඨානං) කුටි f වසතී f [5] (පි)	
	ගෙහං,, (චාගාරං) සද්මං .	
දේවාලය 2. . .	චෙතියං, [6] ආයතනං (තු)	A temple
	208	
ප්‍රාසාදය 2 . . .	පාසාදො. (චෙව) හම්මො. (ච)	Palace.
සඳලුසහිත ගෙය	මුණ්ඩච්ඡදො. (ස හම්මියං)	An upper roomed house
හස්තිනඛ නම් ගෙය	(පුරො තු ගජකුම්භගම්භි) හත්ථිනඛො. (පකිත්තිතො)	Hastinakha, a kind of house.

	209	
ගරුඬ පක්‍ෂාකාර සෙවිලි ඇති ගෙය 1.	(සුපණ්ණ වංක සදන) ¹ම්මියොගො. (සියා ථිව)	A house in the form of a suparna.
එක්මුදුලෙල යුත් ගෙය 1	(එකකූටයුතො) මාළො.	A building with one peak.
සිව්රැස් ගෙය 1	පාසාදො. (චතුරස්සකො)	A house with four equal sides.
	210	
සභාව* 2	සභායං, (ච) සභා f (වාථ)	A hall, an assembly room.
මණ්ඩපය 1.	මණ්ඩපං., (වා) ජනාලයො.	A temporary hall.
ආසන ශාලාව 1	(අථො ආසන සාලායං පතිස්සාවන, ²(ම්ඵිතා)	A hall with seats of distinction.
	211	
ගඳකිළිය 1.	(ජිනස්ස වාස භවන මීජ්ජ) ගන්ධකුටි f (පවුට්ටි)	The scented residence of Budha.
මුළුතැන්ගෙය 3	(ථියං) රසවතී f පාක- ඨානං, (මෙච) මහානසං,	A kitchen.
	212	
ශිල්පශාලාව 2.	ආවෙසනං, සිප්පසාලා f	A workshop.
පානාගාරය 1	සොණ්ඩා f (තු පාන මන්දිරං)	A tavern.
වැසිකිළිය 1	(වච්චට්ඨානං) වච්චකුටි f	A privy.
පන්සල 1	(මුනීනං ඨාන) ³මස්සමො.	A hermitage.
	213	
සාප්පුව 2	(පණ්ණිකස්ස සාලා තු) ආපණො. පණ්ණවීථිකා f	A shop or market.
රජාදීන්ගේ බඩු ශාලාව 1	උද්දොසිතො. (භණ්ඩසාලා)	A goods store.
සක්මන් මඩුව 2	චංකමනං. (තු) චංකමො.	A covered walk.
	214	
ගිනිහල් ගෙය 1	ජන්තාඝරං, (තු අග්ගිසාලා)	A house in which fire is kept.
පැන් ශාලාව 1.	පපා f (පානීය සාලිකා)	A place where water is distributed.
ගබඩාව 2	ගබ්භො. ඔවරකො.	An inner room.
ලගිනා ගෙය 2	වාසා- ගාරං, (තු) සයනිඝරං,	A bedroom.
	215	
අන්තඃපුරය 4	ඉත්ථාගාරං, (තු) ඔරොධො. සුද්ධන්තො. ⁴අන්තෙපුරං, (පිච)	The inner apartments of the royal household.
රජුන්ගේ අසම් බාධස්ථානය 1	(අසම්බා) [illegible] ඨානං (රඤ්ඤං) කච්ඡන්තරං, (මතං)	The private apartment of a king.

* ඒ නම් බොහෝ දෙන රැස්වන ශාලාවයි.

	216	
සිණ 2	සොපානො., (වා) [1] ආරොහණං, (ව)	Stairs.
දඬුහිණ 2	නිස්සෙණී f (සා) [2] අධිරොහිණී f	A ladder.
කවුළුදොර 5	වාතපානං, ගවක්ඛො. (ව) ජාලං, (ව) සීහපඤ්ජරං,	A window or air hole.
	217	
	ආලොකසන්ධි. (වුත්තාථ)	
කහයම 2	ලඞ්ගී f (සී) පලිඝො. (තථෙව)	The bolt or bar of a door.
අගුළු කණුව 2	කපිසීසො.[3] ග්ගළත්ථම්භො.	The post to which the bolt is fastened.
ඡදන කෙළවර 1.	නිබ්බං, (තු ඡදන කොටියං)	The edge of a roof.
	218	
ඡදනය 3	ඡදනං, පටලං, ඡදං,	The thatch of a roof.
මිදුල 3	අජිරං, චච්චරං, [4] අඞ්ගණං,	A court or a yard.
ආලින්දය (අත්දෙරිය)[5]	පඝාණො. පඝණො. [5] ලින්දො. පමුඛං, ද්වාර බන්ධනං,	A terrace before a house.
	219	
දොරබාව 2.	පිට්ඨසංඝාටකං, ද්වාර-	A door post.
කර්ණිකාව 2	බාහා f]කූටං, (තු) කණ්ණිකා f	The upper part of the frame of a circular roof.
ද්වාරය 2.	ද්වාරං (ච) පටිහාරො. (ථ)	A door or gate.
එළිපත 4	උම්මාරො. දෙහලී f (සමියං)	The threshhold.
	220	
	එළුකො. ඉන්දඛීලො. (ථ)	
වැඹ 2	ථම්භො. ථූණො, f (පුම්භපියං)	A pillar, post.
සඳකඩපහණ 1	පාපිකා f (සොපානපාසාණෙ)	A stone step at the entrance of a house, serving as the scraper for the feet.
උළු 2	ගිඤ්ජකා f (තු ච) ඉට්ඨකා f	Tiles.
	221	
ගොනැස්ස 1	(වලභි ච්ඡාදි දාරුම්හි වංසෙ) ගොපානසී f (ත්‍රියං)	The rafters of a house.
කොබෝ ගෙ ඩි වලල්ල 1	(කපොතපාලිකායං තු) විටඞ්කො., (නිත්‍රියං තමෙව)	A dove-cot aviary.
	222	
කෙසිඩුර 2	කුඤ්චිකාවිවරං, තාල- ච්ඡිග්ගළො. [(පණථ) කුඤ්චිකා f	The keyhole.
කෙස්ස 3	තාළො [6] චාපුරණං, (මථ)	The key.
පිලිකඩ හෝ වේදිකාව 2	වෙදිකා f වෙදි f (සම්මතා)	A covered terrace in the yard.

223

දූව වලල්ල 1. — සංඝාටො. — The principal upright timber of a house.

පැලන්පෝරුව 1. — පක්ඛපාසො. (ච) — The planks of the ceiling.

තලාඳය 1 . . . — (මඤ්ජරො) තුලා f (අපි) — A beam.

ඉස්න 3. . . . — (පිස·) සම්මුජ්ජනී f (චෙව) සම්මජ්ජනී f (ච) සොධනී f — A broom.

224

කසලගොඩ 3. — සංකටීරං, (ච) සංකාර-ධානං, සංකාරකූටකං, — A dunghill.

කසල 4. . . — (අථො) කචවරො. [1] කලාපො සංකාරො. (ච) කසම්බු. (පි) — Dust or sweepings.

225

ගෙකාදීන්ගේ භූමිය 1 — (ඝරාදි භූ ඉතං) වත්ථු. — The site of house.

ගම 2 . . . . — ගාමො. සංවසථො. (ථ සො — A village.

නියන්ගම 1 . . — පාකාරො) නිගමො. (භොග- — A market town.

සීමාව 3. . . . — මණ්ඩාදිහෙත) [2] සී. (තුදීතො) — A boundary.

226

සීමා f (ච) මරියාදා f (ථ)

ගොපලුගම 2 . . — ඝොසො. ගොපාලගාමකො. — A village of herdsmen.

පුරවග්ගො II.—2.

නමො බුද්ධාය.

227

මනුෂ්‍යයා 10. — මනුස්සො. මානුසො. මච්චො. මාණවො. මනුජො. නරො. පොසො. පුමා. (ච) පුරිසො. — Man.

පණ්ඩිතයෝ 26 — පොරිසො. (පුථ)] පණ්ඩිතො. — Wise or learned men.

228

බුධො. විද්වා. විභාවී. (ච)
සන්තො. සප්පඤ්ඤො. කොවිදො.
ධීමා. සුධී. කවී. ව්‍යත්තො.
විචක්ඛණො. විසාරදො.

229

මෙධාවී. මතිමා. පඤ්ඤො.
විඤ්ඤූ. (ච) විදුරො. විදූ.
ධීරො. විපස්සී. දොසඤ්ඤූ.
බුධො. (ච) දක්ඛො. විද්දසු.

230

ස්ත්‍රී 15	ඉත්ථි f සීමන්තිනී f නාරී f ථී f වධූ f වනිතා f [1] අඞ්ගනා f පමදා f සුන්දරී f කන්තා f රමණී f දයිතා f [2] අබලා f	W

231

විශේෂ ස්ත්‍රී 3	මාතුගාමො. (ව) මහිලා f ලලනා f භීරු f කාමිනී f	Various descriptions of women.
බාල ස්ත්‍රී 2 .	කුමාරිකා f (කු) කඤ්ඤා f (ථ)	A maiden.
යොවුන් 2 .	යුවතී f තරුණී f (තවේ)	A young woman.

232

අගමෙහෙසිය 1	මහෙසී f (සාභිසෙකකඤ්ඤා)	A queen.
සෙසු රජ ස්ත්‍රීහු	භොගිනී f (රජනාරියො)	Other wives of a king.
අභිසාරිකාව 1	(ධවාර්තිනී යා සඞ්කෙතං යාති යා සා) [3] භිසාරිකා f	A woman who goes on assignation.

233

වෙශ්‍යාව 6	ගණිකා f වෙසියා f වණ්ණ- දාසී f නගරසොභිනී f රූපූපජීවිනී f වෙසී f	A harlot.
ධූර්තා ස්ත්‍රී 2	කුලටා f (කුව) බන්ධකී f	A disloyal or unchaste woman.

234

උතුම් ස්ත්‍රී 4	වරාරොහා f [4] මත්තමා f මත්ත- කාසිනී f වරවණ්ණිනී f	An excellent woman.
පතිව්‍රතා ස්ත්‍රී 2 .	පතිබ්බතා f (ඵපි) සතී f	A virtuous and faithful wife.
කුල ස්ත්‍රී 2 . .	කුලිත්ථී f කුලපාලිකා f	A woman of rank.

235

සැමි නැත්තී . .	විධවා f (පතිසුඤ්ඤා, ථ)	A widow.
තමා වෙත ස්වාමියා ගන්නී 2 .	පතිංවරා f සයංවරා f	A woman who chooses her husband.
දරුවන්ලද ස්ත්‍රී 4	විජාතා f (තු) පසූතා f (ව) ජාතාපච්චා f පසූතිකා f	A woman who has borne children.

236

2	දූතී f සඤ්චාරිකා f [දාසී f	A bawd; a procuress.
දාසි 3	(තු) චෙටී f කුම්භදාසිකා f	A maid-servant
	වාරුණී f [5] ඉක්ඛණිකා f (තුලා)	A fortune-teller.
රජ ස්ත්‍රී 2	ඛත්තියානී f (ත) ඛත්තියා f	A woman of the royal caste.

[5] "සුභාසුභ නිරූපිනී" යනු විකාසි.

	237	
භාර්‍යාව 2 . . .	දාරො. ජායා f කලත්තං, (ච)	A wife.
	ඝරණී f භරියා f පියා f	
	පජාපතී f (ච) දුතියා f	
	(සා) පාදපරිචාරිකා f	
	238	
යහළු ස්ත්‍රී 3 . . .	සඛී f (ත්වා) [1]ළී f වයස්සා f (ථ)	A woman's female friend.
සොර අඹු 2 . .	ජාරී f (චෙවා) [2]තිචාරිණී f	An adulteress.
ඔසප් 3	(පුමෙ) උතු. රජො. පුප්ඵං,	The courses.
ඔසප්වූ ස්ත්‍රී 3 . .	උතුනී f (තු) රජස්සලා f	A woman in her courses.
	239	
දරු ඇත්තී 3 , .	සූපවතී f] ගරුගබ්භා f	Pregnant woman.
	[3]පන්නසත්තා f (ච) ගබ්භිනී f	
දලඹුව 2 . . .	ගබ්භාසයො. ජලාබු. [4](පි)	The womb.
කලල රූපය 1. .	කලලං, (පුමනපුංසකෙ)	A fœtus.
	240	
වල්ලභයා 7 . .	ධවො. (තු) සාමිකො. භත්තා.	A husband.
	කන්තො. පති. වරො. පියො.	
සොර සැමියා 2 .	(අථො) [5]පපති. ජාරො. (ථ)	Paramour.
දරුවා 7. . . .	[6]පච්චං, පුත්තො. [7]ත්‍රජො. සුතො.	A son.
	241	
	තනුජො. තනයො. සූනු.*	
	(පුත්තාදී ඊතරි ත්ථියං)	
ධීතාව 2. . . .	(නාරියං) දුහිතා f ධීතා f	A daughter.
තමාටදා පුත්‍රයා 1 .	(සජාතොරසො) [8]රසො. (යුතෙ)	A legitimate son.
	242	
අඹුසැමි දෙදෙනා 4	ජයාපතී. ජා නි ප තී.	A husband and wife.
	ජයම්පතී. (තු) දම්පතී.	
නපුංසකයා 3 .	(අථ) වස්සවරො. (වුත්තො)	An eunuch.
	පණ්ඩකො. (ච) නපුංසකං,	
	243	
නෑයා 6 . . .	බන්ධවො. බන්ධු. සජනො.	A kinsman.
	සගොත්තො. ඤාති. ඤාතකො.	
සහ ලේ නෑයා 2 .	සාලොහිතො. සපිණ්ඩො. (ච)	A blood or kinsman.
පියා 3 . . .	තාතො. (තු) ජනකො. පිතා.	Father.
	244	
වැදූ මවු 6 . .	අම්මා f [9]ම්බා f ජනනී f මාතා f	Mother.
	ජනෙත්තී f ජනිකා f (හවෙ)	
කිරි මවු 2	උපමාතා f (තු) ධාතී f (ථී)	A wet nurse.
මස්සිනා.	සාලො. (ජායාය භාතිකො)	Wife's brother.

* මෙහි පුත්තාදි ශබ්ද සහ දූන් [illegible]

	245	
නෑනා 2.	නනන්දා f සාමිභගිනී f	Husband's sister.
ගෑණුමුත්තා 2.	මාතාමහී f (තු) අය්‍යකා f	Grandmother.
මාමා 1	මාතුලෝ. (මාතු භාතාස්ස)	Maternal uncle.
නැන්දා 1	මාතුලානී f (පජාපති)	Maternal uncle's wife.
	246	
අඹුසැමි දෙදෙන නෑගේමවුවරු } 1	(ජායා පතීනං ජනනී) සස්සු f (පිතා [ථ තප්පිතා)	Husband's or wife's mother.
ඔවුන්ගේ පියවරු 1	සසුරෝ. [භාගිනෙය්‍යො. (තු	Husband's or wife's father.
බෑනා 1	පුත්තො භගිනියා භවෙ)	Sister's son.
	247	
මුණුබුරා 2	නත්තා. (ධීතුනො) පුත්තස්ස. (ච)	A grandson.
සැමියාගේ සහෝදරයා } 1	(සාමි භාතා තු) දෙවරෝ.	Husband's brother.
දුවගේ සැමියා 1	(ධීතු පති තු) ජාමාතා.	Daughter's husband.
මුත්තා 2	අය්‍යකො. (තු) පිතාමහො.	Grandfather.
	248	
මවුගේ සහෝදරී 1	මාතුච්ඡා f (මාතු භගිනී)	Mother's sister.
පියාගේ සහෝදරී 1	පිතුච්ඡා f (භගිනී පිතු)	Father's sister.
මීමුත්තා 2	පපිතාමහො. පය්‍යකො. (තු)	Great grandfather.
යෙහෙළි 3	සුණ්හා f (තු) සුණිසා f හුසා f	Daughter-in-law.
	249	
සහෝදරයා 4	සොදරියො. සගබ්භො. (ච) සොදරො. සහජො. (පුමෙ)	A brother.
මවුපියෝ 1	(මාතා පිතූ තෙ) පිතරො.	Parents.
පුතුන්හා දූන් 1	පුත්තා. (තු පුත්තධීතරො)	Son and daughter.
	250	
නැදිමයිලෝ 1	සසුරා. (සස්සු සසුරා)	Husband's or wife's father and mother.
[illegible]	(භාතු භගිනී) භාතරො.	Brother & sister.
බාලබව 3	බාලත්තං, බාලතා f බාල්‍යං,	Childhood.
යෞවනබව	යොබ්බඤ්ඤං, (තුච) යොබ්බනං.	Youth.
	251	
පලිතය 1	(සුක්කා තු) පලිතං, (කෙසා	Gray hair.
ජරාව 2	දයො ථ) ජරතා f ජරා f	Old age.
බාලයා 6	පුථුකො. පිල්ලකො. ජාපො. කුමාරො. බාල. පොතකා.	A child.
	252	
බාලතරයා 3	(අථො) [1]උත්තානසයො;f [2]උත්තාන-සෙය්‍යකො;f ථනපො (පිව)	An infant.

253

තරුණයා 7	තරුණො;f (ච) වයට්ඨො;f (ච) දහරො;f (ච) යුවා;f සුසු;f මාණවො;f දරකො;f (වාථ)	A young man.
සුවසේ වැඩුනැනු 2	සුකුමාරො;f සුඛෙධිතො;f*	One delicately nurtured.

254

මහලු අය 5 .	මහල්ලකො;f (ච) වුඩ්ඪො;f (ච) ථෙරො:ජිණ්ණො:(ච)ජිණ්ණකො:	An old man.
වැඩිමල් සහෝදරයා .	අග්ගජො;f පුබ්බජො:f ජෙට්ඨො;f	The elder brother.
බාලසහෝදරයා 3	කනිට්ඨො;f කනියො f; [1] අනුජො f;	The younger brother.

255

ඇඟ රැලිවැටීම 2	වලිත්තචො;f (තු) වලිනො;f (තීසු තතා ත ස යා ද යො)	Wrinkled.

256

හිස 5 . .	සීසො, [2] උත්තමඞ්ගං, සිරො. මුද්ධා. (ච) මත්ථකො. (හවෙ)	The head.
කේශයෝ 6	කෙසො. (තු) කුන්තලො. වාලො. [3] තත ම ග රු හ. මු ඛ ජ.	The hair.

257

කොණ්ඩය 1	ධම්මිල්ලො. (සංයතා කෙසා)	Braided hair.
කුඩුම්බිය 2 . . .	කාක පක්ඛො. සිඛණ්ඩකො.	A tuft of hair.
කේශකලාපය 2 .	පාසො. හත්ථො. (කෙසවචෙ)	A mass of hair.
ජටාව 1 . . .	(තාපසානං තසිං) ජටා f	The matted hair worn by certain ascetics.

258

ගැවසූ කේශය 2	(ඒයං) වෙණි f පවෙණි f (ච)	The hair twisted and undecorated.
හිස් මුදුනේ බැඳි කොණ්ඩය 2	(අථො) චූලා f සිඛා f (සියා)	A knot of hair on the crown of the head.
ලියන්ගේ කේශ මධ්‍යපඞ්තිය 1	සීමන්තො. (තු මතො නාරී කෙස මජ්ඣම්හි ප ධ ති)	A separation of the hair on each side so as to leave a distinct line on the top of the head.

259

රෝම 3 . . .	ලොමං, තනුරුහං, රොමං,	Hair on body.
අක්ෂිගතරෝම. .	පම්හං, පඛුමං, පක්ඛුමං,	Eyelash.
රැවුල 1 . . .	මස්සු, (මුඛජං පුම මුඛෙ)	The beard.
බැම 3	භූ f (ත්වත්ථී) භමුකො. භමු.	The eyebrow.

* "සුඛොචිතො" කියාත් පාඨයි.

	260	
කඳුළු 3 .	බප්පො. නෙත්තජලං. [1] ස්සුනි,	Tears.
ඉඟිරියාව 2 .	නෙත්තතාරා f කනීනිකා f	Pupil of the eye.
මුඛය 6	වදනං, (තු) මුඛං, තුණ්ඩං, වත්තං, ලපනං, (මා) [2] නනං.	The mouth.
	261	
දත් 6	දිජො. ලපනජො. දන්තො. දසනො. රදනො. රදො.	Teeth.
දළ 1. . . .	දාඨා f (තු දන්තභෙදස්මිං)	A large tooth.
ඇසකෙලවර 1 .	අපාංගො (ත්වක්ඛිකොටියං)	The corner of the eye.
	262	
ඕෂ්ඨය 4 . . .	දන්තාවරණං, (මො) [3] ට්ඨො. (චා) (පු) [4] ධරො. දසනච්ඡදො.	The lip.
කපෝලය 2 . .	ගණ්ඩො. කපොලො.	The cheek.
හනුව	හනු f [5] (ත්ථී)	The jaw.
නිකට 1. . . .	චුබුකං, (ත්ව ධරා අධො)	The chin.
	263	
ග්‍රීවය 5	ගලො. (ච) කණ්ඨො. ගීවා f (ච) කන්ධරා f (ච) සිරොධරා f	The neck.
කම්බුග්‍රීවය 1. . . (රනින් රංජිත බෙර යක සමාන ග්‍රීවය හෙ හොත් තුන් රේඛා යුක්ත ග්‍රීවයයි)	කම්බු ගීවා f (තු යා ගීවා සුවණ්ණාලිංග සන්නිභා අංකිතා තීහි ලෙඛාහි කම්බු ගී වා ති වා ම තා	A neck shaped like a golden drum; or one marked with three lines.
	264	
දසරැව 3 . . .	අංසො, (ත්ථී) භුජසිරො.	A shoulder.
අංස සන්ධිය 1 . .	ඛන්ධො.](තස්සන්ධි) ජත්තු, (න)	The collar-bone.
කිසිල්ල 2 . . .	බාහුමූලං, (තු) කච්ඡා. (ථො)	The armpit.
ඇලය 1.	(ත්වස්ස) පස්ස., [6] (මිත්ථියං)	A side.
	265	
බාහුව 3. . . .	බාහු f භුජො. f (මිස්සු) බාහා f	An arm.
අත 3	හත්ථො. (තු) කර. පාණයො.	A hand.
අත්කර අන්තය 1	මණිබන්ධො. (පකොට්ඨන්තා)	The wrist.
වැලමිට 2 . . .	කප්පරො. (තු) කඵොණිං. [7] (ථී)	The elbow.
	266	
මණිබන්ධ කනිෂ්ඨ ඟුලි දෙක අතර 1	මණිබන්ධ ක නි ට්ඨා නං පාණිස්ස) කරභො. (න්තරං)	Metacarpus.
ඇඟිල්ල 2 . . .	කරසාඛා f [8] ඞ්ගුලී f (ත්ථී තු	A finger.
ඇඟිලි පසට වෙ න වෙනම 5	පුමා) [9] ඞ්ගුට්ඨො. (ච) තජ්ජනී f මජ්ඣිමා f [10] නාමිකා f (වාපි) කනිට්ඨා f (ති ක මා සි යුං)	Names of the five fingers.

	267	
මාපට ඇඟිල්ල හා තර්ජනී ආදිය වෙන හා සත් කාල පිළිවෙළින් වට නම්	පදෙසො. තාල. ගොකණ්ණො. විදත්ථි f (තී කමා තතෙ) (තජ්ජන්‍යාදියුතෙ ඛුද්දෙ)	A short span, of which there are three kinds.
පසතය 1 . . .	පසතො. (පාණීකුච්ඡිතො)	The palm bent.
	268	
රියන 3. . . .	රතනං, කුක්කු, හත්ථො. (ථ)	A cubit.
අඳුහොත 2 . .	(පුමෙ) කරපුටො. [1]ජලි.	The cavity formed by joining the hands together, and hollowing the palms, as if to hold liquid.
නියපොතු 2 . .	කරජො. (ච) නඛො., (නිත්ථි)	A nail.
මිට 2.	බටකො. මුට්ඨි. f (ච විසු)	The fist.
	269	
බඹය 1	ව්‍යාමො. (සහකර බාහු පෙපස්ස වය විත්ථතා)	A fathom.
පුරුෂප්‍රමාණය 1 .	උබ්බාහතාහුජෙ පොසප් (පමාණෙ) පොරිසං;f (තීසු)	The measure of a man's reach.
	270	
ලය 2.	උරො. (ච) හදයං, (ථාථ)	The breast.
තනය 3. . . .	ථනො. කුච. පයොධරා.	The female bosom.
තනපුඩුව 1. . .	චූචුකං, (තු ථනග්ගස්මිං)	A nipple.
පිට 2.	පිට්ඨං, (තු) පිට්ඨි f (නාරියං)	The back.
	271	
ඉණවිය 3. . . .	මජ්ඣො., (නිත්ථි) විලග්ගො (ච)	The waist.
බඩ 3.	මජ්ඣිමං,] කුච්ඡි. f (තු විසු)	The belly.
ඇතුල් කුස්ස 2 .	ගහණී f ථිසු)[2] උදරං,] ගබ්භො. කොට්ඨො. (කොට්ඨාකුච්ඡිය මිත්ථමෙව	The interior of the belly.
	272	
උකුල 4. . . .	ජඝනං, තු) නිතම්බො. (ච) සොණී f (ච) කටි f (නාරියං)	The hip and buttocks.
	273	
ස්ත්‍රී පුරුෂ නිමිති.	අඞ්ගජාතං, රහස්සඞ්ගං, වත්ථගුය්හං, (ච) මෙහනං, නිමිත්තං, (ච) වරඞ්ගං, (ච) බීජං, (ච) ඵල, [3] (මෙව ච)	The Organs of generation of either sex.
පුරුෂ නිමිත්ත 2	ලිඞ්ග, [4]මෙඪං, (තු) කොසො. (ච)	The male organs of generation.
ස්ත්‍රී නිමිත්ත 2.	යොනි. f (ඉත්ථිපුමෙ) හගං,	The female organs of generation.
	274	
සුක්ලය 3 . .	අසුචි. සම්භවො. සුක්කං,	The semen.
ගුදය 2 . . .	පායු. (තු පුරිසෙ) ගුදං,	The anus.
ගූථය 8 . . .	(වා පුමෙ) ගූථං, කරීසං, [illegible]ති., (ච) වච්චං, ජකං,	Excrement.

	275	
	උච්චාරෙ. මීළ්හ, [1] මුත්තකාරෙ.	
මුත්‍ර 2	පස්සාවො. මුත්ත, [2] (මුච්චතෙ)	Urine.
ගෝ මුත්‍ර 1 . .	පූතිමුත්තං, (ච ගොමුත්තෙ)	The urine of cattle.
අස්බෙටි ආදිය 1	(අස්සාදිනං) ඡකණං, (මලෙ)	The dung of animals.
	276	
වස්තිය 1 . .	(වීසුමෙධා නාභියා) වත්ථි. f	The abdomen.
ඇකය 2. . .	උච්ඡඞ්ගං.[3] කො. (තු ගො පුමෙ)	Flank, the hip loins.
කලව 2 . . .	ඌරූ. සත්ථි. (පුමෙ) [ඌරු-	The thigh.
දණ 2 . . .	පබ්බං තු) ජාණු. ජණ්ණු, (ච)	The knee.
ගොප් ඇටය 2	ගොප්ඵකො. පාදගණ්ඨි f (පි)	The ankle.
විළුඹ 2 . . .	(පුමෙ තු) පණ්හි. පාසන.	The heel.
පාදග්‍රග 2 . .	පාදග්ගං, පපදො. [පාදො.	Point of the foot.
පාදය 3 . . .	(තු) පදො. චරණො,. (ච පා)	A foot.
	278	
ශරීරාවයව 2 .	අඞ්ගං, (තු) [4] වයවො. (පුමෙතතා)	A limb or member.
පලුඇටය 2 . .	ඵාසුලිකා f (තු) ඵාසුකා f	A rib.
ඇටය 2	(පුඞ්ගෙ) අට්ඨි, ධාතු [5] f (නපු)	A bone.
ගලග ඇටය 1 .	(ගලන්තට්ඨි තු) අක්ඛකො.	The bone at the end of the neck, or collar-bone.
	279	
කබල 2	කපපරො. (තු) කපාලං., (වා)	The skull.
මහ නහර 2 . .	කණ්ඩරා f (තු) මහාසිරා f	A large tendon or nerve.
නහර 3. . . .	(පුමෙ) න්හාරු. (ච) සිරා f	A sinew or nerve.
රස නහර 2 . .	ධමනී f [6] (ථි] රසග්ගසා f	The nerves of sensation.
	280	
මාංශය 3. . . .	රසහරණී [7] f (ථො)] මංසං,	Flesh.
	ආමිසං, පිසිතං, (තමෙව)	
වියලි මස් 2 . .	(තිලිඞ්ගිකන්තං) වල්ලූරං. f,	Dry fish
ලේ 4.	උත්තත්තං, [8] (මථ)] ලොහිතං,	Blood.
	281	
	රුධිරං, සොණිතං, රත්තං,	
කෙළ 3	ලාලා f ඛෙලො. ඵලා f (තමෙව)	Saliva or spittle.
පිත 2	(පුරිසෙ) මායු. පිත්තං, (ච)	Bile.
සෙම 2	සෙම්හො., (නපු) සිලෙස්මො.	Phlegm.
	282	
වුරුණු තෙල 2 .	වසා f විලීනතෙනෙහො. (ථි)	The serum of fish.
මේද තෙල 2 . .	මෙදො. (වෙච) වපා f (තමෙව)	The serous secretion that spreads about the ... cular fibres.
වෙසය 3 .	ආකප්පො. වෙසො. නෙපච්ඡං,	Dress, embellishment.
ආභරණය 6	මණ්ඩනං, (තු) පසාධනං,	Ornaments or trinkets.

283

විභූසනං, (වා) [1] භරණං,
අලංකාරො. පිළන්ධනං,
ඔටුන්න 2 . . . කිරීටං, මකුටං, (නිත්ථී) — Crest or diadem.
සිළුමිණ 2 . . . චූළාමණි. සිරොමණි. — The chief gem on the crest.

284

නළල්පට 2 . . . සිරොවෙඨනං, [2] උණ්හීසං, — An ornament for the forehead.
කුණ්ඩලාභරණය 2 . කුණ්ඩලං, කණ්ණවෙඨනං, — An earring.
කර්ණාභරණය 3 . කණ්ණිකා f කණ්ණපූරො. (ච)
(සියා) කණ්ණවිභූසනං,

285

ග්‍රීවාභරණය 2 . කණ්ඨභූසා f (තු) ගීවෙය්‍යං — A collar.
මුක්තාහාරය 2 . හාරො. මුත්තාවලී f (පුමෙ) — A pearl necklace.
වළල්ල 4 . . . කෙයූරො.* වලයො., (නිත්ථී) — A bracelet.
කටකං, පරිහාරකං,

286

එක්වමෙහෙද 2 . . කංකණං, කරභූසා f (ථී) — Ornaments of the wrist.
රණුගෙඩිය 2 . . කිංකිණී f ඛුද්දඝණ්ටිකා f — Tinkling bells.
මුද්ද 2 . . . . අඞ්ගුලීයකං, [3] අඞ්ගුලා- — A finger ring.
පේරුස් මුද්ද 2 . භරණං,] (සක්ඛරනාමුද්දා) — Signet ring.

287

මුද්දිකා f [4] අඞ්ගුලිමුද්දා f (ථී)
මෙවුල්දම 2 . . රසනා f මෙඛලා f (තාරෙ) — Woman's girdle.
අඟපළඳනාව 3 . කෙයූරං, [5] අඞ්ගදං, (චෙව) — A bangle worn on the arm.
බාහුමූලවිභූසනං,

288

නූපුරවළලා 4 . . පාදඞ්ගදං, (තු) මඤ්ජීරො. — Ornament of the feet.
පාදකටකා. නූපුරො.

289

ආභරණවිශේෂ 4. (අලංකාරප්පභෙදා තු) — Ornaments of various parts.
ලම්බපුල්ලං, (තණ්ඩා) [6] පණ්ණාසං.
උග්ගාහිතං, සිඛණ්ඩකං,
(ඉච්චෙවමාදයො සියුං)

290

වස්ත්‍ර 11 . . . චෙලං, [7] මච්ඡාදනං, වත්ථං, — Cloth.
වාසො. වසනං මංසුකං,
අම්බරං, (ච) පටො., (නිත්ථී)
දුස්සං, චොළො. (ච) සාටකො.

* කෙයූරෙය යනුද මෙම නිවැරදි බව දතයුතුයි.

291

වස්ත්‍රවිශේෂ 8.	ඛොමං, දුකූලං, කොසෙය්‍යං, පත්තුණ්ණං, කම්බලං., (චවා) සාණං, කොටුම්බරං, භඞ්ගං, (ඛොමාදී වත්ථනාර ම්මකං)	Various sorts of cloth

292

යටහඳනා පිළී 4.	නිවාසනං, [1] අන්තරීයං, (අන්ත-) -[2] රවාස, [3] මන්තරවාසකො.	Lower garment.
උතුරු සළුව 5.	පාවාරො. (පු) [4] උත්තරාසඞ්ගො. උපසංව්‍යානං, [5] මුත්තරං,	Upper garment.

293

අළුත් වස්ත්‍රය	උත්තරීය,] [6] (ද්වෙ චත්තං) අහතං. (ත් මතං නවං)	New and unbleached cloth.
කඩරෙද්ද 2	නන්තකං, කප්පටො. [ජිණ්ණ-	Dirty or tattered cloth.
මහළු පිළී 2	-වසනං, (පු) පටච්චරං,	Old cloth.

294

සැට්ටය 2	කඤ්චුකො. වාරබාණං., (ද්වා)	A jacket, armour.
දවළු 1.	([7] ඉ වත්ථ වයමෙව) දසා f	The end of cloth.
තොප්පිය 1.	තාලිපට්ටො. (පු කපීතො උත්තඞ්ගෙ කඤ්චුකො)	A cap.

295

දිග 3.	ආයාමො. දීඝතා f [8] රොහො.	Length.
පුළුල 2.	පරිණාහො. විසාලතා f	Width.

296

සිවුර 3.	අරහද්ධජො. (ච) කාසාය, කාසාවං, (ච චීවරං)	Yellow robe of Buddhist priests.
මැඩිලි 1.	මණ්ඩලං, (පු තදඞ්ගානි)	One of the articles of dress of a Buddhist priest.
වස්අත්ත 1.	විවට්ටං,	
දිගනුවාව 1.	කුසි, (අද්ධකො)	Parts of the dress of a priest.

297

(වස්ත්‍රයෝනි 4)	(ඵල තාව තිණ් රොමා තෙතා වත්ථස්ස යොනියො)	Materials cloth.
කපුපිළී 1.	(ඵලං) කප්පාසිකං. f. (තිසු)	Made of cotton.
කොමු පිළී 1.	ඛොමං, [9] (දී තු තවුඛගා)	Made of bark.

298

තිසරි පිළී 2.	කොසෙය්‍යං, කොසිජං, [රොම-	Silken.
රෝමයෙන් උපදනා පලස් } 2	-මයං, (පු) කම්බලං, (තංවෙ)	Woollen.
කඩතුරාව 2.	(සමානනා, ජවනිකා f (සා) තිරොකරණී f (පාටි)	A screen or wall of cloth.

	299	
විසන 2 .	(පුනනපුංසකම්) [1] ලෙලාචං., විතානං., (වය මීරිතං)	An awning.
ස්නානය 1 .	නහානං, (ච සිනානෙන ලෙඨා)	Bathing.
ඇඟ ඉලීම 2	-[2] ඔබට්ටනු, [3] මමජ්ජනං, (සමං)	Cleaning the person.
	300	
තිලකය 3 .	විශෙසකො., (තු) තිලකො., (තදූහෙ තප්ජී ච) චිත්තකං,	A circle on the forehead.
සඳුන් 3 . .	චන්දනො., (ත්පිීයං) ගන්ධ--සාරො. මලයජො. (පුමෙ)	Sandal wood.
	301	
රන්වන් සඳුන් 3	ගොසීසං, තෙලපණ්ණිකං, (පුමෙ වා) හරිචන්දනං,*	Sandal wood of gold colour.
රත් සඳුන් 4 .	තිලපණ්ණී. (තු) පත්තඞ්ගං, රජ්ජනං, රත්තචන්දනං,	Red sandal wood.
	302	
කළුවැල් 2 . .	කාලානුසාරී. කාලීයං,	A gallochum.
අගිල් 3 . . .	ලොහං, (ත්) [4] ගරු, (වා) [5] ගරු,	Aloe wood.
කළු අගිල් 1.	කාලාගරු, (තු කාලෙයයකං)	Black sort of it.
තුරුක් තෙල් 2	තුරුක්කො. (තුච) පිණ්ඩකො.	Incense.
	303	
කස්තුරි 2 . .	කස්තූරිකා f මිගමදො.	Musk.
උපුල් කොල 2	කුට්ඨං, (තු) අප්පාලකං,	Costus speciosus.
කරාබු 2 . . .	ලවඞ්ගං, දෙවකුසුමං,	Cloves.
කොකුම් 2 . .	කස්මීරජං, (තු) කුඞ්කුමං,	Saffron.
	304	
දුම්මල 2	යක්ඛධූපො. සජ්ජුලසො.	Resin.
තකුල් 3. . . .	තක්කොලං, (තුච) කොලකං, කොසඵල, [6]	Bdellium.
ජාති ඵල ගෙ වත් සාදික්කා } 2	(මලෙඨා) ජාති--කොස, ජාතිඵලං, (තමෙච)	Mace. Nutmeg.
	305	
කපුරු 3. . . .	ඝනසාරො. සිතබ්භො. (ච) කප්පූරං, (පුනනපුංසකෙ)	Camphor.
ලාකඩ 4. . . .	අලත්තකො. යාවකො. (ච) ලාඛා f ජතු, (නපුංසකෙ)	Lac.
	306	
සරලද්‍රව 2 .	සිරිවාසො. (තු) සරල--ද්දවො.]	Turpentine.
අඳුන් 3 . .	[7] ජලං, (තු) කජ්ජලං,	A sort of collyrium.
වත්සුණු 2 .	වාසචුණ්ණං, වාසයොගො.	Toilet powder.
විලේපනය 2	වණ්ණකං, (තු) විලෙපනං,	Perfume for the person.

* හරිචන්දන, රන්වන් සඳුනැයිද, ගොසීස, තෙලපණ්ණික, තෙලසඳුනැයිද සත්හයි.

	307	
සුවඳ කැවීම 1	(ගන්ධමාල්‍යාදි සං ඛා රො යො තං) වාසන,[1] (මුච්චතෙ)	Perfuming.
මල්දම 2	මාලා f මාල්‍යං, (පුප්ඵදාමෙ)	A garland.
සුවඳකවනලද්ද 2	භාවිතං. f, වාසිතං. f, (තීසු)	Perfumed.
	308	
මුදුන්මල්කඩ 4	උත්තංසො. සෙඛරො. [2] වෙළං. (මුද්ධමාලෙ) වටංසකො.	Chaplet.
සයනය 2	සෙය්‍යා f (ච) සයනං, සෙනං,	A bed.
ඇඳ 2	පල්ලංකො. (තුච) මඤ්චකො.	A bedstead.
	309	
පාඇළව 2	මඤ්චාධාරෙ, ප ටි පා දො.	That which supports the bedstead.
ඇඳවත 1	(මඤ්චඞ්ගෙ තු) [3] අටනී f (ථියං)	The name of a part of a bedstead.
	310	
මඤ්චවිශේෂයෝ 4	කුළීරපාදො. ආහච්ච-පාදො. (චෙව) මසාරකො. (චත්තාරො) බුන්දිකාබද්ධො. (තිමෙ මඤ්චන්තරා පුමෙ)	Different kinds of beds.
	311	
කොට්ටය 2.	බිම්බොහනං, (ච) [4] උපධානං,	A pillow.
පුටුව 3	පී ඨි කා f, පීඨං [5] ආ ස නං,	A chair or stool.
භද්‍රපීඨය 1	කොච්ඡං. (තු භද්දපීඨෙපි)	A kind of chair.
පුටුවිශේෂයක් 1	-[6] සන්දී f (පීඨභෙදෙ මතා)	Another sort of chair.
	312	
කොඳු පලස 1.	* (මහන්තො කොජවො දීඝ-ලොමකො) ගොණකො. (මතො)	A goat's hair coverlet of fine workmanship.
විමෙන් විසි තුරු එළුලොම් ඇතිරිය 1	(උණ්ණාමයං ත්වත්ථරණං) චිත්තකා f, (වානචිත්තකං)	A woollen counterpane, woven, and of many colours.
	313	
ඝනපුප් ඇතිරිය 1	(ඝනපුප්ඵං) ප ට ලි කා f	A woollen coverlet thickly woven with flowers.
මෑදු ලොම් සුදු ඇතිරිය 1	(සෙතන්තු) පටිකා f (පුමෙ)	A white woollen coverlet.
දෙදූය ඇතිරිය 1.	(ද්විදසෙකා දසා භවෙ)[6] උද්ද-	A woollen coverlet with a fringe at each end.
එකදූය ඇතිරිය 1.	-ලොමී.] එකන්තලොමී. තො	A woollen coverlet with a fringe at each side.

* මේ ගාථාවට ව්‍යාඛ්‍යානේ දැක්වූ " ආකෝටිතපාවනෙන විකසිතො අනෙකපයෝගෙහි කොජවොති මතො, දීඝානි ලොමානි ඉයෙසු අනෙකපයොගෙහි, ගොණකොති මතො," යනාදිය හා—සන්නයෙහි දක්වූ " දීඝලොමකො, දික්ලොම් ඇති, මහන්තො කොජවො, මහත්වූ කොඳුපලස. ගොණකොතිමතො, ගොණකයයි දන්නාලද්දේය " යනාදිය අනෙකත්‍ර පුනරුක්තව පෙනේ.

	314	
කුතනක නම් ඇතිරිය 1	(තදෙව සොළසිත්ථීනං නච්චයොග්‍යං ච) කුතකං,	A woollen carpet on which sixteen women can dance.
විකතිකා නම් ඇතිරිය 1	(සීහ ව්‍යග්ඝාදි රූපෙහි චිත්‍රානං) විකතිකා f (තමෙව)	A woollen carpet embroidered with the figures of lions, tigers, &c.
	315	
කඨිස හා කෝසෙය්‍යනම් ඇතිරි	කට්ටිස්සං, කොසෙය්‍යං, (රතනපරිසිබ්බිතම්භරණාකම්මා කොසිය කට්ටිස්සමයං කොසිය සුත්තොත පකත ච)	A silken coverlet embroidered with gems.
	316	
ප්‍රදීපය 3 . . .	දීපො. පදීපො. පජ්ජොතො.	A lamp.
කැඩපත 2 . . .	(පුමෙ තු) [1] ආදාස. දප්පනො.	A mirror.
පන්දුව 2 . . .	ගෙණ්ඩුකො. කන්දුකො.	A ball to play with.
විජිනිපත 2 . .	[illegible] තාල- -වණ්ටං. (තු) විජනී f (ත්‍රියං)	A fan.
	317	
කරඬුව 4 . . .	චඞ්ගොටකො. කරණ්ඩො. (ච) සමුග්ගො. සම්පුටො. (තමෙව)	A casket.
මෛථුනය 5 . .	ගාම්මධම්මො. අසද්ධම්මො. ව්‍යවායො. මෙථුනං, රති f	Copulation.
	318	
විවාහය 4 . .	විවාහො. [2] උපයමො. පාණි- -ග්ගහො. පරිණයො. (ජ්‍යාපි)	Marriage.
ත්‍රිවර්ගසම්පත	තිවග්ගො. (ධම්ම කාම අත්ථා)	Three human pursuits, viz., duty, love, and wealth.
චතුවර්ගසම්පත .	චතුබ්බග්ගො. (සමොක්ඛකා)	Four objects of pursuit, viz., love, duty, wealth, and final beatitude
	319	
කුදා 2	ඛුජ්ජො. (ච) ගබ්බුලො.	Hump-backed.
කුරු 3	[illegible] රස්සො. වාමනො. (තු) ලකුණ්ටකො.	A dwarf.
පිලා 5	පඞ්ගුලො. පීඨසප්පී. (ච) පඞ්ගු. ජිඤ්ඤාරියාපථො.	A cripple.
	320	
කොරා 2. . .	පඞ්ගො.] ඛඤ්ජො. (තු) මොමො. (ඨ)	Lame.
ගොළුවා 1 . .	මූගො. (සුසකුච්චෙව තමෙව)	Dumb.
වක්වූ අත් පා ඇඟිලි ඇත්තා 1	කුණී. (හත්ථාදි වංකො ච)	One having crooked limbs.
වපරයා 2 . .	වලිරො. (තු ච) කෙකරො.	Squint-eyed.

	321	
කෙස් නැති හිස් ඇත්තා } 2	නික්කෙසසීසො. ඛල්ලාටො.	Bald.
මුඩා 3	මුණ්ඩො. (තු) භණ්ඩු. මුණ්ඩිකො.	Close shaved.
කණා 1	කාණො. (අක්ඛිනාචෙකෙන)	Blind of one eye.
අන්ධයා 1	(සුමෙයුත්ත) අන්ධො. (මඛයතච)	Blind of both eyes.
	322	
බිහිරා 2	බධිරො. සුතිහීනො. (ඵ)	Deaf.
ලෙඩා	ගිලානො. ව්‍යාධිතො. [1] ආතුරො.	Sick, ill.
උමතුවා 1	(උම්මාදවති) උම්මත්තො. (බුජ්ජාදි වාච්චලිඞ්ගා)	Insane.
	323	
රෝගය 9	ආතඞ්කො. ආමයො. ව්‍යාධි. ගදො. රොගො. රුජා f (පි ච) ගෙලඤ්ඤං, [2] කල්ලං, [3] ආබාධො.	A disease.
ක්ෂයරෝගය 2	සොසො. (තු ච) ඛයො. (සියා)	Pulmonary consumption.
	324	
නාසිකා රෝගය 2	පීනාසො නාසිකාරොගො.	Catarrh.
නාසිකාද්‍රවය 1	(ඝාණෙන) සිංඝාණිකා f (සසෙච)	The mucus of the nose
ව්‍රණය 2	(නෙපුංසකෙ) [4] අරු, වණො., (තීසු)	Sore or wound.
පොල 2	ඵොටො. (තු) පිළකා f (ගණ්ච)	Boil, tumour.
	325	
පූයාව 2	පුබ්බො. පූයො.	Pus, matter.
රක්තාතිසාරය 2	[illegible] (ඵ) රත්තාතිසාරෙ. පක්ඛන්දිකා f (පඵ)	Bilious dysentery.
අපස්මාරය 2	අපම්මාරො. අපස්මාරො.	Epilepsy.
පයපොල 2	පාදඵොටො. විපාදිකා f	Kibe.
	326	
වෘෂණරෝගය 2	වුද්ධිරොගො. (තු) වාතණ්ඩං,	Elephantiasis of the scrotum.
බරවා රෝගය 2	සිපදං, භාරපාදතා f	Elephantiasis of the leg.
කසුගිය 5	කණ්ඩු f කණ්ඩූති f කණ්ඩූවා f බජ්ජු f කණ්ඩුවනං, (පඵ)	Itch.
	327	
විචර්චිකාකුෂ්ඨය 3	පාමං, විචච්චිකා f කච්ඡු f	Scab.
ඉදිමුම 2	සොථො. (තු) සඥ්ඤු. [5] (ද්වෙ)	Intumescence.
අර්ශස 2	දුන්නාමකං, (ච) අර්සං,	Hemorrhoids.
ඡර්දිය 2	ඡද්දිකා f වමථු. [6] (ද්වෙ)	Vomiting.

* මෙහි බුජ්ජ නාමයෙහි පටන් උම්මත්ත නාමය දක්වා ඇති ශබ්දයන් මෙහි පෙනෙන රූපානුගතව පුල්ලිඞ්ග බව දක්වූ නුමුත් වාච්‍යලිඞ්ග ඇත්තාහුයයි දතයුතුයි.

328

දාහය 2 .	දද්දු. පරිතාපො. (ථ)	Heat, burning.
තලකැලල 2 .	තිලකො. තිලකාලකො.	A mole or spot.
අතීසාරය 2 .	විසූචිකා f (ඉති) මහා-	Cholera.
රෝගවිශේෂ 8 .	විකාරකො. (ථ)] භගන්දලා f	Various diseases.

329

	මෙහො. ජරො. කාස. සාසො.	
	කුට්ඨං, සූලා f (මසනතර)	
වෛද්‍ය 4 .	(වුත්තො)වෙජ්ජො. භිසක්කො.(ච)	A physician.
	රොගහාරි. තිකිච්ඡකො.	

330

සල්ලවෛද්‍යයා 2 .	සල්ලවෙජ්ජො. සල්ලකත්තො.	A surgeon.
පිළියම 2	තිකිච්ඡා f (තු) පතික්‍රියා f	Physicking.
බෙහෙත 4.	භෙසජ්ජ, [1]අගදො. (චෙව)	Medicament.
	භෙසජං, (චො) [2]ඔසධං, (පනථ)	

331

ආරොග්‍යය 3	කුසලා, [3]නා මයා, [4]ආරොග්‍යං,	Health.
නීරෝගීහු 2	(අථ) කල්ලො. නිරාමයො.	A person health.

නරවග්ගො II.—3.

නමො බුද්ධාය.

332

වංශය 7. .	කුලං, වංසො. (ච) සන්තානො	Race or lineage.
	[5]බීජනො. ගොත්ත, [6]මන්වයො.	
චතුර්වර්ණය 1	(ථියං) සන්තති f [7](සො) වණ්ණ	Tribe or class.
	(චත්තාරො ඛත්තියාදයො)	

333

ආර්‍ය්‍යකුලජයෝ 6.	කුලීනො. සජ්ජනො. සාධු.	Of honourable parentage.
	සභොත. (වා) [8]සෙත. මහාකුලො.	
රජදරුවෝ 13	රාජා. භූපති. භූපාලො.	A king.
	පත්ථිවො. (ච) නරාධිපො.	

334

භූනාථො. ජගතිපාලො.
දීසම්පති. ජනාධිපො.
රට්ඨාධිපො. නරදෙවො.
භූමිපො. භූභුජො. (පනථ)

	335	
ක්ෂත්‍රියයා 5.	රජඤ්ඤො. ඛත්තියො. ඛත්තං. මුද්ධාභිසිත්තො. බාහුජො.	A man of the Kshatriya tribe.
සක්විති රජ 2.	සබ්බභූමො. චක්කවත්තී.	An universal monarch.
ප්‍රදේශ රජ 1.	(භූපොසෙඤ්ඤො) මණ්ඩලිස්සරො.	A ruler, a sovereign.
	336	
ලිච්ඡවි රජ 2.	(පුමෙ) ලිච්ඡවි. වජ්ජී. (ච)	Lichchavi princes.
ශාක්‍ය රජ 2.	සක්‍යා. (තු) සාකියො. (පිච)	Princes of the Sakya.
යශෝධරාදේවී 4.	භද්දකච්චානා f රාහුල- -මාතා f බිම්බා f යසොධරා f	The queen Yasodara.
	337	
ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයෝ 1	(කොටීනං සහස්සමොත්තාන සතං යෙසං නිධානගං කහාපණානං දිවස- වලඤ්ජො විසතම්බණං	Opulent persons of the Kshatriya tribe.
	338	
බමුණු මහාසාරයෝ.	(තෙ) ඛත්තිය මහාසාලා. (සීත කොටි ධනානි අ නිධාන ගානි දිවස- වලඤ්ජො වදසම්බණං	Opulent Brahmans.
	339	
ගෘහපති මහා සාරයෝ 1	(යෙසං) විප්ප මහාසාලා. තාලපඤ්ච නිධානගෙ වලඤ්ජො ච ගහපති- -මහාසාලා. (ධනෙ ඨිතං)	Opulent persons of the Grahapati tribe.
	340	
මහා ඇමතියා 2.	මහාමත්තො. පධානං, (ච)	The king's companion; prime minister.
මන්ත්‍රියා 2.	මන්තිසචිවො. (ච මන්තිනී.)	A minister or counsellor.
විශ්වාස ඇමතියා 3	සජ්ජෙවා. සජීවො. [1] මචෙච්චා.	A privy counsellor.
සේනාපතියා 2.	සෙනානී. (තු) චමූපති.	A general.
	341	
අධිකරණ නායකයා 1	(නාථසාදීනං විවාදනා-) [2] ම් කඩ්ඩදෙසා. (පදඩ්ඩරි)	A judge.
වාරපාලයා 4	දොවාරිකො. පටිහාරො. වාරමෙඨා. වාරපාලකො.	The warder or porter.
	342	
අඟරක්ෂකයා 2	අනීකට්ඨො. (ති රඤ්ඤො- ඞ්ගරක්ඛාය සේනා මතො)	A body-guard
ඇඹවලන ඇමතියා	කඤ්චුකී. සොවිදල්ලා. (ච)	Attendants on women.
සේවයා 2.	අනුජීවී. (තු) සෙවකො.	A servant.

	343	
සතිස්වැදුරුම් කම් යෙහි නියුක්තයා 2	අජ්ඣක්ඛො. [1] ධිකතො. (චෙව)	A superintendent.
රන් බලන්නා . . 2	හෙරඤ්ඤිකො. (තු) නික්ඛිකො.	The treasurer.
සමදේශයට අනතුරැරම් වලඳනරජ 1	(සදෙසා නන්තරෙ) සත්තු.	A neighbouring prince.
අනතුරැ හුම් යෙන් පිටත රට වලඳනරජ 1	මිත්තො. (රජ්ජ තතො පරං)	An ally.
	344	
සතුරු 19 . . .	අමිත්තො. රිපු. වෙරි. (ච) සපත්තො. [2] රාති. සත්තු. [3] රි. පච්චත්ථිකො. පරිපන්ථි. පටිපක්ඛො. [4] හිතො. පරො.	An enemy.
	345	
	පච්චාමිත්තො. විපක්ඛො. (ච) පච්චනීකො. විරොධි. (තො) විද්දෙසී. (ච) දිසො. දිට්ඨො.	
අනුකූලත්වය 2. .	(ථා) [6] නුරොධො. [7] නුවත්තනං.	Complaisance.
	346	
මිත්‍රයා 5. .	මිත්තො., (තු) වයස්සො. (ච) සහායො. සුහදො. සඛා.	A friend.
දැඩි මිත්‍රයා 2	සම්භත්තො. දළ්හමිත්තො. (ච)	A firm friend.
දෘෂ්ට මිත්‍රයා 1	සන්දිට්ඨො. (දිට්ඨමත්තකො)	A friend at first sight.
	347	
චර පුරුෂයා 2	චරො. (ච) ගුළ්හපුරිසො.	A spy.
පථිකයා 3 . . .	පථාවී. පථිකො. [8] ද්ධගූ.	Traveller.
දූතයා 2. . . .	දූතො. (තු) සන්දෙසහරො.	A messenger.
නැකැත්තා 2 . .	ගණකො. (තු) මොහුත්තිකො.	An astrologer.
	348	
ලියන්නා 2. . .	ලෙඛකො. ලිපිකාරො. (ච)	A scribe.
අකුර 2	වණ්ණො. (තු) අක්ඛරො. (පුමෙ)	A letter of the alphabet.
(චතුරෝපායනම්) .	භෙදො. දණ්ඩො. සාම, දානං,- (නුපායා චතුරො ඉමෙ)	Four means of success.
	349	
භේදය 2 . . .	උපජාපො. (තු) භෙදො. (ච)	Disunion.
දණ්ඩය 3 . . .	දණ්ඩො. (තු) සාහසං, දමො.	Punishment.
	350	
(සප්ත රාජ්‍යාංගනම්) .	සාමී. [9] මච්චා. සඛා. කොසො. දුග්ගං, (ච) විජිතං, බලං, (රජ්ජඞ්ගානි ච සත්තෙත සියුං පකතියො පි ච)	The seven requisites of regal administration.

ත්‍රිවිධ ශක්තීහුනම්	පභාවු. [1] ස්සාහ. මන්තානං (වසා තිස්සො හි සත්තියො)	The three-fold power.
ප්‍රභාව 1 . . .	පභාවො. (දණ්ඩජො තෙජො)	Majesty arising from the power of punishing.
ප්‍රතාපය 1 . . .	පතාපො. (ච කොසජො)	Dignity arising from the possession of wealth.
	352	
මන්ත්‍රණය 2 .	මන්තො. (ච) මන්තණං, (සො චු)	Secret counsel.
චතුස්කර්ණය 1	චතුක්කණ්ණො. (ද්විගොචරෙ)	A council heard only by 2 people.
ෂට්කර්ණය 1	(තිගොචරෙ තු) ඡක්කණ්ණො.	A council heard only by 3 people.
රහස 2 . . .	රහස්සං, ගුය්හං, (මුච්චතෙ)	A secret.
	353	
විජනස්ථානය 5	(තීසු) විවිත්තං. f විජනං. f, (ච) ජණ්ණං. f, රහො- (රහොවචනං)	Solitary place.
විශ්වාසය 1 . .	විස්සාසො. (තුච) විස්සම්භො.	Trust or confidence.
යුක්තිසහගත ක්‍රියාව	යුත්තං. f, (ත්වො) [2]පායිකං. f, (තීසු)	Right, fit, proper.
	354	
අවවාදය 3 . .	ඔවාදො. (ච) [3]අනුසිට්ඨි f (ත්ථී) (පුමෙ ච රෙජ්ජ) [4]අනුසාසනං f,	Admonition.
ආඥාව 2 . .	ආණා f (ච) සාසනං, (ඤෙය්‍යං)	An order or command.
බන්ධනය 2	උද්දානං, (තු ච) බන්ධනං,	Binding.
	355	
අපරාධය 2 . . .	ආගු, (චත්ත) [5]පරාධො.	Offence.
කරවුවර 2 . . .	කරො. (තු) බලි. (මුච්චතෙ)	Royal revenue.
සතුටු පඬුර 1 . .	පුණ්ණපත්තො. (තුට්ඨදෙය්‍ය)	A present.
හුන් තැනට යවන පඬුර 6	උපදා f (තු ච) පාහතං,	A present sent.
	356	
	(තථා) [6]පායන, [7]මුක්කාචො. පණ්ණාකාරො. පහෙණකං,	
සුංකම 1 . . .	සුඞ්කං. (ඝට්ටාදි දෙය්‍යො] (ථ) [8]යො. ධනායමො.	Toll.
ධන ප්‍රාප්තිය 2		Receipt of revenue.
	357	
ඡත්‍රය 2	ආතපත්තං, (තථා) ඡත්තං.	Parasol.
සිංහාසනය 1 . .	(රඤ්ඤං තු හෙමමාසනං) සීහාසනං,] [9](මථො) වාල-	A throne of gold.
චාමරය 2 . . .	-බීජනී f (ත්ථී ච) චාමරං,	A tail of the bosgruniens used as a fan.
	358	
(පංචරාජ කකුධ භාණ්ඩනම්)	ඛග්ගො. (ච) ඡත්ත, [10]මුණ්හීසං පාදුකා f වාලබීජනී f (ඉමෙ කකුධභණ්ඩානි භවන්ති පඤ්ච රජ්ජනං)	The five emblems of royalty.

	359	
පුන්කලස 2 .	භද්දකුම්භො. පුණ්ණකුම්භො.	An auspicious jar.
රන්කෙණ්ඩිය 2 .	භිංකාරො. ජලදයකො.	A golden vase.
සිව්රඟසෙනඟතම් .	හත්ථි. [1] අස්ස. රථ. පත්ති. (තු) සෙනා f (ගිචතුරඞ්ගිනි)	The four-fold army.
	360	
ඇතා 10 . . .	කුඤ්ජරො. වාරණො. හත්ථී. මාතඞ්ගො. ද්විරදො. ගජො. නාගො. ද්විපො. ඉභො. දන්තී.	An elephant.
නායක ඇතා 2 .	යූථජෙට්ඨො. (තු) යූථපො.	The leader of a wild herd.
	361	
දශඇත්කුලයෝ .	කාළාවක. ගඞ්ගෙය්‍ය. පණ්ඩර. තම්බා. (ච) පිඞ්ගලා. ගන්ධා. මඞ්ගල. හෙමො. [2] පොසථ. ඡද්දන්තා. (ගජකුලානි එතානි)	Ten tribes of elephants.
	362	
ඇත් පැටවා 2 . .	කලභො. (භවෙ) භිඞ්කො. (ථී)	A young elephant.
මතැතා 3 . . .	පභින්නො. මත්තො. ගජ්ජිතො.	A furious elephant.
ඇත් සමූහය 2 .	හත්ථිඝටා f (තු) ගජතා f	A herd of elephants.
ඇතින්න 2 . . .	හත්ථිනී f (තු) කණෙරුකා f	A female elephant.
	363	
කුම්භස්ථලය 1. .	කුම්භො. (හත්ථි සිරො පිණ්ඩො)	The frontal globes of an elephant.
කම්මුල 1 . . .	(කණ්ණමූලන්තු) චූළිකා f	Root of his ear.
ඇතුන්ගේ කඳ 1.	ආසනං, (ඛන්ධදෙසම්හි)	His withers.
වාලඩිග මුල 1. .	(පුච්ඡමූලන්තු) මෙචකො.	Root of his tail.
	364	
ඇතුන් බඳින මැඹ	ආලාන, [2] ආළ්හකො. ථම්භො.	Post to which he is secured.
ඇතුන්බඳින දම 3	(තීස්තු) නිගළො., [3] අන්දුකො.	Chain for his feet.
ඇතුන්ගේ කපෝලය 2 .	සංඛලං. f, (තීස්වෙථා)] ගණ්ඩො.	His temples.
ඇතුන්ගේ මද 1 .	කටො.] දානං, (තු සො මදො)	The juice flowing from his temples.
	365	
සොඬ 2 . . .	සොණ්ඩා. f (තු) (වීසු) හත්ථො.(ථ)	His trunk.
සොඬ අග 2 .	කරග්ගං, පොක්ඛරං, (භවෙ)	The tip of his trunk.
පොරොඳු 1 . .	(මජ්ඣිමඤ්ඤ බන්ධනං) කච්ඡා f	Leathern girth.
ඇතුන්පිටඅතුරණපලස් ආදිය 1	කප්පනා. (තු කුථාදයො)	An elephant's trappings.
	366	
රජවාහන ඇතා .	ඔපවය්හො. රාජවය්හො.	An elephant for the king to ride on.
සැදූ ඇතා 2	සජ්ජිතො. (තුච) කප්පිතො.	An elephant caparisoned.
ඇතුන්ගේ පා විදිනා කටුව 1.	තොමරො., (තික්ඛිණං පාදෙ සීසා විජ්ඣන කණ්ටකො)	A sharp instrument for piercing his feet.

	367	
කණමුල විදින කටුව	තොත්තං, (තු කණ්ණමූලම්හි)	A pike to guide an elephant.
අකුසස 1	(මජ්ඣම්හි තු) අංකුසො.	Hook to quiet him.
ඇත්ගොව්වා 4	හත්ථාරොහො. හත්ථිමෙණ්ඩො. හත්ථිපො. හත්ථිගොපකො.	An elephant driver or keeper.
	368	
හස්ත්‍යාදීන් හික්මවන ආචාර්යයා 1	ගාමණීයො. (තු මාතඞ්ග හයාද්‍යාචරියො භවෙ)	One who trains elephants, &c.
අශ්වයා 6 .	හයො. තුරඞ්ගො. තුරගො. වාහො. අස්සො. (ච) සින්ධවො.	A horse.
	369	
අශ්වතරයා 1 .	(භෙදෙ) අස්සතරො. (තස්ස)	A mule.
ජාතිමත් අසුන් 2	[1]ආජානො. (තු) කුලීනකො.	Horses of a good breed.
සුවශෙන් උගු ලත අසුන් 2 . .	යු ඛා චා ජ. චි ග තො. (ච)	Well - trained horse.
අස්පැටවා 2 . .	කිසොරො. හයපොතකො.	Colt.
	370	
අස්කුලයෝ 2 . .	ඝොටකො. (තු) ඛළුංකො. (ච)	A sort of horse.
ජවසම්පන්න අසුන්	ජවනො. (ච) පජාවිකො.	A fleet horse.
මුව වලලූ 2 . .	මුඛාධානං, ඛලීනො., (වා)	The bit of a bridle.
කසය 1	කසා f (අස්සාදි තාළිනී)	A whip.
	371	
නාස්ලනුව 1 . .	කුසා f (තු නාසා රජ්ජුම්හි)	A nose rope.
වෙළඹ 2 . . .	වළවා f [2]අස්සා f	A mare.
කුරය 2	ඛුරො. සඵං,	The hoof.
වාලධිය 4 . . .	පුච්ඡං., [3](මනිත්ථි) නඞ්ගුට්ඨං, වාලහත්ථො. (ච) වාලධි.	The tail.
	372	
රථය 2	සන්දනො. (ච) රථො.	A war chariot.
පුස්ස රථය 1 . .	ඵුස්සරථො. (තු න රණාය සො)	Any other car.
ව්‍යාඝ්‍රසමින් වල දකලද රථය 1 .	(චම්මාවුතො ච) වෙයග්ඝො.	A car covered with a panther's skin.
දිවිසමින් වල දකලද රථය 1 .	දීපො. (ව්‍යග්ඝස්ස දීපිනො)	A car covered with the skin of a tiger.
	373	
සිවිගෙය 2 . . .	සිවිකා f යාප්‍යයානං, (වා)	A litter.
ගැල 2	(තිසු තු) සකටො., (පු) [4]නං,	A cart.
රථසක 1 . . .	චක්කං, (රථඞ්ග මාකච්ඡතං)	A wheel.
නිම් වලලූ 1. .	(තස්සන්තො) නෙමි f (නාරිසං)	Its periphery.

	374	
රථනැබ 1 . . .	(තම්බෙජෝපි පිණ්ඩිකා) නාභි f	Its nave.
රථයෙහි කිඹුල්මුව 2 .	කුබ්බරො. (තු) යුගන්ධරො.	The pole to which the yoke is fixed.
අකුර අග ගස්න කණුව 1 .	(අක්ඛග්ගකීලෙ) අණී f (ද්වී)	The linch pin.
ආයෝමය රථාවරණය 2 . .	වරූථො. රථගුත්ති f [1] (ථ)	The fender of a carriage.
	375	
ධුරය 1	ධුරො. (මුඛෙ රථස්සගා	The fore part of a carriage.
රථයෙහි අවයව 2	ඞ්ග) [2] කෙබ්බා. [3] පඤ්ජර. (ආදයො)	Parts of a carriage.
වාහනය 3 . : .	යානං, (ච) වාහනං, යොග්ගං, (සබ්බ යානාදි වාහනෙ)	Any vehicle.
	376	
රථාචාරියා 4 . .	රථාචාරී. (තු) සූතො. (ච) පාජිතා. (චෙව) සාරථී.	A charioteer.
රථයෙහි සිට යුධකරන්නා 3 .	රථාරොහො. (ච) රථිකො.	Warriors in chariot.
යෝධයා 2 . . .	රථී.] යොධො. (තු යො) භටො.	Warrior.
	377	
පාබල සෙනඟ 4 .	පදාති. පත්ති. (තු පු මෙ) පදගො. පදිකො. (මතො)	A foot soldier.
සන්නාහය 6 . .	සන්නාහො. කඞ්කටො. වම්මං, කවචො., (වා) උරච්ඡදෙ.	Armour, mail.
	378	
සන්නාහසන්නද්ධයා 3	ජාලිකා f] (එව) සන්නද්ධො.f, සජ්ජො.f, (ච) වම්මිතො.f, (භවෙ)	One who is armed.
යුධයේ දැම්කොට හැඳගත් වස්ත්‍රාදිය	ආමුත්තො.f, පටිමුක්කො.f, (ථ)	Clothed or accoutred.
සෙනන්තියෙහි පෙර යෝධයා 4	පුරෙචාරී.f, පුරෙචරො.f,	A leader.
	379	
	පුබ්බඞ්ගමො.f, පුරෙගාමී.f,	
ලැසිගමන් යන්නා	මන්දගාමී.f, (තු) මන්ථරො.f,	One marching slowly.
සීඝ්‍ර ජව ඇත්තා 2.	ජවනො.f, තුරිතො.f, වෙගී.f,	A runner or express.
දිනිය යුත්තා 1	(ජෙතබ්බං) ජෙය්‍යො.f, [4] (මුච්චතෙ)	To be conquered.
	380	
සාහසිකයෝධයා 3	සූර.f, වීරා.f, (තු) වික්කන්තො.f.	A hero.
අනුචරයා 2	සහායො.f. [5] නුචරො.f, (සමා) (ස තන බ ජ්'ප ගු ති තී සු)	A companion.
මාර්ගෝපකරණ 5 2	පාථෙය්‍යං, (තු ල) සම්බලං,	Provision for a [journey.

381

සේනාව 7 . .	වාහිනී f ධජිනී f සෙනා f	An army or forces.
	චමූ f චක්කං, බලං, (තථා)	
සේනාවගේ පද්මව්‍යූහාකාර යෙදීම 1	අනීකො. (වාථ) [විතානකො)	
	ව්‍යූහො. (සෙනාය කප්පනෙ)	Array of troops.

382

(හස්තානීක, හයානීක, රථානීක, පත්තානීකයෝ නම්)	(හත්ථි ද්වාදස පොසොති	Different bodies or divisions of an army.
	පුරිසො තුරඟො රථො	
	චතුපොසොති එතෙන	
	ලක්ඛණේනාධමන්තතො)	

383

හත්ථානීකං, හයානීකං,
රථානීකං, (තයො තයො
ගජාදයො ස සත්ථා (තු)
පත්තානීකං, (චතුජ්ජනා)

384

අක්ෂෞහිණිය නම්	(ස ඊ වං ස ක ලා පෙ සු	A complete army.
	ප ච වෙ කං ස ඊ ද ඩ සු	
	බු ලී ක තෙ සු සෙ නා ය	
	යත්තියා)* [1] ක්ඛොහිණී. f (තීයං)	

385

සම්පත්තිය 4 . .	සම්පත්ති f සම්පදා f ලක්ඛී f	Prosperity.
විපත්තිය 2 . . .	සිරී f] විපත්ති f (වා) [1] පදා f	Adversity.
ආයුධය 4 . . .	(අථා) [2] යුධං, (ච) හෙති f (ත්‍රී)	A weapon.
	සත්ථං, පහරණං, (භවෙ)	

386

	(මුත්තා මුත්ත මමුත්ත ච	Four sorts of weapons.
මුක්ත අමුක්තාදි වශයෙන් සියලුම් ආයුධ චතුර්විධයි	පාණිතො මුත්තමෙව ච	
	යන්ත මුත්තාන්ත් සකල-	
	මායුධං තං චතුබ්බිධං)	

387

මුද්ගරාදි ආයුධ 1	මුත්තාමුත්තං, (ච යට්ඨ්‍යාදි)	A bludgeon.
කිරිච්චිආදිය 1.	අමුත්තං, (ඡු රි කා දි කං)	A knife or dagger, &c.
අඩයටිආදිය 1	පාණිමුත්තං, (තු සත්තාදි)	A javelin, &c.
ශර ආදිය 1. . .	යන්තමුත්තං, (ස රා දි කං)	A weapon propelled by mechanical means, as an arrow.

388

දුන්න 5 .	ඉස්සාසො. ධනු, කොදණ්ඩං,	A bow.
	චාපො., (නිත්ථී) සරාසනං,	
දුනුදිය 3.	(අථො) ගුණො. ජියා f ජ්‍යා f (ථ)	A bow-string.
ශරය 1 .	සරො. පත්ති. (ච) සායකො.	An arrow.

* "අක්ඛොහිණී" ති පාඨො.

389

	බාණො. කණ්ඩ, ¹ උසු. f (මීසු)	
	ඛුරප්පො. තෙජනො, ² සතං,	
හියවුර 5 . . .	තූණී f (ත්වියං) කලාපො. (ච)	A quiver.
	තූණො. තූණීර. බාණධි.	

390

හීපතුය 2 . . .	පක්ඛො. (තු) වාජො.	Feather of an arrow.
විසපෙවූ හීය 2. .	[illegible] දිද්ධො. (ථ)	A poisoned arrow.
	විසපීතො සරො. (හවෙ)	
ඉලක්කය 3. .	ලක්ඛං, වෙජ්ඣං, සරව්‍යං, (ච)	A butt or mark.
දුනුශිල්පඉගැන්ම	සරාභ්‍යාසො. (තු) ³ පාසනං,	Archery.

391

කඩුව 5	මණ්ඩලග්ගො. (තු) නෙත්තිංසො.	A sword.
	අසි. ඛග්ගො. (ච) සායකො.	
කඩු කොපුව 1. .	කොසි f (ත්වී තප්පිධානෙ ථො)	Its sheath.
කඩු මිට 1 . . .	ථරු. (ඛග්ගාදි මුට්ඨියං)	The hilt of a sword.

392

පලිහ 3	ඛෙටකං, ඵලකං, චම්මං,	A shield.
කසිසරඹුව 2 . .	ඉල්ලී f කරපාලිකා f	A cudgel.
සිරිය 3	ඡුරිකා f සත්ථ f ⁴ සිපුත්ති f	A knife.
මුගුර 2	ලගුළො. (තුච) මුග්ගරො.	A mallet

393

හුලහෝ තෙල්ලය 2	සල්ලො.. (නිත්ථී) සංකු. (පුමෙ)	A stake.
වෑය 2 . . .	වාසි f (තු) තච්ඡනී f (ත්ථියං)	An adze.
කෙටේරිය 2 . .	කුඨාරි f (ත්ථී) ඵරසු. (සො)	An axe.
ගල් පලන පෙනුම 1 .	ටංකො. (පාසාණ දාරණො)	A hatchet; a stone-cutter's instrument.

394

ආයුධවිශේෂ 6. .	කණයො. භින්දිවාලො. (ච)	Different kinds of weapons.
	චක්කං, කුන්තො. ගදා f (තථා)	
	සත්ති ⁵ f (දී සත්ථ භෙදා ඒ)	
කොණ 3 . .	කොණො. ⁶ අස්සො. කොටි f (නාරියං)	An end.

395

ගමන 6. . .	නිය්‍යානං, ගමනං, යාත්‍රා f	March of an assailant.
	පට්ඨානං, (ච) ගමො. ගති f	
ධූලි 5 . . .	චුණ්ණො. පංසු. රජො. (වෙව)	Dust.
	ධූලි f (ත්ථී) රෙණු. f (ච ද්විසු)	

396

මංගල දුන සතුති කරන්නා 2	මාගධො. මධුකො. (වුත්තො)	A bard.
විශාදීන් සතුති කරන්නා 2	වන්දී (තු) ථුතිපාඨකො.	A panegyrist.
වන්දිභට්ටයෝ 2	වෙතාලිකො. ⁷ බොධකරො.	An awakener.
බොහෝ දෙනා එකවනුවෙට සතුතිකරණ වශයෙන්	චක්කිකො. (තුච) ඝණ්ටිකො.	A ballad singer

	397	
පතාකය 5 . . .	කෙතු. [1]ධජො. පතාකා f (ච)	A flag or banner.
මවුකොවුන්ට කර ණ අහංකාරය 1	කදලී f කෙතනං, (පුංථී) (සෙයාහංකාරොසෙඤ්ඤමඤ්ඤසස සා) [2]නමහම්කා f (යංචෙ)	Conceit of superiority.
	398	
ශක්තිය 4 . . .	බලං. ථාමො. සහො, සත්ති f	Strength.
වික්‍රමය 1 . . .	විකකමො. (ත්වතිසූරතා)	Great power.
ජයපානය 1 . .	(රණෙ ජිතසස යං පානං) ජයපානං, (ති තං මතං)	A draught of victory.
	399	
යුද්ධය 9	සඞගාමො සමපහාරො. (වා ත්ථියං) සමරං., රණං, ආජි f (ත්ථී) ආහවො. යුධ, [3]මා යොධනං, (ච) සංයුගං,	War, battle.
	400	
කලහය 5 . . .	භණ්ඩනං, (ච) විවාදො. (ච) විගගහො. කලහො. මෙධගා.	Contention, strife.
මූර්ඡාව 2 . . .	මුච්ඡා f මොහො. (ථී)	Fainting.
බලාත්කාරය 3 .	[illegible] පසය්හො.	Violence.
	බලක්කාරො. හඨො. (තුච)	
	401	
භූත විකෘතිය 1 .	උප්පාදො. (භූතවිකත් යා සුභා සුභ සූචිකා)	A portent.
උපද්‍රවය 4 . . .	ඊති f (ත්ථියං) අජඤ්ඤං, (ච) උපසගගො. උපද්දවො.	A danger.
	402	
මල්ල යුද්ධය 1 .	නිබ්බුද්ධං, (මල්ල යුද්ධම්හි)	Close fight.
දිනීම 2 . . .	ජයො. (තු) විජයො. (භවෙ)	Victory.
පැරදීම 1 . .	පරාජයො. (රණෙ භඞ්ගො)	Defeat.
බිඳී පලායාම 1	(පලායනං.) [4]අපක්කමො.	Flight.
	403	
මැරීම සහ වක් වධය } 11	මාරණං, හනනං, ඝාතො. නාසනං, (ච) නිසූදනං, හිංසනං, සරණං, හිංසා f වධො. සසනං, ඝාතනං,	Slaughter.
	404	
10.	මරණං, කාලකිරියා f පලයො. මච්චු. (මා) [5]ච්චයො. නිධනො., (ත්ථියං) නාසො. කාලො. [6]අන්තො. චවනං, (භවෙ)	Death.

	405	
මළාහු 3. . . .	(තීසු) පෙතො. f, පරෙතො. f, (ච)	The dead.
දරසෑය 2 . . .	මතො. f, (ථී)] චිතකො. චිතා f	A funeral pile.
සොහොන 2 . .	ආළාහනං, සුසාණං, (වා	A cemetery.
මිනිය 2 . . .	නිත්‍රියං) කුණපො., ඡවො.,	A corpse.
	406	
හිස නැති, සුණු සහිත ශරීරය 1	කවන්ධො., (නපුංසකං දෙහො සිරො සුඤ්ඤො, සහක්‍රියො)	A headless trunk.
අමුසොහොණ 1 .	(අථ) සීවථිකා f (මතානං සුසානස්මිං ජි ආමකෙ)	A place where dead bodies are cast.
	407	
බලාත්කාරයෙන් ගෙණ මනුෂ්‍යාදීහු 2	වන්දී f (පුමා) කරමරො.	A captive.
ප්‍රාණය 2 . .	පාණො. (ථී) [1] සූ. (පකාසිතො)	Life.
හිරගෙය 2 . .	කාරා f (තු) බන්ධනාගාරං,	A prison.
කම් කටුලු 2 . .	කාරණා f (තු ච) යාතනා f	Agony, pain.
	ඛත්තියවග්ගො.	
	408	
බ්‍රාහ්මණයෝ 8 .	බ්‍රහ්මබන්ධු. ද්විජො. විප්පො. බ්‍රහ්මා. ගොවාදී. බ්‍රාහ්මණො. සොත්ථියො. ඡන්දසො. (සො ථ)	A Brahman.
ශිෂ්‍යයෝ 2. . .	සිස්සො. [2] න්තෙවාසී. නො (පුමෙ)	A pupil.
	409	
සතරාශ්‍රමයෝ නම් 4 .	බ්‍රහ්මචාරී. ගහට්ඨො. (ච) වානපත්ථො. (ච) භික්ඛු. (ති භවන්ති චතුරො එතෙ) අස්සමා., (පුංනපුංසකෙ)	A religious student, householder, hermit, mendicant.
	410	
සබඹසරු 1. . .	(චරන්තා සහ සීලාදි) සබ්‍රහ්මචාරී. නො (මිථු)	One who practices religious duties in association with others.
උපාධ්‍යායයා 2. .	උපජ්ඣායො. උපජ්ඣා. (ථා)	A spiritual preceptor.
ආචාර්‍ය්‍යයා 1 . .	[3] චරියො. (නිස්සය දදිකො)	A teacher.
	411	
	(උපනීය එවා පුබ්බං වෙද මජ්ඣාපයෙ ද්විජො සො සාඞ්ගං සරහස්සං ච, [4] චරියො බ්‍රාහ්මණෙසු සො)	
	412	
උපදේශ පරම්පරාව 4	පාර මපරිය, [5] මෙ තිහ, [6] මු පදෙසො (තථෙ) [7] තිහ	Traditional instruction.
යාගය 3 . . .	යාගො. (තු) කතු. යඤ්ඤො. (ථී)	A sacrifice.
යාගවේදිකාව 1 .	වෙදි f, (ත් භූ පරික්ඛතා)	An altar.

	413	
පස්මහ යාගනම්.	අස්සමෙධො. (ච) පුරිස-මෙධො. (චෙව) නිරග්ගලො. සම්මාපාසො. වාජපෙය්‍යං,[1] (ඉති යාගා මහා ඉමෙ)	The five great sacrifices.
	414	
යාගකරන්නා 2	ඉත්විජො. යාජකො. (ච)	Officiating priest.
සභා නියුක්තයා 2	සභෙය්‍යො සමාජිකො. (තථා)	A member of an assembly.
සභාව 5. . .	පරිසා f සභා f සමජ්ජා f (ච) (තථා) සමිති f සංසදෙ.	An assembly or meeting.
	415	
සිව් පිරිසනම්	(චතස්සො පරිසා) භික්ඛූ. භික්ඛුනී f (ච) උපාසකා. උපාසිකා f යො (ති ඉමා	The four classes of Buddha's disciples.
අටපිරිසනම්	ඒ වා ඨ ප රි සා සියුං)	The eight cl. of Buddha's disciples
	416	
	තාවතිංස විජ ඛත් තිය මාර ගහපතිස්ස (ච) සමණානං (වසා) චාතු-ම්මහාරාජික බ්‍රහ්මුනං	
	417	
ඡන්දස 1. . . .	(ගායත්‍යාදි පුබ්බං) ඡන්දං, (චතුවීස ක්ඛරතාදි සං වෙදනා මාදි භූතං සා)	Metre.
එනම් ඡන්දස 1.	සාවිත්ති f (තම් පදං සියා)	A Vedic verse Savitri.
	418	
යාග ද්‍රව්‍ය පිසීම 1	(හව්‍යපාකෙ) චරු. (මතො)	A prepared oblation for the gods.
යාග හැන්ද 1 .	සුජා f (තු හොම දබ්බියං)	A sacrificial ladle.
පායාසය 1. .	(පරමන්නන් තු) පායාසො.	Rice boiled in milk.
යාග ද්‍රව්‍යය 2 .	හබ්‍යං, (තු) හවි, (සාර්‍ථකෙ)	The articles to be offered in sacrifice.
	419	
යාග ස්ථම්භය 1	යූපො. (ථූණය) [නිම්මථ්‍ය	A sacrificial post.
ගිනිගාන දඬු 1	දාරුම්හි තු)[2] අරණී. f (ද්වීසු)	Wood for kindling fire by attrition.
	ගාහපච්චො.[3] ආහවනීයො. දක්ඛිණග්ගි. (තයොග්ගයො)	Three sacred fires.
	420	
දානය 9	චාගො. විස්සජ්ජනං, දානං, වොස්සග්ගො (ච) පදෙසනං, උස්සජ්ජනං, විතරණං, විහායිතා,[4] පච්චජ්ජනං,	Gift or donation.

	421	
පඤ්චමහා පරි / ත්‍යාග නම් . . .	පඤ්චමහා පරිච්චාගො. / (වුත්තා) සෙට්ඨධනස්ස (ච) / (චජන) පුත්ත දාරානං / රජ්ජස්ස ගාත (මෙව ච)	The five great donations.
	422	
දානය වස්තු නම්.	අන්නං, පානං, ඝරං, වත්ථං, / යානං, මාලා f විලෙපනං, / ගන්ධා. සෙය්‍යා f පදීපෙය්‍යං, / (දා න ව ත්ථු සි යුං ද ස)	Ten objects suitable for gifts.
	423	
මළවුන් පිණිස / එදවස් දෙන / දානය 1 .	(මතානං තදෙහ දානං / තිං සොතනු) [1] ඔද්ධදෙහිකං.f,	Funeral obsequies
මළපියන් පිණිස / දෙන දානය .	(පිතුදානන් තු) නිවාපො.	Gifts in honour of a deceased
මතක බත 1 . .	සද්ධං, (තු තං ච සත්තෙතා)	A funeral repast.
	424	
අමුත්තා 4 . . .	(පුමෙ) අතිථි. ආගන්තු. f, / පාහුනා.f, [2] වෙසිකා.f, (පාථි)	A guest
ගමිකයා 1 . . .	(අසකුදත් ගන්තු මිවජ්ජමෙයා)	A traveller
අගන්තුග / සත්කාරය 2 . .	ගමිකො.f, |(ථා) [3] ගස.f, [4] මගන්ධයං	Hospitality
	[illegible]	
පාදදෝවන පැන්ආදිය 1	පජ්ජං. [illegible] (පාදොදකාදෙ ථ / සත්තා [illegible] නිචා දෙයා තිසු)	Water for washing the feet.
පූජාව 6	අපචිතා f [5] චචිතා f පූජා f / [6] පහාරෙර. බලි. මානනා f	Offering
	426	
වැඳුම 4 . .	නමස්සා f (තු) නමක්කාරෙර. / වන්දනා f (වා) [7] අභිවාදනං,	Worship.
ප්‍රාර්ථනාව 3	පත්ථනා f පණිධානං, (ච) / (පුරිසෙ) පණිධි. (රිතො)[8]	Asking or begging
	427	
ආරාධනාව 1	අජ්ඣෙසනා f (තු සක්කාර- / පුබ්බිකාම් ගී යො ජ නං)	Request or solicitation.
	428	
සෙවීම 4	පරියෙසනා f [9] ගවෙසනා f / පරියෙට්ඨි f ගවෙසනා f	Research or inquiry.
පාරිචරියාව 3.	උපාසනං, (අ) සුස්සූසා f / (සා) පාරිචරියා f (සෙව)	Service.

	429	
නොබිණීම 3.	මොනං, [1] මහාසනං, තුණ්හී-	Silence.
පිළිවෙල 5.	භාවො.] (ථ) පරිපාටි f (සා)	Order, method.
	අනුක්කමො. පරියායො.	
	අනුපුබ්බා [2] f, (පුමෙ) කමො.	
	430	
ශීලය 3.	තපො, (ච) සංයමො, සීලං,	Religious austerity.
ව්‍රතය 2.	නියමො. (තු) වතං., (ව වා)	Meritorious act.
ව්‍යතික්‍රමය 2.	වීතික්කමො. [3] අජ්ඣාචාරො. (ථ)	Transgression.
විවේකය 2.	විවෙකො. පුථුගත්තතා f	Discrimination.
	431	
සුළු කුඩ / සුළු සීලය } 1	(බුද්ධුත්ත කුද්දකං) අභි- සමාචාරික, ([4] මුච්චතෙ)	The minor duties of a devotee.
උසස් අනාඝ / චාරිත්‍ර ශීලය } 1.	ආදි බ්‍රහ්ම චරියං, (තු තදක්ඛන්දං සීල මීරිතං)	The higher duties of morality.
	432	
උපවාසය 1	(යො පාපෙහි උපාවත්තො වාසො සබ්බං ගුණෙහි සො) උපවාසො. (ති විඤ්ඤෙය්‍යො (සබ්බභොග විවජ්ජිතො)	A fast.
	433	
ප්‍රව්‍රජිතයෝ 5	තපස්සී. භික්ඛු. සමණො. පබ්බජිතො. තපොධනො.	A mendicant, an ascetic.
ධ්‍යානීනු 2	වාචංයමො. (තු) මුනි. (ච)	A sage.
තාපසයෝ 2	තාපසො. (තු) ඉසි. [5] (රිතො)	Saints.
	434	
යතිහු 2.	(යෙසං යතින්ද්‍රිය ගණො) යත යො. වසී. තො (ව තෙ)	A Buddhist monk
සැරියුත්මහතෙරිඳ 3.	සාරිපුත්තො. [6] පතිස්සො. (තු) ධම්මසෙනාපති. [7] (රිතො)	The priest Sariputa.
	435	
මුගලන්මහතෙරිඳ 2.	කොලිතො. මොග්ගල්ලානො. (ථ)	The priest Moggallana.
ආර්‍යයෝ 1.	අරියා. [8] (සි ග තා සි ඝුං)	Holy men.
ශෛක්ෂයෝ 1.	(සොතාපන්නාදිකා) සෙඛා.	Those who have still some passion to eradicate.
පෘථග් ජනයෝ 2	[9] ත රි කො. (ථ) පුථුජ්ජනො.	A [illegible] man.

	436	
රහත් ඵලය 2. .	අග්ගඵල f (තු) අරහත්තං, (ච)	The final sanctification.
සෑය 2	ථූපො. (තු) චෙතියං, (හමෙව)	A relic shrine.
අනඳමහතෙරිඳු 2	ධම්මභණ්ඩාගාරිකො. (ච) ආනන්දො. (මෙව සමා ඵ ච)	The priest Ananda.
	437	
විසාඛාව 2 . . .	විසාඛා f මිගාරමාතා f	Visákhá, a female devotee.
අනේපිඬු මහසිටු 2	සුදත්තො. [1] නාථපිණ්ඩිකො.	A wealthy lay disciple, so called.
	438	
පස්සහදම්මියෝ නම් .	භික්ඛු. [2] (පි) සාමණෙරො. (ච) සික්ඛමානා f (ච) භික්ඛුනී f සාමණෙරී f (ත් කථිතා (පඤ්චෙතෙ සහධම්මිකා)	The five classes practising the same religious duties.
	439	
අටපිරිකර නම්. .	පත්තො. තිචීවරං, කායබන්ධනං, වාසි f සූචි f (ච) පරිස්සාවන, [3] (ම්චෙවෙතෙ පරික්ඛාරට්ඨ භාසිතා)	The eight requisites of a priest.
	440	
හෙරණ 2 . . .	සාමණෙරො. (ච) සමණුද්දෙසො. (වාථ)] දිගම්බරො.	A novice.
නිවටහු 3 . . .	අචෙලකො. නිගණ්ඨො. (ච)	A naked ascetic.
ජටාධරයෝ 2. .	ජටිලො. (තු) ජටාධරො.	An ascetic wearing clotted hair.
	441	
පාෂණ්ඩයෝ 1 . .	(කුච්ඡිතා දිට්ඨිචතුත්ථිං ස වා සබ්බ දිට්ඨියො ඉති වජ්ජනහඳුන් එතෙ) පාසණ්ඩා. (සම්පකාසිතා)	Non-Buddhist religionists.
	442	
පවිත්‍රයා 3 . . .	පවිත්තො.f, පයතො.f, පූතො.f,	Pure.
චර්මය 2. . . .	චම්මං, (තු) අජිනං, (පථ)	The hide of an animal.
දැහැටි 2	දන්තපොණෝ. දන්තකට්ඨං,	A tooth cleaner.
සිවි පුඹුල 2. . .	වක්කලො., (වා) කිරීටකං,	The bark of a tree.

	443	
පාත්‍රය 2.	පත්තො. පාති f (ද්විසං) [නීත්‍රි]	An alms bowl.
කෙණ්ඩිය 2	කමණ්ඩලු., (තු) කුණ්ඩිකා f	Water pot used by an ascetic.
සැරයටිය 1.	(අථාලම්බ න ද ඩ ස්ත්‍රීං) කත්තරයට්ඨි f (නාරිසං)	His walking stick.
	444	
යමය 1	(යමොදිත සාදනං පෙක්ඛං නිච්චං කම්ම මිසං) යමො.	Restraint, a perpetual duty.
නියමය 1	(ආගන්තුසාධනං කම්මං මනිච්චං) නියමො. (ගමෙව්)	A self-imposed religious observance.
	ධ්‍යානම් කණ්ඩං ගතා.	
	445	
වෛශ්‍යයෝ 2.	වෙස්සො. (ච) වෙසියානො. (ථි)	A man of the Vaisya tribe.
ජීවිකාව 5	ජීවනං, වුත්ති f ජීවිකා f ආජීවො. වත්තනං, (වාථි)	Livelihood.
සී සෑම 2.	කසිකම්මං, කසී f (ද්විසං)	Agriculture, ploughing.
	446	
වෙළඳාම 2	වාණිජ්ජං, (ච) වණිජ්ජා f (ථි)	Trade.
ගෙරි රැකීම 2	ගොරක්ඛා f පසුපාලනං, (වෙස්සස්ස වුත්තියො තිමෙස්සා)	
ගෘහස්ථයා 3	ගහට්ඨො. ¹ ගාරිකො. ගිහී.	A householder.
	447	
ගොවියා 2	ඛෙත්තාජීවො. කස්සකො. (ථි)	A cultivator.
කෙත 2	ඛෙත්තං, කෙදාරො ² (නුච්චිතෙ)	A field.
මැටිකැට 1	ලෙඩ්ඩු. (ඛෙත්තා මිත්තිකා ඛණ්ඩො)	A clod of earth.
බිම් කණින පුලු 2	ඛණිත්ති f (ථිත) ³ උද්දාලං,	A spade or hoe.
	448	
දෑකැත්ත 3	දාත්තං, ලවිත්තං, (ම) ⁴ සිතං,	A sickle.
කැවිට 3	පතොදො. තුත්තං, පාචනං,	A goad.
රැහැණ 3	යොත්තං, (තු) රජ්ජු f රස්මි f (ද්වී)	A rope.
සීවැල 2	ඵාලො. (තු) කසකො. (ගමෙව්)	The ploughshare.
	449	
නඟුල 3.	නඞ්ගලං (ච) හලං, සීරො.	A plough.
නඟුලිස්දණ්ඩ 1	ඊසා f (නඞ්ගලදණ්ඩකො)	The pole of a plough.
වියදණ්ඩේ ගසන පොයක 1	සම්මා f (යුගකීලකස්මිං)	The pin of a yoke.
සීව්ව 2	සීතා f (තු) හලපද්ධති f	A furrow.
	450	
මුං උඳු ආදිය 1.	(මුග්ගාදිකෙ) ⁵ පරන්නං, (ච)	Kidney beans.
හැල් ආදිය 1	පුබ්බන්නං, (සාලි ආදිකෙ)	Rice, &c.
සප්තවිධ ධාන්‍යයන්	සාලි, වීහි. (ච) කුද්‍රුසො. ගොධුමො. වරකො. යවො.	The seven sorts of grain.

	451	
	කඞ්ගු. (ති සත්තධඤ්ඤානි)	
ධාන්‍ය විශේෂයක් 1 .	නීවාර. (දී තු තබ්භිදා)	A wild grain.
කඩල 2	චණකො. (ච) කලායො. (ථ)	Chick-pea
අබ 2	සිද්ධත්ථො. සාසපො. (භවෙ)	Mustard.
	452	
තණ 2	(අථ) කඞ්ගු f පියඞ්ගු f (ත්ථී)	Pinic seed.
ධාන්‍ය විශේෂයක් 2 .	උම්මා f (තු) අතසී f (භවෙ)	Lin, linseed.
ගොයම් 2 . . .	කිට්ඨං, (ච) සස්සං, (විසෙසාඤ්ඤයතො)	Growing corn.
වී 2	වීහි. ¹ ස්තම්භකරී. (රිතො)	Rice or corn.
	453	
ගොයම් දඬු 2. .	කණ්ඩො, (තු) නාල, ² (මථසො)	Stalk or culm.
පිදුරු 1	පලාලං., (නත්ථි නිප්ඵලෙ)	Straw.
බොල් 2	ථුසං, කළිඞ්ගරො. (වාථ)	Chaff.
වී පොතු 1 . . .	බුසො. (ධඤ්ඤත්තචෙථ ච)	Husk of rice.
	454	
ශස්‍ය රෝගය 1 .	සෙතට්ඨිකා f (සස්සරොගො)	Blight, mildew.
කුඩු 2.	කණො. (තු) කුණ්ඩකො. (භවෙ)	The powder which adheres to the grain.
කලවිට 2 . . .	ඛලො. (ච) ධඤ්ඤකරණං,	A threshing floor.
පඳුර 1	ථම්බො. (ගුම්බො තිණාදිනං)	Clump of grass, &c.
	455	
මෝල 2. . . .	අයොග්ගො., මුසලො., (නිත්ථී)	A pestle for pounding rice.
කුල්ල 2	කුල්ලො., සුප්පං, ³ (මනිත්ථියං)	A winnowing basket.
උඳුන 2	(අථො) ⁴ උද්ධනං, (ච) චුල්ලි f (ත්ථී)	A fireplace.
කලාල 2. . . .	කිලඤ්ජො. (තු) කටො. (භවෙ)	A mat.
	456	
සැළිය 8	කුම්භී f (ත්ථී) පිඨරො. කුණ්ඩං,	A pot.
	ඔලො පක්කු ⁵f කබලී f ථාලසු ⁶ f ඛා f	A jar.
මහ සැළිය 3 . .	කොලම්බො.] (වාථ) මණිකං,	
	ඝාණකො. (ච) අරඤ්ජරො.	
	457	
කලය 5	ඝටො. f (මීසු) කුටො., (නිත්ථී)	A water pot.
	කුම්භො. කලසො. වාරකො.	
බත් කන තලිය 1.	කංසො. (භුජනපත්තොථ)	A bowl to eat [from.
වළඳ 3	⁷ මත්තං, පත්තං. (ච) භාජනං,	A vessel.
	458	
දරණුව 3 . . .	අඹුපකං, චුම්බටකං,	A circular roll of cloth used as a stand.
මලාව 2. . . .	සරාවො. (තු) මල්ලකො.	A lid.
හැන්ද 2	(පුමෙ) කටච්ඡු. දබ්බි f (ත්ථී)	A ladle or spoon.
කොටුව 2 . . .	කුසූලො. කොට්ඨො, ⁸ (මුච්චතෙ)	A granary.

459

පලා 2	සාකො., (අඤ්ඤත්‍ර.) ඩාකො.	A pot herb.
ඉඟුරු 2. . . .	සිඞ්ගිවෙරං, (තු) අද්දකං,	Green ginger
වියලි ඉඟුරු 1. .	මහොසධං, (තු නං සුණ්ඨිං)	Dried ginger
මිරිස් 2 . . .	මරිචං, (තු ච) කොලකං,	Pepper.

460

කාඩි 6 . . .	සොවීරං, කඤ්ජියං, (වුත්තං) ආරනාලං, ථුසොදකං, ධඤ්ඤාම්බිලං, බිලඞ්ගො. (ච)	Sour gruel.
ලුණු 2 . .	ලවණං. ලොණං, [2] (ත්වථ සො)	Salt.

461

ලුණු පසනම් 5	සාමුද්දං, සින්ධවො., (ත්ථි) කාළලොණං. (තු) උබ්භිදං, බිළාලං, (මෙවත් පඤ්චෙත පභෙද ලවණස්ස හි)	The five kinds of salt

462

ඉක්ෂුවිකාර 5	ගුළො. (ච) ඵාණිතං, ඛණ්ඩො. මච්ඡණ්ඩි f සක්ඛරා 1 (ඉති) (ඉමෙ උච්ඡු විකාරා ඵ)	Products of the sugar cane.
උක්සකුරු 1	(ගුළසං) එසක්ඛණ්ඩිකං	A sort of sugar.

463

වලඳ 2 . .	ලාජා. (සියා) [7] ධානං, (වාථ)	Fried grain
බැදියව 1 . . .	ධානා f (භට්ඨ යවෙ භවෙ)	Fried barley
අත්සුණු 2 .	(අථො) සත්තු (ච) මන්ථො. (ච)	Flour
පූප 3. . .	පූපො [4] පූවො (තු) පිට්ඨකො	Cake

464

අරක්කැමියා 6	භත්තකාරො සූපකාරො. සූදො ආළාරිකො (තථා) ඔදනිකො (ච) රසකො.	A cook
මාළුව 2. .	සූපො (තු) ව්‍යඤ්ජනං, (භවෙ)	Sauce, condiment.

465

බත් 5 . . .	ඔදනො, (වා) කූරං, භත්තං, භික්ඛා f (වා) [5] ... [6] (මට්ඨා)	Boiled rice.
ආහාර 4.	[7] ඝසං, අභ්‍යාහාර භොජනං, ඝාසො	Food.
කැඳ 2	තරලං, යාගු f (භා රියං)	Rice gruel

466

චතුර්විධආහාරනම්	ඛජ්ජං, (තු) භොජ්ජ, ලෙය්‍යානි. පෙය්‍යං, (කුල තු ධා ඝ නං)	Fourfold food.
බතින් පෙරු කැඳ	නිස්සාවො. (ච තථා) [8] ආචාමො	Scum of boiling rice.
ආලෝපය 2 . .	ආලොපො. කබළො. (භවෙ)	A lump or ball of food.

	467	
අග්‍ර රසය 1 . .	මණ්ඩො. (ඊතුපි රසග්ගසම්ං)	Scum.
කා ඉතිරි දෙය 1 .	විඝාසො. (භුත්තාවසෙසකො)	Leavings.
ඉඳුල් කන්නා 2	විඝාසාදො. (ච) දමකො.	One who eats the remains of food.
පිපාසය 2 . . .	පිපාසා f (තුච) තසිනං,	Thirst.
	468	
ක්ෂුධාව 2. . . .	බුභුක්ඛා f ජිඝච්ඡා f [(මංසසසා)	Hunger.
මාංශ රසය 1 .	පච්චත්තා ද ත් යං, (රසෙ)	Flavour of meat.
තෑලි හැරීම 2. .	උදෙදකො. (චච) උල්ලොමරා.	Spitting out, vomiting.
තෘප්තිය 3 . .	සොහිච්චං, තිත්ති f තප්පනං,	Satisfaction.
	469	
සිත්සේ කනඅරුත	කාමං, (තු) ..ං, නිකාමං, (ච) පරියාප්තං, යථිච්ඡිතං,	Voluntarily.
වෙළෙන්දා 4 . .	කයවික්කයිකො. සත්ථ-වාහො. ආපණිකො. වාණිජො.	A trader.
	470	
විකුණන්නා 2 . .	වික්කයිකො. (තු) වික්කෙතා.	A vendor
මිලයට ගන්නා 2 .	කයිකො. (තුච) කායිකො,	A buyer.
ණය දුන් අය 2 .	උත්තමණ්ණො. (ච) ධනිකො.	A creditor.
ණය ගත් අය 2 .	අධමණ්ණො. (තු) ඉණායිකො.	A debtor.
	471	
ණය 2 . . .	උද්ධාරො. (තු) ඉණං, (වුත්තං)	A debt.
මිල 2 . . .	මූලං, (තු) පාභතං, (භණෙ)	Price, money.
අත්තිකාරම 2 .	සච්චාපණං, සච්චකාරො.	Ratification of a bargain
විකිණියයුතු වස්තුව	වික්කෙය්‍යං. f, පණියං.f, (තිසු)	Vendible.
	472	
තමා අයිති දේ දීම 2 .	පටිදානං, පරිවත්තනං.	The return of a deposit.
උකස 2. . . .	නික්ඛෙපො. (තු) උපනිධි. (රිතො) (අඩාරසන්නා සංඛෙය්‍යා සංඛ්‍යා එකාදයො තිසු	A deposit.
	473	
	සංඛ්‍යානෙ තු ච සංඛෙය්‍යෙ එකත්තා වීසතා දයො වග්ගභෙදෙ බහුත්තා පි තා ආනවුතී නාරියං)	
	474	
සංඛ්‍යාවිශේෂ .	සතං, සහස්සං, නහුතං, ලක්ඛං, කොටි f පකොටි f යො කොටිප්පකොටි f නහුතං, (තථා) නින්නහුතං, (පි ච)	Numerals.

	475	
	අක්ඛොහිණී f (භවියං) බින්දු,	
	අබ්බුදං, (ච) නිරබ්බුදං,	
	අහහං, අබබං, (මෙවා)	
	¹ ටටං, සොගන්ධිකු, ² ප්පලං,	
	476	
	කුමුදං, පුණ්ඩරීකං, (ච)	
	පදුමං, කථාන, (මි ච)	
	මහාකථානං, ¹ සංඛෙය්‍යං.	
	(නිරවයවාසු සඞ්ඛ්‍යාදී ච	
	477	
	ගොපාටිතා දීනං දස ගුණිං	
	සතාලුත්ත ගුණං තනු)	
තුනහමාර 1 . .	(වඩ්ඪෙතබ්බ ගෙහිත) අඩ්ඪුඩ්ඪො. f,	Three and a half.
දෙනහමාර 2 . .	(තතියො) ¹ ඩ්ඪතෙය්‍යො. f, (තථා)	Two and a half.
	478	
එකහමාර 2 . .	අඩ්ඪතෙය්‍යො. f, | දියඩ්ඪො. f, (තු)	One and a half.
	දිවඩ්ඪො. f, (දුතියො තගෙව)	
	(තුල්‍යා පරෙ තුල්‍යි වයා	
	පඩා මාණ මණ්ඩො සයා)	
	479	
සතර වීසමෙටක් 1.	(උත්තාගෙ න විහගෙයා) ගුඤ්ජා f	A gunja.
එක් මදෙටියක් 1 .	(ගෙඩ ගුඤ්ජා) මාසකො. (තගෙව)	A másaka.
අංකක් 1 . . .	(ගෙව) අක්ඛො. (මාසකා පඤ්ච)*	An akkhas
එක් කලඳක් 1 .	(අට්ඨාන) ධරණං (මබ්බකං)	A dharana.
	480	
පස් කලඳක් 1 .	සුවණ්ණො. (පඤ්ච ධරණං)	A suwanna.
සුවණ්ණපසක් 1.	නික්ඛං, (සුවණ්ණ පඤ්චකං)	A nikkha.
සතරෙන්කොටස	පාදො (භාගෙ චතුත්ථෙව)	One fourth.
පලම 1	(ධරණානි ද) පලං, (දස)	A pala.
	481	
සියක් පලම 1 .	තුලා f (පල සතං මාරි)	A tula, 100 palas.
තුලා විස්සක් 1 .	භාරො. (විසති තා තුලා)	A bhara, or 20 tulas.
කහවණුව 2	(දසෙව) කහාපණො., (තිපති නාලිකෙරා) කරිසාපණො.	A kahawanu.
	482	
උලක්කුව 2 . .	කුඩුවො. පසතො. (ඒකො)	A kuduba.
උලක්කුසතරෙස	පත්ථො. (තෙ චතුරො සියුං)	A pattha.
නැළි සතරෙක් 1.	ආළ්හකො., (චතුරො පත්ථා)	An álhaka.
ද්‍රොණ 1.	දොණං., (චා චතුරාළ්හකං)	A drona.

* 'මාසකා පච, මදට පසක්; පස් අක්ඛා, දෙඅංකක් මෙ' යනු පත්‍රණී.

	483	
සතරද්‍රෝණයක් 1	මාණිකා f (චතුරො දොණා)	A mani.
ඛාරියෙක් 1 . .	ඛාරි f (තා චතුමාණිකා)	4 manika, 1 khári.
ඛාරි විස්සෙක් 1 .	(ඛාරියො වීස) වාහො. (ථ)	20 khári. 1 váha.
දශ අමුණෙක් 1 .	(සියා) කුම්භො. (දසම්මණං)	A kumbha.
	484	
ලාස්ස 2. . . .	ආළ්හකො., (ගජ්ජියං) තුම්බො.	An álhaka, or [laha.
නැළිය 2 . . .	පත්ථො. (තු) නාළි f (නාරියං)	Neli.
යාල 2	වාහො. (තු) සකටො. (චෙකා-	A cart load, or [váha.
අමුණ 1	දස දොණා තු) අම්මණං.	An amuna.
	485	
කොටස 4 . . .	පටිවිංසො. (ච) කොට්ඨාසො.	A portion.
ධනය 8. . . .	අංසො. භාගො.] ධනං, (තු) වසු.	Wealth.
	ද්‍රබ්‍යං, විත්තං, සාපතෙය්‍යං,	
	වසව [1] අත්ථො. විභවො. (භවෙ)	
	486	
කළ නොකළ රත්රන් රිදී 2	කොසො. හිරඤ්ඤං, (ච කතා- කතං ස ච න රූපියං)	Wrought and unwrought gold and silver.
තඹ ලෝ ආදිය .	කුප්‍යං, (තදඤ්ඤං තම්බාදි)	Any metals except gold and silver.
රූපිය 1. . . .	රූපියං, (ද්වය මාහතං)	Bullion
	487	
රත්රන් 13. . .	සුවණ්ණං, කනකං, ජාත-	Gold.
	රූපං, සොණ්ණං, (ච) කඤ්චනං,	
	සත්ථුවණ්ණො. හරි. කම්බු.	
	චාරු, හෙමං, (ච) හාටකං,	
	488	
රත්රන් විශේෂ 4	තපනීයං, හිරඤ්ඤං, (ත- බ්භෙදා) චාමීකරං, (ච) සාතකුම්භං, (තථා) ජම්බු- නදං, සිඞ්ගී f (ච නාරියං)	Different sorts of gold.
	489	
රිදී 5. . .	රූපියං, රජතං, සජ්ඣු.	Silver.
රුවන් 3 .	රූපී, සජ්ඣං.] [2] (ත්වථො) වසු.	A gem.
	රතනං, (ච) මණි. f (ද්වීසු)	
රුවන් භෙද	පුස්සරාගා. (දී තබ්භිදා)	Different kinds of gems.
	490	
සත් රුවන් නම්	සුවණ්ණං, රජතං, මුත්තා f මණි f වෙළුරියානි, (ච) වජිරං, (ච) පවාළං, (ති සත්තාහු රතනානි මෙ)	The seven precious minerals.

491

පියුම්රැමිණි 3 . .	ලොහිතඞ්කො. (ච) පදුම-රාගො. රතනමණි. f (නාරි)	A ruby.
වෙරළුමිණි 2 .	වංසවණ්ණො. වෙළුරියං,	Lapis lazuli.
පබළු 2	පවාළං., (වාච) විද්දුමො.	Coral.

492

*මැසිරිගල් 2 .	මසාරගල්ලං, කබරමණි.,	Cataeye.
මුතු 2 . .	(නරී) මුත්තා f (ච) මුත්තිකං.	Pearl
පිත්තල 2 . . .	රීරි f (යම්) ආරකූටො., (වා)	Brass.
මිනිරන් 2 . .	අම්ලං. (ඨ) [1] ඛහ්කං, (හවෙ)	Tale.

493

යකඩ 3 .	ලොහො., (නිත්ථි) අයො. කාලා-යසං, (ච)] පාරදො. රසො.	Iron.
රසදිය 2 .		Quickeilver.
කළු තුඩ 2 . .	කාළතිපු. (තු) සීසං. (ච)	Lead
සිරියල් 2 . .	හරිතාලං. (තු) පීතනං.	Yellow pigment

494

සිඳුරන්. . .	හිංගුලිකං, (ච සින්දූරං,	Red lead.
පුළුන් . . .	(තූල) තුලො. (නාරී) පිචු.	Cotton.
කුඩා මැස්සන් ... න් කරණලද මී	(ඛුද්ද රාජාදි ... න්) ඛුද්දං,	Honey
මී ඉටි 2 .	මධුච්ඡිට්ඨං, (තු) සිත්ථකං,	Beeswax.

495

ගොපාලයා 3 .	ගොපාලො. ගොපො. ගොසංඛ්‍යො.	A herdsman.
ගෙරි ඇත්තා 2 .	ගොමා. (තු) ගොමිකො. (පති)	A cattle owner.
ගොණා 6 . .	උසභො. බලිබද්දො. (ච) ගොණො. ගො. වසභො. උසභො.	An ox

496

මහලු ගොණා 1 .	(වුඩ්ඪො) ජරග්ගවො. (සොථ)	An old ox.
තාඹු වස්සා 2 .	දම්මො. වච්ඡතරො. (සමා)	A steer
බුර වාහනයෝ 2	ධුරවාහී (තු) ධොරය්හො.	A beast of burden
ගොපිඩාන කරන්නා } 1	ගොවින්දො. (ධිකතො ගවං)	Head herdsman.

497

ගෙරින්ගේ කඳ 1.	වහො. (ච ඛන්ධදෙසොථ)	The shoulder of an ox
කොල්ලිය 2 .	කකුධො. f කකු. (පුමෙත)	The hump.
අඟ 2	(අථො) විසාණං, සිඞ්ගං, (ච)	The horn.
රතු දෙන 2 . .	රත්තගාවී f (තු) රොහිණී f	A red cow.

* මැසිරිගල් is somewhat different from වෙරළුමිණි, though both may belong to the species of catseye stone.

	498	
දෙන 3	ගාවී f (ච) සිඞ්ගිණී f ගො f (ච)	A cow.
වඳ දෙන 1. . .	(වඤ්ඣා තු කාළසූතෙ) වසා f	A barren cow.
අළුත වැදූ දෙන 1	(නවපපසූතිකා) ධෙනු f	A milch cow.
වස්සා කෙරෙහි ගිජුවූ දෙන .	(වච්ඡකාමා තු) වච්ඡලා f	A cow fond of her calf.
	499	
මෝරු අල ලන භාජනය 2.	ගග්ගරී f මන්ථනී f (ද්වෙ ඉමෙ)	A churn.
දම් 2.	සන්දානං, දාමං [1] (වුච්චතෙ)	A cord.
ගොම 1. . . .	(ගොමිළෙකා) ගොමයො., (කරීසං)	Cow dung.
ගිතෙල් 2 . . .	(අථො) සප්පි, ඝතං, (භවෙ)	Clarified butter.
	500	
වෙඬරු 1 . .	(නවුඛටං තු) නොනීතං,	Fresh butter.
දීපෙරලි දිය 2 .	දධිමණ්ඩං, (තු) මත්ථු, (ච)	Whey or curds.
කිරි 4.	ඛීරං, දුද්ධං, පයො, ථඤ්ඤං,	Milk.
මෝරු 2 . . .	තක්කං, (තු) මථිතං, (පුමෙ)	Butter milk.
	501	
පස්ගෝරසනම් .	ඛීරං දධි ඝතං තක්කං නොනීතං. (පඤ්චගොරසා)	Five products of the cow.
භාරගසන එළුවා .	උරබ්භො. මෙණ්ඩ. මෙසා. (ච) උරණො. අවි. එළකො.	A ram
	502	
තිරෙරඑළුවෝ 3 . .	වසෙතා. (ථ) [2] අජො. ඡගලකො.	A he-goat.
ඔටුවෝ 2 . . .	ඔට්ඨො. (තු) කරභො. (භවෙ)	A camel.
කොටළුවෝ 2 . .	ගද්‍රභො. (තු) ඛරො. (වුච්චතෙ)	An ass.
එළුදෙන 3 . . .	උරණී f (තු) අජී f අජා f	A she-goat.
	වෙස්සවග්ගො.	
	503	
ශූද්‍රයෝ 3 . . .	සුද්දො. [3] අන්තවණ්ණ. වසලො.	A sudra.
මිශ්‍රවර්ණයෝ 1 .	සංකිණ්ණා. (මාගධාදයො)	One of mixed caste.
ශූද්‍රයාට, ක්ෂත්‍රිය ස්ත්‍රීයගේ පුතා 1 .	මාගධො. (සුද්දඛත්තාජෙ)	Son of a kshatriya woman by a sudra father.
ක්ෂත්‍රියයාට, ශූද්‍ර ස්ත්‍රීයගේ පුතා 1 .	උග්ගො. (සුද්දාය ඛත්තජෙ)	Son of a sudra woman by a kshatriya father.
	504	
ක්ෂත්‍රියයාට බ්‍රාහ්මණියගේ පුතා 1	(ද්විජා ඛත්තියජො) සූතො.	The son of a Brahman woman by a kshatriya father.
ශිල්පීහු 2 . . .	කාරු. (තු) සිප්පිකො. (පුමෙ)	An artisan.
සමාන ජාති ඇති ශිල්පීන්ගේ සමූහය 1 .	(සංහතා තු සජාතීනං තෙසං) සෙණී. f (වුච්චතෙ)	A guild of artisans.

	505	
පස් මේ තන කරුවෝ නම්	තච්ඡකො. තන්තවායො. (ච) රජකො. (ච) නහාපිතො. (පඤ්චමො) චම්මකාරො. (ති කාරවො පඤ්ච තෙ සියුං)	The five kinds of workmen.
	506	
වඩුවා 5. . . .	තච්ඡකො. වඩ්ඪකී. (මතො) පලගණ්ඩො. ථපති. [1] (පි) රථකාරො] (ථ)	A carpenter.
සුවණ්ණකාරයා 2.	සුවණ්ණකාරො. නාළින්ධමො. (හෙම)	A goldsmith.
	507	
වියන්නා 2 . . .	තන්තවායො. පෙසකාරො.	* A weaver.
මාලාකාරයා 2. .	මාලාකාරො. (තු) මාලිකො.	A maker of garlands
කුම්භකාරයා 2 .	කුම්භකාරො. කුලාලො. (ථ)	A potter.
සන්නාලියා 2 . .	තුන්නවායො. (ච) සොචිකො.	A tailor.
	508	
සොම්මරු . . .	චම්මකාරො. රථකාරො.	A worker in leather.
කරනැවැමියා 2 .	කප්පකො. (තු) නහාපිතො	A barber.
සිත්තාරු 2 . .	රඞ්ගාජීවො. චිත්තකාරො.	A painter.
ඔඩුරු 2	පුක්කුසො. පුප්ඵඡඩ්ඩකො.	One whose occupation is to throw away dead flowers.
	509	
කූඩපොදනා 3. .	වෙණො. විලීවකාරො. (ච) නළකාරො. (සමා තෙසො)	A basket maker.
ලියන වඩුවා 2	[illegible]කාරො. භමකාරො.	A turner.
කඹුරු 2. . . .	කම්මාරො. ලොහකාරකො.	A blacksmith.
	510	
රදවා 2	නින්නෙජකො. (ච) රජකො.	A washerman.
දියාළුවා 2 . . .	නෙත්තිකො. උදහාරකො.	A maker of conduits
වීණා ගානනා 2 .	වීණාවාදී. වෙණිකො. (ථ)	Lutanist.
හීවඩුවා 2 . . .	උසුකාරො. [2] උසුවඩ්ඪකී.	A maker of arrows.
	511	
කුලල්පිඹින්නා 2.	වෙණුධමො. වෙණවිකො.	A flute player.
අත්තාලගසන්නා 2	පාණිවාදො. (තු) පාණවො.*	A player striking with the hands only.
පූ වෙළෙන්දා 2 .	පූපිකො. පූපපණියො.	A cake seller.
රා වෙළෙන්දා 2 .	සොණ්ඩිකො. මජ්ජවික්කයී.	A seller of spirituous liquors.
	512	
ඉන්ද්‍රජාලය 2 . .	මායා f (තු) සම්බරී f [මායා-	Juggling.
ඉන්ද්‍රජාල දන්නා 2	-කාරො. (තු) ඉන්දජාලිකො.	A juggler.

* "පාණිකො" කියාත් පාඨයි.

	513	
එළුවන්, ඌරන්, මුවන්, පක්ෂීන් මැරූ ජීවත්වෙන වැද්දන්ට පිළිවෙළින් එක එක නම්	ඔරබ්භිකා. සූකරිකා. මාගවිකා. (තෙ ච) සාකුණිකා. හන්ත්වා ජීවන්තානං ළක සූකරමිගපක්ඛිනො කමතො)	One who lives by slaying rams, boars, deer, and fowls, respectively.
	514	
වරදූල් වැද්ද 2	වාගුරිකො. ජාලිකො. (ථ)	A sportsman using nets.
බර අදිනනා 2	භාරවාහො. (තු) භාරිකො.	One who carries burdens.
බැලමෙහෙකරන්නා 3	වෙතනිකො. (තු) භතකො. (තථා) කම්මකාරො. (භවෙ)	A hireling.
දාසයා 5.	දාසො. (ච) චෙටකො. පෙස්සො කිංකාරො. පරිචාරිකො.	A servant.
	515	
සිව්වැදෑරුම් දාසයෝ නම්	අන්තොජාතො. ධනක්කීතො. දාසබ්‍යොපගතො. (සයං දාසා) කරමරානීතො. (ච් චෙව නෙත චතුධා සියුං)	Four kinds of servants.
	516	
දාසකමින් මිදුනු අය	අදාසො. (තු) භුජිස්සො. (ථ)	A freed slave.
නීචයා 3	නීචො. ජම්මො. නිහීනකො.	A man of low caste.
නොමැලි අය 2	නික්කොසජ්ජො. අකිලාසු	A diligent man.
මැලි අය 2	මන්දො. (තු) අලසො (පාථ)	An idle man.
	517	
චණ්ඩාලයා 4	සපාකො. (චෙව) චණ්ඩාලො. මාතඞ්ගො. සපචො. (භවෙ)	One of a degraded tribe.
චණ්ඩාල විශේෂ 2	(තබ්බිසෙසා) කිරාතා.[1] (දී) මිලක්ඛ ජාතියො (පාථ)	Different kinds of low caste men.
	518	
වැද්ද 3	නෙසාදො. ලුද්දකො. ව්‍යාධො.	An archer.
මුව දඩයම 2	මිගවො. (තු) මිගව්‍යාධො.	Deer hunting.
බල්ලා 11	සාරමෙය්‍යො. (ච) සුනඛො. සුණො. සොණො (ච) කුක්කුරො.	A dog.
	519	
	සවානො. සුවානො. සාළූරො. සුනො. සානො. (ච) සා. (පුමෙ)	
පිස්සුබල්ලා 2	(උම්මත්තා දීත ආපන්නා) අලක්කො.[2] නිසුණො. (මතො)	A mad dog.
	520	
බලුදම 2	සාඞ්ඛලං, (තු) ගද්දූලො.	A dog chain.
මුවන් ගෙන්වූ අදිනු 2.	දීපකො. (තු චී) චෙතකො.	A dog trained for the chain.
පයමල 2	බන්ධනං, ගණ්ඨිපාසො. (ථ)	A chain for the feet.
වරදූල 2	වාගුරා f මි ග බ න් ධි නී f	A net or snare.

	521	
කෙමිත 2 . . .	(වීසං) කුවේණී f කුමීනං,	A funnel-shaped wicker basket used for catching fish.
දැල 2	ආනායො. ජාලං, [1] (උච්චතෙ)	A net.
වධ භූමිය 2 . .	ආඝාතනං, වධට්ඨානං,	A slaughter-house, or place of execution.
මස්ලොාඹුව 2 . .	සූණා f (තු) අධිකොට්ටනං,	A chopping block.
	522	
සොරා 5. .	තක්කරො චොරකො. චොරො.	A thief.
	ථෙනො. [2] [illegible]. (සමා)	
සොරකම 3	ථෙය්‍යං. (ච) චොරිකා f මොසො.	Theft.
වේමය 2 .	වේමො. වායන දණ්ඩකො.	A loom.
	523	
නූල 3	සුත්තං, තන්තං. (පුමෙ) තන්තො	A thread.
ලිපිආදී ක්‍රියා 1 .	ලෙපනං. (ලෙපාදි කම්මනි)	Plastering.
පෙතැල්ල 2 . .	පඤ්චාලිකා f පොත්ථලිකා f	A doll, puppet.
	(වත්ථදන්තාදි රූපකෙ)	
	524	
ළිඳෙන් පැන්නගන්න යටි යන්ත්‍රය . .	උදඤ්චනං, ඝටියන්තං,	Rope & bucket of a well.
	(කූපාදුදක [illegible])	
පෙට්ටිය 2 . . .	මඤ්ජූසා f පෙළා f	A basket, box
පැස 3	[illegible] පිටකො.	
	(පච්ඡියං) පච්ඡි f පෙටකො.	
	525	
කද 2	උපාහන් f ([illegible]) [illegible].	A pingo.
සාලුල 1. . . .	[illegible] f ([illegible])	String of a pingo.
වහන් 2. . . .	[illegible], ([illegible]) පාද f ([illegible])	Slippers.
මරවැඩ 1 . . .	([illegible]) පාදුකා f (පටු)	A shoe.
	526	
වරපට 3 . . .	වරත්තා f [illegible] f [illegible] f	A thong.
සම් පසිය 2. . .	භස්තා f [illegible],	A leathern bag.
කෝවය 1 . . .	([illegible]) මූසා f	A crucible.
යකුළ 2. . .	([illegible]), (ච) අයො[illegible],	A sledge hammer
	527	
ආයුධ 1	(කම්මාරභණ්ඩ) [illegible].	A smith's tools.
මිටිය 1, කිනිහිර 1	කූටං f [3] [illegible] f ([illegible])	A hammer, an anvil.
කඹුරු සම 1 . .	(කම්මාරානං) ගග්ගරී f (නාරී)	A smith's bellows.
කතුර 1. . . .	(සත්ථකානං) පිප්ඵලං, (භවෙ)	Scissors.
	528	
කරගල 2 . . .	සාණො. (තු) නිකසො. (මුනො)	A touchstone.
කිඳිවිඳින කටුව 2.	ආරා f (තු) සූචිවිජ්ඣනං,	An awl.
කියත 2 . . .	ඛරො. (ච) කකචො. (ඉත්ථී)	A saw.
ශිල්පය 1 . . .	සිප්පං, (කම්මං කලාදිකං)	An art.

	529	
ප්‍රතිමා රූපය 4 .	පටිමා f පටිබිම්බං, (ච)	An image, statue.
	බිම්බො. පටිනිධි. (ඊරිතො)	
සදෘශාර්ථය 10 . .	(තිසු) සමො. f පටිභාගො. f,	Like, similar.
	සන්නිකාසො. f සරික්ඛකො. f,	
	530	
	සමානො. f, සදිසො. f, තුල්‍යො.f,	
	සඞ්කාසො.f, සන්නිභො.f, නිභො.f	
උපමාව 3 . . .	ඔපම්මං, මූ[1] උපමානං, (උපමා)	Similitude.
වැටුප් 4. . . .	[2]උපමා f] භති f (ත්‍ථි නාරියං)	Wages or hire.
	531	
	නිබ්බෙසො. වෙතනං, මූල්‍යං,	
දුකෙළිය 2 . . .	ජූතං., (ඉත්‍ථි) කෙලවං,	Gaming.
දුකෙළිතනා 5.	ධුත්තො. [3] කඩබ්ධුත්තො. කිතවො.	A gamester.
	ජූතකාර. [4] අක්ඛදෙවී. (නො)	
	532	
ඇපය 2 . . .	පාටිභොගො. (තු) පටිභූ.	A surety.
පසඇට 2 . .	අක්ඛො. (තු) පාසකො. (භවෙ)	A die.
දුපෝරුව 2 .	(පුමෙ ච) [5] අට්ඨපදං, සාරි-	A chessboard.
පරදු තිබීම 2 .	ඵලකො.] (ච) පණො. [6] අබ්භුතො.	A bet, wager.
	533	
රබිජු 1. . . .	කිණ්ණං, (තු මදිරාබීජෙ)	Ferment, yeast.
මීගයින්කළ සුරා 1	මධු, (මධුවාස භවෙ මතං)	Spirit distilled from bassia.
සුරාදියෙන්කළ සුරා 4	මදිරා f වාරුණී f මජ්ජං,	Spirituous liquor.
මල් ආදියෙන් කළ සුරා 2. . . .	සුරා f] සමෙවා. (තු) මෙරයං,	Rum.
	534	
බඳුම 2 .	සරකො., චසකො., (නිත්‍ථි)	A drinking vessel.
පානභූමිය 2 . .	ආපානං, පානමණ්ඩලං,	A place where people drink together.
	535	
	දෙතු සුරී පරිසයොගතා	
	යොගිනො කාණි මීරිතා	
	ලිඞ්ගන්තරෙපි තෙ ඤෙයා	
	පාඨම්මතාතාඤා, වුත්තයං.	

සුද්දවග්ගො.

ගහෙමා බුඩාය.

	536	
වනය 7	අරඤ්ඤං, කානනං, දායො. ගහනං, විපිනං, වනං,	A forest or grove.
මහ වනය 2 . .	අටවී f (ත්ථී] මහාරඤ්ඤං, (ඨ) [1] රඤ්ඤානී f (ත්ථියං, භවෙ)	A large forest.
	537	
ආරාමය 2 . . .	(නගරා නාති දූරස්මිං සන්තානී යොගිරූපිකො තරුසණ්ඩො ස) ආරාමො. (නාථො)[2] පවනං, [3] (උපවනෙ)	A garden.
	538	
උයන 1. . . .	(සබ්බ සාධාරණ රඤ්ඤං රාජුය්‍යා) [4] උය්‍යානං, [5] (මුච්චතෙ)	A royal garden.
පමද වනය 1	(සෙඤ්ඤනං තාලදළ [6] ප) පමද-වනං, [7] (න්තෙපාපුරොචිතං)	A royal pleasure ground.
	539	
තුරුපෙළ 5 . .	පන්ති f වීථ්‍යා [8] f වලී f (ස්) සෙණී f පාළි f] ලෙඛා f (ච) රාජි f (ච)	A row or range.
වන පෙරබාව 2. .		A tract of forest.
වෘක්ෂය 10 . . .	පාදපො. විටපී. රුක්ඛො. අගො. සාලො. මහීරුහො.	A tree.
	540	
	දුමො. තරු. කුජො. සාඛී.	
කුඩා වෘක්ෂය 1. .	ගච්ඡො. (තු ඛුද්දපාදපො)	A small tree.
වනස්පතිවෘක්ෂය 1	(ඵලන්ති යෙ විනා පුප්ඵං තෙ වුච්චන්ති) වනප්පතී.	A tree producing fruits without blossom.
	541	
ඔසධි වෘක්ෂය 1	(ඵලපාකා වසානෙ යො මරතෙත) [9] ඔසධී f (ස්‍යා භවෙ)	An annual plant
ඵල නොගන්නා වෘක්ෂාදිය 2 . .	(තිසු) වඤ්ඣො. f[10] ඵලො. f (වාථ)	A barren tree.
ඵලැති වෘක්ෂාදිය 3	ඵලිනො. f, ඵලවා. f, ඵලී. f,	A tree bearing fruit.
	542	
මල්ගෙණ සිටි වෘක්ෂාදිය 4 . .	සම්ඵුල්ලිතො. f, (තු) විකසිතො. f, ඵුල්ලො. f, විකසිතො. f, (තිසු)	A tree in full blossom.
ගස් මුදුන 3 . .	සිඛරං. [11] සෙඛො, උබ්බෙරො., (ගණෙ)	The top of a tree.
සාඛාව 3 . . .	සාඛා. f (තු කජ්ජිතා) ලතා f	A branch.
	543	
පත්‍රය 6	දලං, පලාසං. ඡදනං, පණ්ණං, පත්තං, ඡදො. (පාථ)	A leaf.
ලා පත්‍රය 2 . . .	පල්ලවො., (වා) කිසලයං,	A sprout or shoot.
අංකුරය 1 . . .	(නවුබ්භින්නෙ තු) අංකුරො.	A germ.

	544	
මුකුළු කැකුළ 2 .	මකුලං., (වා) කුඩුමලො.	An opening bud.
අලුත් කැකුළ 2 .	ඛාරකො. (කුල) ජාලකං,	A bud or germ.
මදක් මුකුළු කැකුළ 2	කලිකා f කොරකො., (නපි)	An unblown flower.
නැටි 1. . . .	වණ්ටං, (පුප්ඵාදිබන්ධනං)	The stalk.
	545	
මල 3	පසවො. කුසුමං, පුප්ඵං,	A flower.
මල් රේණු 1 . .	පරාගො. (පුප්ඵරෙණු රජො)	Its dust or farina.
මල් රසය 2	මකරන්දො. මධු, (පුතං)	Its nectar or honey.
මල් කැන 2.	ථබකො. (ගුච්ඡ) ගොච්ඡකො.	A cluster of blossom.
	546	
නොපැසුනුගෙඩි	(ඵලෙ ආමෙ) සලාටු. (තිතා)	Moist fruit.
පැසුනු ගෙඩි 1*	ඵලං. (තු පක්ක මුච්චතෙ)	Ripe fruit.
	(වල්ලකාදී තු කුසුම-	
	ඵලානං තබ්බංසකො	
	547	
	(වල්ලිතාදී තු කුසුමෙ	
	සල්ලිකා ඵලගො ඵලෙ)	
දඹ 3. . .	ජම්බු f (නපි) ජම්බුං, ජම්බු.	Fruit of the eugenia.
කවලෙප් 2 .	විටපො. විටපි f (පුමං)	The branch and its shoot.
	548	
කඳ 1 . .	(මූල සාරතො සාඛතො)	The trunk.
	ඛන්ධො. (භාගො තරුස්සථ)	
රුක් සිදුර 1	කොටරො., (නපුං රුක්ඛ-	The hollow of a tree.
කාෂ්ඨ 2 .	ච්ඡිද්දෙ] කට්ඨං, (තු) දාරු, (ච)	The wood.
	549	
මුල 3 . .	මූලො. මූලං, (ච) පාදො. (ථි)	The root.
කණු 2 . .	ඛංසු. (ඵත්ථා) ඛාණු., (නපිංසං)	The trunk of a lopped tree.
අල 2	කරහාටං, (තු) කන්දො. (ථි)	A bulbous root.
කළිල් 2. . . .	කළීරො. ෂණ්ඩකො. (තමෙ)	The top sprout of a tree.
	550	
නැණි 2 . .	වල්ලරී f මඤ්ජරී f (නාරී)	A compound pedicle.
වැල 2 . .	වල්ලී f (තු කණිනා, ලතා f	A creeper.
පඳුර 2 . .	ථම්භො. (ථු) ගුම්බො. (ථම්භො)	A shrub.
ගොනෝ පත ඇති වැල 1 .	(ලතා) පතානී f (පතානිනී)	A spreading creeper.
	551	
ඇසටු 2 . .	අස්සත්ථො. බොධි. f (ද්විසු)	Holy fig tree.
නුග 2 . .	නිග්‍රොධො. (තු) වටො. (භවෙ)	A banyan tree.
දිවුල් 2 . .	කපිත්ථො. (ච) දධිත්ථො. (ච)	Elephant or wood-apple.
දිඹුල් 2 . .	යඤ්ඤඞ්ගො. (තු) උදුම්බරො.	Glomerous fig tree.

* නොපැසුනු ගෙඩියෙහි ඵල ව්‍යවහාරය රූඪිවශයෙනි.

	552	
කොබොලීල 3.	කොවිලාරෙ. යුගපත්තො.	Mountain ebony.
ඇසල 6.	උද්දාලො.] වාතඝාතකො.	Cassia fistula.
	රාජරුක්ඛො. කතමාලී.	
	[1] ආරග්වධො. ව්‍යාධිඝාතකො.	
	553	
දෙහි 2	දන්තසඨො. (ච) ජම්භීරෙ.	A lemon, or citron.
වරාවරණ 2	වරණො. (තු) කරෙරි. (ච)	Tapia.
එරබදු 2	කිංසුකො. පාලිභද්දො. (ථ)	Coral tree.
[illegible]	වඤ්ජුලො. (තුල) වෙතසො.	The rattan.
	554	
ඇඹැරැල්ල 2	අම්බාටකො. පීතනකො.	Spondias.
මීගස 2.	මධුකො. (තු) මධුද්දුමො.	Bassia.
පලු 2.	(අථො) ගුළුපුප්ඵො. පීලු.	Pilu.
මුරුංගා 2	සොභඤ්ජනො (ච) සිග්ගු. (ච)	Murunga.
	555	
රුක්අත්තන 2.	සත්තපණ්ණි. ඡත්තපණ්ණකො.	Echites scholaris.
කෙඹු 2.	තින්දුකො. (තු) [2] කාලක්ඛන්ධකො.	Tinis.
කැල 2	කිංසුකො. (තු) පලාසකො. (ථ)	Butea frondosa.
පෙණෙල 2.	අරිට්ඨො. ඵෙණිලො. (තථා)	Soap berry.
	556	
බෙලි 3	මාලූර. බෙලුවො. බිල්ලො.	Marmelos.
දොඹ 2	පුන්නාගො. (තුල) කෙසරො.	Punnag.
ලොත් 2.	ගාලවො. (තුල) ලොද්දො. (ථ)	Lodh (the pale sort).
පියල් 2.	පියාලො. සන්නකද්දු. (ච)	The tree Buchanania latifolia.
	557	
රුකඟුණ 2.	ලිකොචකො (ථො) [3] අංකොලො.	Alanguim.
ගුගුල් 2.	(අථ) ගුග්ගුලු. කොසිකො.	Bdellium.
අඹ 2.	අම්බො. චූතො. [illegible]	Mango.
මීඅඹ 2	සහකාරො. (සුගන්ධවා)	A very fragrant sort of mango.
	558	
ඇටඹ 2	පුබ්බීජකො. (ච) [illegible]	A small species of mango.
ලොලු 2.	සෙලු. (තු) බහුවාරකො.	The tree Cordia Myxa.
ඇත්දෙමට 2	සෙපණ්ණි f කාසමරි f (ථාපි)	Gmelina arborea.
ඩෙබරගස 2	කොලී f (ච) බදරී f (ද්වයං)	Jujube.
	559	
ඩෙබර ඵල 2	කොලං, (ථාපි) බදරං.	Its fruit.
පුලිල 2	පිලක්ඛො. පපටී f (ද්වයං)	Wave-leaved fig tree.
පලොල් 2	පාටලී f කණ්හවණ්ණා f (ච)	Trumpet flower.
කටුක්කිරි 2	කාකුකණ්ඩො. විකංකතො	Flacourtia sapida.

560

තිඹිරි 4 . . .	තින්දුකො. කාලක්ඛන්ධො. (ව) තිම්බරූසකො. තිම්බරු.	Diospyros Embryopteris.
නාරන් 2 . .	එරාවතො. (පු) නාරඞ්ගො.	Orange.
කළුවූ තිඹිරි 2 .	කුලකො. කාකතින්දුකො.	Diospyros tomentosa.

561

කොළොම් 3	කදම්බො. පියකො. නීපො.	Nauclea orientalis.
ඩුළු 2	භල්ලී. f භල්ලාතකො. f, (තිසු)	Marking nut plant
පිචුලු 2	ඣාවුකො. පිචුලො. (වාථි)	Tamarix.
මදට 2	තිලකො. ඛුරකො. (හමෙව)	Tila.

562

සියඹලා 2 . ..	චිඤ්චා f (ව) තින්තිණී f (වාථි)	Tamarind.
තෙලසටු 2 . . .	ගද්‍රභණ්ඩො. කපීතනො.	Parspipal
සල් 3	සාලො. [1]සස්සකණ්ණො. සජ්ජො. (ථි)	Shorea robusta.
කුඹුක් 2. . .	අජ්ජුනො. කකුධො. (හමෙව)	Terminalia arjuna

563

මිඳෙල්ල 3 . . .	නිචුලො. මුචලින්දො. (ව)	Barringtonia acuta .gula.
පියා ගස් 3 . . .	නීපො.] (ථි) පියකො. (තථා) අසනො. පීතසාලො. (ථි)	A san.
වල් පළොල් 2. .	ගොලීසො. * ඣාටලො. (හමෙව)	Bignonia suaveolens.

564

කිරි පළු 2 . . .	ඛිරිකා f රාජායතනං,	Bachanania latifolia.
කසට 2. . . .	කුම්භී f කුම්භීකා f (හමෙව)	Cayaphal.
පුවක් 2	පූගො. (පු) කමුකො. †(වාථි)	Morus indica
රත්ලොත් 2 . .	පට්ටි f ලාඛාපසාදනො.	Red lodh.

565

වැලඟන 2. . .	ඉඞ්ගුදී f තාපසතරු.	Ingua.
රූක්බුරුද 2 . .	භුජපත්තො. (න) ආභුජී f	Bhojpatr.
ඉඹුල් 2	පිච්ඡිලා. f සිම්බලී. f (දිසු)	Silk cotton.
කොළ ඉඹුල් 2. .	රොචනො. කූටසිම්බලී f	A sort of cotton.

566

කවුකරද 2. . .	පකිරියො. පූතිකො. (ථි)	Gray bonduc.
වල් එරබදු 2 . .	රොහී. රොහීතකො. (හමෙව)	Rohi.
එරඬු 2	එරණ්ඩො. (පුව) ආමණ්ඩො.	Palma christi.
සැමි ගස් 2 . . .	(අථ) සත්තුඵලා f සමී f	Sami.

567

කරද 2 .	නත්තමාලො. කරඤ්ජො. (ථි)	Carang.
කිහිරි 2 .	ඛදිරො. දන්තධාවනො.	Khaya
හෙල කිහිරි 2.	සොමවක්කො. (පු) කදරො.	A white sort.
කුකුරුමුවන් 2.	සෙලු. (පු) මදනො. (හමෙව)	Vanguerria spinosa

* "ගොලීඩ" හිතාද පාඨයි. † "ඇසටුගස් වැනි ගස් විශේෂය" යනු සත්තයි.

	568	
ඉඳුසල් 3 . . .	(අථාපි) ඉන්දසාලො. (ච)	Boswellia thurifera
	සල්ලකී f බාරකො. (සියා)	
දේවදාරු 2. . .	දෙවදාරු. භද්දදාරු.	The deodar pine.
සපු 2	චම්පෙය්‍යො. (තුච) චම්පකො.	The champac.
	569	
කොස් 2. . . .	පනසො. කණ්ටකීඵලො.	Breadfruit tree.
අරළු 2	අභයා f (තු) හරීතකී f	Yellow myrobalam
බුළු 2.	අක්ඛො. f, විභීටකො. f, (තීසු)	Beleric myrobalam.
නෙල්ලි 2 . . .	අමතා. f, [1] ආමලකී. f, (තීසු)	Emblic myrobalam
	570	
දෙල් 2	ලබුජො, ලිකුචො. (වාථ)	Artocarpus Lakoocha
කිණිහිරිය 2 . .	කණිකාරො. දුමුප්පලො.	Caniyar.
කොහොඹ 3 . .	නිම්බො. අරිට්ඨො. පුචිමන්දො.	The nimb, margosa.
දෙළුම් 2. . . .	කරකො. (තුච) දාලිමො.	The pomegranate.
	571	
සරල නමින් හෝර 2.	සරලො. පූතිකට්ඨං, (ච)	Saral.
ඇවිටිරිය* 2 . .	කපිලා f (තුච) සිංසපා f	Siso.
පුවඟු 3	සාමා f පියඞ්ගු f කඞ්ගු f (පි)	Priyangu
මහරි 2	සිරීසො. (තුච) භණ්ඩිලො.	Siris.
	572	
තොටිල 2 . . .	සොණකො. දීඝවණ්ටො. (ච)	Bignonia indica
මුහුණමල් 2 . .	බකුලො. (තුච) කෙසරො.	Mimusops elengi
කොටදිඹුලා 2. .	කාකොදුම්බරිකා f ඵෙග්ගු f	Opposite-leaved fig tree.
නාගස් 2. . . .	නාගො (තු) නාගමාලිකා f	The ironwood tree.
	573	
හොපර 2 . . .	අසොකො. වඤ්ජුලො. (වාථ)	Jonesia Asoka.
තිඹිග 2. . . .	තක්කාරී f වෙජයන්තිකා f	Jayanti.
තමල් හෝ කසට 2	තාපිඤ්ඡො. (ච) තමාලො. (ථ)	Tamal.
කෙළිඳු 2 . . .	කුටජො ගිරිමල්ලිකා f	Coraiya.
	574	
කෙළිඳු සාල් 1 .	ඉන්දයවො. (ඵලෙ තස්සා)	Its seed.
සිහින් මිදි 2 . .	[2] අග්ගිමන්ථො. කණිකා f (තථෙව)	Premna spinosa.
නික 2	නිග්ගුණ්ඩි f (ත්ථී) සින්දුවාරො.	Vitex nigunda.
බෝලිඳ 2. . .	තිණසූලං, (තු) මල්ලිකා f	Arabian jasmine.
	575	
කළුමල් සේපාලිකා 2.	සෙඵාලිකා f නීලිකා f (ථ)	Nebari.
වැල්ඉද 2. . .	අප්ඵොටා f වනමල්ලිකා f	A wild variety of Arabian jasmine.
බඳුවද 4	බන්ධුකො. ජයසුමනං,	
	භණ්ඩිකො. බන්ධුජීවකො.	Pentapetes phœnicea.

* පත්කඩයෙහි "වර අනුගස" කීයේය.

	576	
දුසමන් 5 . . .	සුමනා f ජාතිසුමනා f	Great-flowered
	මාලතී f ජාතී f වස්සිකී f	jasmine.
සීනිඳ 2 . . .	යූථිකා f මාගධී f (ථාථ)	Auriculatum jasmine.
සත්පෙතිදුසමන්.	සත්තලා f නවමාලිකා f	Double jasmine.
	577	
ගොහොඹු 2 . .	වාසන්තී f (පු) අතිමුත්තකො.	Gatnera racemosa.
කණේරු 2. . .	කරවීරො. ¹ අස්සමාරකො.	Nerium odorum.
ලප්නාරන් 2 . .	මාතුලුඞ්ගො. බීජපූරො.	Citron.
අත්තන 2 . . .	උම්මත්තකො. (පුම) මාතුලො.	Thorn apple.
	578	
කරඹ 2. . . .	කරමන්දො, සුසෙනකො. (ච)	Carissa caronda.
ගොද 2. . . .	කුන්දං, (නු) මාඝ්‍යං, ² (පුප්ඵෙත)	The many-flowered jasmine.
දෙවදුල්ය 2	භද්දදාරු. (කු) පීතදාරු.	Deotar.
ගෝමාරිකා 2	(ථී) ³ කුමාරිකා. ඝතකුමාරී f	Aloe perfoliata.
	579	
කටුකරඹු 4. .	(අථො) සෙරෙය්‍යකො. දාසී f	Jinti.
	කිංකිරාතො. කුරණ්ඩකො.	
සෙල අඳ 1.	අජ්ජුකො. * (සිතපණ්ණාසෙ)	White parnas.
මුරුවා 2. . . .	සමීරණො ඵණිජ්ජකො †	Marua.
	580	
වද 2.	ජපා f (ථු) ‡ ජීවසුමනං,	China rose.
කළිල 2	කරීරො. කකචො. (පුමෙ)	Capparisaphylla.
පිළිල 2 . .	රුක්ඛාදනී f (ච) වන්දාකා f	A parasite plant.
රත්නිටුල් 2	චිත්‍රකො. (පු) ⁴ අග්ගිසඤ්ඤිතො.	Lead wort.
	581	
වරා 2. . . .	අක්කො. විකීරණො. (තථෙව)	Swallow wort.
සෙලුවරා 1. .	(සො) ⁵ අලක්කො. (සෙතපුප්ඵකෙ)	The white sort.
රසකිඳ 2. . . .	ගුළූචී f අමතාවල්ලී f (ච)	Guricha.
මොර 2. . .	මුබ්බා f § මධුරසා f (පාථි)	Aletris.
	582	
කසබිලියා 2 . .	කාසිකමද්ද. යවාසො. (ථ)	Jawása.
වැල් මදට 2 . .	මඤ්ජෙට්ඨා f (විකසා f (භණ්ඩි)	Bengal madder.
දිය මිතා 2 . .	අග්ගිනී f (ච තථා) පාඨී f	Acnidhi.
කුරියෙණ 2 . .	කටුකා f කටුකරොහිණී f	Cauki.
	583	
ගැටබෝ 2 . . .	අපාමග්ගො. සෙඛරිකො.	Achyranthes aspera.
වගපුල් 2 . . .	පිප්ඵලී f මාගධී f (මතා)	Long pepper.
ගොකටු 2 . .	ගොකණ්ටකො. (ච) සිඞ්ඝාටො.	Gochura.
ඇත් වගපුල් 2	කොලවල්ලී f ⁶ ගජපිප්ඵලී f	A sort of long pepper

* "අජ්ජකො" සත්පයෙනි.
† "ඵණිජ්ජකො" අමරකොෂයි.
‡ "ජයසුමනං" කියාත් පාඨයි.
§ "මුබ්බා" යනු සත්කයි.

	584	
වදකහා 2 . . .	ගොලොමී f (තු) වචා f (වාථ)	Orris root.
*කටරොළු 2 . .	ගිරිකණ්ණී f අපරාජිතා f	Clitoria.
පුස්වැනන 2 . .	සිහපුච්ඡී f පඤ්හි පණ්ණී f	Hemionitis cordifolia.
ඇස්වැනන 2 . .	සාලපණ්ණී f (තු[illegible]ත්) ථිරා f	Hedysarum Gangeticum.
	585	
කටුවැල්බටු 2. .	නිදිද්ධිකා f (තු) බ්‍යග්ඝී f (ච)	Sort of prickly nightshade.
බෙරු ගස 2 .	(අථ) නීලී f (ච) නීලිනී f	Indigo.
හුනිදු 2 . . .	ජිඤ්ජුකො. † (චෙව) ගුඤ්ජා f (ථ)	Abrus precatorius.
සාතාවාරි 2. .	සතමූලී f සතාවරී f	Asparagus racemosus.
	586	
ඉවද 2	මහොසධං, (ස්ස) ³ අතිවිසා f	Atis.
බෝඳිඇට ගස් 2 .	බාකුචී f සොමවල්ලිකා f	Somraj.
වදාවැල් 2 . . .	දබ්බී f දාරුහලිද්දා f (ථ)	Yellow sanders.
වලගසාල් 2 . .	විලඞ්ගං, චිත්‍රතණ්ඩුලා f	Babreng.
	587	
ළක් 2 . . .	ථුහී f (චෙව) මහානාමො.	Euphorbia.
මිදිවැල ‡ 2 . .	මුද්දිකා f (තු) මධුරසා f	A grape vine.
වැල්මී 3. . . .	(අථො) මධුකං, යට්ඨි- -මධුකා f මධුලට්ඨිකා f	Liquorice.
	588	
වම්බටු 2. . .	වාතිඞ්ගණො. (ච) භණ්ඩාකී f	Egg plant.
හෙල බටු 2. . .	වාතාකී f බහතී f (ද්වෙ)	The white sort.
නෑලිස 2 . . .	නාගබලා f (චෙව) ඣාමකා f	Gorakha.
ලියතඟලා 2 . .	ලාඞ්ගලී f (තු ච) සාරදී f	Glorius superba.
	589	
කෙසෙල් 3. . .	රම්භා f (ච) කදලී f මොචො.	A banana.
කපු 2	කප්පාසී f බදරා f (භවෙ)	Cotton.
බුලත්වැල 2 . .	නාගලතා f (තු) තම්බූලී f	Betel.
මල්සිතා 2. . .	අග්ගිජාලා f (තු) ධාතකී f	Lythrum fruticosum.
	590	
සුදුතුසතවාළු 2. .	තිවුතා f තිපුටා f (වාථ)	The white sort [of teori.
කළුතුසතවාළු § 2	සාමා f කාළා f (ච කථ්ථතෙ)	The black sort of teori.
බසම්ය 2 ‖. . .	(අථො) සිඞ්ගී f (ච) උසභො.	Rishaba.
ගොරේණු 2 . . .	රෙණුකො. ¶ කපිලා f (භවෙ)	Renuca.
	591	
හිරිවේරිය 2 . .	හිරිවෙරං, (ච) වාලං, (ච)	Bála.
කොම්වැල 2 . .	රත්තඵලා f (තු) බිම්බිකා f	Momordica monadelpha.
හල්මිල 2 . . .	සෙලෙය්‍යං, ⁴ (තු) සිලාපුප්ඵං (ච)	Benzoin
එනසාල් 2 . . .	ඵලා f (තු) බහුලා f (භවෙ)	Large cardamoms.

* කිරිතල් ගසක නමු කන්නසී. † ජිඤ්ජුකා f සත් : ‡ මිදිගසක නමු සත්:
§ කළු කැම්මෙයිය නමු සත්: ‖ මංඇලපල්ලා නමු සත්: ¶ රේණුකා f සත්:

592

උපුල්කොළ 2.	කුට්ඨං, (ච) ව්‍යාපි. (කපිතො)	Costus speciosus
දසපුර 2 . . .	වානෙය්‍යං, (තු) කුටන්නටං,	Cyperus rotundus.
ඵලපාකාන්තලතා	ඔසධී f (ජාතිමත්තම්හි)	A deciduous plant.
එසින් පිටත් බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය	-¹ සබ්බං, (සබ්බා) මූ ජාති යං)	A drug.

593

මුලාදී දශය 1. .	(මූලං පත්තං කළීරග්ගං කණ්ඩං මිඤ්ජා ඵලං තථා තචො පුප්ඵං ච ඡත්තා නං) සාකං, (දසවිධං මතං)	The ten sorts of esculent roots, leaves, &c.

594

තුවර 2 . . .	පපුන්නාටො. ඵලගලො.	Cassia tora.
සුළු කුර 2 . . .	තණ්ඩුලෙය්‍යො. ² අප්පමාරිසො.	Amaranthus polygamus.
දිවිපසුරු 2. . .	ජීවන්තී f ජීවනී f (මධු)	Jívani.
ජීවක 2	මධුරකො. (ච) ජීවකො.	Jivaca.

595

හෙලලූනු 2. .	මහාකන්දො. (ච) ලසුණං,	Garlic.
රතුලූනු 2 . . .	පලණ්ඩු. (තු) සුකන්දකො.	Onion.
දුම්මැල්ල 2. .	පටොලො. ⁵ තිත්තකො. (පටු)	Trichosanthes.
කීකිරිඳිය 2. . .	භිඞ්ගරාජො. (ච) මාකකවො.	Bringariva.

596

සුළුපියැද 2. .	පුනන්නවා f සොථඝාතී f	Hog weed.
කිඹුල්වැනන 2	චතුප්පත්තං, සුනිසන්නකං,	Marsilea dentala.
කරවිල 2 . .	කාරවෙල්ලො. (තු) සුසවී f	Memordica charantia.
ලබු 3 . . .	තුම්බ f ³ ලාබු f (ච) ලාබූ f (සා)	A long gourd.

597

කැකිරි 2 . .	එළාලුකං, (ච) කක්කාරී f	A sort of cucumber
කොමඩු 2 . . .	කුම්භණ්ඩො. (තුම්බි) වල්ලිභෙදො.	Water melon.
තිසඹරු 2	ඉන්දවාරුණී f විසාලා f	Coloquintida.
මහ කුර 2	වත්ථුලං, වත්ථුලෙය්‍යකො.	Chenopodium album.

598

මුලපලා 2 . . .	මූලකො.. (නිතයං) ⁴ පුප්ඵ f	A radish.
තම්පලා 1	තම්බකො. (ච)	Globe amaranthus.
විලපලා 1	කලම්බකො.	A kind of potherb.
රැවර 1. . . .	සාකභෙද) කාසමද්ද.	Cassia esculenta.
ලිඳ්ලකොළ 1. .	කාකජඞ්ඝිකාපි f	A name of a plant.
. . . .	චියභාවා. ⁴ (දසො)	A species of potherb.

599

ගිතණ 2 . . .	සද්දලො. (වෙප) දුබ්බා f (ච)	Bent grass.
සුදු ගිතණ 1 . .	ගොලොමී f (සා සිතා භවෙ)	Bent grass with white blossom.
වම්මුතු 2 . . .	ගුන්ද්‍රා f (ච) භද්දමුත්තකං, (ච)	A sort of fragrant grass.
උක් 2 . . .	රසාලො. (තු) උච්ඡු. [වෙළු. (තු)	Sugar cane.

600

හුණ 4	තචසාරො. වෙණු. වංසො.	A bamboo.
පරුක 3 . . .	පබ්බං, (තු) ඵලු. ගණ්ඨි. (පො)	A knot or joint.
පවනින් හඬනහුණ	කීචකා. (තෙ සියුං වෙණූ යෙ නදන්තානිලුද්ධුතා)	Bamboos rattling because of whistling.

601

කුලල් බට 2 . .	නළො. (ච) ධමනො. [පොට-	A reed.
වැළුක් 2 . . .	ගලො. (තු) කාස., ²(මිත්ථියං)	Cas.
හීන් බට 2 . . .	තෙජනො. (තු) සරො. (මූලං	Saccharum sara.
බබුස් තණ මුල් 1.	තු)³ උසීරං, (වීරණස්ස හි)	Andropogon muricatus.

602

කුස තණ 3 . .	කුසො. බරිහිසං, දබ්භො.	Sacrificial grass.
ගඳපැන් නම් තණ 2	කුත්තිණං, (තු) කුත්තිණං,	Andropogon.
තණ වර්ගයක් 2.	ඝාසො. (තු) යවසො. (වාථ)	Meadow grass.
පුවක් 2	පූගො. (තු) කමුකො. (භවෙ)	Areca faufel.

603

තල් 2	තාලො. විභෙදිකා f (වාථ)	Palmyra.
ඉඳි 2.	ඛජ්ජූරි f සින්දි f (වාපිච)	Date tree.

604

කිතුල් 1 . .	හින්තාලො. (තාල ඛජ්ජූරි)	Maraby date tree.
පොල් 1 . .	නාළිකෙරො. (තථෙව ච)	Cocoanut.
තල 1 . . .	තාලි f (ච)	Gorypha.
වැටකෙයියා 1.	කෙතකී f (නාරී)	Pandanus.

(පුගො ච තිණ පාදපා)

අරඤ්ඤවග්ගො.

605

පර්වතය 9	පබ්බතො. ගිරි. සෙලො. ⁴ අද්දි. නගො. ⁵ අචලො. සිලුච්චයො.	A mountain.
පාෂාණය 5 .	සිඛරී. භූධරො.] (ඵ) ⁶ ඛගො. පාසාණො. ⁷ අස්මා. ⁸ උපලො. සිලා f	A stone or rock.

606

පර්වතවිශේෂ 7.	ගිජ්ඣකූටො. (ච) වෙභාරො. වෙපුල්ලො. ⁹ ඉසිගිලි. (තථා) විඤ්ඣො. පණ්ඩව. වංකා. (දි)	Divers mountains
උදය පර්වත 2 .	පුබ්බසෙලො. (තුදයො, ¹⁰ උදයො.	The eastern mountain.
අස්තපර්වත 3.	මන්දරො. ¹¹ අපරසෙලො ¹² අත්ථො.	The western mountain.
හිමාල පර්වතය 1 .	හිමවා. (තු) හිමාචලො.	Himalaya mountains.

607

හිමාලකූටයෝ 5	ගන්ධමාදන. කෙලාස. චිත්තකූට. සුදස්සනා. කාළකූටො. (තිකූටාසස)	The peaks of the Himalaya range.
පර්වතාග්‍රයෙහි සම භූප්‍රදේශය	පත්ථො. (තු) සානු f, (ද්වෙවිත්ථියං)	Table land.

608

කූට 3 . . .	කූටො., (වා) සිඛරං, සිඞ්ගං,	A peak or summit.
ප්‍රපාතය 2 . .	පපාතො. (තු) තටො. (භවෙ)	A precipice.
පර්වතපාර්ශ්වය 2	නිතම්බො., කටකො., (නිත්ථි)	The side of a rock.
පර්වතයෙන් වැටෙන ජලය 1	නිජ්ඣරො. (පසවො වාම්බුනො)	A cascade.

609

කෘත්‍රිම පර්වතාදී විවර 2 .	දරී f (ත්ථී) කන්දරො. f (ද්වීසු)	An artificial cave.
ගල්ලෙන 3 .	ලෙණං, (තු) ගබ්භරං, ගුහා f	A natural-cave.
ගල් පොකුණ 2 .	සිලාපොක්ඛරණී f සොණ්ඩී f	A rocky pool.
ලතාදීන් වැසූ කු ලෙන 2 .	කුඤ්ජං., නිකුඤ්ජ., [1] (මිත්ථී න)	A bower.

610

පර්වත මුදුන 1 .	(උද්ධං) [2] අධිච්චකා f (සෙල-	Top of a mountain.
පර්වත සමීප බිම 1	ස්සාසන්නා භූම්‍යු) [3] උපච්චකා f	Land near a mountain.
ප්‍රත්‍යන්ත පර්වත 2	පාදා. (තු) [4] පච්චන්තසෙලා. (ඒ)	Near a mountain.
ගෛරිකාදිය 1	ධාතු. (තත්ථ ගෙරිකාදිකො)	A fossil or mineral.

සෙලවග්ගො.

611

සිංහයා 3 . . .	මිගින්දො. කෙසරී. සීහො.	A lion.
තරක්ෂා වලසා 2	තරච්ඡො. (තු) මිගාදනො.	A hyena.
ව්‍යාඝ්‍රයා 2 . . .	බ්‍යග්ඝො. (තු) පුණ්ඩරීකො. (ථ)	A tiger.
දිවියා 1	සද්දූලො. (දීපිනී පිථො)	A leopard.

612

වලසා 2. . . .	අච්ඡො, ඉක්කො.(ච) [ඉස්සො.(තු	A bear.
කාළ සිංහයා 3 .	කාළසීහො. ඉසො. (පෙව)	A sort of lion.
රෝහිත මෘගයා 2	රොහිච්චො. රොහිතො. (මතො)	A sort of deer.
ගෝනා 3 . .	ගොකණ්ණො. ගණී. කණ්ටකො.	An elk.

613

කඟවේනා 4 . .	ඛග්ග. ඛග්ගවිසාණ. (තු) පලාසාදෙ. (ච) ගණ්ඩකො.	A rhinoceros or unicorn.
ව්‍යාඝ්‍රාදීහු 2 . .	(ව්‍යග්ඝාදිකෙ) වාළමිගො.	A beast of prey.
වඳුරා 7	සාපදෙ.] (ථ) ප්ලවඞ්ගමො.	A monkey or ape.

614

	මක්කටො. වානරො. සාඛා- මිගො. කපි. වලීමුඛො.	
කළු මුඛ ඇති වඳුරා 1	පලවඟො.] (කාළාසුමුඛො) ගොනඞ්ගුලො. (කි සො මතො)	A black-faced monkey.

	615	
කැණහිලා 5	සිගාලො. ජම්බුකො. කොත්ථු. හෙරණ්ඩො. (ව) සිවා f (පසව)	A jackal.
බළලා 3.	බිළාරො. බබ්බු. මජ්ජාරො.	A cat.
කොක්නාහවා 2	කොකො. (ථු ව) වකො. (ගමේ)	A wolf.
	616	
මීමා 2	මහිසො. (ව) ලුලායො. (ථ)	A buffalo.
ගවරා 2	ගවජො. ගවයො. (සම්)	The gayal, or bos gavocus.
ඉත්තෑවා 2	සල්ලො. (ථු) සල්ලකො. (ථාසස	A porcupine.
ඉත්තෑ කූර 2	ලොමම්හි) සල්ලං, සලං,	Its quills.
	617	
මෘගයා 5	හරිණො. මිග. සාරඞ්ගො. මගො අජිනයොනි. (ව)	A deer or antelope.
ඌරා 2	සූකරො. (ථු) වරාහො. (ථ)	A hog.
හාවා 2	පෙලකො. (ව) සසො. (ගමේ)	A hare.
	618	
ඒණී මෘගයා 2.	එණෙය්‍යො. එණිමිගො.	A kind of deer.
හුණුදපුලා 2	පම්පටකො. (ථු) පම්පකො.	A loris.
වාත මෘගයා 2.	වාතමිගො. (සා) චලනී.	A swift antelope.
මීයා 3	මූසිකො. (ථා) [1] බු. උන්දූරො.	A rat.
	619	
මෘග විශේෂ 8.	චමරො. පසදො. (මෙව) කුරඞ්ගො. මිගමාතුකා f රුරු. රංකු. (ව) නිංකො. (ව) සරභො. [2] (දීම්ගකාරා)	Various sorts of deer.
	620	
රත්තලුගවම් පුහව මෘගයා 3	පියකො. චමූරු. කදලිමිගො. [3] (දිවම්මයොනයො)	A sort of deer of which the hides are used.
සකල සිව්පාවෝ 2	මිගා. (ථු) පසවො. (සීහාදයො සබ්බ චතුප්පදා)	Beasts in general.
	621	
මකුළුවා 4	ලූතා f ලූතිකා f උණ්ණනාභි. මක්කටකො. (සියා)	A spider.
ගෝනුස්සා 2	විච්ඡිකො. (ථා) [4] ලි. (සටීතො)	A scorpion.
හූනා 2	සරබූ f ඝරගොළිකා f *	A lizard.
	622	
ගොයා 2	ගොධා f කුම්භිලො.† (පසවෙ) [කණ්ණ-	An iguana.
කන්වායා 2	ජලූකා f සතපදී f [5] (ථි)	A centipede.
ලේනා 2	කලන්දකො. කාළකා f (ථි)	A squirrel.
මුගටියා 2	නකුලො. මුඞ්ගුසො. (ගමේ)	A mongoose.

* සිකනලුන්ටද මේ නම් දෙකය. † "කුම්භිලො" [illegible]

	623	
කටුස්සා 2 .	කකණ්ටකො. (ච) සරටො.	A chameleon.
පණුවා 4 .	කීටො. (තු) පුළවො. කිමි.	A worm or insect.
මුපණුවා 2.	පාණකො.] වාපදං එා) උච්චා- ලිඞ්ගො. ලොමසපාණකො.	A caterpillar.
	624	
පක්ෂියා 15	විහඞ්ගො. විහගො. පක්ඛී. විහඞ්ගමො. ඛගො. [1] ඔජො. සකුණො, (ච) සකුන්තො. (පි) පතඞ්ගො. සකුණී. ද්විජො.	A bird in general.
	625	
පක්ෂි විශේෂ 11	චක්කඞ්ගො. පත්තයානො. (ච) පතන්තො. නීලජො. (හංස) (තම්බහද) * උච්චිතා f ජීව- ඤ්ජීවො. චකොර. තිත්තිර.	Various birds.
	626	
	සාලිකා f කරවීකො. (ච) රවිහංසො. කුක්කුටකො. කාරණ්ඩවො. (ච) පිලවො. පොක්ඛරසාතකො. [2] (ද්වයො)	
	627	
පක්ෂි පත්‍රය 7 .	පතත්තං. පෙඛුණං, පක්ඛං. පක්ඛො. පිඤ්ඡං, ඡදො. ගරු.	A wing.
පක්ෂිබිජුවටය 1	අණ්ඩං, (තු පක්ඛි බීජෙ ථි)	An egg.
කැදැල්ල 2 . .	නීළො., (ත්ථී) කුලාවකං,	A nest.
	628	
ගුරුළුමව 1 .	(සුපණ්ණමාතා) විනතා f	The mother of garudas.
ස්ත්‍රීපුරුෂ සංගමය 1	මේථුනං, (පි පුම් වයං)	Copulation.
යුගල 6 . . .	යුගං, (තු) යුගලං, ද්වන්දං, යමකං, යමලං, යමං,	A pair.
	629	
සමූහය 29 . . .	සමූහො. ගණො. සඞ්ඝාතො. සමුදයො. (ච) සඤ්චයො. සන්දොහො. නිවහො. ඔඝො. විසරො. නිකරො. චයො.	A multitude.

* මෙහි "වට්ටකා, වටුවෝය; ජීවඤ්ජීව, දසිණපටාදියෙහි මිහුර ලෙසාණවූ ජීවඤ්ජීවකනම් පක්ෂියය; චකොර, ඇටිකුකුළෝය; තිත්තිර, තිත්වටුවෝය; සාලිකා, සැලලිහිණියෝය; කරවීකො, කුරවීකොකිලෝය; රවිහංසො, ඇල්ලෙවෝය; කුක්කුටකො, කරවුකුකුළා, කාරණ්ඩවො, කාරවිය; පිලවො, මහවෙල්ලිහිණ; පොක්ඛරසාතකො, කල් ගෙරුළුය," යන මොවුන් පක්ෂි විශේෂයෝයි.

630

කායො. බන්ධො. සමුදයො.
ඝටා f සමිති f සංහති f
රාසි. පුඤ්ජො. සමවායො.
පූගො. ජාතං, කදම්බකං,

631

ව්‍යූහො. විතාන. ගුම්බා. (ච)
කලාපො. ජාල, මණ්ඩලං.
සමානයන්ගේ සමූහය 1. . . | (සමානානං ගණො) වග්ගො. | A multitude of similar things.
ප්‍රාණීන්ගේ සමූහය . | සංඝො. සත්ථො. (තු ජන්තුනං) | A multitude of animals.

632

සමාන ජාති ඇත් තන්ගේ සමූහය 1 | (සජාතිකානන්තු) කුලං, | Of homogeneous animals.
සමානාචාර ඇත්ත වුන්ගේ සමූහය . | නිකායො. (තු සධම්මිනං) | Of persons practising like duties.
සමානජාතික තිරිස නුන්ගේ සමූහය 1 | යූථො., (තිරො සජාතිය-
තිරච්ඡානාන මුච්චතෙ) | Of birds and beasts.

633

ගුරුළා 4 . . . | සුපණ්ණො. වෙනතෙය්‍යො. (ච) | A garuda.
ගරුළො. විහගාධිපො.
කොවුල් පක්ෂියා 5 | පරපුට්ඨො. පරභතො. | The indian cuckoo.
කුණාලො. කොකිලො. පිකො.

634

මොණරා 8 . . . | මොරො. මයූරො. බරිහී. | A peacock.
නීලගීව. සිඛී. තථා
කලාපී. (ච) [illegible]. කෙකී.
මොණරකුඩුම්බිය 2. | චූළා f (තුච) සිඛා f (භවෙ) | Its crest.

මොණරපිල 4 . . | සිඛණ්ඩො. බරිහං, (චෙව) | Its tail.
කලාපො. පිඤ්ඡං, [1] (නපුංසෙ)
ඇස්පිල 2 . . | චන්දකො. මෙචකො. (පුමෙ) | The eyes in its [tail.
බඹරා 7 . | ඡප්පදො. (ච) මධුබ්බතො. | A bee.

636

මධුලිහො. මධුකරො.
මධුපො. භමරො. අලී.
පරෙවියා 4 . . | පාරාපතො. කපොතො. (ච) | A pigeon or dove.
කකුමො. (ච) පාරෙවතො.

637

ගිජුලිහිණියා 2 .	ගිජ්ඣෝ. ගද්ධෝ. (ථ) [කුලලෝ.	A vulture.
උකුස්සා 3 . . .	සෙනෝ. ව්‍යග්ඝීනසෝ. (පෑථ)	A hawk.
උකුසු විශේෂයක් 1 .	(තච්ඡෙද) සකුණග්ඝි f (ඉථ)	A kind of hawk.
පක්ෂිවිශේෂයක් 2	ආටො. දබ්බිමුඛ ද්විජො.	The name of a bird.

638

බකමූණා 4 . . .	උහුංකාරෝ. උලූකෝ. (ච) කොසිකෝ. වායසාරි. (ච)	An owl.
කවුඩා 5	කාකො. (ක)[1] රිට්ඨෝ. ධංකො. (ච) බලිපුට්ඨෝ. (ච) වායසෝ.	A crow.

639

වන කවුඩා 2 .	කාකොලො. වනකාකො. (ථ)	A raven.
කැටකිරිල්ල 2 .	ලාපො. ලටුකිකා f (පෑථ)	Perdix chinensis.
ඇතුන්ට බඳු තොඬ ඇති පක්ෂියා 2 .	වාරණො. හත්ථිලිංගො. (ච) (හත්ථිසොණ්ඩ විහඞ්ගමො)	The hatthilingo bird.

640

කබරුස්සා 3 . .	උක්කුසො. කුරරො. (කොලු- -ථපනාමිනි ච) කුකකුහො	An osprey.
ගිරවා 3	සුවො. (තු) කීරො. (ච) සුකො.	A parrot.
කුකුළා 2 . . .	තම්බචූලො. (ච) කුක්කුටො.	A gallinaceous fowl.

641

වලිකුකුළා 2 .	වනකුක්කුටො. (ච) නිජ්ජිවකො.	A wild cock.
කොස්වාලිහිණියා	(අථ) කොසමා f (ච) කුත්තනී f	A curlew.
සක්වාලිහිණියා 2	චක්කවාකො. (තු) චක්කවහකො.	The ruddy goose.
කෑදැත්තා 2 . .	සාරඞ්ගො. (තුච) චාතකො.	Cuculus melanoleucus.

642

පිනාබලලා 2 . .	තුලිනො. පක්ඛිබිළාලො.	A flying fox
වැල්ලිහිණියා 2	සතපත්තො. (තු) සාරසො.	The Siberian crane.
කොකා 2 . . .	බකො. (තු) සුක්කකාකො. (ථ)	A crane.
කණකොකා 2 .	බලාකා f විසකණ්ඨිකා f	A small crane.

643

ලෝකුබුවා 2 . .	ලොහපිට්ඨො. (තථා) කංකො.	A heron.
පක්ෂිවිශේෂයක් 2	ඛජ්ජරීටො. (තු) ඛඤ්ජනො.	A wagtail.
ගේකුරුල්ලා 2 .	කලවිංකො. (තු) චටකො.	A sparrow.
කිරලා 2 . . .	දින්දිහො.* (තු) කිකී f (භවෙ)	A blue jay.

645

වලිකුකුළා 2 .	කාදම්බො. කාළහංසො. (ථ)	A drake.
ගොජ්ව කුක්කුව පක්ෂියා 1 . .	සකුණො. (හාසපක්ඛිනි)	An Indian vulture.
නීලකොබෙසියා 2	ධූම්‍යාටො. (තු) කලිඞ්ගො. (ථ)	The fork-tailed shrike.
දකුඩුවා 2 . .	දාත්‍යූහො කාළකණ්ඨකො.	A gallinule.

* දින්දිහා f පාඨ සෙ:

645

දඹුවෙල්බෑ මැස්සා 2.	ඛුද්දා.[1] (දීඝනාසිකා භෙදා)	A small bee.
ඇටලෙල් මැස්සා 2.	ඩංසො. පිඞ්ගල මක්ඛිකා f	A gadfly.
මැස්සන්ගේ බිජුවට .	ආසාටිකා f (මක්ඛිකණ්ඩං)	A fly's egg.
පලගැටියා 2 . .	පටඞ්ගො. සලභො. (සභෙද)	A grasshopper.

646

මදුරුවා 2 . .	සූචිමුඛො. (ච) මකසො.	A gnat.
සීරෑ	චීරී f (තු) ඣල්ලිකා f (උභො)	A cricket.
වවුලා 2 . . .	ජතුකා f[2] අජිනපත්තා f (ච)	A bat.
හංසයා 2 . .	හංසො. සෙතච්ඡදො. (භවෙ)	A swan.

647

රාජහංසයා 1	(තෙ) රාජහංසා. (රත්තෙහි පාදතුණ්ඩෙහි සිතා)	A white swan with red legs and bill.
කළුවු පා තුඩ ඇති හංසයා 1	මල්ලිකා f[3] (ඛ්‍යා) [ධතරට්ඨා.	One with brown legs and bill
කළු පා තුඩ ඇති හංසයා 1	(මලිනෙහි සිතෙතිච)	One with black legs and bill.

648

තිරිසනා 2 . .	තිරච්ඡො. (තු) තිරච්ඡානො. (තිරච්ඡාන ගතො සියා)	An irrational animal.

සීහාදි වග්ගො.

අරඤ්ඤාදි වග්ගො. II.—5

නමොබුද්ධාය.

649

නාගලොව 4. .	අධොභුවනං, පාතාලං, නාගලොකො. රසාතලං,	The nága world.
සිදුර 9	රන්ධං, (තු) විවරං, ඡිද්දං, කුහරං, සුසිරං, බිලං,	A hole, or cavity

650

	සුසි f (ත්ථී) ඡිග්ගලං, සොබ්භං, (සච්ඡිද්දෙ සුසිරං තිසු)	
වල 2.	(ඊසනෙතා) කාසු f ආවාටො.	A hole in the ground.
වාසුකී නාරජ 2	සප්පරාජා. (තු) වාසුකී	Vásuki, king of the nágás.

651

අනන්ත නාරජ 2.	අනන්තො. නාගරාජා. (උ)	Ananta. The nága king
පිඹුරා 2	වාහසො.[4] අජගරො. (භවෙ)	A boa.
පොළඟා 2 . . .	ගොනසො. (තු) තිලිච්ඡො. (උ)	A viper.
දියබරියා 2 . . .	දෙඩ්ඩුභො. රාජුලො. (භවෙ)	Amphishœna.

[4] මල්ලිකාක්ඛො. කියාද පාඨසි.

	652	
මේරු පාදයෙහි නාගයෝ 2	කම්බලො. [1] අස්සතරො. (මෙරු-පාදෙ නාගා ත්)] ධම්මනී.	Nagas at the foot of Meru.
ගරඬියා 3 . . .	උළුපෙනො. ඝරසප්පො. (ථී)	A rat snake.
පණුවලලා 2 . .	නීලසප්පො. සිලාභු. (ච)	A whip snake.
	653	
සර්පයා 19 . . .	ආසීවිසො. භුජගො. [2] අහි. භුජඞ්ගො. (ච) භුජඞ්ගමො. සරීසපො. ඵණී. සප්පො. [3] ලගද්දො. භොගී. පන්නගො.	A snake, or serpent.
	654	
	ද්විජිව්හො. උරඞ්ගො. වාළො. දීඝො. (ච) දීඝපිට්ඨිකො. පාදූදරො. විසධරො.	
සර්ප ශරීර 1 . .	භොගො. (තු ඵණිනො තනු)	A snake's body.
	655	
සර්ප දළය 2 . .	ආසී f (ථී) සප්පදාඨා f (ථී)	His fang.
සර්ප සැවුල 2 .	නිම්මොකො. කඤ්චුකො. (සමා)	Slough of a snake
විෂය 2 . . .	විසං., (ත්ථිපුං) ගරළං.,	His venom.
විෂ භෙද 2. . .	(තබ්භෙදා ච) හලාහලො.,	Various sorts of fixed poison.
	656	
	කාළකූටො. [4] (ආදයො ච තෙ)	
අහිගුණ්ඩිකයා 2 .	වාළග්ගාහො. * [5] අහිතුණ්ඩිකො.	A snake catcher.
නරකය 2 . . .	නිරයො. දුග්ගති f (ථී ච) (නරකො තො මහාභයා)	Hell.
	657	
(අට මහා නරකයෝ ය)	සඤ්ජීවො. කාළසුත්තො (ච) මහාරොරුවො. රොරුවො. පතාපනො. අවීචි f (ථී) සඞ්ඝාතො. තාපනො. (ඉති)	The eight great hells.
	658	
එහි ජලාධාරයෝ 2	(ඉමං) වෙතරණී f ලොහ-කුම්භී f (තත්ථ ජලාලයා)	Its rivers.
නිරයපාලයා 2.	කාරණිකො. නිරයපො.	Guardians of hell.
නිරයෙහි දුක් විඳිනයා 2	නෙරයිකො. (තු) නාරකො.	One suffering in hell.
	659	
සාගරය 7 . . .	අණ්ණවො. සාගරො. සින්ධු. සමුද්දො. රතනාකරො. ජලනිධි. [6] උදධි. [තස්ස	The ocean.
කිරිමුහුදුදිය .	භෙදා ඛීරණ්ණවා. [7] (†දයො)	The milky and other seas.

* අහිගුණ්ඩිකො ඉත්‍යාදි පාඨයි. † ආදිශබ්දයෙන් ලවණෝදක, දධිසුදක, ඝෘතදක, ලවණුරස, මදිරාරසදක, සාද්දක, යන සාගරයෝය.

	660	
වෙරළ 1 . . .	වෙලා f (ස්ස කූලදෙසො)	A shore, or bank.
දිය සුළාව 2 . .	ආවට්ටො. සලිලබ්භමො.	A whirlpool.
දිය බිඳුව 3 . .	ථෙවො. (තු) බින්දු. ඵුසිතං,	A water drop.
ජලනිග්ගමය 1 .	ගාමො. (තු ජලනිග්ගමෙ)*	The drain of a water-course.
	661	
ජලය 15 . . .	ආපො. පයො. ජලං. වාරි, පානීයං, සලිලං, දකං, අණ්ණො. නීරං, වනං, වාලං, තොය, [1] ම්බු. [2] දකං, (ච) කං,	Water.
	662	
රළ 4.	තරඞ්ගො. (ච තථා) භඞ්ගො. ඌමි. f වීචි. f (පුමිත්ථියං)	A wave.
මහ රළ 2 . . .	උල්ලොලො. (තුච) කල්ලොලො. (මහා වීචීසු කථ්‍යතෙ)	A surge, or billow.
	663	
මඩ 5	ජම්බාලො. කලලං, පඞ්කො. චික්ඛල්ලං, කද්දමො. (ප්‍යථ)	Mud, or clay.
වැලි 6	පුලිනං, වාලුකා f වණ්ණු f මරු f [3] රු f සිකතා f (භවෙ)	Sand.
	664	
දූව 2.	අන්තරීපං, (ච) දීපො., (වා ජලමජ්ඣගතං ථලං)	An island.
ඉවුර 5	තීරං, (තු) කූලං, රොධං, (ච) පතීරං, (ච) තටං. f; (තිසු)	A bank.
	665	
එතෙර 1	පාරං, (පරම්හි තීරම්හි)	The further bank.
මෙතෙර 2 . . .	ඔරං, (තු) [4] පාර, [5] (ඔරිමතෙ)	The near bank.
පහුර 5	උළුම්පො. (තු) ප්ලවො. කුල්ලො. තරො. (ච) පච්චරී f (ත්ථියං)	A raft, or float.
	666	
නැව 3	තරණී f තරී f නාවා f (ච)	A ship.
කුඹය 2	කූපකො. (තුච) කුම්භකං,	A mast.
ගල් වත 2. . .	ඵියාරිත්තං. කොටුම්භකො.†	A large oar.
නැවියා 2 . . .	කණ්ණධාරො. (තු) නාවිකො.	The pilot, or helmsman.

* “ පාකාරෙ ගෙහාදි ජලනිග්ගමෙ ගාමො, නාම ” සනු වියැයි. “ සලිල ඞ්ඛමො, ප්‍රාකාරයෙහිද ගෙහෙහිනැත්තෙහිදු ජලනිග්ගමය, (කෙවිත් දිය බැසයිණිය පාබල ලද වාරිමාර්ගය). ගාමො, ගබ්භම් යෙයි නම කත්‍රායි. † “ කොටුම්භකො නියාද පාඨයි.

667

ඊට 2.	අරිත්තං, කෙනිපාතො. (පු)	A rudder.
නැව් පදින්නා 2	පොතවාහො. නියාමකො.	The captain of a ship.
නැව් වෙළෙන්දූ 1.	සංයත්තිකා. (තු නාවාය වාණිජ්ජාය චරන්ති යෙ)	Voyaging merchants.

668

නැව් අවයව 3.	(නාවායඞ්ගා) ලඞ්කාරො. (ච) වටාකාරො. ඵියො.[1] (ද්වයෙ)	The parts of a ship.
කෙවිඩි 2 . . .	පොතකො. *උළුම්පං, (වනතං)	A ship's boat.
ඔරුව 2. . .	දොණි f (ත්වත්ථ නාවා)[2] අම්බණං,	An oval basin shaped like a boat.

669

ගැඹුර 3. . .	ගම්භිර : නින්න : ගම්භීරා :	Deep.
ගැඹුරට විපරීත 1	(ථො)[3] උත්තානං : (තදඤ්ඤකං)	Shallow.
පතුල නොදක්නා තැන් ගැඹුර 2	අගාධං : (ඌ)[4] අතලම්ඵස්සං :	Very deep, bottomless.
මලින ජලය 3. .	අනච්ඡො : කලුසො : [5] ආවිලො :	Turbid, foul.

670

නිර්මල ජලය 3	අච්ඡො : පසන්නො : විමලො : (ගම්භීර ප්පභු ති ද්විසු) †	Clean, pure.
කෙවුලා 5 . . .	ධීවරො. මච්ඡිකො. මච්ඡබන්ධො. කෙවට්ටො. ජාලිකො.	A fisherman.

671

මත්ස්‍යයා 6. . .	මච්ඡො. මීනො. ජලචරො. පුථුලොමො.[6] අම්බුජො. ඣසො.	A fish.
මත්ස්‍යවිශේෂයෝ	රොහිතො. මග්ගුරො. සිඞ්ගී.‡ වලජො. මුඤ්ජ. පාඨිනා.	Various sorts of fish.

672

සත වංකො. ධවංකො. (ච)
නළමීනො. (ච) ගණ්ඩකො.
සුසුකා f සඵරී f (මච්ඡ-
ප්පභෙදා) මකරො.[7] (ද්වයෙ)

673

මහා මත්ස්‍යයෝ 7	(මහාමච්ඡා) තිමි. තිමිඞ්ගලො. තිමිර පිඞ්ගලො. ආනන්දො. (ච) තිමින්දො. (ච) අජ්ඣාරොහො. මහාතිමි.	Fish of an enormous size.

674

පෙරිතා 2 . . .	පාසාණ මච්ඡො. පාඨීනො.	A sheat fish.
බිලිය 2 . . .	වංකො. (තු) බළිසො. (භවෙ)	A fish hook.
කිඹුලා 2 . . .	සුංසුමාරො. (තු) කුම්භීලො.	A crocodile.
කැස්බා 3 . .	නක්කො. කුම්මො. (තු) කච්ඡපො.	A turtle, or tortoise

* උළුම්පනං යනු ප්‍රාකෘතයි. † "ගම්භීරප්පභූතිද්විසු" යන්නෙන් ගම්භීර ශබ්දයෙහි පටන් විමල යනු දක්වා ලිංගත්‍රය කියනලද. ‡ සිඞ්ගු නියාද පාඨයි.

	675	
කකුළුවා 2 . . .	කක්කටකො. කුළීරො. (ච)	A crab.
පුඩාවා 2	ජලූකා f (ඉත්) රත්තපා f	A leech.
මැඩියා 3	මණ්ඩූකො. දද්දුරො. භෙකො.	A frog.
ගැඩවිල් පණුවා 2	ගණ්ඩුප්පාදො. මහීලතා f	An earthworm.
	676	
බෙල්ලා 2 . . .	(අථ) සිප්පි f (ච) සුත්ති f (ද්වී)	A pearl oyster.
සක 2	සංඛො. කම්බු., (නිත්ථියං)	A conch.
සක්බෙල්ලා 2 . .	ඛුද්දසංඛො. සංඛනඛො.	A small shell.
රත්වන් බෙල්ලා 2	ජලසුත්ති f (ච) සම්බුකො.	A bivalve shell.
	677	
දිය සිටින තැන 2	ජලාසයො. ජලාධාරො.	A lake, or pond.
ගැඹුරැති ජලාසය 1 .	(ගම්භීරෙ) රහදො. (පුම)	A deep lake.
ළිඳ 2. . . .	උදපානො. පානකූපො.*	A well.
පොකුණ 2 . . .	ඛාතං, පොක්ඛරණී f (ත්ථියං)	A large pond.
	678	
විල 6.	තළාකො. (ච) සරො., (නපී)	A tank, or lake.
	වාපි f (ච) සරසී f (ත්ථියං)	
	දහො. [1] [illegible]. (පාඨ)	
කුඩා විල 1. . .	පල්ලලං, (ඛුද්දකො සරො)	A small tank.
	679	
(මහ විල් සත නම්)	අනොතත්තො. (තථා කණ්ණ- මුණ්ඩො. (ච) රථකාරකො. ඡද්දන්තො. (ච) කුණාලො. (ච) (මුනා) මන්දාකිනී f (ත්ථියං)	The seven great lakes
	680	
	(තථා) සීහප්පපාතො. (ති එතෙ සත්ත මහා සරා)	
ළිඳ සමීපයෙහි ගොනුන් පැන් බොන වල 2	ආහාවො. (තු) නිපානං, (වා)	A trough near a well.
වැස්සෙන් හැරුණු වල 2	[2] ඛාතං, (තු) දෙවඛාතකං,	A natural pond.
	681	
ගංගාව 6 . .	සවන්තී f නින්නගා f සින්ධු f සරිතා f ආපගා f නදී f	A river.
ආකාශගංගාව 2	භාගීරථී f (තු) ගඞ්ගා f (ච)	The Ganges.
මෝය 2. . .	සම්භෙදො. සින්ධු සඞ්ගමො.	The mouth of a river
	682	
(පඤ්චමහා ගංගා නම්)	ගඞ්ගා f [2] අචිරවතී f (චෙව) යමුනා f සරභූ f මහී f (ඉමා මහා නදී පඤ්ච)	The five great rivers.
ගංගාවිශේෂයෝ.	චන්දභාගා f සරස්සතී f	Various rivers.

* උදපානය. පානය. කූපය යන නන්නම්.

	683	
	නෙරඤ්ජරා f (ච) කාවෙරී f	
පිල්ල හෙවත් සොරොව්ව 2	නම්මදා f (දී ච නින්නගා)	[pond.
	වාරිමග්ගො. පණාලී f (ත්ථී)	An issue from a
ගම්දොර ගවර වළ 3	(පුමෙ) චන්දනිකා. f (තුච)	A dirty pool at the entrance of a village.
	684	
	ජම්බාලී f ඔලිගල්ලො. (ච	
	ගාමද්වාරම්හි කාසු යං)	
පද්මය 12 . . .	සරොරුහං. සතපත්තං,	A lotus.
	අරවින්දං, (ච) වාරිජං.	
	685	
	(අනිත්ථී) පදුමං., පංකෙ-	
	රුහං, නළිනං, පොක්ඛරං,	
	මුළාලපුප්ඵං, කමලං,	
	භිසපුප්ඵං, කුසෙසයං,	
	686	
සෙල පියුම් 1 . .	පුණ්ඩරීකං, (සිතං) [රත්තං)	A white lotus.
රත් පියුම් 2 . .	කොකනදං, කොකාසකො.	A red lotus.
පියුම් කෙසුරු 1 .	කිඤ්ජක්ඛො. කෙසරො., (නිත්ථී)	A filament.
පියුම් දණ්ඩ 2. .	දණ්ඩො. (තු) නාලං, (මුළාලෙකා)	The stalk.
	687	
නෙළුම්බල 1. . .	භිසං,	Its edible root.
නෙළුම්බු දලි 1. .	මුළාලො., (නිත්ථී ච)	Its pericarp.
පියුම් කොමිය 2 .	බීජකොසො. (තු) කණ්ණිකා f	
පද්මාදීන්ගේ සමූහය	(පදුමාදි සමූහෙ තු	
	සණ්ඩො) සඩ., [1] (මහාපටං)	An assemblage of lotus and other flowers.
	688	
උපුල් 2 . .	උප්පලං, කුවලයං, (ච)	Any water-lily.
නිලුපුල් 1 .	(නීලං තු) [2] ඉන්දීවරං, (සිතා)	The blue lotus.
හෙල උපුල් 1	(සෙතං තු) කුමුදං, (චස්ස)	The esculent white sort.
එම අල 1 . . .	කන්දො) සාලූකං, [3] (මුච්චතෙ)	Its root.
	689	
හෙල්මැලි 3 . .	සොගන්ධිකං, කල්හාරං,	A white water-lily.
	දකසීතලිකං, (ත්වථ)	
සෙවෙල 2. . .	සෙවාලො. නීලිකා f (වාථ)	Vallisneria.
පියුම් විල 2 . .	භිසිනී f [4] මුලිනී f (තෙච)	A lotus pond.
	690	
සෙවෙල් විශේෂ 3	(සෙවාලා) තිලබීජං, (ච)	Various sorts of valisneria.
	සංඛො. (ච) පණකො. [5] (දයො)	

පාතාලවග්ගො. II.—6.

භූකණ්ඩො දුතියො. II.

නමො බුද්ධාය.

විසෙස්සාධීනවග්ග.

691
(විසෙස්සාධීනසංකිණ්ණා
නෙකත්ථෙහ්‍යබ්‍යයෙහි ච
සාඞ්ගොපාඞ්ගෙහි කථ්‍යන්තෙ
කණ්ඩෙ වග්ගා ඉධ කමා

692
ගුණද්‍රබ්‍ය ක්‍රියා සද්දා
සියුං සබ්බෙ විසෙසනා
විසෙස්සාධීන භාවෙන
විසෙස්සසම ලිඞ්ගිනො)

693
සිත්කලු (දෙය) 18 | සොභනං : රුචිරං : සාධු : | Beautiful, or pleasing.
මනුඤ්ඤං : චාරු : සුන්දරං-
වග්ගු : මනොරමං : කන්තං :
හාරි : මඤ්ජු : (ච) පෙසලං :

694
භද්දං : වාමං : (ච) කල්‍යාණං :
මනාපං : ලබ්භං : සුභං :
උතුම් (දෙය) 29. | උත්තමො : පවරො : ජෙට්ඨො : | Chief, principal.
පමුඛො : [1] අනුත්තරො : වරො :

695
මුඛ්‍යො : පධානං : පාමොක්ඛො :
පර : [2] මග්ගඤ්ච [3] : මුත්තරං :
පණීතං : පරමං : සෙය්‍යං :
ගාමණී : සෙට්ඨ : සත්තමා :

696
විසිට්ඨා : [4] රිය : නාගෙ : [5] කො :
[6] සභ : [7] ග්ගා : මොක්ඛ : පුඞ්ගවා :
සීහ. කුඤ්ජර. සද්දූලා.
(දී තු සමාසගා පුමෙ)

697
සිත් තෙත් පිණ වන (දෙය) 2 | චිත්තක්ඛි පීති ජනන) | Charming.
[8] මබ්‍යාසෙක [9] : මසෙචනං :
ප්‍රිය (දෙය) 6 | ඉට්ඨං : (තු) සුභගං : හජ්ජං : | Beloved, desired
දයිතං ; වල්ලභං : පියං :

මේ වර්ගයෙහි විශේෂ්‍යයාට සම ලිඞ්ග දක්වූවම්හා තැන්හි මේ ☞ : ලකුණයි.

	714	
කර්කශ (දෙය) 5 .	කුරූරං : කඨිනං : දළ්හං :	Harsh.
	නිට්ඨුරං : කක්ඛළං : (භවෙ)	
පසුවූ (දෙය) 7. .	(අන්තිම)[1] මන්තො., පරියන්තො :	Last, ultimate.
	පන්තො : (ච) පච්ඡිමා :[2] නතිමා :	
	715	
	ජිඝඤ්ඤං : චරිමං : [පුබ්බං :	
පළමු (දෙය) 4. .	(ත්ව)[3] ග්ගං : පඨම[4] : මාදි. (සො)	Prior, initial.
සුදුසු (දේ) 2 . .	පතිරූපො :[5] නුච්ඡවිකො :[6]	Proper, fit.
නිෂ්ප්‍රයෝජන (දේ) 2.	(මථ) මොඝං : නිරත්ථකං :	Vain, useless.
	716	
පතළ (දෙය) 2 .	විත්ථතං : පුථුං : (ච) [මුදු : (තු)	Spread, diffuse.
මොළොක් (දෙය)	සුකුමාරං : (ච) කොමලං :	Soft.
ප්‍රත්‍යක්ෂ (දෙය) 1.	පච්චක්ඛං :[7] (ඉන්ද්‍රියග්ගය්හ	Perceptible.
ප්‍රත්‍යක්ෂනුවූ (දෙය)	ම)[8] පච්චක්ඛං :[9] (මතින්ද්‍රියං)	Imperceptible.
	717	
අනිකෙක් 4 . .	ඉතරො :[10] ඤ්ඤතරො : ඒකො :	Other, different.
නානාප්‍රකාර (දෙය) 3.	අඤ්ඤො :] බහුවිධො : (ත්වථ)	Various.
	නානාරූපො : (ච) විවිධො :	
නිරවුල් (දෙය) 2.	අබාධං : (තු) නිරග්ගලං :	Unobstructed.
	718	
අසහාය (දෙය) 4.	(අථෙ)[11] කාකී : (ච) ඒකමෙවො :	Alone, solitary.
	ඒකො : (ච) ඒකකො : (සමා)	
අනුගතිකය (දෙය) 2 .	සාධාරණං : (ච) සාමඤ්ඤං :	Common.
අල්පාවකාශය 2 .	සම්බාධො : (තු ච) සංකටං :	Narrow.
	719	
වාම ශරීරය 1 . .	(වාමං කළෙබරං) සව්‍යං :	Left.
දකුණු ශරීරය 1 .	අපසව්‍යං : (තු දක්ඛිණං)	Right.
විපරීතය 2 . . .	පටිකූලං : (ත්ව)[12] පසව්‍යං :	Contrary.
අවිවෘත වස්තු 2 .	ගහනං : කලිලං : (සමා)	Impervious.
	720	
මිශ්‍රය 2	උච්චාවචං : (ච) බහුභෙදං :	Mixed, irregular.
ගැවසීගත් (දෙය) 3	සංකිණ්ණො :[13] කිණ්ණො : සංකුලො :	Crowded.
දක්ෂකම 11. . .	කතහත්ථො : (ච) කුසලො :	Skilful, conversant.
	පවීණො :[14] භිඤ්ඤො : සික්ඛිතො :	
	721	
	නිපුණො (ච) පටු : (චි) ඡෙකො :	
	චතුරො : දක්ඛ : පෙසලො :	
ජඩ අය 7 . . .	බාලො : දත්තු : ජළො : මූළ්හො :	Stupid, idiot.
	මන්දො :[15] විඤ්ඤූ : (ච) බාලිසො :	

722

කෘත පුණ්‍යවතා 3	පුඤ්ඤවා : සුකතී : ධඤ්ඤො :	Fortunate.
වීර්‍ය සම්පන්නයා 2	මහුස්සාහො : මහාධිති :	Diligent.
තෘෂ්ණාධිකයා 2	මහාතණ්හො : මහිච්ඡො : (ථ)	Lustful.
ප්‍රශස්ත සිත්ඇත්තා 2	හදයී : හදයාලු : (ච)	Good-hearted.

723

සතුටුසිත්ඇත්තා 2	සුමනො : හට්ඨචිත්තො : (ථ)	Cheerful.
දුක්ඛ සිත් ඇත්තා 2	දුම්මනො : විමනො : (පනථ)	Sad, perplexed.
බොහෝදෙන්නා 3	වදඤ්ඤූ : වදාඤ්ඤූ : (ච)	Munificent.
	දානසොණ්ඩො : (බහුප්පදෙ)	

724

ප්‍රසිද්ධ (දෙය) 10	ඛ්‍යාතො : පතීතො : පඤ්ඤාතො :	Celebrated, famous.
	[1] අභිඤ්ඤාතො : පථිතො : සුතො :	
	විස්සුතො : විදිතො : (චෙව)	
	පසිද්ධො : පාකටො : (භවෙ)	

725

ඉසුරුඇත්තා 11	ඉස්සරො : නායකො : සාමී :	An owner or master.
	පතී : [2] සා [3] : ධිපතී : පභූ :	
	අය්‍යො : [4] ධිපො : [5] ධිභූ : නෙතා :	
ධනවත්තයා 3.	ඉබ්භො : (ච) [6] ඩ්ඪො : (තථා) ධනී :	Opulent, wealthy.

726

දක්ෂිණාර්හයා 2	දානාරහො : දක්ඛිණෙය්‍යො :	Meriting a reward.
සෙනෙහඇත්තා 2	සිනිද්ධො : (තුව) වච්ඡලො :	Affectionate.
කරුණු පරීක්ෂා කරන්නා 2	පරික්ඛකො : කාරණිකො :	Acutely investigating.
තත්පරයා 2	ආසත්තො : (තුව) තප්පරො :	Attentive.

727

කරුණාසම්පන්නයා 3	කාරුණිකො : දයාලු : (පි)	Compassionate.
උද්යෝගඇත්තා 1.	සූරතො :] උස්සුකො : (තුව	Zealously active.
ආරබ්ධ ක්‍රියාවෙහි කාලක්ෂේප කරන්නා 2	ඉට්ඨත්ථ උය්‍යුතො වාථ)	Dilatory, slow.
	දීඝසුත්තො : චිරක්‍රියො :	

728

අනුන්අයිති(දෙය)	පරාධීනො : පරායත්තො :	Dependent on others.
අයිතිකම 4.	ආයත්තො : (තුව) සන්තකො :	Belonging to.
	පරිග්ගහො : අධීනො : (ච)	
ස්වෙච්ඡාව පවත්වන්නා 1	සච්ඡන්දො : (තුව සෙරිනී)	Self-willed.

729

අපරීක්ෂාකාරීහු 1	(අනිසම්ම කාරී) ජම්මො :	Acting inconsiderately.
ඉතා තෘෂ්ණාඇත්තා 1	(අතිතණ්හො තු) ලොලුපො :	Very covetous.
ලුබ්ධයා 3	ගිද්ධො : (තු) ලුද්ධො : ලොලො : (ථ)	Greedy.
ක්‍රියාවෙහි අසමර්ථයා	කුණ්ඨො : (මන්දො ක්‍රියාසු හි)	Lazy, slow.

730

5.	කාමයිතා : (තු) කාමී තා	Lascivious.
	කාමනො : කාමී : කාමුකා :	
මත්තෑතැනතා 1 .	සොණ්ඩො : (මත්තො) [විධෙයො : (තු)	Drunk.
කීකරුවා 3. .	අස්සවො : සුබචො : (සමා)	Compliant.

731

බුහුටියා 2 . . .	පගබ්භො : පටිභා යුත්තො :	Bold.
භීරුකයා 2 . . .	(තිසීලෙ) භීරු : භීරුකො :	Timid.
බැගෑපත් අය 2	අධීරො : කාතරො : (වාථ)	Confused.
වධකයා 2 . . .	හිංසාසීලො : (ච) ඝාතුකො :	Mischievous.

.32

ක්‍රෝධශීලී අය 3 .	කොධනො : රොසනො : කොපී :	Passionate.
කොපසහිතවූ ක්‍රෝධ ඇත්තා 2	චණ්ඩො : (ඩෙ) [1] අච්චන්තකොධනො :	Very passionate.
ඉවසන තැනැත්තා	සහනො : ඛමනො : ඛන්තා ; තිතික්ඛාවා : (ච) ඛන්තිමා :	Patient.

733

සැදැ බහුලයා 2	සද්ධා යුත්තො : (ති) සද්ධාලු :	Faithful.
ධ්වජබහුල රථාදිය 2	ධජවා : (තු) ධජාලු : (ච)	Adorned with flags.
නිදුබහුලයා 2. .	නිද්දාලු : නිද්දාසීලො : (ථ)	Sleepy, sluggish.
බබලනසුලු දේ 2 .	භස්සරො : භාසුරො : (භවෙ)	Shining.

734

නග්නයා 3. .	නග්ගො : දිගම්බරො [2] අචෙලො :	Naked.
ගජකණ්ශීලී අය 2	ඝස්මරො : (තුව) භක්ඛකො :	Voracious.
කෙලතොල්ලා 1	එළමූගො : (තු වත්තු ච සොතුංච කුසලෙ භවෙ)	Deaf and dumb.

735

අප්‍රියවාදියා 3	මුඛරො : දුම්මුඛො [3] බද්ධමුඛො : (වාප්පිය වාදිනි)	Scurrilous.
වාචාලයා 1. . .	වාචාලො : (බහුගාරය්හ-වචො]	Talkative.
යහපත්වචනඇත්තා 2	වත්තා : (තු සො) වදඤ්ඤූ :	One who speaks sensibly.

736

තමාඅයිති(දෙය) 3	නිජො : සකො : අත්තනියො :	One's own.
විස්මිත 2	(විම්හයෙ) [4] අච්ඡරියො : [5] අබ්භුතො :	Wonderful.
ව්‍යාකුලය 2. .	විහත්ථො : ව්‍යාකුලො : (වාථ)	Confounded.
වධයෙහි නියුක්තයා	ආතතායී : වධුද්‍යතො :	Murderous felon.

73

සිසසැපීමට සුදුසු වරද ඇත්තා 1 .	(සීසච්ඡෙජ්ජම්හි) වජ්ඣො : (ථ)	Meriting
කපටියා 3	නිකතො : (ච) සඨො [6] අනුජු :	Crafty.
කේලාම් කියන්නා 3	සූචකො : පිසුණො : කණ්ණජපො :]	Backbiting.
වම්භකාරයා 2 . .	ධුත්තො : (තු) වඤ්චකො :	A villain.

	738	
චපලයා 1 . . .	(අනිසම්ම හි යො කිච්චං, පුරිසො වධ බන්ධනාදි මාචරති. අවිනිච්ඡිත කාරී තු, සොබහු)චපලො:(තීහියුත්තයො)	Inconsiderately guilty.
	739	
තද මසුරා 4 .	ථද්ධො : කදරියො : ථද්ධ- මච්ඡරී : කපණො : (පුමෙ)	Miser, avaricious.
දිළිඳු 5. . .	අකිඤ්චනො : දලිද්දො : (ච) දීනො : නිද්ධන : දුග්ගතා :	Poor, indigent.
	740	
සම්භාවනා නො කොට හැකිව පැමිණියේ 1	(අසම්භාවිත සම්පත්තං) කාකතාලීය : [1] (වුච්චතෙ)	Accidental.
යාචකයා 4. . .	(අථ) යාචනකො: අත්ථී : යාචකො : (ච) වණිබ්බකො :	A beggar.
	741	
අණ්ඩජ සත්වයෝ 1 .	අණ්ඩජා : (පක්ඛි සප්පාදී)	Oviparous.
ජලාබුජ සත්වයෝ 1	(නරාදී තු) ජලාබුජා :	Viviparous.
ස්වේදජ සත්වයෝ 1	සෙදජා : (කිමි ඩංසාදී)	Engendered by moisture.
ඖපපාතික සත්වයෝ .	(දෙවාදිකො) [2] පපාතිකා :	Apparitional.
	742	
දණ පමණ 1 . .	ජණ්ණුතග්ඝො : (ජණ්ණුමත්තො)	Knee-deep.
මදක් අඩු (දේ) 1.	කප්පො : (තු කිඤ්චූනකෙ)	Nearly equal to.
ඇතුළත් (දෙය) 3	(අන්තොගධෙ තු) පරියා- පන්න : [3] මන්තොගධො : [4] ගධා:	Included.
	743	
සෑදූ (දෙය) 2 . .	රාධිතො : සාධිතො : (වාථ)	Accomplished.
කක්කවනලද (දෙය) 2	නිප්පක්කං : කථිතං : (භවෙ)	Boiled.
ඇවැතට පැමිණියේ 1	ආපන්නො : (ආපදම්පත්තො)	Unfortunate.
අවශයා 2. . .	විවසො : (තු) [5] වසො : (භවෙ)	Unsubdued.
	744	
දමනලද (දෙය) 6	නුණ්ණො : නුන්නා : [6] ත්තා : ඛිත්තා : (චෙව) [7] රිතා : [8] එරිතා : (ථ) | කම්පිතො	Sent, thrown.
සැලෙනලද (දෙය) 4.	ධූතො : ආධූත : චලිතා :	Shaken.
තියුණුකල දෙය 2	නිසිතං : (තු ච) තෙජිතං :	Sharpened.
	745	
පැමිණියයුතු (දෙය)	පත්තබ්බං : ගම්ම : [9] මාසජ්ජං :	Attainable.
(දෙය) 2	පක්කං : පරිණතං : (සමා)	Mature.
(දෙය) 2 .	වෙඨිතං : (තු) වලයිතං :	Entwined.
වටකල (දෙය) 5 .	රුද්ධං : සංවීත : [10] මාවුතං :	Surrounded.

746

	පරික්ඛිත්තං : (ච) නිවුතං :	
පතළ (දෙය) 3 .	විසටං : විත්ථතං : තතං :	Diffused.
ගැල්වූ (දෙය) 2 .	ලිත්තො : (තු) දිද්ධො :	Smeared.
සැඟවුනලද (දෙය) 2 .	ගූළ්හො : (තු)	Hidden.
පෝෂිත (දෙය) 3.	ගුත්තො :] පුට්ඨො : (තු) පොසිතො :	Nourished.

747

ලජ්ජාප්‍රාප්තයා 2 .	ලජ්ජිතො : හීළිතො : (වා'ථ)	Ashamed.
ධ්වනියුක්ත වස්තුව .	සනිතං : ධනිතං : (අථ)	Sonorous.
බඳනාලද(දෙය) 5	සන්දානිතො : සිතො : බද්ධො :	Tied, joined.
	කීලිතො : සංයතො : (භවෙ)	

748

නිපන් (දෙය) 2 .	(සියා) නිප්පන්න : නිබ්බත්තා :	Completed.
පළනලද (දෙය) 2	(දාරිත) භින්න : භෙදිතා :	Divided, separated
වසනලද (දෙය) 1	ඡන්නො : (තු ඡාදිත වා'ථ)	Covered.
විදිනලද (දෙය) 2	(විද්ධො) ඡිද්දිතා : වෙධිතා :	Pierced.

749

එළවනලද (දෙය) 2	ආභතො : ආහටො : [1] නීතො :	Brought.
දමනයා 2 . . .	දන්තො : (තු) දමිතො : (සියා)	Tamed.
සන්සිඳුවනලද්දේ 2	සන්තො : (තු) සමිතො : (භවෙ)	Pacified
පිරවනලද (දෙය) 2	පුණ්ණො : (තු) පූරිතො : (භවෙ)	Filled.

750

පුදනලද්දේ 7 .	අපචායිතො : (ච) මහිතො :	Worshipped, offered.
	පූජිතො : [2] අරහිතො : [3] අච්චිතො :	
	මානිතො : (වා) [4] අපචිතො (ච)	
සන්නාලද (දෙය) 1 .	තච්ඡිතං : (තු තනූකතෙ)	Chipped, made thin.

751

තවනලද (දෙය) 2	සන්තාපිතො : ධූපිතො : (චො) [5] ප-	Made hot.
එළඹෙනලද්දේ 2	චරිතො : (තු) උපාසිතො :	Approached.
ගිලිහුණු (දෙය) 5	භට්ඨං : (තු) ගලිතං : පන්නං :	Fallen.
	චුතං : (ච) ධංසිතං : (භවෙ)	

752

තුෂ්ටිප්‍රාප්තයා 5 .	පීතො : පමුදිතො : හට්ඨො :	Pleased.
	මත්තො : තුට්ඨො : (ථ) [කනායිතො :	
කපනලද(දෙය) 4	සංඡින්නො : ලූනො : දුතො : (ථ)	Cut.
පසස්නාලද (දෙය) 2	පසත්ථො : වණ්ණිතො : ථුතො :	Praised.

753 [[6] නතො

තෙත් (දෙය) 5	තින්තො : [7] උල්ලො : [8] අද්ද : කිලින්නො :	Wet.
සොයනලද (දෙය) 4 .	මග්ගිතං : පරියෙසිතං :	Sought.
	අන්වෙසිතං : ගවෙසිතං :	
ලද (දෙය) 2 .	ලද්ධං : (තු) පත්තං : [9] (මුච්චතෙ)	Obtained.

	754	
රකිණලද (දේ) 7	රක්ඛිතං : ගොපිතං : ගුත්තං :	Protected.
	තාතං : ගොපායිතා : [1] විතා :	
හරණලද (දේ) 4	පාලිත :] [2] (මථ) වොසසට්ඨං :*	Abandoned, left.
	චත්තං : හීනං : සමුජ්ඣිතං :	
	55	
කියනලද්දේ 11 .	භාසිතං : ලපිතං : වුත්තා :	Spoken.
	[3] භිහිතා : ඛ්‍යාත : ජප්පිතා :	
	උදීරිතං : (ච) කථිතං :	
	ගදිතං : භණිතො : [5] දිතා :	
	756	
අවමානප්‍රාප්තයා 4 .	අවඤ්ඤාතා : [6] වගණිතා :	Dishonoured.
	පරිභූතා : [7] වමානිතා :	
බඩගිනිවතලද්දේ 4 .	ජිඝච්ඡිතො : (තු) ඛුදිතො :	Hungry.
	ජාතො : (චෙව) බුභුක්ඛිතො :	
	757	
දන්නාලද්දේ 6 .	බුද්ධං : ඤාතං : පටිපන්නං.	Known, understood.
	විදිතා : [8] වගතං : මතං :	
අනුභවකරණලද්දේ6	ගිලිතො : ඛාදිතො : භුත්තා :	Eaten.
	භක්ඛිතා : [9] ජ්ඣොහටා : [10] සිතා:	

විසෙසසාධීන වග්ගො III—1.

නමොබුද්ධාය.

	(සෙදයං ලිඟ මිඟ ඝවා පි	
	පච්චයන් එසෙන ච)	
ක්‍රියාව 3 .	ක්‍රියා f (තු) කිරියං, කම්මං,	Action.
සංසිඳීම 3 .	සන්ති f (තු) සමථො. සමො.	Tranquillity.
	758	
ඉන්ද්‍රියාදීන්ගේ දමනය 3 .	දමො. (ච) දමථො. දන්ති f	Self-control.
පිරිසිදු ක්‍රියාව 1 .	වත්තං, (තු සුබ කම්මනි)	A holy action.
අභිරතිය 1 . . .	(අථො ආසඟ වචනං	Attachment.
	තිසු වුත්තං) පරායණං. f.	
	759	
පැළීම 3. .	භෙදො. විදරෙ. ඵුටනං,	Tearing, rending.
පිනවීම 2 .	තප්පනං, (තුච) පීනනං,	Satisfaction.
ආක්‍රොශය 2	අක්කොසන, [11] භිසසණො.	Curse.
ඉල්(	භික්ඛා f (තු) යාචනා f [12] ජ්ඣනාf	Begging, request.

* " වොසසගගං " එකාජ.

	760	
ස්වේච්ඡාප්‍රවෘත්තිය 1	(නීහානිමිත්තං) යදිච්ඡා f (ථා)	Wilfulness.
සුව දුක් අසන්නේ ගම් කාගමන විචාරීම 2	[1] පුච්ඡනා, [2] සුඛදානී., (ච)	Inquiry into one's health, &c.
යුක්තිය 1	සභාජන, [3] (මරෝ)] ඤායො.	Justice.
වෘද්ධිය 1	නයෙ] ඵාති f (තු වුඩ්ඪියං)	Increase, prosperity.
	761	
ක්ලාන්තය 2	කිලමථො. කිලමනං,	Fatigue, weariness
ප්‍රසූතවීම 1	පසවො. (තු පසූති යං)	Birth.
අතිශය 2	උස්සාංගො. (තු) [4] අතිසයො. (ථ)	Excess.
දිනීම 2	ජයො. (ච) ජයනං, ජිති f	Victory.
	762	
කැමතිවීම 2	වසො. කන්ති f	Wish, will.
විදීම 1	ව්‍යධො. (වෙධෙ)	Act of piercing.
ග්‍රහණය 1	ගහො. (ගාහෙ)	Seizure.
ආවරණය 2	ඒවරා. වුති f	Shelter.
පිසීම 1	පචා f (පාකො)	Act of cooking.
ආහ්වානය 1	හවො. හුති f	Act of calling.
විඳීම 2	වෙදෙ. වෙදනා. f [5] (මිච්ඡ වා)	Enjoyment, suffering.
	763	
ජරාව 1	(ජීරණෙ) ජානි f	Decay, loss.
රැකීම 1	(තාණෙ තු)	Protection.
ප්‍රමාණය 2	රක්ඛණං,] පමිති f [6] පමා f	Measure, standard.
එක්වීම හෙවත් සන්ධානය 2	සිලෙසො. සන්ධි f (ච)	Junction.
විනාශය 2	ඛයො.	Destruction.
ශබ්දය 1	(තු) [7] පවෙයො.] (රවෙ) රණෙ.	Sound.
	764	
නාදය 1	නිනාදෙ. නිගදෙ)	Noise.
මදය 1	මදෙ.	Intoxication.
බන්ධනය 1	(මදෙ)] පසිති f (බන්ධනෙ)	Bond.
ඉඟිකරීම 3	ආකාරො. (ඡි) [8] ඉඞ්ගිතං, ඉඞ්ගො.	Act of beckoning.
වස්තු විනාශය 1	(අථ ව්‍යාපගමෙ) විභවො.	Loss of wealth.
	765	
විඝ්නය 2	අන්තරායො. (ච) පච්චූහො.	Obstacle, impediment.
විකාරය 2	විකාරො. (ච) විකති f [9] (පි)	Change.
විපාදපත්තයා 2	පව්‍යසිලෙසො. විධුරං,	One in distress.
හිඳීම 2	උපවෙසන, [10] ආසනං,	Act of sitting.
	766	
	අභිප්පායො. අධිප්පායො.	Meaning, intention.
	ආසයො. (චා) [11] අභිසන්ධි. (ච)	
	භාවො. [12] විමුත්ති f ඡන්දො, (ථ)	
උපද්‍රවය 2	දෙසො. ආදීනවො. (තවෙ)	Evil consequence, portent.

	767	
අනුසස් 2 .	ආනිසංසො. ගුණො. (වාථ)	Good result.
අතර 2 . .	මජ්ඣං, වෙමජ්ඣ,[1] (මුච්චතෙ)	The middle.
මධ්‍යාහ්නය 2	මජ්ඣන්තිකො. (තු) මජ්ඣණ්හො	Midday.
වෙනස 2 .	වෙමත්තං, (තු ච) නා න තා f	Difference.
	768	
නිදිමැරීම 2 .	(වා) ජාගරො. f ජාගරියං,	Walking.
ප්‍රබන්ධය 2 .	පවාහො. (තු) පවත්ති f (ච)	Stream, continuous flow.
ප්‍රපංචය 3 .	ව්‍යාසො. පපඤ්චො. විත්ථාරො.	Diffusion, prolixity.
සංයමය 3 .	යාමො. (තු) සංයමො. යමො.	Restraint.
	769	
මැඩීම 2	සම්බාහනං, මද්දනං, (ච)	Rubbing of the person.
පැතිරීම 2 . . .	පසරො. (තු) විසප්පනං,	Spreading.
හුරුද්ද 2	සන්ථවො. (තු) පරිචයො.	Acquaintance.
සඟතිය 2 . .	(මෙලකො) සඞ්ගො. සඞ්ගමො.	Meeting.
	770	
ළඟ 1 . . .	සන්නිධි. (සන්නිකට්ඨමහි)	Proximity.
විනාශය 2 . .	විනාසො. (තු) අදස්සනං,	Disappearance.
කැපීම 3. . .	ලවො.[2] භිලාවො. ලවනං,	Cutting.
ප්‍රස්ථාව 2 . .	පත්ථාවො.[3] වසරො. (සමා)	Occasion.
	771	
අවසානය 2 .	ඔසානං, පරියොසානං,	Conclusion.
අතිශය 2 . .	උක්කංසො.[4] තිසයො. (හවෙ)	Excess.
සටහන 2 . .	සන්නිවෙසො. (ච) සණ්ඨානං,	Construction, mark.
ඇතුළ 2. . .	(අථ)[5] බ්භන්තර,[6] මන්තරං,	Intermediate space.
	772	
ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යය 3 .	පාටිහීරං, පාටිහෙරං, පාටිහාරිය,[7] (මුච්චතෙ)	A miracle.
කාර්‍ය්‍යය 2 . . .	කිච්චං, (තු) කරණීයං, (ච)	
සුවඳ කැවීම 2 .	සංඛාරො. වාසනා f (භවෙ)	
	773	
ධාන්‍ය පවිත්‍රය 3	පාවනං, පව. නිප්පාවො.	Winnowing corn.
පිළි වියන හරස් දඬු 2	තසරො. සුත්තවෙට්ඨනං,	A shuttle.
දුර්ග ස්ථානයට ගන හොර මග 1	සංකමො. (දුග්ගසඤ්චරෙ)	
උපක්‍රමය 2 . .	පක්කමො. (තු) උපක්කමො.	Beginning.
	774	
හැදෑරීම 2 . . .	(පාඨෙ) නිපාඨො. නිපඨො.	Reading.
සෙවීම 2 . . .	විචයො. මග්ගනා f,[8] (පුමෙ)	Search.
වැළඳගැනීම 4 .	ආලිඞ්ගනං, පරිස්සජො. සිලෙසො. උපගූහනං,	Embrace.

	775	
	ආලොකනං, (ව) නිජ්ඣානං,	Seeing, looking.
	ඉක්ඛනං, දස්සනං, (පුං)	
දුරුකිරීම 5.	පච්චාදෙසො. නිරසනං,	Rejection.
	පච්චක්ඛානං, නිරාකති f	
	776	
විපය්‍යාසය 5	විපල්ලාසො. [1] අඤ්ඤථාභාවො.	Çontrariety, op-
	ව්‍යත්තයො. (ව) විපරියයො.	position.
අතික්‍රමණය 3.	විපරියාසො.] [2] අතික්කමො.	Transgression.
	(ඛ) [2] අතිපාතො. උපච්චගො.	

සංකිණ්ණවග්ගො III.—2.

නමෝබුද්ධාය.

777

(අනෙකත්‍ථෙසු පච්චෙකාන්
නාම්බ පාදතො කමා.
එත්‍ථ ලිඞ්ග විසෙසත්‍ථ
මෙකස්ස පුනරුත්‍තතා.)

778

සමය ශබ්දය— (සාමග්‍රී. රැකී. හෙතු. ක්‍ෂණ. අවබෝධ. කාල. ප්‍රහාණ. ලාභ. ලබ්ධි. යන මේවායින් අන්‍යෙකා වැටෙත්තෙත් වෙ)

සමයො. (සමවායෙ ච
සමූහෙ කාරණෙ ඛණෙ
පටිවෙධෙ සියා කාලෙ
පහාණෙ ලාභ දිට්ඨිසු)

Agreement, or concord; a multitude; a cause; a division of time equal to about a second; comprehension; time; subduing, profit; religious persuasion.

779

වණ්ණ නාමය— (සංස්ථාන. රූප. ජාති. ජව. හෙතු. ප්‍රමාණ. ප්‍රශංසා. අක්‍ෂර. කීර්ති. ගුණ. යන මේනී.)

වණ්ණො. (සණ්ඨාන රූපෙසු
ජාති ඡවීසු කාරණෙ
පමාණෙ ච පසංසායං
අක්ඛරෙ ච යසෙ ගුණෙ)

Mark; figure, cast; skin; cause; a quantity; praise; a letter; fame; virtue or good disposition.

780

උපොසථ නාමය (පොහොය් උදෙසීම. පණත. අනශන. අෂ්ටාංගශීල. උපොසථ දින යන මේනී.)

(උද්දෙසෙ පාති මොක්ඛස්ස
පණ්ණත්තිය[1] මුපොසථො
(උපවාසෙ ච අට්ඨඞ්ග
(උපොසථදිනෙ සියා)

Preaching the book called Prati-moksha, containing the first discourse addressed by Buddha to the priests for their instruction and guidance. This Book is read at the Temples of Buddha regularly twice a month, viz., at the full and at the new moon; also an ordinance or precept, a fast, keeping the eight precepts of Buddha; the Buddhist sabbath

781

චක්‍ක නාමය— (රථාවයව, සක්ලක්‍ෂණ, දම්සක, උරසක, ඉරියව්, සම්පත, සක්රුවන, මණ්ඩල, බලය, කුඹල්හු බඩු තබන සක, ආඥ, සක්අවි, දාන, සමූහ, යන මේනී.)

(රථඞ්ග ලක්ඛණෙ ධම්මො
[2] රචක්කෙ සවි[3] රියාපථෙ)
චක්කං, (සම්පත්තියං චක්ක-
රතනෙ මණ්ඩලෙ බලෙ

782

කුලාලභණ්ඩෙ ආණාය
[4]මායුධෙ දාන රාසිසු)

Wheel of a carriage, a circle; a code of religion; a discus worn as a punishment in that division of the infernal regions called උරචක්‍රමාලා නරක; it appears to the victim like a splendid necklace, but as soon as he has put it on it cuts him to pieces by its own circular motion; four acts, viz., that of walking, sitting, standing, and reposing; prosperity; success; the movable palace of Chackrawartti Raja made of precious stones; region or tract of country; army, forces; a potter's wheel; an order or edict, a weapon in the form of a discus having the outer edges extremely sharp; donation, gift; a heap, or multitude.

කුස්ලිඞ්ග බවට මේ [illegible] : ලකුණකි.

බ්‍රහ්මචරිය නාමය (දාන, බඹ විහරණ, සස්න, මෛථුන විරති, වෙයාවච්චකිරීම, ස්වදාරසන්තොෂ, පන්සිල, ආර්‍ය්‍යමාර්ග, පොසථාංග, ධෛර්‍ය්‍ය, යන මෙහි.)

(දානස්මිං) බ්‍රහ්ම චරියං,
([1] අප්පමඤ්ඤාසු සාසනෙ

783
මෙථුනා [2] රතියං වෙය්‍යා-
වච්ච සදාරතුට්ඨිය
පඤ්චසීලා [3] රිය මග්ගා
[4] උපොසථඞ්ග ධිතීසු ච)

Charitable gift or donation; four qualities incumbent on an ascetic, or on those who live as Brahmans or the inhabitants of Brahmaloka, viz., love, compassion, gentleness towards others, also treating equally those from whom good and those from whom evil is received; religion; abstinence from intercourse with women; service or duty performed towards seniors or superiors in religion, also to Buddha; a conjugal fidelity or attachment; abstaining from the five actions prohibited by Buddha, viz., destroying life, taking away the property of another, having criminal intercourse with the wife of another, uttering falsehood, drinking intoxicating liquor; the path in which those who have subdued their passions walk; the duties prescribed for the days of new and full moon and first and last quarter; fortitude, or endurance of pain.

784
නාමය— ස්වභාව. පාළි. ප්‍රඥා. යුක්ති. සත්‍ය. ප්‍රකෘති. පුණ්‍ය. ඥෙය විද්‍යා. ගුණ. ආචාර. සමාධි. නිසත්ත්ව. ආපත්ති. හෙතු. යන මේ ආදියෙහි.)

ධම්මො. (සභාවෙ පරියත්තිපඤ්ඤා ඤායෙසු සච්චපකතීසු පුඤ්ඤෙ ඤෙය්‍යෙ ගුණා[5] චාර සමාධීසුපි නිස්සත්තතා [6] පත්තිසු කාරණාදො)

Nature; the sacred text; wisdom; justice; truth; state or condition; moral and religious merit; that which should be ascertained or known; quality or virtue; civility; peace of mind or inward tranquillity, impersonality; commission of a crime; a cause, &c.

785
අර්ථ නාමය— (ප්‍රයොජන. ශබ්දවාච්‍ය. අභිවෘද්ධි. ධන. ද්‍රව්‍යගුණ කර්මාදී පදාර්ථ. කාරණ. විනාශ. පථ්‍ය. අස්ත පර්වත. යන මෙහි.)

අත්ථො. (පයොජනෙ සද්ද-
[7] භිධෙය්‍යෙ වුද්ධියං ධනෙ
වත්ථුම්හි කාරණෙ නාසෙ
හිතෙ පච්ඡිම පබ්බතෙ)

Advantage; signification; increase of wealth, &c.; wealth; thing; cause; destruction; wholesome; the western mountain, behind which the sun is supposed to set.

786
කෙවල ශබ්දය— යුක්තාභාවයෙහි: අවිශ්‍ර-මිශ්‍ර : විවෙක : දෘඪ : අනතිරෙක : සකල්‍ය : යන මෙහි.)

(අයුත්තතා [8] විනිම්මොසසු විසං යොගෙ ච) කෙවලං
(දළ්හගෙ [9] අනතිරෙකෙ වා
[10] සකලෙසම්භි තතීසු)

Abundance; solitariness; separation; hardness; insufficiency; the whole.

787
ගුණ ශබ්දය— (පටල. රාශි. අනුසස්. බැඳුම. අප්‍රධාන. ශීලාදිය. ශුක්ලාදිවර්ණ. දුනුදිය. යන මෙහි.)

ගුණො. (පටලෙ රාසියු
ආනිසංසෙ ච බන්ධනෙ
අප්පධානෙ ච සීලාදෙ
සුක්කාදිම්හි ජියාය ච)

A film over the eye; a collection; efficacy; bond; subordinate; observance of the Buddha, &c.; colours, such as whiteness; a bowstring.

788

භූත නාමය— (වෘක්ෂලතාදිය; විද්‍යමාන; රහත්; පඤ්චස්කන්ධ; සත්ව; සතරමහාභූත; අමනුෂ්‍ය; අතීත: උත්පන්න: ප්‍රාප්ත: සදෘශාදී: යන මෙහි.)

රුක්ඛාදො විජ්ජමානෙ ච
[1] රහන්තෙ ඛන්ධ පඤ්චකෙ)
භූතො., (සත්ත මහාභූත
[2] මනුස්සෙසු න නාරියං)

89

(වාච්ච ලිඞ්ගො අතීතස්මිං
ජාතෙ පත්තෙ සමෙ මතො)

Trees, &c.; reality; Rahat or one who has entirely subdued his passions; the 5 component parts of a human being, viz., form, sensation, perception, discrimination, consciousness; a living being; the four elements; demon; m. n., past timo, m. f. n., produced; m. of n., obtained, comparison m. f. n.

790

සාධු ශබ්දය— (සුන්දරත්ව: තාත්පර්‍ය්‍ය: ආරාධනා: සත්කාර: සත්පුරුෂ: සතුටුවීම: යනමෙහි.)

(සුන්දරෙ දළ්හී කම්මෙ ච
[3] යාචනෙ සම්පටිච්ඡනෙ
සජ්ජනෙ සම්පහංසායං)
සාධු: [4] (භිධෙය්‍ය ලිඞ්ගිකං)

. Handsome; stengthening; invitation; acceptance; virtuous; consent.

791

අන්ත ශබ්දය— (සමීපාදී; අවසාන. පදපූරණ; ශරීරාවයව; කොටස්; විනාශ; මයිම්ද; හීන; යන මෙහි.)

අන්තො: [5] (නිට්ඨි සමීපෙ ච
[6] වසානෙ පදපූරණෙ
දෙහා වයව කොට්ඨාස
නාස සීමාසු ලාමකෙ)

Near; final; expletive; a limb, or member of the body; share or portion; destruction; boundary; vile.

792

ජාති ශබ්දය— (නිකායf ප්‍රජ්ඤප්තිf සාමාන්‍යf ප්‍රසූතිf වංශf විශේෂාදිf දුසමන්f ප්‍රත්‍යාත්පන්නධර්මයන්ගේ උත්පාදf ලක්ෂණ යන මෙහි.)

(නිකාය සඤ්ඤි සාමඤ්ඤ-
ප්පසූතිසු කුලෙ භවෙ
විසෙසෙ සුමනාය ච)
ජාති f (සංඛත ලක්ඛණෙ)

A multitude of persons practising like duties; conception; general property; birth; family or tribe; distinction; jasmin grandiflorum; origin of ideas.

703

ගති ශබ්දය— (භවභේදf ප්‍රතිෂ්ඨාf නිෂ්ඨාf අධ්‍යාශf නුවණf වාසස්ථානf ගමන්f විශුද්ධත්වf යන

(භවභෙදෙ පතිට්ඨායං
නිට්ඨා ජ්ඣාසය බුද්ධිසු
වාසට්ඨානෙ ච ගමනෙ
විසදත්තෙ) ගති f [7] (රීතා)

Different modes of birth; establishment; termination; intention reason; habitation; journey; purity.

794

ඤාණදර්ශන නා (ශ්‍රාමණ්‍යඵල, විදර්ශනා, දිව්‍යචක්ෂුස්, සර්වඥතාඥාන, ප්‍රත්‍යවේක්ෂණ නුවණ, මාර්ගඥාන, යන මෙහි.)

(ඵලෙ විපස්සනා දිබ්බ-
චක්ඛු සබ්බඤ්ඤුතාසු ච
පච්චවෙක්ඛණ ඤාණම්හි
මග්ගෙ ච) ඤාණ දස්සනං,

The fruit or reward of the actions of a priest of Buddha; discrimination; divine vision; omniscience; reflection; the path of Buddha and other purified persons of the religion of Buddha.

795

උක්කා නාමය— (කම්මාරුද්ධන අඞ්ගාර-
(කම්හල් උදුන f ගිනිකබල f ගිනිහුල f කරණ්ඩෙහි අත f වාතවෙග f යන මෙහි.)
කපල්ලෙ දීපිකාසු ච
සුවණ්ණකාර මූසාය)
[1] මූසානා f (වෙගෙ ච වායුනො)

A smith's forge; a portable furnace; a torch or lamp; a goldsmith's crucible; velocity of the wind.

796

වුත්ත නාමය—
(කෙශහරණය: ජීවිකාවෘත්ති: බීජ වැපිරීම: වප් සමකිරීම: කිව යුතු බව: බන්ධන මුක්ති: අයැදීම: යන මෙහි.)
(කෙසො හාරණ ජීවිත-
වුත්තීසු වපනෙව වාපසමකරණෙ
කථනෙ පමුඤ්චන යාච-
නෙස්වපි සතාදො) වුත්තා: [2] (මපිතීසු

Act of cutting off the hair of the head; livelihood or profession; act of sowing the ground; levelling the ground after sowing in order to cover the seed; narration; liberation from a bond; request or solicitation.

797

සුත ශබ්දය—
(ගමන්: ප්‍රසිද්ධ: නිශ්චිත: උපචිත: අනුයෝග: තෙත් වූ: ශ්‍රොත විඥෙයශබ්ද, ශාස්ත්‍ර, පුත යන මෙහි.)
(ගමනෙ විස්සුතෙ වා[3] ච
ධාරිතෙ [4] පචිතෙසු ච
අනුයොගෙ කිලින්නෙ ච)
යුතො: [5] (හිතෙ ධසොත ලිඛිතො)

Journey; celebrated; ascertained; assembled, collected; inquiry; moist, wet; that which is perceived by the ear; science; a son, m.

798

(සොත විඤ්ඤෙය්‍යසත්ථෙසු)
සුතං, (පුත්තො) සුතො. (පසා)

කප්ප නාමය—
(කාල: කාලායුග: ලෙශ: පණ්ඩිත: පරමායුෂ: සදෘශ: ශ්‍රමණව්‍යවහාර කප්ප බින්දු: සමන්ත භාව: අන්තා කල්ප අසංඛ්‍ය කල්පාදිය: විකල්ප: විධාන: යන මෙහි.)
කප්පො: (කාලෙ යුගෙ ලෙසෙ
පඤ්ඤත්තෙ පරමායුසු)

Time; any one of the four ages of the world, සත්‍ය, ත්‍රෙතා, ද්වාපර, කලි; an atom; a precept or ordinance, the appointed age or duration; [in composition] like m. f. n. the usages or duties of priests of the religion of

799

සදිසෙ තීසු සමණ-
වොහාර කප්ප බින්දුසු
සමන්ත භාවෙ [6] ආහාරකප්පො
[7] දීඝෙ තකෙකාස විධිම්හි ච)

Buddha; a small black spot which the priests of Buddha are bound to imprint on their garments when new in order to suppress any delight they might be tempted to indulge in contemplating their dress; state of circumvallation or of being surrounded by anything, Anta kalpa, asaṇkhya kalpa, &c.; deliberation; command

800

සච්ච නාමය—
(නිර්වාණ, ආර්‍යමාර්ග, විරති, ශපථ, සත්‍ය වචන, ආර්‍යසත්‍යාදී-
ජනය. යන මෙහි.)
(නිබ්බාන මග්ග විරතී
සපථෙ සච්ච භාසිතෙ
තථෙව ච, [8] රියසච්චම්හි
දිට්ඨියං) සච්ච, [9] (මිරිතං)

Extinction of the soul or supreme felicity according to the Buddhists; the road to supreme felicity according to the opinions of the Buddhists; absence of attachment to the things of this world; an oath; truth; infallible; sublime truth; heretical doctrines.

801

ආයතන ශබ්දය— (උත්පත්තිදේශ කාරණ. වාසස්ථාන. උත්පත්තිභූමි, රැස් වනතැන, පදපූරණ. යන මෙහි.)

(සජාතිදෙසෙ හෙතුම්හි වාසට්ඨානාකරෙසු ච සමොසරණට්ඨානෙ වා) [1] යතනං, (පදපූරණෙ)

Native country; a cause; residence; a mine; place of assembly; expletive.

802

අන්තර නාමය— (මධ්‍ය, වස්ත්‍ර, අවසර, ක්ෂණ, අවකාශ, සීමා, හෙතු, ව්‍යවධාන, විනාර්ථ, විශේෂ, ඡිද්‍ර, සිත, යන මෙහි.)

අන්තරං, (මජ්ඣෙ) වත්ථොකාසෙසු ඛණෙ [2] කාසෙ [3] ධි හෙතුසු ව්‍යවධානෙ විනාත්ථෙ ච හෙදෙ ඡිද්දෙ මනස්‍යපි)

Midst; clothing; different; an instant, or second of time; interval; boundary; cause; covering; without; or difference; a hole; the mind or heart.

803

කුසල නාමය— (ආරොග්‍ය, මධුර, විපාක, අනවද්‍යාර්ථ: දක්ෂාර්ථ: යන මෙහි.)

(ආරොග්‍ය) කුසලං, (ඉට්ඨ-විපාකෙ) කුසලො. (තථා අනවජ්ජම්හි [4] ඡෙකෙ ච කාමිතො වාච්‍ය ලිඞ්ගකො)

Health; happy consequence; innocent; skilful, m. f. n.

804

රස ශබ්දය— (ද්‍රව. ආචාර. වීර්‍ය්‍ය. මධුරාම්ලාදීන. රසදිය. ශෘඞ්ගාරාදීනවනාට්‍යරස. ධාතුවිශෙෂ. කෘත්‍ය. සම්පත්. යන මෙහි.)

(ද්‍රවාචාරෙසු විරියෙ මධුරාදීසු පාරදෙ සිඞ්ගාරාදෙ ධාතුභෙදෙ කිච්චෙ සම්පත්තියං) රසො.

Juice, or liquid; civility; courage; taste, as sweets, &c.; quicksilver; poetical taste; juices of the body, as marrow of bones, semen, &c.; duties, prosperity

805

බොධි ශබ්දය— (සර්වඥතාඥාන f ආර්‍ය්‍යමාර්ග f පණ්ඩිත් ඇසතුරුක. f යන මෙහි.)

බොධි f (සබ්බඤ්ඤුතඤ්ඤාණෙ රියමග්ගෙ ච නාරියං පඤ්ඤත්තියං පුමෙ අස්සත්ථ-රුක්ඛම්හි පුරිසිත්ථියං)

Omniscience; the path in which purified persons, the followers of Buddha, are bound to walk, m. f. n.; a sacred precept or ordinance; a superior species of the holy fig tree, or *Ficus religiosa*, termed in Sinhalese ඇසතුබෝගහ, m. f

806

විෂය නාමය— (යමක්හු විසින් යමක් සතතයෙන් සෙවුනාලද්ද එහිද. රූපාදීන. ජනපද. දෙශ. ගොචර. යන මෙහිද.)

(සෙවිතෙ යෙන යෙන නිච්චං තත්‍රාපි) විසයො. (සියා රූපාදිකෙ ජනපදෙ තථා දෙසෙ ච ගොචරෙ)

That which is frequented by any one; form, &c.; an inhabited country; a province; an object of sense.

807

භාව නාමය— (පදාර්ථ. විද්‍යමාන. අභිප්‍රාය. ක්‍රියා. ස්වභාව. ලීලා. පුරුෂ ස්ත්‍රීන, යන

භාවො. (පදත්ථ සත්තාය [5] මධිප්පාය ක්‍රියාසු ච සභාවස්මිං ච ලීලායං පුරිසිත්ථිඡියෙසු ච)

Literal meaning; being; intention; action; nature; gesture; semen, whether male or female.

	808	
ස ශබ්දය— (නෑයන්. තමා, ධන: බල්ලන්. තමා අයිතිදේ : යන මෙනි.)	සො. (බන්ධවෙ [1] ත්තනි ච) සං, සො., (ධනස්මිං මත්තනියං සා) පුමෙ සුනඛෙ වුත්තො- [2] ත්තනියෙ) සො : (තිලිඞ්ගිකො)	Kinsman; own; wealth, by one's self ; dog ; one's own property.
	809	
සුවර්ණ නාමය— (කනක, ගරුඬ. පස් කළඳක්. වර්ණසම්පත. යන මෙනි.)	සුවණ්ණං, (කනකෙ වුත්තං) සුවණ්ණො. (ගරුළෙ තථා පඤ්චධරණ මත්තෙ ච ඡවිසම්පත්තියම්පි ච)	Gold; a Garuda; five dharanas: good colour.
	810	
වර ශබ්දය— (දෙවාදීන් ගෙන් පැතිණියයුතු අභිමතාර්ථ. බෑනා. වල්ලභ. උත්තමාර්ථ : ස්වල්ප ප්‍රිය-යන මෙනි.)	වරො. (දෙවාදිතො ඉට්ඨෙ ජාමාතරි පතිම්හි ච උත්තමෙ වාච්චලිඞ්ගො සො) වරං, (මන්දප්පියෙ ව්‍යයං)	A boon; a son-in-law ; a husband ; excellent ; somewhat good.
	811	
කොශ නාමය— (කැකුළු ; ධනසමූහ ; ඛඩ්ගාදීන්ගේ කොපු ; දුනුපන්සියයක් ; පමණ තැන ; යන මෙනි.)	(මුකුලෙ ධනරාසිම්හි ස්යා) කොස., (මත්ථියං තෙනතං සාදි පිධානෙව ධනු පඤ්ච සතෙ පි ච)	A bud; treasure; a sheath ; five hundred bow lengths.
	812	
බ්‍රහ්ම නාමය— (බ්‍රහ්ම. තථාගත. ශ්‍රේෂ්ඨාර්ථ. බමුණු. මවුපිය. වේද. තපස්, යන මෙනි.)	(පිතාමහෙ ජිනෙ සෙට්ඨෙ බ්‍රාහ්මණෙ ච පිතූස්වපි) බ්‍රහ්මා. (වුත්තො තථා) බ්‍රහ්මං, (වෙදෙ තපසි වුච්චතෙ)	Brahma; a Buddha, a Brahman ; parents ; the veda ; asceticism.
	813	
කච්ඡ නාමය— (ඇතුන්ගේ මැදබඳ කලද පොරෝද්ද f අත්කර f හැසපට f මෙවුල්දම f ලතා බාහුමූල. ජලාශ්‍රය දේශ. තණකොළම. යන මෙනි.)	(හත්ථිනං මජ්ඣබන්ධෙ ච පකොට්ඨෙ කච්ඡ බන්ධනෙ මෙඛලායං මතා) කච්ඡා f කච්ඡො. (වුත්තො ලතාය ච)	A girth ; the fore arm ; the waist-band ; a girdle ; a creeper; armpit ; watery locality ; grass
	814	
	(තථෙව බාහුමූලස්මිං මනූපම්හි තිණෙ පි ච)	
	815	
ප්‍රමාණ නාමය— (කාරණ, ශාස්ත්‍ර, ප්‍රමාණ, සත්‍යවාදී, ප්‍රමාණිකයා, නිත්‍ය, සීමා, යනාමෙනි.)	පමාණං, (හෙතුසත්ථෙසු මානෙ ච සච්චවාදිනි පමාතරි ච නිච්චස්මිං මරියාදය මුච්චතෙ)	Cause; a science; measure; a speaking truth ; one whose word is an authority ; authority ; constant ; [illegible]

816

සත්ත නාමය— (ද්‍රව්‍ය, අත්බැව්, ජීවය, ශක්ති, විද්‍යමාන. සත. ඇලුනු: යන මෙහි.)

සත්තං, (දබ්බත්තභාවෙසු පාණෙසු ච බලෙ සියා සත්තායච ජීවෙ) සත්තො. (ආසත්තෙ සො තිලිඞ්ගිකො)

Substance, body, or form in which any animated being exists; life, strength, existence, m., animal, m. f. n., attached to, m. f. n.

817

ධාතු ශබ්දය— (ශ්ලේෂ්මාදිය. රස. රුධිරාදිය. පඤ්චමහා භූත. වර්ණාදිය. ඇට. f ඇස ආදිය. f භූ ආදි ධාතු. f ගෙරු කාදිය. f යන මෙහි.)

(සෙම්හාදො රසරත්තාදො මහාභූතෙ පභාදිකෙ **ධාතු.** f (ඊසට්ඨි චක්ඛ්වාදි භ්වාදී ගෙරිකාදීසු)

Principle of the body, viz. phlegm, wind, and bile; taste; constituent parts, as blood, flesh, marrow, &c., the five primary elements, earth, water, fire, air, and ether; form, touch, and sound; the bones, eyes, and other members of the body; the roots of verbs, such as භූ, to be; fossil.

818

පකති නාමය— (අමාත්‍යාදි සප්ත රාජාංග. ස්වභාව. යෝනි මාර්ග. සත්ත්වරජස්තමස් යන ත්‍රිගුණයන් සමවූ ප්‍රකෘතිය. ප්‍රත්‍යය පෙරවූ ධාතු ප්‍රකෘති. යන මෙහි.)

(අමච්චාදො සභාවෙ ච යොනියං) **පකති** f (රතා) සත්තාදි සාමිපච්චායං පච්චයා පධමෙපි ච)

Ministers, &c.; the seven requisites of regal administration; nature; the female organ of generation; time when the passions are moderate; the word which precedes an affix, or the crude word.

819

පද නාමය— (ස්ථාන. රක්ෂා. නිර්වාණ. හේතු. ශබ්ද. වස්තු. කොට්ඨාස. පාද. පාදලාංඡන. යන මෙහි.)

පදං, (ඨානෙ පරිත්තාණෙ නිබ්බානම්හි ච කාරණෙ සද්දෙ වත්ථුම්හි කොට්ඨාසෙ පාදෙ තල්ලක්ඛණෙ පදං)

Place, protection, Nirwana, the supreme bliss of the Buddhist, cause, word, thing, part, foot, footstep.

820

ඝන ශබ්දය— (ලෝහමුද්ගර. මේඝ. තැටිය. ඝනවූ රජස වස්තු. ඝනවූ වස්තු: යන මෙහි.)

(ලොහමුග්ගර මෙඝෙසු) **ඝනො.** (තාලාදිකෙ) **ඝනං.** (නිරන්තරෙ ච කඨිනෙ වාච්චලිඞ්ගික මුච්චතෙ)

An iron club, a cloud, n.; cymbal, n.; thick solid.

821

ඛුද්ද නාමය— (මැසි විශේෂ f මී— අල්පය: නීච: දුක. බහුලය: යන මෙහි.)

ඛුද්දා f (ච මක්ඛිකා භෙදෙ මධුම්හි) **ඛුද්දං,**[1] (තිප්පකෙ අධමෙ කපණෙ චාපි බහුම්හි වත්ථු තීසු)

A kind of fly, n., honey, m. f. n.; small, low, poor, much.

822

අරිට්ඨ නාමය— (මෝරු, මරණ චිහ්න, අශුභ, ශුභ, සුරා, කපුටා, කොහොඹ, පෙණකැලරැක්. යන මෙහි.)

(තක්කසාර මරණලිංගෙ ච) අරිට්ඨං.[1] (මඞ්ගලෙ සුභෙ) අරිට්ඨො. (ආසවෙ කාකෙ නිම්බෙ ච ඵෙණිලද්දුමෙ)

Whey, signs of death, good or ill fortune, m.; spirituous liquor, a crow, the margosa, soap berry plant.

823

තුලා ශබ්දය— (තරාදියෙහිf සියක් පලම්f සාදෘශ්‍යf ගෙහ දඬුවලට යටින් තබන්නා වූ දණ්ඩ තුලාf යන මෙහි.)

(මානභෙදෙ පලසතෙ සදිසත්තෙ) **තුලා** f (තථා ගෙහානං දාරුබන්ධත්ථං පීඨිකාය ච දිස්සති)

Pair of scales, 100 palams, likeness, the main beam which supports the wooden frame of the roof of a house.

824

සඞ්ගර ශබ්දය— (මිත්‍රකාරයෙහි. අල්ලස්දීම. බල. රාශි. විපත්. යුධ. ප්‍රතිඥා. යන මෙහි.)

(මිත්තාකාරෙ ලඤ්චදානෙ බලෙ රාසිම්හි ච ආපදාසු යුද්ධෙ චෙව පටිඤ්ඤායං) **සඞ්ගරො**. (සමය නාසිතො)

Friendliness, bribery, strength or power, multitude, calamity, war, promise.

825

රූප ශබ්දය— රූපස්කන්ධය, රූපයෙහි, චිහ්න, රූපායතන, ශබ්ද, හේතු, සභාව, ශබ්ද, සංස්ථාන, රූපධ්‍යාන, ශරීර. යන මෙහි.)

(ඛන්ධෙ භවෙ නිමිත්තම්හි) **රූපං**. (වණ්ණෙ ච පච්චයෙ සභාව සද්ද සණ්ඨාන රූපජ්ඣාන වපුසු ච)

Figure, material form, a mark, colour, cause, natural state, a word, construction, a species of meditation by means of which the person who practises it secures to himself birth in a visible form in a future state of existence; the body

826

කාම ශබ්දය— (වස්තුකාම, ක්ලේශකාම. අභිලාෂ. මදනය. මෛථුන. කාමචාර, අනුමැති. යන මෙහි.)

(වත්ථු කිලෙස කාමෙසු ඉච්ඡායං මදනෙ රතෙ) **කාමො කාමං**, (නිකාමෙ ච,[2] අනුඤ්ඤායං කාමං [3] ම්ඵියං)

Love of wealth or of sensual pleasure, desire, Cupid, cohabitation, following one's own inclination, sanction.

827

පොක්ඛර නාමය (පද්ම, ශරීර, වාද්‍ය භාණ්ඩමුඛ, සෞන්දර්‍ය්‍ය, ජල, හස්තිහස්තාග්‍ර, යන මෙහි.)

පොක්ඛරං, (පදුමෙ දෙහෙ වජ්ජභණ්ඩමුඛෙ ජලෙ සුන්දරත්තෙ ච සලිලෙ මාතඞ්ග කර කොටියං)

A lotus, the body, the upper surface of a sort of drum, comeliness, water, the tip of an elephant's trunk.

828

කූට ශබ්දය— (රාශි. නිශ්චල. මායා. අසත්‍ය. යකුළ. පර්වතාග්‍ර. නගුල්වල. යන්ත්‍ර. යන මෙහි.)

(රාසි නිච්චල මායාසු දම්භෙ[4] සඨෙව යුත්[5] අයොඝනෙ ගිරිසිඞ්ගෙ සීරඞ්ගෙ) **කූටො**. (අනිත්ථියං)

Assemblage, firm, illusion by feats of jugglers, deceit, lie, a hammer, summit of a mountain, body of a plough, a trap.

829

(වෘද්ධි. උත්පත්ති. කාමධාත්වාදිභව. පැ
ස. සංසාර. ශාශ්වත දෘෂ්ටි, යන මෙහි.)

(වඩ්ඪියං ජනනෙ කාම-
ධාත්වා දිම්හි ච පත්තියං
සන්තත්‍යං චෙව සංසාරෙ)
භවො. (සස්සත දි ඨි යං)

Increase, birth, transmigration, existence, renewal of corporeal existence, the belief that the present state of existence is eternal.

830

උත්තර ශබ්දය—
(ප්‍රත්‍යුත්තර, උතුරුසළු, ශ්‍රේෂ්ඨ: දිග්භෙද ශකාලාදි විභාග: පශ්චිම: මතුභාග: ය න මෙහි.)

(පටිවාකෙ ¹ ත්තරාසඞ්ගෙ-
සු) ² ත්තරං, **උත්තරො** : (තිසු
සෙට්ඨෙ දිසාදි භෙදෙ ච
පරස්මි ³ මුපරි ඊරිතො)

An answer, an upper garment thrown loosely over the shoulder, n.; excellent, north, subsequent, posterior, over or above.

831

නෙක්ඛම්ම නාමය
(ප්‍රථමධ්‍යාන. ප්‍රව්‍ර ජ්‍යාව, විමුක්ති, විදර්ශනා. සකලකුශල ධර්මය. යන මෙහි.)

නෙක්ඛම්මං, (පඨමජ්ඣානෙ
පබ්බජ්ජායං විමුත්තියං
විපස්සනායං නිස්සෙස-
කුසලෙස්ව ච දිස්සති)

The primary meditation; renunciation of worldly pursuits for the purpose of devoting one's self to religious acts and meditation, extinction of the spirit or release from transmigration; that species of wisdom which consists in the knowledge of the impermanency of material being, every species of virtue

832

සංඛාර නාමය—
(ප්‍රත්‍යයොත්පන්න. පුණ්‍යාභිසංස්කාරාදිය. සම්ප්‍රයොග. කා යසංස්කාරාදිය. ... සංස්කාර, යන මෙහි.)

සංඛාරො. සංඛතෙ පුඤ්ඤා-
⁴ භිසංඛාරාදිකෙ පි ච
පයොගෙ කායසංඛාරා
ද්‍යභිසංඛරණෙසු ච)

The effect of a cause, good thoughts, exertions, actions of the body, preparing or clearing a piece of ground.

833

සහගත නාමය—
(අරමුණු: සම්ප්‍රයුක්ත: ව්‍යසන්ශ්‍ර: ආශ්‍රය. ස්වරූප: යන මෙහි.)

(ආරම්මණෙ ච සංසට්ඨෙ
යොජිතෙ නිස්සයෙ තථා
තබ්භාවෙ චාපෙක්ඛිතෙ ච-
ලිඞ්ගො) **සහගතො**: (භවෙ)

Object of thought, joined, annexed, attendance, homogeneous.

834

ඡන්න නාමය—
(අනුරූප: සෙවිලි සහිත: සෙවනලද්ද: හැඳීම: පෙරවීම: රහස්. පණත්. යන මෙහි.)

(තිසු) **ඡන්නං** : (පතිරූපෙ
ච්ඡාදිතෙ ච ගුණ්ඨිතෙ
නිවාසන පාරුපනෙ
රහො පඤ්ඤත්තියං පුමෙ)

Proper, covered, concealed, clothed, accoutred, secret, m.; an ordinance.

835

චක්ඛු නාමය (සමන්ත. අනාවරණ ඤාණ. පඤ්ඤා. දිබ්බ. මංස චක්ඛු. ගත යෙදේ.)	(බුද්ධ සම්බන්ධ චක්ඛු ද) **චක්ඛු** (පඤ්ඤාය ත්‍රිලක්ෂණ දැනීම් ද මාංස ද ඥාන චක්ෂු ද)	The omniscience of Buddha; the faculty of thoroughly knowing three

things, viz., 1, impermanency of matter: 2, the existence of sorrow or pain or misery to the exclusion of happiness; 3, the non-existence of such a thing as what is called "myself"; mental faculty of seeing everything clearly; that species of perception of the truth of the religion of Buddha which leads to one of the roads to Nirwana, such as *srotapatti margga*, the eye of the body, the divine eye.

836

අභික්කන්ත නා: (සුන්දර: අභික්කම: පරික්ඛය: අනුමොදන: ගත යෙදේ.)	(වාච්ච ලිංග) **අභික්කන්තො** (සුන්දර ද ඉදිරියට යෑම ද අතික්‍රාන්ත ක්ෂය ද ඉතා සතුටු වීම ද)	Beautiful, advancing, handsome form, perishing, rejoicing exceedingly.

837

පරියාය නාමය— (කාරණ. දෙසනා. වාර. වෙවචන. ආකාර. අවසර. ගත යෙදේ.)	(කාරණය ද දෙසනාව ද වාරය ද වෙවචනය ද ආකාරය ද අවසරය ද) **පරියායො.** (පුංලිංග)	Cause, a religious discourse, turn or time for performing any work, synonym, manner, occasion.

838

චිත්ත ශබ්දය— (චිත්ත, චිත්තක, නානාකාර, චෛත්‍ර මාස, නක්ෂත්‍රයක් ගත යෙදේ.)	(චිත්තය ද චිත්‍රකර්මය ද) **චිත්ත,**[1] (නුවණ ද විසිතුරු ද චෛත්‍ර මාසය ද) **චිත්තා.** (තාරකාවක් ය)	The mind, painting, variety, enactment, the month *Chaitra*, name of a constellation.

839

සාම ශබ්දය— (වේදයක්, තුන්, රත්, නිල්, සාමං, සාරිවා ලිය f ගත යෙදේ.)	**සාමං,** (වේදයන්ගෙන් සාම වේදය ද සංසිඳීම ද) **සාමො** (පීත නීල ද) **සාමා** f (සාරිවා ලිය)	One of the three Vedas (the third in order), conciliation, m. f. n.; yellow, blue, one's self, a creeping plant called in Sinhalese ඉරමුසු, sarsaparilla.

840

ගරු ශබ්දය— (ආචාර්‍ය උපාධ්‍යාය. මාපිය. මහත් අරුත: ගුරු අරුත ගත යෙදේ.)	(පූජ්‍ය ආචාර්යාදීන්) **ගරු** (මාතා පිතෘ ආදී) **ගරු:** (ශ්‍රේෂ්ඨ මහත් ද ලඝු නොවූ ද)	A teacher or a religious preceptor or a parent, m. f. n.; great, imperishable, heavy.

841

සන්ත නාමය— (පූජිත. විද්‍යමාන. ප්‍රශංසාලද්ද. සත්‍ය. සත්පුරුෂ. ක්ලාන්තයන්. ශාන්තයන්. යන මෙනි.)

(අච්චිතෙ පූජමානෙ ච
පසත්ථෙ සච්ච සාධුසු
ඛීනෙ ච සමිතෙ මතෙ)
සන්තො : (තිලිඞ්ගිකො)

Offered or worshipped, existing, praised, true, virtuous, wearied, quiet.

842

දෙව ශබ්දය— (විශුද්ධිදේවාදීන්. මේඝ. මරණ. ආකාශ. යන මෙනි.)

දෙවො. (විසුද්ධිදෙවාදෙ
මෙඝෙ මච්චු නභෙසු ච)

Visuddhi deva, &c., a cloud, death, the sky.

මාණව ශබ්දය— (බාල. සත්ව. සොර. යන මෙනි.)

(අථාපි තරුණෙ සත්තෙ
චොරෙපි) **මාණවො**. (නරෙච)

A youth, a man, a thief.

843

අග්ග නාමය— (ආදිය. කොන, ඉදිරි, අග්‍රිම, උත්තම: යන මෙනි.)

(ආදි කොට්ඨාස කොටීසු
පුරතො) [1] **අග්ගං**, (උත්තරෙ තිසු)

First portion, extremity, front, eminent.

පර ශබ්දය— (පසමිතුරු: උත්තම. අන්‍ය: පශ්චාද්භාව: යන මෙනි.)

(පච්චත්ථිකෙ [2] තථාමෙසො [3] සෙට්ඨෙ,
පච්ඡාභාවෙ) **පරො**: (තිසු)

Enemy, superior, other, subsequent.

844

භග ශබ්දය (යොනිමාර්ග, කාම. සම්පත්, ප්‍රධානත්ව, ධර්ම. වීර්ය, කීර්ති, යන මෙනි.)

(යොනි කාම සිරිස්සර
ධම්මුය්‍යාම යසෙ) **භගං**.

Vulva, love, prosperity, lordship, virtue, perseverance, fame.

උළාර ශබ්දය— (විපුලාර්ථ: ශ්‍රේෂ්ඨ: පණීත: යන මෙනි.)

උළාරො : (තිසු විපුලෙ
සෙට්ඨෙ ච මධුරෙ සියා)

Great, famous, sweet.

845

සම්පන්න නාමය (සම්පූර්ණ: ප්‍රණීත. සමන්විත: යන මෙනි.)

සම්පන්නො : (තිසු සම්පුණ්ණෙ
මධුරෙ ච සමඞ්ගිනි)

Full, sweet, endued with.

සංඛ්‍යා නාමය— (ප්‍රඥා. භාග. ප්‍රඥප්ති. ගණන්. යන මෙනි.)

සංඛ්‍යා f (තු ඤාණෙ කොට්ඨාසෙ
පණ්ණත්ති ගණනාසු ච)

Wisdom, a portion, an enactment, number.

846

ඨාන නාමය— (ඓශ්වර්ය, අවකාශ, හේතු. ස්ථිති. යන මෙනි.)

ඨානං, [4] (ඉස්සරියෙ [5] කාස-
හෙතූසු ඨිතියම්පි ච)

Glory, leisure, cause, situation.

විධ ශබ්දය— (උන්නති.f ප්‍රකාර.f කොටස්.f යන අර්ථ ඇති.)	(අථො මානෙ පකාරෙ ච කොට්ඨාසෙ ච) **විධො.** f (විධා)	Pride, manner. portion.
	847	
දම ශබ්දය— (ප්‍රඥා. උපවාස. ක්ෂමා. ඉන්ද්‍රියසංවර. යන මෙනි.)	(පඤ්ඤූ [1] පවාසඛන්තීසු) **දමො.** (ඉන්ද්‍රියසංවරෙ)	Wisdom, fasting, forgiveness, self-command.
වෙද ශබ්දය— (ඥාණ. සොම්නස. වෙද. යන මෙනි.)	(ඤාණෙ ච සොමනස්සෙ ච **වෙදො.** (ඡන්දසි චොට්ඨමෙතො	Knowledge pleasure, the Vedas or any one of them.
	848	
යොනි ශබ්දය— (කොටස්f භාගf මූත්‍ර මාර්ගf කාරණf යන අර්ථ ඇති.)	(ඛන්ධකොට්ඨාස පස්සාව-මග්ගා හෙතුසු) **යොනි** f (සා	Body, portion, urethra or urinary passage. cause.
වෙලා ශබ්දය— (කල් f තට f ඉසව්ද f සමූහ f යන මෙනි.)	(කාලෙ තු කූලෙ සීමායං) **වෙලා** f (රාසිම්හි භාසතා)	Time, sea shore or sloping bank of a river. limit. multitude.
	849	
වොහාර නාමය (ශබ්ද. ව්‍යවහාර. වෙළඳාම. චෙතනා. යන මෙනි.)	**වොහාරො.** (සද්ද පණ්ණත්ති වණිජ්ජා චෙතනාසු ච)	Word. usage. traffic, thought.
නාග ශබ්දය- (සර්ප. හස්ති. නා ගස් ශ්‍රේෂ්ඨ. යන මෙනි.)	**නාගො.** (තු [2] රගෙ හත්ථීසු නාගරුක්ඛෙ තථො [3] ත්තමෙ)	A snake, an elephant, iron-wood tree. excellent.
	850	
එක ශබ්දය— (ශ්‍රේෂ්ඨ: අසහාය: සංඛ්‍යා: අන්‍ය: තුල්‍ය: යන මෙනි.)	(සෙට්ඨා සහාය සංඛ්‍යාඤ්ඤ තුල්‍යෙසො) [4] **එකො:** (තිලිඞ්ගිකො	Chief, incomparable, one. other, equal.
මානස ශබ්දය— (රාග. සිත. අර්හත්. යන මෙනි.)	(රාගෙ තු) **මානසො.** (චිත්තා-[5] රහත්තෙසු ච) මානසං,	Sexual desire, the mind, the state of a Rahat.
	851	
මූල ශබ්දය— (නක්ෂත්‍ර. සමීප. වෘක්ෂාදීන්ගේ මුල් හේතු. මිල. යන මෙනි.)	**මූලං,** (භෙ සන්තිකෙ මූල-මූලෙ හෙතුම්හි පාභතෙ)	An asterism. vicinity. avarice, origin, cause, money.
ඛන්ධ නාමය— (රූප වේදනාදිය. උරහිස. රුක්කඳ. සමූහ. ගුණ. යන මෙනි.)	(රූපාද්‍යංස පඛන්ධෙසු **ඛන්ධො.** (රාසි ගුණෙසු ච)	The five constituent parts of the human frame, shoulder, the trunk of a tree, multitude, virtue.

	852	
ආරම්භ ශබ්දය— (වීර්‍ය්‍ය. ක්‍රියා. ප්‍රාරම්භ. වෘක්ෂාදිහිංසන. යන මෙනි.)	**ආරම්භො.** (විරියෙ කම්මෙ ආදිකම්මෙ විකොපනෙ)	Perseverance, action, beginning, destroying of trees.
හදය නාමය— (හෘදයවස්තු, සිත්, ලය, යන මෙනි.)	(අථො හදයවත්ථුම්හි චිත්තෙ ච) **හදයං**, (උරෙ)	The heart, the mind, the breast.
	853	
අනුසය නාමය— (පසුතැවිලි. පුන්පුනා යාහෙන් අන්වෘත්ති. රාගාදිය. යන මෙනි.)	(පච්ඡාතාපා[1] නුබන්ධෙසු රාගාදෙ)[2] **නුසයො.** (ගජෙ)	Repentance, pursuing a desired object, desire, &c.
කුම්භ නාමය— (ඇතුන්ගේ මුදුන්පිළිබු. කළය. දසඅඹණ. යන මෙනි.)	(මාතඞ්ගමුඛ පිණ්ඩ තු ඝටෙ) **කුම්භො.** (දසම්බණෙ)	The frontal globes of an elephant, a water pot, a measure of ten amunas.
	854	
පරිවාර ශබ්දය— (පරිජන. කඩුකොපු. ඡත්‍රාදි උපකරණ. යන මෙනි.)	**පරිවාරො.** (පරිජනෙ ඛග්ගකොසෙ පරිච්ඡදෙ)	An attendant, a scabbard, the screening.
ආලම්බර ශබ්දය— (සැරසුම්. බෙරභේද. යන මෙනි.)	**ආලම්බරො.** (තු සංරම්භෙ*) භෙරිභෙදෙ ච දිස්සති)	Arming for battle, a species of drum.
	855	
ඛණ ශබ්දය— (කාලවිශේෂ. අව්‍යාපාරස්ථිති. යන මෙනි.)	**ඛණො.** (කාලවිසෙසෙ ච නිබ්‍යාපාරට්ඨිතියං ච)	A division of time or an instant, state of being unemployed.
අභිජන ශබ්දය— (වංශ. ජාතිභූමි. යන මෙනි.)	(කුලෙච)[3] **භිජනො.** (ජාතො) උප්පත්තිභූමියං ච)	Race, native spot.
	856	
ආහාර ශබ්දය— (කබලීකාරාහාරාදිය. ප්‍රත්‍යය. යන මෙනි.)	**ආහාරො.** (කබලිංකාරහාරාදිසු ච කාරණෙ)	Material food, &c., cause.
පණය නාමය— (විශ්වාස. යාච්ඤා. ස්නේහ. යන මෙනි.)	(විස්සාසෙ යාචනාය ච පෙමෙ ච) **පණයො.** (මතො)	Confidence, solicitation, affection.
	857	
පච්චය නාමය— (ණ ප්‍රත්‍යයාදිය. ශ්‍රද්ධා.* සිවුරු ආදිය. හේතු. ආධාර. යන මෙනි.)	(ණාදෙ සද්ධා චීවරාදි හෙතූ[4] ධාරෙසු) **පච්චයො.**	ණ and other grammatical affix, faith, yellow robes, &c., cause, support.

* "සංරම්භෙති පොත්ථකෙ" මි:

විහාර ශබ්දය— (ක්‍රීඩා විහාර f දිව්‍ය විහාරාදිය f තථාගතාවාස f යන මෙහි.)	(කීළා දිබ්බ විහාරෙසු) **විහාරො**. (සුගතාලයෙ)	Sport, passing the time as gods and Brahmas, temple of Buddha.
	858	
සමාධි සබ්දය— (සමාධාන f චිත්තෛකාග්‍රතාව f යන මෙහි.)	(සමත්ථෙන මනො විනොද- [1] කාගතායං) **සමාධි** f (ච)	A reconciling of differences, tranquillity of mind.
යොග ශබ්දය— (සංයොග. කාම යොග භවයොගාදිය. ධ්‍යාන. උපාය. යෙදීම. යන මෙහි.)	**යොගො**. (සඞ්ගෙ ච කාමාදෙ ඣානෙ [2] පායෙසු යුත්තියං)	Union, attachment to sensual pleasures, desire for the renewal of existence after death, meditation, means, justice.
	859	
භොග ශබ්දය— (සර්පඵණ. ඔලුප් ශරීර. කුටිලත්ව. අනුභව වස්තු. යන මෙහි.)	**භොගො**. (සප්පඵණෙගෙ යු කොටිල්ලෙ භුඤ්ජනෙ ධනෙ)	Expanded hood of a serpent, body of a serpent, crookedness, eating, wealth.
අඞ්ගණ ශබ්දය— (අභාවවියල්, කෙලෙස, කසළ, යන මෙහි.)	(භූමිභාගෙ කිලෙසෙ ච මලෙ ච) [3] **ගණං**, [4] (මුඛවනෙ)	A court-yard, lust, filth.
	860	
අභිමාන ශබ්දය— (ධනාදිය නිසා උපන් අහංකාර. ඥාන යන මෙහි.)	(ධනාදිදප්ප උසොදස-) [5] **භිමානො**. (ඤාණෙ ච)	Pride of wealth, &c., knowledge.
අපදෙස නාමය— (කාරණ. ලේශ. කථනය. යන මෙහි.)	**අපදෙසො**. (නිමිත්තෙ ච ලෙසෙ ච කථනෙ මතො)	Cause, fraud or pretence, narration.
	861	
අත්ත නාමය— (චිත්ත. ශරීර. ස්වභාව. පරතීර්ථක කල්පිත ආත්ම. යන මෙහි.)	(චිත්තෙ කායෙ සභාවෙ ච සො) **අත්තා**. (පරමත්තනි	Mind, body, nature, soul recognized by others than Buddhists.
ගුම්බ නාමය— (ලැහැබ. රැස. සේනා. කැරලිය. යන මෙහි.)	(අථ) **ගුම්බො**. (ච ථම්භසම්භං සමූහෙ බලසංඛ්‍යෙ)	A thicket, a collection, a multitude, array of troops.
	862	
කොට්ඨ නාමය— (ඇතුල්ගෙය. කොටුව. ඇතුල්කුසී යන මෙහි.)	(අන්තොඝරෙ කුසූලෙ ච) **කොට්ඨො**. [6] (කොට්ඨාකුච්ඡි ගම්භනි)	An inner apartment of a house, granary, the stomach.
උණ්හීස නාමය— (සොපානාවයව. ඔටුන්න. හිස්වෙළුම. යන මෙහි.)	(සොපානඞ්ගම්හි) **උණ්හීසො**. (මකුටෙ සිස වෙඨනෙ)	Parts of a stair, crown, a turban.

	863	
නිය්‍යූහ නාමය— (ලාටු. මුදුන්මල්කඩ. වාර. තල්වැට ආදිය එල්වන කෙන්. යන මෙහි.)	(නිය්‍යාසෙ සෙඛරෙ වාරෙ) **නිය්‍යූහො**. (නාගදන්තකෙ*)	Gum or resinous juice exuding from trees; a chaplet, a door; also a piece of wood jutting out of a wall for hanging fans, &c.
කලාප නාමය— (මොනරපිල්. හියවුරැ. සමූහ. යනමෙහි)	(අථො සිඛණ්ඩෙ තූණීරෙ) **කලාපො**. (නිකරෙ මතො)	A peacock's tail; a quiver; multitude.
	864	
චූළා. මොලි. නාමය— (බැඳකේශ f චොදුනු. f යන මෙහි.)	**චූළා** f (සංයතකෙසෙසු මකුටෙ) **මොලි**. f (ච ඊසු)	Knotted hair on the crown of the head; a diadem මොලි, m. f, knotted hair; a diadem.
සංඛ නාමය— (සක් ; නලල්ඇට ; ගොප් ඇට ; යන මෙහි.)	**සංඛො** ; [1] (කම්බුප්පියං සඞ්ඛ ලලාටට්ඨි ගොප්ඵකෙ)	A conch; the bone of the forehead, the ankle bone.
	865	
පක්ඛ නාමය— (කාල. සේනා. සිය කටයුතු ගදන. ඊයැසුත්. පක්ෂපිතා. ළි එන්. යන මෙහි.)	**පක්ඛො**. කාලෙ බලෙ සාධ්‍යෙ සඛිවා ජෙ පු ප ගු මෙල)	Half of a lunar month; army, thesis; doctrine to be maintained; partisan or friend; wing of a bird; a cripple.
සින්ධු ශබ්දය— (දේශ. සාගර. ගංගා යන මෙහි.)	(දෙසෙ [2] ණ්ණවෙ පුමෙ) **සින්ධු** (සරිතායං සනාරියං)	Name of a country, the sea or ocean, f. name of a river.
	866	
කණෙරු ශබ්දය- (ඇතා. ඇත්තන f යන මෙහි.)	(ගජෙ) **කණෙරු**.† (පුරිසෙ සො හත්ථිනියං ත්ථියං)	A male elephant; a female elephant.
වජිර නාමය— (රත්නවිශේෂ : මිණික් විදිනා සාමු : ඉන්ද්‍රායුධ ; යන මෙහි.)	(රතනෙ) **වජිරො**., (ත්වපි) මණිවෙධි [3] ඥ හෙ තී සු)	A diamond; an instrument for boring gems; Indra's thunderbolt.
	867	
විසාණ නාමය— (ඇත්දල : සිංපා අං : යන මෙහි.)	**විසාණං** : (ත්සු මාතඞ්ග- දන්තෙ ච පසු සිඞ්ගකෙ)	An elephant's tooth; a horn of beasts.
කොණ නාමය— (අග්‍ර. වීණාදින්වයන දණ්ඩාදිය. යන මෙහි.)	(කොටියංහු මතො) **කොණො**. (තථා වාදිතවාදනෙ)	Point, tip, or end: also quill or bow or anything with which a musical instrument is struck.

* "නාගදන්ත නෙති සිලොත් ආද්‍රිපු පැවිසීමෙ නාගදන්තාකාරෙ දණ්ඩෙ." ටීකායි.
† "කාරෙණු" ඉතිපි පාඨො.

	868	
නිගම ශබ්දය— (වෙළඳපොළ ගම්. පුර. වේද. යන මෙහි).	(වණිප්පථෙ ච නගරෙ වෙදෙ ච) **නිගමො**. (ථච)	Market, village, a town ; the Hindu sacred writings.
අධිකරණ ශබ්දය (විවාදඅනුවාදාදිය. ආධාර. හේතු.§)	(විවාදාදො) [1] **ධිකරණං**, (සියා ධාරෙ ච කාරණෙ)	Judging of law cases, &c. ; the seventh case in grammar ; cause.
	869	
ගො ශබ්දය— (ගෙරි. භූමි. වචනා දිය.§)	(පසුම්හි වසුධායං ච වාචාදො) **ගො**. f (පුම්ඉත්ථියං)	Bullock ; the earth ; speech, &c.
හරි ශබ්දය— (නිල්වන්න. සුවණ්. විෂ්ණු. §)	(හරිතෙ තු සුවණ්ණෙ ච වායුභෙදමෙව) **හරී** f [2] (රිතො)	Green ; gold ; Vishnu.
	870	
පරිග්ගහ නාමය (අයිති. පිරිවර. භාර්යා. §)	(ආසනො පරිවාරෙ ච භරියායං) **පරිග්ගහො**.	Ownership ; attendant ; a wife.
උත්තංස. අවතංස නාමවය— (කණාභරණ. මුදුන්මල්කඩ. §)	**උත්තංසො**. (ත්‍ර) [3] **වතංසො**. (ව) කණ්ණපූරෙ ච සෙඛරෙ)	An earring ; a diadem.
	871	
අසනි නාමය— (විදුලිf. වජ්‍රායුධf. §)	(විජ්ජුයං වජිරෙ චෙවා) [4] **සනි**. f (ද්වි පුරිසෙ පාඨ)	Lightning ; thunderbolt.
කොටි ශබ්දය— (කෙළවර f සංඛ්‍යා විශේෂ f උත්කර්ෂ.f)	(කොටෙ සංඛ්‍යා විසෙසස්මිං [5] උක්කංසෙ) **කොටි** f (නාරියං)	Extremity ; ten millions : exaltation.
	872	
සිඛා නාමය— (කෙස්වැටිය. ගිනිදැල්. ප්‍රධාන. කොටිය. මොනරුන්ගේකුඩුම්බි.§)	(චූළා ජාලා පධාන [6] ගග මොරචූළාසු සා) **සිඛා** f	Knotted hair on the head ; flame of fire ; chief ; the end ; peacock's crest.
ආසී නාමය— (සර්ප දළ f ඉෂ්ට ආශිර්වාදය පැතීම f §)	සප්පදාඨායමා) [7] **සී** f (ථී) ඉට්ඨාසිංසනායපි)	The fang of a snake ; benediction.
	873	
වසා නාමය— (විරුණුතෙල්. වශගාසු ස්ත්‍රී. වඳදෙන. §)	**වසා** f (විලීන තෙලස්මිං වසගා වඤ්ඣ ගාවිසු)	Marrow of the flesh ; a woman of yielding disposition ; a barren cow.
රුචි ශබ්දය— (ආශාවf කාන්තිf ඇල්ම f §)	(අභිලාසෙ ච කිරණෙ අභිස්සඞ්ගෙ) **රුචි** f (ත්ථියං)	A desire, lustre, inclination.

"යන මෙහි" වෙනුවට මේ § ලකුණයි.

	874	
සඤ්ඤා නාමය— (ප්‍රතිඥා f අභිවචනf විඥානවත්කාර f.§)	**සඤ්ඤා** f (සඤ්ජානනෙ නාමෙ චෙතනාය ච දි ස් ස ති)	Knowledge, name, thought.
කලා ශබ්දය (භාග f සිල්පf කාලf චන්ද්‍රයාගේ සොළොස්වන භාග f.§)	(අංසෙ සිප්පෙ) **කලා** f (කාලෙ භාගෙ චන්දස්ස සොළසෙ)	A part, mechanical art; a division of time; a digit of the moon, or the sixteenth part of her disk.
	875	
කණ්ණිකා නාමය— (පියුම්කෙමි f කැණිමඩල f කණාභරණ. §)	(බීජකොසෙ හරකූටෙ කණ්ණභූසාය) **කණ්ණිකා** f	Pericarp of the lotus; the upper part of the frame of a particular roof; earring.
ආයති ශබ්දය— (අනාගතකාලf දීර්ඝතා f මහිම f.§)	(ආගාමිකාලෙ දීඝත්ත පභාවෙ ච මතා) [1] **ආයති** f	Futurity, length, majesty or dignity.
	876	
උණ්ණා නාමය— (එළකාදි ලොම්. භ්‍රූමධ්‍යයෙහිවූ රෝම ධාතු.§)	**උණ්ණා** f (මෙසාදි ලොමෙ ච භමුමජ්ඣෙ රොම ධාතුයං)	Wool; hair between the eyebrows, esteemed a token of greatness.
වාරුණී ශබ්දය (නිමිත්තියන් f සුරා f§)	**වාරුණී** f (ඉක්ඛණිකං වුත්තා න ත්ථී මදිරා යු ච)	A fortune-telling woman; spirituous liquor.
	877	
ක්‍රියා-කිරිය ශබ්දය— (ක්‍රියා සිත්, කිරීම. කම.§)	(ක්‍රියා චිත්තෙ ච කරණෙ) **කිරියං**, (කම්මනි) **ක්‍රියා** f	Operation of the human mind; action; a deed.
වධූ ශබ්දය— (ලෙහෙළි f තරුණිf භාර්‍ය්‍යා f.§)	(සුණිසායං ච කඤ්ඤාය ජායාය ච) **වධූ** f (මතා)	Daughter-in-law, a virgin, a wife.
	878	
මත්තා නාමය— (ප්‍රමාණ f ඓශ්වර්‍ය්‍ය f අක්ෂරාවයව f අල්ප f§)	(පමාණෙ සසරීයෙ) **මත්තා** f (අක්ඛරාවයවෙ [2] පාකෙ)	Measure, prosperity, quantity of a syllable, a little.
සුත්ත නාමය— (ජිනවචන, සිබානය, නූල් : නිද්‍රාප්‍රාප්ත :§)	**සුත්තං**, (පාවචනෙ සිබෙ* තන්තෙ තං සුපිතෙ† තීසු)	An eminent discourse, applied to the discourses of Buddha, a rule, aphorism; thread: m. f. n. sleeping.

* "සිබ, සිබ්බනෙ" ච.

† වරෙ. "සුපිතො-අපිරේ. අප්පෙව නාම ආහම සිංහමෙළු" යයිකත්.

879

කකුධ නාමය— (පමරජ කකුධ නා ඩ. වෘෂභයන්ගේ මොල්ලිය. අර්ජුන රුක්.§)	(රාජලිංගෙ ³ වසභඞ්ගෙ පු රුකෙඛ ච) **කකුධො.** (පුං)	Royal insignia ; hump of a bull ; the Sinhalese tree kumbuk.
ව්‍යඤ්ජන නාමය— (නිමිත්ත, අක්ෂර, සූප, ලකුණු, පද,§)	නිමිත්ත ¹ කඛර සූපෙසු) **ව්‍යඤ්ජනං,** (චිහණෙ පදෙ)	Private part of male or female, consonant, sauce, a mark, a word.

880

දෙවන ශබ්දය— (ව්‍යවහාර, විජිගීෂා, ක්‍රීඩා ස්තුති ආදිය §)	(වොහාරෙ ජෙතු මිච්ඡායං කීළාදෙලා පි) **දෙවනං,**	Custom, emulation, play, praise, &c.
ඛෙත්ත නාමය— (භාර්‍ය්‍යා, ක්ෂෙත්‍ර, ශරීර,§)	(භරියායං ආ කෙදාරෙ සරීරෙ) **ඛෙත්තං.** ² (සරීරං)	A wife, a field, &c, the body.

881

උපාසන නාමය— (පරිචය්‍යා, අභිමත ශිල්පාදීන්ගේ අභ්‍යාසය.§)	(සුස්සූසායමුපාසනං ඉඨාභ්‍යාසෙසු) ³ **පාසනං,**	Attendance, practising any science of choice.
සූල නාමය— (ආයුධ විශේෂ ; උල් ; රුජා §)	**සූලං.,** (පහරණ විසෙසෙ සංකු රුජාසු ච)	A weapon, a trident or spike, pain.

882

නාමය— (වීණාවේ f පුධාන, සිද්ධාන්ත, තන්තු.§)	තන්ති f (වීණාගුණෙ) **තන්තං** (පධාන සිද්ධන්ත තන්තුසු)	The cord of a lute, n. principal, demonstration or right and clear conclusion ; a thread.
යුග ශබ්දය— (රථාදීන්ගේ අවගව, කල්ප, යුග්ම.§)	(රථාදීනං තු ච) **යුගො.** (කප්පමිහ යුගලෙ) යුගං,	Yoke of a carriage ; one of the four ages of the world ; n. a pair.

883

රජ ශබ්දය— (ඍතුන්ගේ ඔසප්. පරාග. ප්‍රකෘතිජ ගුණ.§)	(ඉත්ථි පුප්ඵෙ ච රේණුමහි) **රජො.** (පකතිජෙ ගුණෙ)	The menstrual flow : farinæ of flower or pollen ; one of the qualities of nature.
නියතාන නාමය— (තබා ගෙනාවිත් දීම, ඇප තබා දීම,§)	(න්‍යාසප්පණෙ තු දානම්හි) **නිය්‍යාතනං,** ⁴ (ප්‍රදීරිතං)	Return of a deposit, gift.

[1] ඒ නම් පාඨයන් ප්‍රසිද්ධ ශබ්දයන්හි නාමයන්ගෙන් ජාතකයන් ලැබේ.

	884	
තිත්ථ නාමය— (ගුරුන්, උපාය, තොට, පවිත්‍ර ජල, ලබ්ධි, §)	(ගුරු [5] පායා [6] වතාරෙසු) **තිත්ථං**, (පුතම්බු දිට්ඨිසු)	Instructor, contrivance, a ferry, clear water, religious persuasion.
ජොති නාමය— (නැකැත්, රශ්මි, වහ්නි. §)	(පඹෙකො) **ජොති**, (නක්ඛත්ත රංසිස්වග්ගී මහි) **ජොති**. (**පො**)	A star, heat ; m. fire.
	885	
කණ්ඩ නාමය— (හීදඬු ; සමූහ ; අවකාශ ; §)	**කණ්ඩො** ; [1] (නිත්ථි සරෙ දණ්ඩෙ වග්ගො වා [2] වසරෙ පුමෙ)	An arrow, stalk, multitude, space.
පොරිස නාමය— (පුරුෂප්‍රමාණ, පුරුෂභාව, §)	(උද්ධබාහු පුරිසම්මාණෙන සූරතෙන පුම) **පොරිසං**,	The measure or the height of a man ; courage.
	886	
උට්ඨාන නාමය— (පුරුෂකාර, වීර්‍ය, නැඟිටීම, §)	**උට්ඨානං**, (පොරිසෙයාසු ත්සිතනාදුට්ඨානෙ පුමෙ)	Manhood, bravery ; the rising from a sitting or sleeping posture.
ඉරිණ ශබ්දය— (නිරුශ්‍රාවය භූමිප්‍රදේශ, කරමැටිස්ථම, §)	(අනිස්සය මහී භාගෙ පිච) **ඉරිණ**, [3] (මුසරෙ ඨිතා)	A desert, barren soil impregnated with salt.
	887	
අරාධන ශබ්දය— (සිද්ධි, ප්‍රාප්ති, සතුටු කිරීම, §)	**අරාධනං**, (සාධනෙ ච පත්තියං පරිතොසනෙ)	Accomplishment, attainment, contentment.
සිඞ්ග නාමය— (ප්‍රධානාඞ්ග, පර්වතශිඛර, තන, §)	(පධානෙ තු ච සානුම්හි විසාණෙ) **සිඞ්ග**, [4] (මුච්චතෙ)	Principal, a peak or summit of a mountain ; horn.
	888	
දස්සන නාමය— (දෘෂ්ටි, ප්‍රථම මාර්ග, ඥාණ, අක්ෂි, දර්ශණ, ලබ්ධි, §)	(දිට්ඨාදිමග්ගෙ ඤාණක්ඛි ඛණ ලද්ධිසු) **දස්සනං**.	Sight or seeing the first of the roads to Nirvana; wisdom , the eye, a division of time or an instant ; religious persuasion.
නික්ඛ නාමය— (රත්රන් ; පස්විසි කලඳෙක් ; පලඳනා ; §)	(හෙමෙ පල සුවණ්ණෙ ච) **නික්ඛො**., [5] (නිත්ථි පසාධනෙ)	Gold ; a weight of twenty kalandas, an ornament of dress.
	889	
පබ්බ නාමය— (පසළොස්වක. ශාඛාලතාදීන්ගේ පුරුක §)	(තිථිභෙදෙ ච සා ඛා ද්-ඵලුම්හි) **පබ්බ**, [6] (මුච්චතෙ)	Certain days of the lunar month, viz., the full and change of the moon, and the 8th, [illegible] and 10th of each half month ; knots, or joints of branches, creepers, &c
පාතාල නාමය— (නාගභවන, වඩබා මුඛ, §)	(නාගලොකෙ තු) **පාතාලං** (පා ඝ තං ච ළ භා මු ඛෙ)	Infernal region, submarine fire.

	890	
ව්‍යසන නාමය— (කාම ක්‍රොධවශීන් උපන්දොෂාර, විපත්, §)	(කාමජෙ කොපජෙ දොසෙ) ව්‍යසනං, (ච විපත්තියං)	Irregularity arising from desire or anger; calamity.
සාධන නාමය— (සම්භාර, සිද්ධි, කර්තෘ කරණාදි කාරක, §)	(අථො පකරණෙ සිද්ධි කාරකෙසු ච) සාධනං,	Materials; accomplishment: the six case relations.
	891	
වදඤ්ඤූ නාමය— (දානශීලීහු : මනෝහර වචන ඇත්තහු: §)	(තිසම්ගො දාන සීලෙ ච) වදඤ්ඤූ : (වග්ගුවාදිනි)	Charitable; one whose speech is sweet.
පුරක්ඛත නාමය— (අභිෂේක ලද්දහු. පදනලද්දහු. අභිමුඛ කරණලද්දහු. §)	පුරක්ඛතො : [1] (සිසිතො ච පූජිතො පුර තො ක තො)	Anointed or consecrated to some office, pouring water or some other liquid on the head of the person destined to fill the office; one worshipped; one brought forward.
	892	
මඤ්ඤ ශබ්දය— (පින්නැත්තාහු. අල්පාර්ථ. මූඪ. අවිසාරද. §)	මන්දො : (භාග්‍ය විජිතෙවා [2] පාකෙ මූලහා [3] පටුසො පි)	Unlucky, insignificant; foolish; slow (in business, &c.).
උස්සිත නාමය— (අභිවෘද්ධියෙන් සම්පන්නහු. නගාබද්ධ කාලද යන්ත්‍රාදිය. උත්පන්නහු. §)	(සමිද්ධිමන්ත ස මූ නත බ උප්පන්නෙ ච) [4] උස්සිතං: (තමෙව)	Prosperous or fortunate; flags, &c., hoisted or fastened. produced.
	893	
අක්ඛ නාමය— (රථාවයව. විසිදෙ ගමක් පමණ රත්පසඇට. ඉන්ද්‍රිය, §)	(රථෙග) [5] තෙනො. (සුවණ්ණසොම්ං පාසකො) අක්ඛ, [6] (ඉන්ද්‍රියෙ)	A wheel of a carriage; weight equal to twenty grains of paddy; a die; an organ of sense.
ධුව ශබ්දය— (ශාශ්වත : තර්කිත. නිශ්චිතාර්ථ, §)	(සස්සතෙ ච) ධුවො : (තිසු) ධුවං, (තක්කෙ ච නිච්ඡිතෙ)	Eternal, reasoning, determined, or concluded.
	894	
සිව ශබ්දය— (ඊශ්වර. ඉෂ්ට, නිර්වාණ, කැනහිල්‍ය §)	(හරෙ) සිවො. සිවං, (සන්දමොක්ඛෙසු ජම්බුකෙ) සිවා f	The Indian god Siva: happy; Nriwana, a jackal.
බල ශබ්දය— (සේනා, ශක්ති, ස්ථූලතාව, §)	(සෙනායං පතිතං වෙච ථූලතෙ ච) බලං, (තමෙව)	An army or force; strength or power; bulkiness.

	895	
පදුම නාමය— (සංඛ්‍යාවිශේෂ, නරකවිශේෂ, පද්ම, §)	(සංඛ්‍යන්තරනරකභෙදෙ ච) **පදුමං**, (වාරිජෙ පුමා)	A numeral, name of one of the hells, a lotus.
වසු නාමය— (දේවතාවිශේෂයෙක්. රත්න, වස්තු.§)	(දෙවභෙදෙ) **වසු**. (පුමෙ පඬකං රතනෙ ධනෙ)	A class of deities ; a gem ; wealth.
	896	
නිබ්බාන නාමය (විනාශ. මෝක්ෂ.§)	**නිබ්බානං**, (අත්ථගමනෙ අපවග්ගෙ සියා ඵ ච)	Destruction ; exemption from further transmigration.
පුණ්ඩරීක නාමය— (හෙළපියුම්, ව්‍යාඝ්‍රවිශෙෂ. රුක්විශෙෂ.§)	(සෙතම්බුජෙ) **පුණ්ඩරීකං**, (බ්‍යග්ඝෙ රුක්ඛන්තරෙ පුමෙ)	A white lotus, a leopard, a species of tree.
	897	
බලි ශබ්දය— (පූජා. කරවුවර. අසුරවිශේෂ.§)	(උපහාරෙ) **බලි**. (පුමෙ) (කරස්මිං ¹ සුරන්තරෙ)	An oblation or offering, revenue; name of an asura or giant.
සුක්ක නාමය— (ශුක්‍ර, සුදු. පුණ්‍ය.§)	**සුක්කං**, (ඛු සම්භවෙ) **සුක්කො**. (ධවලෙ කුසලෙ තිසු)	Semen ; f. n. white, virtuous.
	898	
දාය නාමය— (දාන. මවුපියන්ගේ බෙදදියයුතු වස්තු. වන.§)	**දායො**. (දානෙ විභත්තබ්බ-ධනෙ ච පිතුනං වනෙ)	Almsgiving, portion or inheritance divisible from parents ; a wilderness or forest.
වස ශබ්දය— (ප්‍රභුත්ව. අයිතිබැව්. අයිති වස්තු. අභිලාෂ.§)	(පභුත්තා ² යත්තත්තා ³ යත්තා ⁴ භිලාසෙසු) **වසො**. (භවෙ)	Lordship or supremacy, ownership ; property, desire.
	899	
පරිභාසන නාමය (ආක්‍රොශ, ව්‍යවස්ථා. බැබලීම§.)	**පරිභාසන**, ⁴ (ක්කොසෙ) (නියමෙ භාසනෙ ඵ ච)	Reproof ; ordinance ; lustre.
සෙලන නාමය— (නාද, යෝධයන්ගේ සිංහනාද.§)	(ධනිම්හි) **සෙලනං**, (යොධ-සීහනාදම්හි දිස්සති)	Sound ; shout of warriors.
	900	
පභව නාමය— (උත්පත්ති. කාරණ. ස්ථාන. ප්‍රථම සජාත වස්තු.§)	**පභවො**. (ජාති හෙතුම්හි ඨානෙ වා ⁵ දූපලද්ධියං*)	Producing, cause, place of birth or production, things first produced.
උතු නාමය— (ස්ත්‍රීන්ගේ මසප් f හේමන්තාදි ඍතු.f §)	(අථො) ⁶ **තු**. f (නාරිපුප්ඵස්මිං හෙමන්තාදිම්හි ච විසු)	Women's courses, a season either of two or four months.

* “ සූක්ෂෙලාකෙ උපලබ්ධි ” 1053—“ ආද්‍යුපලබ්ධියං, ප්‍රථමොපලබ්ධිරිත්‍යෙකෙ ” සක්:

901

කරණ නාමය— (කරණකාරක, ක්‍රියා, ශරීර, ඉන්ද්‍රිය.§)
කරණං, (සාධක තමෙ ක්‍රියාගත්තෙසු චෙන්ද්‍රියෙ)
An instrumental case; relation; actions; body; organ of sense.

තාල ශබ්දය— (යතුර. තූර්‍යාවයව. රුක්විශෙෂ.§)
තාලො. (තු කුඤ්චිකාය ච තුරියංගෙ දුමන්තරෙ)
A key; a species of musical instrument struck with the hand or a stick; palmyra.

902

පසව නාමය— (කුසුම්. ඵල. උත්පත්ති. ප්‍රසූති. §)
(පුප්ඵේ ඵලෙ ච) **පසවො**. (උප්පාදෙ ගබ්භමොචනෙ)
Blossom, fruit, birth, bringing forth.

ගන්ධබ්බ නාමය— (ගායනා කිරීම. ගායකයා. අශ්ව. දෙවතා විශෙෂ. §)
(ගායනෙ ගායකෙ අස්සෙ) **ගන්ධබ්බො**. (දෙවතන්තරෙ)
Playing on a musical instrument, a player on a musical instrument; a horse; one of the various classes of demi-gods.

903

වනප්පති නාමය (මල්නැතිව පලහන්නා රුක්. රුක්.§)
(විනාපුප්ඵං ඵලගාහී රුක්ඛෙ රුක්ඛෙ) **වනප්පති**.
A tree bearing fruit without apparent blossoms, the udumbara tree, &c.; also any tree.

රූපිය නාමය— (රූ කැටා කළ රන් රිදී. සාමාන්‍ය රිදී. §)
(අගනෙ හෙම රජතෙ) **රූපියං**. (රජතෙ පි ච)
Silver or gold coins, gold or silver having an impression or stamp on it; silver.

904

පාස නාමය— (පක්ෂි ආදීන් බඳනා මල.) (කෙශ නාමය පූර්ව පදයේ කෙශකලාප. §)
(ඛගාදිබන්ධනෙ) **පාසො** (කෙසපුබ්බො චයෙ පරෙ)
A snare for birds, &c.; a term used in composition with කෙස hair, as කෙසපාස a bunch of hair.

තාරා ශබ්දය— (ඇසේ f තාරකා f අත්‍යුච්ච නාද. §)
තාරාf [1] (අක්ඛිමජ්ඣතාරකාය) තාරෙ. (උච්ච තර සරෙ)
The pupil of the eye, a star, a high tone.

905

කංස නාමය— (පාත්‍ර. සියලු ලෝහ. කහවණු සතර. §)
(පත්තෙ ච සබ්බලොහස්මිං) **කංසො**. (චතු කහාපණෙ)
A goblet; any kind of metal; a value equal to four kahapanas.

මජ්ඣිම නාමය— (ශරීරමධ්‍ය: මධ්‍යභාවයෙහි වූ මැද. §)
මජ්ඣිමො: (දෙහමජ්ඣස්මිං මජ්ඣ භාවෙ ච සො තිසු)
The waist, middle.

	906	
අවෙසන නාමය (වෙශ. ශිල්පශාලා. ගෘහ. §)	**අවෙසනං,** (සියා වෙසෙ සිප්පසාලා ඝරෙසු ච)	Disguise; a workshop; a house.
සිරි. ලක්ඛී යන නාමවය— (ශොභා f සම්පත් f ශ්‍රීදේවී f §)	(සොභාසම්පත්තිසු) **සිරී** f **ලක්ඛී** f (ස්‍රීදෙවතාය ච)	Brilliancy, prosperity; Lakshmi, or the wife of Vishnu.
	907	
කුමාර ශබ්දය— (යුවරජ. කඳකුමරු. තරුණ. §)	**කුමාරො.** (යුවරාජෙ ච ඛන්දෙ වුත්තො සුසුකෙ ච)	A young prince, the god called Skanda; a boy.
පවාල නාමය— (පබළු ; දළු ; §)	(අථානිත්ථී) **පවාලො** : (ච මණීභෙදෙ තථාංකුරෙ)	Coral; germ.
	908	
පණ ශබ්දය— (වැටුප්. මිල. ක්‍රයවික්‍රය. වස්තු. §)	**පණො.** (වෙතන මූලෙසු වොහාරෙ ච ධනෙ මතො)	Wages or hire, money, trade, wealth.
පටිග්ගහ නාමය (ගැණීම. භාජන විශේෂ. §)	**පටිග්ගහො.** (ගු ගහණෙ කථිතො භාජන න්තරෙ)	Receiving; a kind of vessel.
	909	
භාග්‍ය නාමය— (අපුණ්‍යකර්ම, පුණ්‍යකර්ම, ශුභාශුභ කර්මය, §)	(අයමෙහ ච සුභෙ කම්මෙ) **භාග්‍යං,** (වුත්තං වයෙ පඤ්ච)	Action, morally good or evil; good or bad fate.
පිප්පල නාමය— (වෘක්ෂ විශේෂ. කතුරු. §)	**පිප්පලං,** (තරු භෙදෙ ච වත්ථච්ඡෙදන සත්ථකෙ)	Holy fig tree (*Ficus religiosa*): scissors.
	910	
අපවග්ග නාමය (පරිත්‍යාග. අවසාන. නිර්වාණ. §)	**අපවග්ගො.** (පරිච්චාගා-[1] වසානෙසු විමුත්තියං)	Donation, termination, Nirwana.
ලිංග නාමය— (ශිශ්න. පුන්නපුංසකාදිය. චිහ්න §)	**ලිංගං,** (ගු අගජාතස්මිං පුමත්තාදිම්හි ලක්ඛණෙ)	Pudendum; gender, masculine or feminine, a sign or token.
	911	
සග්ග නාමය— (පරිත්‍යාග. ස්වභාව. මැවීම. පරිච්ඡේද. දෙව්ලෝ. §)	(වාගෙ සභාවෙ නිම්මාණෙ) **සග්ගො.**[2] (ජ්ඣායෙ දිවෙ ච පඤ්ච)	Donation, nature, creation, chapter or section, heaven.
රොහිත නාමය— (රක්ත. මත්ස්‍ය විශේෂ. මෘගවිශේෂ. §)	**රොහිතො.** (ලොහිතෙ මච්ඡභෙදෙ චෙව මිග න්තරෙ)	Blood, a species of fish, a sort of deer.
	912	
නිට්ඨා නාමය— (සිද්ධි f නිමා f විනාශ f §)	**නිට්ඨා** f (නිප්ඵත්තියං චෙවා-[3] වසානස්මිං මදස්සනෙ)	Accomplishment, conclusion; destruction.

නාමය (සතුරා. වෘක්ෂාවයව. රෝමහර්ෂ. §)	**කණ්ටකො.** (තු සපත්තස්මිං රුක්ඛඞ්ගෙ ලොමහංසනෙ)	Enemy; a thorn or prickle; hair standing on end, horripilation.
	913	
මුඛ ශබ්දය— (මුඛ්‍යත්ව, උපාය. ..., ආද්‍යත්ව, §)	(මුඛ්‍යෙ[1] පායෙසු වදනෙ වාදිස්මිං) **මුඛං,** [2] (මීරිතං)	Chief; a device; the mouth or the face; origin.
දබ්බ නාමය— (යොග්‍ය, ගුණාධාර, ධන, ප්‍රාඥ, කාෂ්ඨ, §)	**දබ්බං,** (භබ්බෙ ගුණාධාරෙ විත්තෙ ච බුධ දාරු සු)	Fit; object; the material or substance; wealth; wise; fuel.
	914	
මාන ශබ්දය— (ප්‍රමාණ, ප්‍රස්ථාඪක, ද්‍රෝණාදිය, උන්නති. §)	**මානං,** (පමාණෙ පත්ථාදෙ) **මානො.** (වුත්තො විධාය ච)	Measure, a prastha, áḍhaka droṇa, &c., pride.
වායාම නාමය— (ආයාස. වීර්‍ය. §)	(අථො පරිස්සමෙ වුත්තො) **වායාමො.** (වීරියෙ පි ච)	Toil; perseverance.
	915	
සතපත්ත නාමය (පද්ම, කෑරළ්. §)	(සරොරුහෙ) සතපත්තං, **සතපත්තො.** (ඛගන්තරෙ)	A lotus; wood-pecker.
සුසිර නාමය— (සිදුරු, සිදුරු ඇත් වස්තු. තූර්‍ය්‍යවිශේෂ. §)	(ජිද්දෙ තු ජිද්දවන්තෙ ච) **සුසිරං,** (තුරිය න්තරෙ)	A hole or vacuity; anything having a hollow, a kind of musical instrument.
	916	
සමාන ශබ්දය— (අන්‍යුන්‍යාදි : සදෘශ: විද්‍යමාන: §)	(එකස්මිං සදිසෙ සන්ත) **සමානං** : (වාච්ච ලිඞ්ගිකං)	An entire thing or whole; likeness; existing.
සම්භම නාමය— (ගෞරව. භීති. සං ලජ්ජීම. §)	(අථොගාරව භී තී සු සංවෙගෙ) **සම්භමො.** (මතො)	Honour; fear; feeling of dislike.
	917	
ජුණ්හා නාමය— (සඳඑළිය f එළිය ඇත් රාත්‍රී f §)	**ජුණ්හා** f (චන්දප්පභාය ච තදුපෙත නිසාය ච)	Moonlight, moonlight night.
විමාන නාමය— (දේවතාවන්ගේ ප්‍රාසාද. සත්මාල් ගෘහ. §)	**විමානං,** (දෙවතාවාසෙ සත්තභූමි ඝරම්හි ච)	The palace or mansion of any god; a house with seven floors.
	918	
ජෙට්ඨ නාමය- (ජ්‍යෙෂ්ඨමාස. අතිවෘද්ධ: අතිප්‍රශස්ත: §)	(මාසෙ) **ජෙට්ඨො.** [2] (තිවුද්ධාතිපසත්ථෙසු ච තීසු සො)	The month so called, or third month of the Sinhalese year; m. f. n. very old, very eminent.
සෙය්‍ය නාමය— (ධර්ම. ශුභමංගල. ත්‍රිලිංගයෙහි ප්‍රශස්ත වස්තු: §)	(ධම්මෙ ච මඞ්ගලෙ) **සෙය්‍යො.** (සො පසත්ථ තරෙ තිසු)	Virtue or moral merit; happiness, joyfulness; m. f. n.; very excellent.

	919	
ගහ නාමය— (සූර්‍ය්‍යාදිග්‍රහ. ගැ... අගාර. §)	(ආදිච්චා දිම්හි ගහණෙ නිබන්ධනෙ ච ඝරෙ) **ගහො.**	A planet, seizure, violence, a house.
කාච නාමය— (කදුමැටි. සැල්ල. නෙත්‍රරොග. §)	**කාචො.** (තු මත්තිකා භෙදෙ සික්කායං න ය නා ම යෙ)	A kind of clay; swing, or anything suspended; disease of the eye.
	920	
ගාමණි නාමය— (ප්‍රශස්තපදාර්ථ: ප්‍රධානියා: ගම් දෙටු: §)	(තිසු) **ගාමණී**: (සෙට්ඨස්මිං අ ධි පෙ ගාම ජෙ ට්ඨ කෙ)	Excellent; a chief; a superintendent of a village.
බිඹ නාමය— (ප්‍රතිමා, මඬල, එ නම් ඵල, §)	**බිම්බං**, (තු පටිබිම්බෙ ච මණ්ඩලෙ බිම්බිකා ඵලෙ)	Image; the disk of the sun or moon; the fruit of *Momordica monodelpha*.
	921	
භණ්ඩ නාමය— (භාජනාදි උපකරණ. වෙළඳුම්බිල.	(භාජනාදි පරික්ඛාරෙ) **භණ්ඩං**, (මූල ධනෙ පි ච)	Any vessel; capital or stock of money for trade.
මග්ග නාමය— සම්‍යක්දෘෂ්ටි ආදි අෂ්ටාංගමාර්ග. මාවත්. §)	**මග්ගො.** චරිය මග්ගෙ ච සම්මාදිට්ඨා දිකෙ පථෙ)	Sublime paths to salvation, such as the true religion; a road.
	922	
සමා සබ්දය— (අවුරුදු f ශ්‍රම. ශාන්ති. සදෘශාර්ථ: §)	**සමා** f (වච්ඡෙ) සමො. (ඛෙද- සන්තීසු සො ත්මෙහ තිසු)	A year; weariness; placidity of mind; f. n. similar.
ඉස්සාස නාමය— (දුනු, දුනුවායන්. §)	(චාපෙපි) [1] **ස්සාස**, (මුසු නො) **ඉස්සාසො.** (ඛෙපකම්හි ච)	A bow, an archer.
	923	
බාල ශබ්දය— (ප්‍රථමවයසින් යුක්තයා: අඥානයා: §)	**බාලො**: (තිසොළාදිවයසා- සමඞ්ගිනි අ ප ණ්ඩි තෙ)	A child not exceeding sixteen years; ignorant man.
රත්ත නාමය— (රුධිර, රතු වස්ත්‍ර. අනුරාගවත්තු, රඳනලද වස්තු, §)	**රත්තං**, (තු සොණිතෙ තම්බා [2] නුරත්ත රංජිතෙ තිසු)	Blood; m f. n. red; one whose heart is bent on anything, anything dyed.
	924	
තනු ශබ්දය— (චර්ම. f ශරීර. f අල්පාර්ථ. තුනී. සිහින්. §)	(තචෙ කායෙ ච) **තනු** f [3] (අප් තීච්ඡෙ පො වි ර ලෙ කි සෙ)	The skin; the body; m. f. n. insignificant; thin; fine.
සිසිර නාමය— (සෘතුවිශෙෂ. හිම. සීතල: §)	(උතුභෙදෙ තු) **සිසිරො.** හිමෙ සො සීතලෙ තිසු)	Cold season; frost or snow; m. f. n. cold.
	925	
සක්ඛර ශබ්දය— f සැ... §)	**සක්ඛර** f (ගුළභෙදෙ ච කඨලෙ පි ච දිස්ස ති)	Sugar; a potsherd.

සඞ්ගහ නාමය— (අනුකම්පා. සංක්ෂෙප. ගැණීම. §)	(අනුග්ගහෙ තු සංඛෙපෙ ගහණෙ) සඞ්ගහො. (මතො)	Compassion ; abridgment, taking.
	926	
පටු ශබ්දය— (දක්ෂ : තීක්ෂණබුද්ධි : ව්‍යක්ත : රෝගමුක්ත යන්. §)	දක්ඛෙ ච තික්ඛිණෙ ව්‍යත්තෙ රොගමුත්තෙ) පටු : (තිසු)	Skilful, keen, learned, healthy.
රාජ ශබ්දය— (ක්ෂත්‍රිය ජාති. මනුෂ්‍ය ප්‍රධානයා. ස්වාමියා යන්. §)	රාජා. (තු ඛත්තියෙ වුත්තො නරානං පහුම්හි ච)	A man of the royal race, a chief among men, a lord.
	927	
ඛල ශබ්දය— (කමතය. කල්කය, අධම, §)	ඛලං, (ච ධඤ්ඤකරණෙ කක්කසෙ නීචෙ) ඛලො. (භවෙ)	A threshing floor, levigated powder, low or vile man.
සමුදය නාමය— (උත්පත්ති. රාශි. හෙතු. §)	(උප්පාදෙ) සමුදයො (සමූහෙ පච්චයෙ පි ච)	Birth, a flock or multitude, cause.
	928	
අස්සම නාමය— (බ්‍රහ්මචාරී. ගෘහස්ථාදීන්. තපස්වීන් ගේ වාසස්ථාන. §)	(බ්‍රහ්මචාරී ගහට්ඨාදෙ) අස්සමො. (වනපො එනෙ)	A religious order, of which there are four classes ; the residence of hermits.
කුරූර නාමය— (භයානක වස්තු. කඨින වස්තු. නිර්දය, ජනයන්. §)	භයංකරෙ ච කඨිනෙ) කුරූරො: (තිසු නිද්දයෙ)	Terrible ; harsh or rough ; cruel men.
	929	
කනිට්ඨ නාමය— (අතිඅල්ප. අතිතරුණයන් : §)	කනිට්ඨො : කනියො : (තීසු අතායුවෙ ¹ තිප්පකෙව පෑඨ)	Very small ; very young.
ලහු නාමය— (ශීඝ්‍රය, ඉෂ්ට: නිස්සාර වස්තු: සැහැල්ලු යන්: §)	සීඝෙ ච) ලහු, (තං ඉට්ඨෙ නිස්සාරෙ ² ගරුනො තිසු)	Swift, desired ; vain ; light.
	930	
අධර ශබ්දය— (යට: නීච: දන්තාවරණ. §)	අධරො : (තීස්වධො හෙට්ඨා පුමෙ දන්තච්ඡදෙ පෑඨ)	Low ; inferior, the lip.
සුස්සූසා නාමය— (අසනු කැමැත්ත f ඇත්තා සෙවනය f §)	සුස්සූසා f (සොතුමිච්ඡාය පාරිචරියාය ච)	Desire to hear ; service peformed by an attendant.
	931	
හත්ථ නාමය— (අත්. රියන. සමූහ. ඇත්හොඬ. නක්ෂත්‍රයෝගය. §)	හත්ථො. (පාණිම්හි රතනෙ ගණෙ සොණ්ඩාය හත්ථාරෙ)	A hand ; a cubit ; assembly ; elephant's trunk ; an asterism.
කූප නාමය— (වළ. ළිඳ. කූඹ. §)	(ආවාටෙ චෙව දපාතෙ ච) කූපො. (කුම්භෙ ච දිස්සති)	A pit ; a well ; mast of a ship.
	932	
පඨම. පමුඛ. නාම (ආද්‍යක්ෂ : ප්‍රධානයන් : §)	(ආදො පධානෙ) පඨමං : පමුඛං : (ච තිලිඞ්ගිකං)	First ; prior.

විතාන නාමය— (භූෂණවිශේෂ, විස්තාර :)	(වජ්ජභෙදෙ ච) **විතානං,** (තං විත්ථාරෙ තිලිඞ්ගිකං)	A species of musical instrument, n.; explanation, m. f. n.
	934	
සාර ශබ්දය— (ශක්ති. සපිරවගව උත්කෘෂ්ට : §)	**සාරො.** (බලෙ ථිරංසෙ ච උත්තමෙ සො තිලිඞ්ගිකො)	Strength; essential parts; eminent.
භාර ශබ්දය— (බඩභාර කරිභාර දිය. දෙදහස්ඵල.§)	**භාරො.** (තු ඛන්ධ භාරෙදු ද්වි සහස්ස ඵලෙ පි ච)	Weights supported by the body or waist; a weight of two thousand phalam.
	934-A	
ඛය නාමය— (ගෘහය. රෙගවිශෙෂයක්. විනාශ §)	(ඝරෙ රොග භෙදෙ ච) **ඛයො.** (අපචයම්හි ච)	Abode, a kind of disease, ruin.
වාළ නාමය— (චණ්ඩමෘග: සර්ප: කෲරයන් : §)	**වාළො.** (තු සාපදෙ සප්පෙ කුරූරෙ සො ති ලිඞ්ගිකො)	Wild beast, serpent rude persons.
	934-B	
සාලා නාමය— (සර්ජවෘක්ෂ. වෘක්ෂ. ශාලා f §)	**සාලො.** (සජ්ජද්දුමෙ රුක්ඛෙ) **සාලා** f (ගෙහෙ ච දිස්සති)	The tree *Shorea robusta;* a tree in general; hall.
සවන නාමය— (කණ, ගලාකිරීම. ඇසීම, §)	(සොතෙ තු) **සවනං,** (මුතනං යජනෙ සුත්‍ය මපි ච)	An ear; a sacrifice; a hearing.
	935	
පෙත. පරෙත. යන නාමවය— (මළවුන්: ප්‍රෙතයෝනියෙහි උපන් අය §)	(තීසු) **පෙතො : පරෙතො :** (ච මතෙ ච පෙත යො නි ජෙ)	Dead; the manes or spirit of a dead person.
පතීත නාමය— (ප්‍රසිද්ධ : සන්තුෂ්ට . දන්නා දෙය : §)	(ඛ්‍යාතෙ තු හට්ඨ විඤ්ඤාතෙ) **පතීතං :** (වාච්චලිඞ්ගිකං)	Famous, pleased, a thing well known.
	936	
ආසය නාමය— (අභිප්‍රාය. අවකාශ.§)	(අධිප්පායෙ ච ආධාරෙ) **ආසයො.** (කථිතො ථ ච	Intention, leisure.
පත්ත නාමය— (පියාපත්, පත්‍ර, භාජන. පැමිණෙනලද දෙය: §)	**පත්තං,** (පක්ඛ දලෙ) **පත්තො.** (*භාජනෙ සො ගතෙ තිසු)	A wing, a leaf, a bowl, attained.
	937	
සුකත නාමය— (කුසල්, මනාවකොටලද දෙය §)	(කුසලෙ) **සුකතං,** (සුට්ඨු- කතෙ ච) **සුකතො :** (තිසු)	Virtue or moral merit, m. f. n. well executed.
තපස්සී නාමය— (අනුකම්පා කටයුතු ... §)	**තපස්සී.** (ත්වනු කම්පා යා- රහෙ වුත්තො තපොධනෙ)	A man in distress deserving of compassion, an ascetic.

* "භොගභොති ඉදං භාජනෙති ඉච්චස්ස විසෙසණං භොගභෙ භාජනෙත් සුන සස්ස සන්තකෙ භාජනෙ ගතෝති" යනු ටීකායි.

	938	
සොණ්ඩ නාමය— (සුරාදියෙහි ලොල් අය: ඇත්හොඬ f §)	(තීසු සුරාදි ලොලස්මිං) **සොණ්ඩො** : (හත්ථි කරෙ විසු)	One addicted to or immoderately fond of liquor; trunk of an elephant.
රසන නාමය— (ආස්වාද, දිව, ශබ්ද, §)	(අස්සාදනෙ තු) **රසනං**, (ජිව්හාය ච ධනි මහි ච)	Tasting; the tongue; sound.
	939	
පණීත නාමය— (මධුරවස්තු: උත්තම: කරණලද්ද. §)	**පණීතො** : (තීසු මධුරෙ උත්තමෙ විහිතෙ පාපි)	Sweet; excellent; a thing performed.
වීථි ශබ්දය— (මාර්ග වීථි f පෙළ f §)	(අජ්ජෙ වීසිබාය ච පන්තියං) **වීථි** f (නාරියං)	A road, a street,
	940	
අඝ නාමය— (අපුණ්‍ය, ආකාශ, දුක්, විපත්ති, §)	(පාපස්මිං ගගනෙ දුක්ඛ ව්‍යසනෙ වා) [1] **අඝ**, (මුච්චනෙ)	Sin; the sky; pain; distress.
පටල ශබ්දය— (රැස. අක්ෂිරෝග. ඡදන. §)	(සමූහෙ) **පටලං**, (නෙත්තා- රොගෙ වුත්තං ඡදිම්හි ච)	A multitude; a film over the eye; a covering.
	941	
සන්ධි ශබ්දය— (ඝටන. ප්‍රතිසන්ධි f §)	**සන්ධි**. (සංඝටනෙ වුත්තො **සන්ධි** f (ජී පටිසන්ධියං)	Junction; regeneration, according to the opinions of the Buddhists.
සත්තම ශබ්දය— (සත්වෙනිවස්තු: උත්තමයා: අතිශයින් සාධුතු: §)	(සත්තානං පූරණෙ සෙට්ඨෙ තිසන්තො) **සත්තමො** : (තීසු)	Seventh; excellent; a very virtuous or well-disposed man.
	942	
ඔජ නාමය— (ශරීරයාපනය කරන්නාවූ රසෝජස් f දීප්ති. ශක්ති. §)	**ඔජ** f (තු යාපනාය ච) **ඔජෙ**. (දිත්ති බලෙසු ච)	Juice of the body; splendour; strength.
නිසාමන නාමය (දර්ශන, ශ්‍රවණ. §)	(අථො) **නිසාමනං**, (වුත්තං) (දස්සනෙ සවනෙ පි ච)	Seeing; hearing.
	943	
ගබ්භ නාමය— (මාතෘකුක්ෂියෙහි වසන සත්ව. කුසී. ගබඩා. §)	**ගබ්භො**. (කුච්ඡිට්ඨසත්තෙ) ච කුච්ඡි ම ච ර කෙ සු ච)	A fœtus in the womb; womb; an inner apartment.
අපදාන නාමය— (භෙද. පුරාවෘත්ත වෘත්. කර්ම. §)	(ඔබනෙ තු) [2] **අපදානං**, (ච ඉත්තවුත්තෙ ච කම්මනි)	Separation; fable; action.
	944	
තිලක නාමය— (තිලක. වෘක්ෂභෙද. තලකැලැල්. §)	(චිත්තකෙ රුක්ඛභෙදෙ ච) **තිලකො**. (තිලකාලකෙ)	Something applied on the forehead; a species of tree; mole on the body.

පටිපත්ති නාමය (ශීලාදියෙහි f සැණි f ප්‍රාප්ති f ප්‍රවෘත්ති f §)	(සීලාදෙ) **පටිපත්ති** f (පටිබොධෙ පත්ති පවත්තිසු)	An observance of the religious precepts; intellect; attainment; practice.
	945	
පාණ නාමය- (ජීවිත. ශක්ති. සත්ව. හෘදයගතවූ වාත.§)	(අසුම්හි ච බලෙ) **පාණො.** (සත්ත හදයගා නිලෙ)	Life; power; an animal; breath of life.
ඡන්ද නාමය— (සත්‍යකමව. රුචි. වේද. ඉච්ඡා. අනුෂ්ටුබ්හත් ආදී ඡන්දස්. §)	**ඡන්දො**, (වසෙ අධිප්පායෙ වෙදෙ [1] වජා [2] නුට්ඨුභාදිසු)	Subjection or possession, agreeableness, a Veda, desire, poetical metre.
	946	
ඔඝ නාමය— (කාමෞඝ භවෞඝ ආදිය. රැශි. වේග. ජලප්‍රවාහ. §)	(කාමොඝාදෙ සමූහස්මිං) **ඔඝො.** (වෙගෙ ජලස්ස ච)	The floods of sensual pleasure, &c.; multitude; velocity, a stream of water.
කපාල නාමය— (හිස්කබල්. කලකබල් ආදිය.§)	**කපාලං**, (සිරස ඨිම්හි ඝටාදි සකලෙ පි ච)	The skull; potsherd.
	947	
ජටා ශබ්දය— (නුණුගස් ආදීන්ගේ ශාඛාජාල f අවුල් හිසකේ f තෘෂ්ණා f§)	(වෙළුවාදි සාඛා ජාලස්මිං ලග්ගකෙසෙ) **ජටා** f [3] (ලොභෙ)	Tangled; the branches of a clump of bamboo trees; dishevelled hair; lust.
සරණ නාමය— (හිංසා. ගෘහ. රක්ෂාකරන්නහු. රක්ෂා. §)	**සරණං**, (තු වධෙ ගෙහෙ රක්ඛිතස්මි ච රක්ඛණෙ)	Killing, a house, a preserver, preservation.
	948	
කන්තා නාමය— (ප්‍රියාව f වල්ලභයා. මනොහරයා; §)	(පියං) **කන්තා** f (පියෙ) **කන්තො** (මනුඤ්ඤෙ සො ති ලිඞ්ගිකො)	A commendatory term descriptive of a woman; a commendatory term descriptive of a man; m. f. n. beautiful.
ජාල නාමය— (ජාලකවුළුව. රැශි. මත්ස්‍ය මෘගාදීන් බඳනා දැල්. §)	(ගවක්ඛ තු සමූහෙ ච) **ජාලං**, (මච්ඡාදි බන්ධනෙ)	A window, multitude, a net.
	949	
කිං ශබ්දය— (ප්‍රශ්න: ගර්හා. අනියම: §)	(පුච්ඡායං ගරහාය වා- [4] නියමෙ) **කිං** : (තිලිඞ්ගිකං)	What, *interrogative*; a particle indicating contempt, uncertainty, or doubt.
සද්ධා නාමය— (ශ්‍රද්ධා සහිතයා: පිතෘ පිඩ, ඇදහිල්ල f §)	(සසද්ධෙ තීසු නිවාපෙ*) **සද්ධං**: **සද්ධා** f (ච පච්චයෙ)	A devout man, a charitable gift, religious belief.

* "පෙතාදීනං කතකම්ම පුද්දෙ" යනු ටීකායි.

	950	
බීජ නාමය— (කාරණ, ඇට, නිමිති, §)	**බීජං**, (හෙතුම්හි අඞ්කුරස්මිං අඞ්ගජාතෙ ච දිස්සති)	A cause; seed; the virile member.
පුබ්බ නාමය— (පූයය. අභිමුඛ. ආදි. දිසාදිය: §)	**පුබ්බො.** (පූයෙ'ග්ගතෙ'කදෙසෙ දිසාදො තිලිඞ්ගිකො)	Pus, matter, presence, east, prior.
	951	
ඵල නාමය— (විපාකයන්, ශස්‍ය නාශ, ප්‍රයෝජන. ධාන්‍යාදිය. §)	(ඵලවිපාකෙ හෙතුකතෙ ලාභෙ ධඤ්ඤාදිකෙ) **ඵලං.**	Thought of rewards; result; fruits or corn.
ආගම ශබ්දය— (ආගමන. දීර්ඝ ධම්මාදීනිකාය. §)	(ආගමනෙ තු දීඝාදි නිකායස්මිං ච) **ආගමො.**	Coming; the dīgha and other nikayas; books containing the doctrines of Buddha.
	952	
සන්තාන ශබ්දය (දිව්‍ය වෘක්ෂ. ප්‍රබන්ධය. §)	**සන්තානො.** (දෙවරුක්ඛෙ ච වුත්තො සන්තතියම්පි පුමෙ)	A celestial tree, race.
අනුත්තර නාමය (උත්තරයට විරුද්ධ, ශ්‍රෙෂ්ඨ: §)	(උත්තර විපරීතෙ ච සෙට්ඨෙ චා) [1] **නුත්තරං** : (තිසු)	Unable to answer, excellent.
	953	
වික්කම නාමය— (බලසම්පත්. පදවික්ෂෙපණ. §)	(සත්ති සම්පත්තියං වුත්තො [illegible] ච) **වික්කමො.**	Power, walking.
ඡායා නාමය— (සෙවණ f පිළිබිඹු f කාන්ති f §)	**ඡායා** f (තු ආතපාභාවෙ පටිබිම්බෙ පභාය ච)	Shade; image; resplendence.
	954	
ඝම්ම. නිදාඝ. නාමවය— (ග්‍රීෂ්මකාල. උෂ්ණ ඝර්මජල. §)	(ගිම්හෙ) **ඝම්මො. නිදාඝො.** (ච උණ්හෙ සෙදජලෙ පුමෙ)	The hot season; heat; perspiration.
කප්පන නාමය— (කැපීම. විතර්ක. අශ්වාදීන් සැදීම. §)	**කප්පනං**, (කන්තනෙ වුත්තං විකප්පෙ සජ්ජනෙ පි ච)	Cutting; thought or reflection; caparisoning an elephant or a horse.
	955	
අඞ්ග ශබ්දය— (එනම් දේශ-අවයව, කාරණ, §)	**අඞ්ගා**-(දෙසෙ බහූ මහ) [2] **ඞ්ගං**, (තථා [3] වයවෙ හෙතුසු)	Name of a country; a member or limb; a cause.
චෙතිය නාමය— (දේවාලය. චෛත්‍ය. පූජ්‍යවෘක්ෂ, §)	(දෙවාලයෙ ච ථූපස්මිං) **චෙතියං**, (චෙතියද්දුමෙ)	A temple; monument; a sacred tree.
	956	
සජ්ජන නාමය— (සත්පුරුෂ: සැදීම, §)	**සජ්ජනො**: (සාධු පුරිසෙ) **සජ්ජනං.** (කප්පනෙ පි ච)	Virtuous man; ornamenting.
සුපින නාමය— (නින්ද, ස්වප්න, §)	**සුපිනං**, (සුපනෙ සුත්ත-විඤ්ඤාණෙ ච මතිප්පියං)	Sleep; a dream.

	957	
සන්නිධි ශබ්දය— (සමුඛ. ළඟ තිබී ම. §)	(පච්චක්ඛෙ සන්නිධානෙ ච) සන්නිධි. (පරිකිත්තිතො)	Presence, proximity.
භිය්‍ය නාමය— (අතිබහුලාසි. පුන රසි—§)	භිය්‍යො. (බහුතරෙ භුසො) (පුනප්පුනෙ¹ ව්‍යයං ගමෙච)	Abundance, again.
	958	
දිද්ධ නාමය— (විසපෙවූ හී. පරිභා විතායි : §)	(විස ලිත්ත සරෙ) දිද්ධො. දිද්ධො : (ලිත්තෙ ච ලිම්පිතො)	A poisoned arrow, smeared or anointed.
අධිවාස නාමය— (නිවාස. සුවඳ දුම් කැවීම් ආදි සංස්කා ර. ඉවසීම්. §)	(වාසෙ ධූපාදි සංඛාරෙ) ² අධිවාසො. (සම්පටිච්ඡනෙ)	An abode, adjusting with perfumes, acquiescence.
	959	
විසාරද නාමය— (අභයෂීන් ප්‍රගල්භ තා: ප්‍රාඥ: §)	(මුත්තො) විසාරදො : (ධීරු) (සුප්පගබ්භො ච පණ්ඩිතො)	Very bold or confident, wise.
සිත්ථ නාමය— (ඉටි, බත්සුල, §)	(අථ) සිත්ථං, (මධුච්ඡිට්ඨෙ පුලාකො'දන සම්භවෙ)	Beeswax ; a grain of boiled rice
	960	
කසාය නාමය— (දුම. වණ. කසාය රස. සුගන්ධ. §)	(දුමෙච වණ්ණෙ'ස රසෙද) කසායො. (සුරභිම්හි ච)	Exudation of a tree, colour, astringent taste, perfume.
උග්ගමන නාමය (උත්පත්ති. උගීය ගත. §)	(අථො) උග්ගමනං, (උත්ථා- නුප්පත්තු ඛ ය ති යු ච)	Birth, rising up.
	961	
ඵරුස නාමය— (රූක්ෂවූ වචන: කට ළ වචන: §)	(ලුඛෙ නිට්ඨුරෙ වාචායං) ඵරුසං : (වාච ලිඞ්ගිනං)	Harsh, rude.
පවාහ නාමය— (ජලවේග. ප්‍රවෘත් ත. §)	පවාහො. (තිසු වෙගෙහ ච සණ්ඨිතසත ප ච යා යං)	Stream of water, tidings.
	962	
පරායණ ශබ්දය— (ආශ්‍රය තත්පරයා: පුග වන්ඳු: නිවන §)	(නිසෙවෙ තාපසෙ රෙ) පරායණ : (ප දං ති සු)	Attending upon, addicted to, agreeable.
කඤ්චුක නාමය— (සන්නාහ. අඞ්. සර් පයන්ගේ සැව. §)	(කවචෙච වාරවාණෙච නිම්මොකෙ ච ච) කඤ්චුකො.	Armour, cuirass, the slough of snakes.
	963	
තම්බ නාමය— (ලෝහ විශේෂ, ර ක්ත වන්තු: §)	(ලොහ භෙදෙ මතං) තම්බං, තම්බො : (රත්තෙ තලිඞ්ගිකො)	Copper, n. ; red-coloured, m. f. n.

අවසිත නාමය— (නිශ්චිත: නිෂ්ඨාප්‍රාප්ත: §)	(නිශ්චිත)[1] **වසිතං** : (ඤාතෙ අවසාන ග තෙ ම තං)	Understood, concluded.
	964	
පටිපාදන නාමය (හැඟවීම, දීම, §)	(බොධනෙ ච පදානෙ ච වියොජනෙ) **පටිපාදනං**,	Instruction, imparting.
මරූ ශබ්දය— (ගල්, නිර්ජලප්‍රදේශ. දෙවියන්. §)	(සෙලෙ නිජ්ජලදෙසෙ ච දෙවතාසු) **මරූ**. [2] (ද්විතො)	A rock, a region void of water, a deity.
	965	
සත්ථ නාමය— (ආයුධ. ශාස්ත්‍ර, ලෝහ. සමූහ. §)	**සත්ථ**, [3] (ආයුධ ගන්ථෙසු ලොහෙ) **සත්ථො**. (ච සමූහෙ)	A weapon, a science, metal, multitude.
වුත්ති නාමය— (ජීවිකා්, විස්තර පුවත්ති f §)	(ජීවිකායං ච වර ණෙ වත්තානෙ) **වුත්ති** f (නාරියං)	Livelihood, exposition, tidings.
	966	
පරක්කම නාමය (වීර්‍ය. ශූරතා. §)	(විරියෙ සූර භාවෙ ච කමියනි) **පරක්කමො**.	Strength, valour.
කම්බු නාමය— (සක්. රත්‍රන්. වල ලු. §)	(අථ) **කම්බු**. (මතො සංඛෙ සුවණ්ණෙ වලයෙ පි ච)	A conch-shell, gold, a ring worn on the wrist or ancle.
	967	
සර නාමය— (ශර. අකාරාදි ස්වර. ශබ්ද. තටාක., §)	**සරෝ**, (කණ්ඩෙ අකාරාදෙ සද්දෙ වාපිම්හි තීරිතං)	An arrow, a vowel, a sound, a lake or pond.
ඛර නාමය — (දැඩි ප්‍රසිද්ධ ඇති මුවහත් තියුණු: බූරුවන්. කියත. §)	(දුඵ්සස හී ඛණෙ තීක්ඛ) (ගද්‍රභෙ කකචෙ) **ඛරො**.	Rough, sharp-pointed or edged, an ass, a saw.
	968	
ආසව නාමය— (සුරා. උපද්‍රව. කාම. ආදී ආශ්‍රව. §)	(සුරායො [4] පදූෂෙව කාමා- [5] සවාදිම්හි ච) **ආසවො**.	Toddy or intoxicating beverage, danger, sensual desires, or the desire of renewed existence after death.
උපධි නාමය— (ශරීර. රථාවයව. සතර උපධීන්. §)	(දෙහෙ බන්ධනා රථංගෙ ච චතු ගන්ථෙසු)[6] **උපධි**.	The body, a part of a carriage; any of the four kinds of bondage.
	969	
වත්ථු නාමය— (කාරණ, ද්‍රව්‍ය, ගෘහ ස්ථාන, රත්නත්‍රය. §)	**වත්ථු**, (ඨානං කාරණෙ දබ්බ ඝරෙ හදෙ රතනත්තයෙ)	Cause, substance, the site of a habitation, the three precious things, viz., Buddha, his doctrines, and his priests.
යක්ඛ නාමය— (දෙවතාවින් වරන් රජුන්. වෛශ්‍රවණ නාගේ පිරිවරන්. §)	**යක්ඛො**. (දෙවෙ මහාරාජෙ කුවෙරෙ [7] කුවෙර නරෙ)	A demi-god, any one of the four guardian deities of the four quarters of the world, any one of the attendants of Kuvera.

970

පීඨ නාමය— (කොටලාමු. පුටු. සල්පිල්. ආසන. §)

(දුරුබබෙ පීඨිකායං ආපණෙ) **පීඨ,** [1] (මාසනෙ)

A small wooden bench or stool, platform on which articles are exposed for sale, a shop, a seat.

පරික්ඛාර නාමය (පිරිවර. උපකරණ, අලංකාර. §)

(පරිවාරෙ) **පරික්ඛාරො.** (සම්භාරෙ ච විභූසනෙ)

Provisions, ornaments or jewels.

971

පඤ්ඤත්ති නාමය (ව්‍යවහාර f පනවා තැබීම f ප්‍රකාශකිරීම f §)

(වොහාරෙස්ව චපනෙ) **පඤ්ඤත්ති** f (පකාසනෙ)

Usage, enactment, publishing.

පටිභාන නාමය— (නුවණ, පවානෙනාවිතව වැටහුනු වචන. §)

පටිභානං, (ත්‍රු පඤ්ඤාය [2] මු ප ස් ත ගි ර ය ච)

Wisdom, a thing comprehended by presence of mind.

972

හෙතු නාමය— (ව්‍යාකරණවයව. ලොභාදී මූල. ප්‍රත්‍යය. §)

(වචනාවයවෙ මූලෙ කාරණෙ) **හෙතු.** (කාරණෙ)

A part of speech, roots of evil, such as avarice, &c: cause

ගහණී නාමය— (කුසගිනි f පාකාග්නි f §)

(උදරෙ ච තෙජො පාචනාලයං) **ගහණී** f (ත්‍රියං)

The belly, the internal fire which promotes digestion.

973

පිය නාමය— (වල්ලභ. භාර්‍යා f)

පියො. (භත්තරි ජායා යං) **පියා** f (ඉෂ්ට පියො තීසු)

A husband, a wife; m. f. n. desired.

යම ශබ්දය— (යමරජ. යුග්ම. ව්‍රත. §)

(යමරාජෙ ච යුගලෙ සංයමෙ ච) **යමො.** (භෙවි)

Yama, the sovereign of the infernal regions or the judge of departed souls; a pair or couple; abstaining from indulgence of sensual gratification.

974

මධු නාමය— (මුද්දිකාවලරස, කුසුම රස, මී. §)

(මුද්දිකාසෙ ච පුප්ඵසසරසෙ ඛුද්දෙ) **මධු,** [3] (දීතං)

Wine obtained from grapes, nectar of flowers, honey

විතාන නාමය— (වියන්; විස්තීර්ණය; §)

(උල්ලොචෙ තුච විත්ථාරෙ) **විතානං.,** (පුනනා පුංසකෙ)

A canopy, expansion.

975

අමත නාමය— (නිර්වාණ, ජල, දිව්‍ය භෝජන, §)

(අපවග්ගෙ ච සලිලෙ සුධායම) [4] **මතං,** (මතං)

Niwana, water Ambrosia.

තම නාමය— (අඳුර; අන්ධකාර; සාමවූගුණ; §)

(මොහෙ ත තිමිරෙ සාමගුණෙ) **තමො,** [5] (මනීත්‍රියං)

Ignorance, darkness, or blackness.

976

කටු ශබ්දය— (යක්තිසවසතු: අනාතිව්‍ය: කටුකරස: §)

(බරෙ ච [6] කාරිතෙ තීසු) රසබ්හි පුරිසෙ) **කටු:**

Austere, improper act, pungency.

පුඤ්ඤ නාමය— (කුසල්, සුන්දර: පවිත්‍ර: §)	(පඩෙක සුකතෙ පුඤ්ඤං, (මනුඤ්ඤෙ පාවනෙ තිසු)	Virtue or merit, pleasing, pure.
	977	
රුක්ඛ නාමය— (වෘක්ෂ. පරුෂ: සිනි දුනොවන වස්ත, §)	**රුක්ඛො.** (දුමම්හි ඵරුසො [1] සගෙළිසු ච සො තිසු)	A tree, fierce, rough, coarse.
සම්භව ශබ්දය— (උත්පත්ති. හේතු. ඇලීම. සුක්ල. §)	(උප්පත්ති යං හෙතුම්හි සංගෙ සුක්කෙ ච) **සම්භවො.**	Birth, cause, attachment, semen.
	978	
නිමිත්ත ශබ්දය— (හේතු. ප්‍රජනනෙන්ද්‍රිය. ලකුණ. §)	**නිමිත්තං,** (කාරණෙ වුත්තං අඞ්ගජාතෙ ච ලක්ඛණෙ)	Cause, membrum virile, a mark.
ආදි ශබ්දය— (මර්යාදා. ප්‍රකාර. සමීප. අවයව. §)	**ආදි.** (සීමා පකාරෙ ස මීපෙ [2] අවයවෙ මතො)	A limit or boundary, manner, vicinity, a limb or member or component part.
	979	
මන්ත නාමය— (වේද. මන්ත්‍රණ. ප්‍රඥා f §)	(වෙදෙදෙව මන්තනෙපි) **මන්තො.** **මන්තා** f (පඤ්ඤාය පුම්වනො)	The Vedas, secret counsel, wisdom.
අනය නාමය— (උපද්‍රව. අනර්ථ. §)	**අනයො.** (ව්‍යසනෙ චෙව සඤ්ඤසයෙ විපත්තියං)	Calamity, loss of substance.
	980	
අරුණ නාමය— (සූර්‍යසාරථි. අව්‍යක්ත රක්ත. රත. §)	**අරුණො.** ([illegible] ච අබ්‍යත්ත රාගෙ ච ලොහිතෙ)	The dawn, dark, red, redness.
අනුබන්ධ නාමය— (ප්‍රකෘතියාගේ අනුවෘත්ති. නශන සුළු අක්ෂර. §)	**අනුබන්ධො.** (ආ පකති) නිච්ච [illegible]	Constant pursuit of some laudable object; in grammar, an indicatory or servile letter.
	981	
අවතාර ශබ්දය— (බැසීම. තොටු. රන්ධ. §)	**අවතාරො.** [3] (ඔතරණෙ තිත්ථෙ විවරෙ)	Descent (from above), a ferry or landing place, a fissure.
ආකාර ශබ්දය— (හේතු. සංස්ථාන. ඉඞ්ගිත. §)	**ආකාරො.** (කාරණෙ වුත්තො සණ්ඨානෙ ඉඞ්ගිතෙ පි ච)	Cause, a sign, indication of sentiment by gesture, &c.
	982	
උග්ග නාමය— (ක්ෂත්‍රියයාට ශූද්‍ර ස්ත්‍රියගේ පුත්‍රා. තීව්‍ර. §)	(සුද්දිඛත්තජෙ මතො) **උග්ගො.** (තිඛිණෙසු සො තිසු)	The son of a man of a Sudra woman by a Khastriya man; severe or fierce.
පධාන නාමය— (මහාමාත්‍ය, ප්‍රකෘති, නායකවස්තු, වීර්‍ය, §)	**පධානං,** (තු මහාමත්තෙ පකති යං ධිතිම්හි ච)	The king's prime minister, nature, supreme, steadiness.

	983	
කල්ල නාමය— (ප්‍රත්‍යූෂ. නීරෝගීන් : සදකල්ලද්ද : දක්ෂ : §)	**කල්ලං**, (පභාතෙ නිරොගෙ සජ්ජ දක්ඛෙසු තීසු තං)	Morning or early dawn before sun-rise, healthy, performed, clever.
කුහන නාමය— (වංචාක්‍රියා f කුහකයා : §)	**කුහනා** f (කුට චරියායං) **කුහනො** : (කුහකෙ තිසු)	Deceit, hypocritical.
	984	
කපොත නාමය (පක්ෂිවිශේෂ. පරෙවි. §)	**කපොතො**. (පක්ඛි භෙදෙ ච දිස්සො පාරාපතෙ ථි ච)	A species of bird, a pigeon.
සාරද නාමය— (සරත් කාලෝත්පන්න: නුබුහුටන් : §)	**සාරදො** : (සරදුබ්භූතෙ අප්පගබ්භෙ තිසු)	Produced at the autumnal season, unskilful.
	985	
කක්කස නාමය— (රූක්ෂ : දුෂ්ටදශ : දරුණු ක්‍රියා කරණු කැමැත්තහු : §)	(තීසු බ්‍යරෙ ච සහිතෙ **කක්කසො** : (සාහසපජිතෙ)	Rough, hard, addicted to unmerciful acts.
කොපීන නාමය (අයුතීමන, ගුහ්‍යාංශය, වැහැටි. §)	(අකාරියෙ ච ගුය්හංගෙ චීරෙ) **කොපීනං**. [1] (පුල්ලිඞ්ගෙ)	Improper act, private part, a bark.
	986	
කදලි නාමය— (මෘග විශේෂයක් f ධ්වජ f කෙසෙල් §)	(මිගභෙදෙ පතාකායං මොචෙ ච) **කදලි** f (ද්වයං)	Sort of deer, a flag or banner, the plantain.
දක්ඛිණා නාමය (දන ඒශෂයක් f වාම්භාගයෙන්අනිත් භාගය. §)	**දක්ඛිණා** f (දානභෙදෙ ච වාමෙතරෙ [2] තසු තිසු) **දක්ඛිණො**.	A gift or charitable donation, right, not left.
	987	
දුතියා නාමය— (භාර්‍යාව f දෙවෙනි හැකිනුයේ පිරීම f §)	**දුතියා** f (භරියාය ච ථිතන පූරණියං මතා)	A wife, second.
ධූමකෙතු නාමය (වක්‍ර ග්‍රහාදිය. වනි. §)	(අප්පාතෙ සිඛා) **ධූමකෙතු**. (වෙස්සානරෙ පි ච)	A comet, a falling star, fire.
	988	
නිස්සරණ නාමය (සංසාරයෙන් නික්මුණ, ගමන්, ඊවර, §)	(භවනිග්ගමනෙ යානෙ ද්වාරෙ) **නිස්සරණං**. (සියා)	Nirvana or exemption from further transmigration; journey, the entrance, the passage in or out of a house, the entrance through the house door.
නියාමක නාමය (මරුපදනනු: රථපදනනු: §)	**නියාමකො** : (පොතවාහෙ තිලිඞ්ගො සො නියන්තරි)	The steersman or rower of a vessel, a charioteer.

	989	
නිරොධ නාමය- (නිර්වාණ. විනාශ. ආවරණ. §)	(අපවග්ගෙ විනාසෙ ච) **නිරොධො.** (රොධනෙ පුමෙ)	Nirvana, exemption from further transmigration ; annihilation, destruction, shelter or protection.
පටිභය නාමය— (භය, භයානක වස්තු: §)	(භයෙ) **පටිභයං,** (වුත්තං තිලිඞ්ගං තං භයංකරෙ)	Horror, n. ; terrific or terrible.
	990	
පිටක නාමය- (භාජන, පර්යාප්ති, §)	**පිටකං,** (භාජනෙ වුත්තං තථෙව පරියත්තියං)	A vessel ; the body of the doctrines.
වලි ශබ්දය— (ජරාවෙන් සිහිලවූ වම f බඩරැලි f §)	(ජරාසිථිල ච මංසම්හි උදරෙහෙ මතා) **වලි** f	Skin softened by old age, wrinklets appearing about the middle part of the body.
	991	
භින්න ශබ්දය— (පලුනලද්ද: අන්‍යාර්ථ: නිශ්චිතාර්ථ: §)	**භින්නං** : (විදාරිතෙ සඤ්ඤයං නියමෙ තෙ වාච්ච ලිඞ්ගිකං)	Split, other or different, connected.
භෙද ශබ්දය— (කෙලාම් කියා භිඳීම. විශේෂ. පැලීම. §)	(උපජාපෙ මතො) **භෙදො.** (විසෙසෙ ච විදාරණෙ)	Putting friends at variance by slander ; tearing, breaking.
	992	
මණ්ඩල ශබ්දය— (ගාම්සමූහ, චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍යයන්ගේ බිම්බ, පරිවෙශ, සමූහ. §)	**මණ්ඩලං,** (ගාමසමූහෙ බිම්බෙ පරිධි රා ඕසු)	A multitude or cluster of villages, the disk of the sun or moon, circumference, a multitude.
සාසන නාමය— (අණ, ආගම, හසුන්පත්, අනුශාසනා. §)	(ආණාය මාතුගාමෙ ලෙඛෙ) **සාසනං,** (අනුසාසනෙ)	An order, religion, epistles, admonition
	993	
සිඛර නාමය— (මුදුන, සොළින්නල විදනා කටුව. §)	(අග්ගෙ යා තු) **සිඛරං,** (වායොමයවිජ්ඣන කණ්ටකෙ)	The summit, iron instruments made for perforating.
සම්පත්ති සම්පදා නාමවය— (ගුණෝත්කර්ෂ f සම්පත්ති f §)	(ගුණුක්කංසෙ ච විභවෙ) **සම්පත්ති** f (වෙච) **සම්පදා** f	Excellence, good qualities, abundance.
	994	
ඛමා නාමය— (භූමි f ක්ෂමා f යොග්‍යවූ: ඥාතවූ: යුක්තවූ: §)	(භූමියං තු) **ඛමා** f (යොග්ගෙ ඤාතෙ යුත්තෙ) **ඛමො** : (තිසු)	The earth, patience, m.f.n. a fit person ; benevolent, propriety.
	995	
අද්ධ නාමය— (කොටස්. මාර්ග. කාල. එකාන්තයයි. §)	**අද්ධො.** (භාගෙ පථෙ කාලෙ එකංසෙ ස ඩා විඝට මහෙව)	A half, road, time, certainty.
කරීස නාමය— (මළද, ගොරුම්බුණ, §)	(අඨෙ) **කරීසං,** වුච්චතෙ චතුරම්මණෙ)	Excrement, measure of ammanams.

996

උසභ නාමය— (ඖෂධ විශේෂයෙක්. ගොපදුසිං. ශ්‍රෙෂ්ඨ. යෂ්ටි විස්සක්. §)	**උසභො.** [1] (ඖසධෙ සෙට්ඨෙ-සු[2] සභං, වී ස ය ට්ඨි යං)	Usabha, a medicinal drug, a bull or an ox, eminent, a measure of length, an isba equal to 20 yatties, one yatti equal to seven cubits.
පාළි ශබ්දය— (සේතුව f පාඨි f පන්ති f §)	(සෙතුම්හි තන්ති පන්තීසු නාරියං) **පාළි** f (කථ්‍යතෙ)	A ridge or bank generally, in a paddy field; quotation or extracts, a line, the Pali language, so called from the regularity of its structure.

997

කට ශබ්දය— (ජය. ස්ත්‍රීනිමිත්ත. කලාල. කරණලද්ද: §)	**කටො.** (ජයෙ ඡජ්ජනිම්භෙතො කිලඤ්ජෙ සො කතෙ තිසු)	Conquest, pudendum muliebre; a sort of mat not woven but having the rushes sewn together; m.f.n. performed.
ජගති නාමය— (භූමි. ගෘහාලින්දය ගේ අධිෂ්ඨාන. §)	(මහියං) **ජගතී** f (වුත්තා මන්දිර ලින්ද වත්ථුනි)	The earth, the floor of a terrace near a house.

998

තක්ක නාමය— (විතර්ක. මෝරු. හිඳිවල. §)	(විතක්කෙ මජ්ජිතෙ) **තක්කො.** තථා සුචි එලෙ * මතො)	Reasoning in one's own mind, butter-milk mixed with water, date fruit.
සුදස්සන නාමය (ශක්‍රපුර. දැකීමට යෝග්‍ය: §)	**සුදස්සනං,** (සක්කපුරෙ තිසු තං සුදසෙ තතෙ)	The city of Sakra; m. f. n. beautiful or pleasing to the sight.

999

දීප ශබ්දය— (ද්වීපය. ප්‍රදීප. පිහිට. නිර්වාණ. §)	**දීපො.** [3] (තාණීප පතිට්ඨා පජ්ජොත බන්ධු ගී සු ච)	An island, a lamp, support, Nirvana.
සිත ශබ්දය— (බැඳනාලද්ද: ආශ්‍රිත: ධවල: මදසිනා, §)	(බද්ධස්සිත සෙතෙසු තීසු තං මිහිතෙ) **සිතං,**	Bound, frequented for support, white, a smile.

1,000

පජාපති නාමය— (ජායාව f බ්‍රහ්ම. මාරදේවතා. §)	(පියං) **පජාපති** f (දුරෙ බ්‍රහ්මෙ මාරෙ සුරෙ පුමෙ)	A wife; Brahma, the deity so called; Mara.
කණ්හ නාමය— (විෂ්ණු. මාර. පාප: කාළවර්ණ: §)	(වාසුදෙවෙ නාමකෙ) **කණ්හො.** (සො පාපෙ අ සි තෙ තී සු)	Vishnu, the deity so called; Mara; m.f.n. sin; black or dark, blue.

1,001

උපචාර නාමය— (උපස්ථාන. සමීප. අන්‍ය ධර්මයක්හුගේ ආරෝපනය. §)	**උපචාරො.** (උ ප ඨා නෙ ආසන්නෙ [4] ඤාන්‍යතාරොපනෙ)	Serving or waiting upon, vicinity, implication.

සක්ක නාමය— (ශක්‍රයා. ශාක්‍යජනපද. ශාක්‍යවංශයෙන් පන්නා. සමර්ථයා : §) | **සක්කො**. (ඉන්දෙ ජනපදෙ සාක්‍යෙ සො ඛමෙ තිසු) | Sakra, province inhabited by the descendants of the Sakya race, a man of the Sakya race, a fit person.

1,002

පරිහාර නාමය— (හැරීම. උපස්ථාන. රක්ෂා. §) | (වජ්ජනෙ) **පරිහාරො**. (ච සක්කාරෙ චෙව රක්ඛනෙ) | Leaving, service, protection.

අරිය නාමය— (සෝතාපත්තාදීන්: උතුම්වූ: [illegible] §) | (සොතාපත්තාදිකෙ අරෙයො) **අරියො** : (තිසු ඊපෙ පුමෙ) | Those who have attained any one of the certain roads to Nirvana, of which there are four, viz., sotaputti, sakadagami, anagami, and arahanta : eminent . a Brahman.

1,003

සුසුක නාමය— ([illegible] §) | **සුසුකො**. (සුංසුමාරෙ ච වාලුකෙ [illegible])* | An alligator, an infant, a porpoise, but according to some another fish shaped like a porpoise.

ඉන්දීවර නාමය— (නිලුපුල්, ඇහැළ ගස, §) | **ඉන්දීවරං**, (මතං නීලු-ප්පලෙ ආරග්වධෙ) | A blue water lily, *Cassia fistula*.

1,004

අසන නාමය— ([illegible] §) | **අසනො**. (පියකෙ නාමෙ [illegible]) [1] සනං, | The tree called in Sinhalese *piya gaha*, *Terminalia alata* : the shaft of an arrow, food, throwing aside.

ධුර ශබ්දය— ([illegible] §) | ([illegible] [2] [illegible]) **ධුරො**. | A yoke, an office or employment, perseverance, principal, nearness or proximity.

1,005

අසිත නාමය— ([illegible] §) | (කාලෙ ච භක්ඛිතෙ තිසු ලවිත්තෙ) **අසිතො**. (පුමෙ) | Black or dark blue, eaten, a sickle.

පවාරණා නාමය ([illegible] §) | **පවාරණා** ([illegible]) | Discontinuance, invitation.

1,006

ඉන්දඛීල නාමය ([illegible] §) | (උම්මාරෙ එසිකා ථම්හෙ) **ඉන්දඛීලො**. ([illegible]) | A threshold, a post in the front of a city gate.

පොත්ථක නාමය ([illegible] §) | **පොත්ථකං**. ([illegible]) | A cloth made of a kind of fibre called *siyada* ; a book, working in clay.

1,007

ධඤ්ඤ නාමය— ([illegible] §) | **ධඤ්ඤං**. (සාලිආදිකෙ ධනෙ) **ධඤ්ඤො** : (පුඤ්ඤවති තිසු) | Corn, m. f. n. blessed or happy.

* "ලෙණ්ඩි" [illegible] "[illegible]" [illegible]

පාණි ශබ්දය— (හස්ත. සත්ව. බිම් ස්මුදුකරණ දුරුම් ස හස්ත. §)	**පාණි**. (හත්ථෙ ච සත්තෙ භූ සණ්හ කරණියං මතො)	The hand, an animal or sentient being; wooden instrument for smoothing the ground, or a sort of trowel.
	1,008	
පීත ශබ්දය— (රත්වන් : සත්තුෂ්ට යා: බොනලද්ද:§)	(තීසු) **පීතං** : (හලිද්දාභෙ හට්ඨෙ ච පායිතෙ සියා)	Yellow, pleased, drunk.
ව්‍යූහ නාමය— (ප්‍රපෙද නොගැස් හැකි වීථි. සෙනාව්‍යුහය. සමූහ. §)	**ව්‍යූහො**. [1] (නිබ්බිද්ධරච්ඡායං බලනානෙස ගණෙ මතො)	A road or street through which there is no thoroughfare; array of troops; a multitude.
	1,009	
රාග ශබ්දය— (රක්තාදිවූ වර්ණ. තෘෂ්ණා. රැදීම. §)	(ලොහිතාදිම්හි ලොභෙ ච) **රාගො**. (ච රඤ්ජනෙ මතො)	Colour, desire, dyeing with some colour.
පදර නාමය— (පොරුව. බිඳීම. මහත්වූ ගුහ විවර. §)	**පදරො**. (ඵලකෙ භඞ්ගෙ ප වු බ ද රි ග ම්හි ච)	A plank, breaking or separation, a large chasm in the earth.
	1,010	
සිංඝාටක නාමය (කොකටිඵල. මං හී සන්ධි. §)	**සිංඝාටකං**, (කසෙරුකඵලෙ මග්ගසමාගමෙ)	The fruit of a certain water flower called in Sinhalese *kokatia*; the meeting of two or more roads.
එලා නාමය— (එන්සාල් f කෙළ f දොෂ, §)	(බහුලායං ච බෙලම්හි) **එලා** f (දොසෙ) [2] ල, (මීරිතං)	Cardamom; saliva; fault.
	1,011	
ආධාර ශබ්ද— (අධිකරණ කාරක. පාත්‍රාධාර. තෙතබිම්. §)	**ආධාරො**. (වාසි කරණෙ පත්තාධාරෙ ලවාලකෙ)	Locative case; the stand or support of a cup or other vessel; a moist and fertile plot of ground.
කාර ශබ්දය— (කරගත්. සත්කාර. බන්ධනාගාර. §)	**කාරො**. [3] (ගෙහභෙදෙ සක්කාරෙ සො පුමෙ බන්ධනාලයෙ	A sort of tree, a benefit conferred, a prison.
	1,012	
කරකා ශබ්දය— (පාෂාණවැසි f කුණ්ඩිකා. §)	**කරකා** f (මෙඝපාසාණෙ) **කරකො**. (කුණ්ඩිකාය ච)	Hail; a vessel for holding water, a water pot.
පත්ති නාමය— (ප්‍රාප්ත f පාබලසෙනාව f ගමන් f.§)	(පාපනෙ ච පදගතිස්ං) (ගමනෙ) **පත්ති** f (නාරියං)	Attainment; infantry or foot soldier; marching.
	1,013	
ඡිද්ද, රන්ධ, විවර, යන නාමත්‍රය— (සිදුරු, දොෂ, §)	**ඡිද්දං**, **රන්ධං**, (ච) **විවරං**, (පුස්සෙරෙ දූ ස න ම්හි ච)	A hole or vacuity fault or defect.

මුත්තා නාමය— (මුතු f මුත්‍රජල, බ — මුක්ත වස්තු: §)	**මුත්තා** f (තු මුත්තිකො) **මුත්තං**, (පස්සාවෙ මුච්චිතෙ තීසු)	A pearl; urine. m. f. n. released.
	1,014	
වාරණ ශබ්දය— (වැලක්ම, ඇත්ගිජු ලිහිණි. ඇතුන්. §)	(නිසෙධෙ) **වාරණං**, (හත්ථිලිඞ්ග හත්ථිසු) **වාරණො**.	Prohibition. a bird of prey rather resembling an elephant, elephant.
දාන ශබ්දය— (පරිත්‍යාග, මද, පු ධ, කැඩුද, ඡෙදන. §)	**දානං**, (චාගෙ මදෙ සුද්ධෙ ඛණ්ඩනෙ ලවනෙ ඛයෙ)	Gift or donation. the temporal juice of an elephant which exudes when the elephant is in rut; puriti; division; cutting.
	1,015	
නිබ්බුති නාමය— (සන්තුෂ්ට f නිර්වාණ f විනාශ f §)	(සන්තොසෙ ච නිබ්බාණෙ 'ත්ථගමෙ) **නිබ්බුති** f (ත්වයං)	Mental gratification: exemption from transmigration; destruction.
නෙගම නාමය— (නිගමෝත් පන්න වස්තු. ව්‍යවහාරයෙන් ජීවත්වන්නා. §)	**නෙගමො**. (නිගමුබ්භූතෙ වාණිජෙ පකිත්තිතො)	Produce of a large village: a trader.
	1,016	
පලාස නාමය— (නිල. පත්‍ර. කැල ගස්. §)	(හරිතස්මිං ච පණ්ණෙ ච) **පලාසො**. (කිංසුකද්දුමෙ)	Green; leaf; a tree called *kæla gaha* in Siṇhalese.
පකාස නාමය— (ප්‍රකට වස්තු: ආලෝක. §)	**පකාසො**: (පාකටෙ තීසු ආලොකස්මිං පුමෙ මතො)	Public or known. lustre or light.
	1,017	
පක්ක නාමය— (ඵල, විනාශයට ළං ව වස්තු: මුහුකුළ ඵලය: §)	**පක්කං**, (ඵලම්හි නං නාසුම්මුඛෙ පරිණතෙ තීසු)	Fruit; m. f. n. destructible or perishable, mature or ripe.
පිණ්ඩ නාමය— (ජීවත්වීම. ශරීර. පිඬුකිරීම. පිණ්ඩ. §)	**පිණ්ඩො**. (ආජීවෙ දෙහෙ පිණ්ඩනෙ ගොලකෙ මතො)	Livelihood; body; forming into a lump: a lump.
	1,018	
වට්ට නාමය— (වැඩුම්. කර්මපාක මුක්තාදිය. වටවූද §)	**වට්ටො**. (පරිබ්බයෙ කම්මාදිකෙ සො වට්ටුලෙ තීසු)	Expenditure: fate or the supposed consequence of acts committed in a former state of existence; m. f. n. circular or globular.
පතිහාර නාමය— (නැවත ගෙණයාම. ද්වාර. ද්වාරපාල. §)	(පච්චාහාරෙ) **පතිහාරො**. (ද්වාරෙ ච ද්වාරපාලකෙ)	Carrying back; a door; a porter.

1,019

භීරු නාමය— (ස්ත්‍රී f භීරුකයා:§) | (නාරියං) භීරු f (කාමිතා භීරුකෙ සා තිලිඞ්ගිකා) | A woman: m. f. n. timid.

විකට නාමය— (අලමුත්‍රාදිය, විකාර ප්‍රාප්ත: §) | විකටං, (ගූථ මුත්තාදො) විකටො : (එකතො තිසු) | Excrement; m. f. n. changed in form.

1,020

වාම නාමය— (වම්හාත: සුන්දර ය: විරුද්ධාදී: §) | වාමං: (සව්‍යම්හි තං චාරු ච ප ටි තෙ සු තීසු ච) | The left hand side; m. f. n. pleasing: contrary.

ලක්ඛ නාමය— (සංඛ්‍යාවිශේෂ, ල ක්‍ෂ, චිහ්න, §) | (සංඛ්‍යා භෙදෙ සරවෙජ්ඣ ච චිහනෙ) ලක්ඛ. [1] (මුප්පලෙ ත) | A hundred thousand; a mark of shooting; mark.

1,021

සෙනි නාමය— (සමානශිල්පීන්ගේ සමූහ f පංක්ති f §) | සෙනි f (සජී සමජ්පපීනං ගණෙ පාවලිය මජ ච) | A company of fellow-artists; row or range.

චුණ්ණ නාමය— (සුණු: පලි. වත් සුණු, §) | (සුධායං ධූලියං) චුණ්ණ. චුණ්ණං. (ච වාසචුණ්ණකෙ) | Plaster, mortar, dust; aromatic powder.

1,022

ජෙය්‍ය නාමය— (දිනියයුතු: අතිප් ශස්තයන් ප්‍රශස්ත: අතිවෘද්ධ : §) | (ජෙතබ්බෙ තිප්පසත්ථෙ ති- වුද්ධෙ) ජෙය්‍යං: (තිසුද්දිතං) | Fit for conquest, very celebrated: very aged.

මථිත නාමය— (මෝරු, අලෙලනල දද: §) | (තක්ක තු) මථිතං, (සොතන [2] ලොලිතෙ) මථිතො : (තිසු) | Buttermilk without water: m. f. n. stirred up or agitated.

1,023

අබ්භුත නාමය— (ආශ්චර්ය: පරදු හි නීම. §) | අබ්භුතො : (වජ්ජරියෙ තිසු පණෙ පෙලො) [3] බ්භුතො. (පුමෙ) | Surprising: wager.

මෙචක නාමය— (වාලධිමූල: කෘෂ්ණ වර්ණ: §) | මෙචකො: (පුච්ඡමූලම්හි කණ්හෙපි මෙචකො තිසු) | The root of the tail; m. f. n. black or dark blue.

1,024

වසවත්ති නාමය (මාරයා. වශයට හි පවත්නා: §) | වසවත්ති, (පුමෙ මාරෙ වසවත්තාපකෙ තිසු) | Wasawarthi, the deity who presides over the sixth or the highest of the dewalokas; m. f. n. capable of subduing or bringing into subjection.

අසුචි නාමය— (සුක්ල. අමෙධ්‍ය:§) | (සුමනෙච වා) [4] සුචි. (අමෙජ්ඣො තිසු දිස්සති) | Semen genitale: m. f. n. fæces, ordure.

	1,025	
අච්ඡ නාමය— (වලසුන්. පසන්න §)	**අච්ඡො.** (භල්ලූකපුමෙ වුත්තො පසන්නම්හි තිලිඞ්ගිකො)	A bear ; m. f. n. clear or transparent.
වංක නාමය— (බිළිය. පර්වතයේ ෂ. කුටිල වස්තු:)	(බළිසෙ සෙල භෙදෙ ච) **වංකො.** (සො කුටිලෙ තිසු)	A fishing hook ; an overhanging rock ; m. f. n. crooked.
	1,026	
ඡව නාමය— (මෘතශරීර. නීච:§)	(කුණපම්හි) **ඡවො.** (ඤෙය්‍යො ලාමකෙ සො තිලිඞ්ගිකො)	A dead body. m. f. n. vile.
සකල නාමය— (සියල්ල: අර්ධ. §)	(සබ්බස්මිං) **සකලො:** (තීසු අඩ්ඪම්හි පුරිසෙ සියා)	All : a part.
	1,027	
උප්පාද නාමය— (චන්ද්‍ර සූර්‍යග්‍රහණ දිය. උත්පත්ති.§)	(චන්දග්ගහාදිකෙ චෙව) **උප්පාදො.** (උප්පත්තියම්පි ච)	An omen of ill, such as eclipses of the sun or moon ; birth, origin.
පදොස නාමය— (කල කොප් පත්ත රාත්‍රිමුඛ. §)	(පදුස්සනෙ) **පදොසො.** (ච කාපිතෙ) (සංවරී මුඛෙ)	Exciting to anger ; evening or the beginning of night.
	1,028	
ලොහිත නාමය (ශෝණිත. රක්ත: §)	(රුධිරෙ) **ලොහිතං,** (වුත්තං (රත්තම්හි) ලොහිතං : (තීසු)	Blood ; red.
මුද්ධ නාමය— (උත්තමාංග. මූඪ §)	(උත්තමඞ්ගෙ පුමෙ) **මුද්ධො** **මුද්ධො:** (මූළ්හෙ තිලිඞ්ගිකො)	The head : m. f. n. stupid.
	1,029	
විජිත නාමය— (රට. දිනනලද්ද:§)	(රට්ඨම්හි) **විජිතං,** (වුත්තං විජිතෙ) විජිතො.: (තීසු)	A realm or kingdom, m. f. n. conquered.
පරිත්ත නාමය— (රක්‍ෂා. අල්පයූ:§)	**පරිත්තං,** (ආ පරිත්තාණෙ) **පරිත්තො:** (තීසු අප්පකෙ)	Avoiding any danger ; m. f. n. little.
	1,030	
කුම්භණ්ඩ නාමය— (දේවයෝනිය. ලබු ජාතියක්.§)	**කුම්භණ්ඩො.** (දෙවභෙදෙ ච දිස්සත් වල්ලි ජ ති යං)	One of a class of deities, a species of creeping plant called in Singhalese *puhul*.
පාද නාමය— (චතුර්ථාංශය. පාද. පර්වතසමීප. රශ්මි. §)	(චතුත්ථංසෙ පදෙ) **පාදො.** (පච්චන්ත සෙල රංසිසු)	A quarter or fourth part, a foot, hill near a mountain, a ray of light.
	1,031	
වංග නාමය— (රෝග විශේෂය ස්. එනම් දේශය.§)	**වංගො.** (රොගන්තරෙ වඞ්ග දෙසෙ පුම් බහුම්හි ච)	A species of disease ; m. pl. name of a country.

මුට්ඨි නාමය— (කම්මාරයන්ගේ හාඩි ත්‍රශෙෂයෙක්. f මිට ය. f §)	(කම්මාරභණ්ඩභෙදෙ ච මට්ඨෙකෙ) **මුට්ඨි**. f (ච විසු)	A smith's hammer; the fist.
	1,032	
අම්මණ නාමය— (මරා, එකොලොස් දොණයක්, §)	**අම්මණං**, (දෙනියං චෙකා- දස දොණප්පමාණකෙ)	A canoe, a trough, a measure holding eleven dronas.
අධිට්ඨාන නාමය— (ඉටීම, ආධාර, සිටීම §)	(අධිට්ඨිතිය මා ධා රෙ ඨානෙ) [2] **ඨිඨාන**, [3] (මුච්චතෙ)	Fixing; a resolve; a support, stay.
	1,033	
මහෙසි නාමය— (සර්වඥත. අගමෙහෙසි f §)	(පුමෙ) **මහෙසි**. (සුගතෙ දෙවියං නාරියං මතා)	An epithet of Buddha, a queen or empress.
උපසග්ග නාමය— (උපද්‍රව. ප-ආදිහු. §)	(උපද්දවෙ) **උපසග්ගො**. (දිසසත් පා දිකෙ පි ච)	Danger, cause of alarm, a preposition.
	1,034	
වඞ්ක නාමය— (වකුගඩු, කුටිල: §)	**වඞ්කං**, (භාගාස හෙදස්මිං) **වඞ්කො**: (වංකෙ තිසුපෙතෙ)	A part, portion or share, m. f. n. crooked, bent.
විජ්ජා නාමය— (වෙද. ශිල්ප. ත්‍රිඥාන. ප්‍රඥා. §)	**විජ්ජා** f (වෙදෙ ච සිප්පෙ ච ති විජ්ජාදො ච බු ඕ යං)	The Veda, the sacred writings of the Brahmans; an art; the three sorts of knowledge with which a Buddha is endued, wisdom.
	1,035	
එකග්ග නාමය— (සමාධි. අනාකුල ය: §)	(සමාධියස්මිං පුමෙ) [4] **කග්ගො**. ([5] නාකුලෙ වාච්ච ලිඞ්ගිකො)	Internal tranquillity; peace of mind; m. f. n. unembarrassed, unentangled.
පජ්ජ නාමය— (ශ්ලෝක, මාර්ගය, පයට හිත ද්‍රව්‍ය: §)	**පජ්ජං**, (සිලොකෙ) **පජ්ජො**. (මෙ) **පජ්ජො**: (පාදහිතෙ තිසු)	Verse; a road, path, or way; m. f. n. things grateful to the feet, as water for ablution.
	1,036	
කතක නාමය— (ඉඟිනිගස්. කාරණයෙන් නිමවනලද දෙය: §)	**කතකො**. (රුක්ඛභෙදස්මිං) **කතකො**: (කිත්තිමෙ තිසු)	Name of a tree called in Singhalese *ingenee*, the seed of which is used for clearing water, and for medical purposes; m. f. n. artificial.
අස්සව නාමය— (කීකරුවා: සැරව. §)	(විධෙයෙ) **අස්සවො**: (තිසු පුබ්බම්හි පුරිෂෙ සයා)	Obedient, pus, matter.
	1,037	
ඛෙම නාමය— (සුඛ, ලබාගත්දෙය රක්ෂා. §)	(තලතණෙ කට්ඨං) **ඛෙමං**, (තිසු ලබ්ධ රක්ඛණෙ)	Well-being; m. f. n. preservation of what one has acquired.
පයොජන නාමය (නියොග. කාර්‍ය. §)	(අථො නියොජනෙ වුත්තං කාරියෙ පි) **පයොජනං**,	Decree; that which is to be accomplished.

1,038

අශ්වත්ථ නාමය— (අශ්වත්ථ පැමිණියහු: බෝධිවෘක්ෂ. §) — අශ්වත්ථො: (තීසු අස්සාස පත්තො බොධිදුමෙ පුමෙ) — Consoled, comforted: the tree called in Sinhalese *æsatu bo*, (*Ficus religiosa.*)

ලුද්දක නාමය— (ක්‍රෑරය: වැදි. §) — (තීසු) ලුද්දො: කුරෑරෙ ච ලොසාදම්හි පුමෙ සියා) — Cruel, a hunter.

1,039

විලග්ග නාමය— (ලග්නවන්නහු: මධ්‍ය ප්‍රදේශ. §) — විලග්ගො: (තීසු ලග්ගස්මිං පුමෙ මජ්ඣිමම්හි දිස්සති) — Stuck, fastened, the waist.

අඩ්ඪ නාමය— (භාග., ධනවන්නහු: §) — අඩ්ඪො ; (ඛන්ධිජ්ජියං භාගෙ ධනිස්මිං වාච්චලිඞ්ගිකො) — M. or n. a part, half ; m. f. n. affluent, opulent.

1,040

කට්ඨ නාමය— (කාෂ්ඨ, දුක්, දුර්ග වන: සානනැත: §) — කට්ඨං, (දුරුම්හි පාං කිච්ඡ ගහණෙ න සී ලො තීසු) — Wood, timber, &c.: bodily pain: an impervious forest; m. f. n. ploughed.

අජ්ඣත්ත නාමය— (ආත්මීය සන්තාන, රූපාදිවිෂය, අලම් බනවිෂය. §) — (සසන්තානෙ ච විසයෙ ගොචරෙ) [1] අජ්ඣත්තං, [2] (මච්චකෙ) — The seat of the understanding; an object of sense, as form, &c., an approved object of sense, one to which a strong attachment is formed.

1,041

ලොක ශබ්දය— (ජගත්, සත්ත්‍ව. §) — (භුවනෙ ච ජනෙ) ලොකො. — A world, people.

සිඛී නාමය— (මයුර, ගිනි. §) — (මොරෙ ච [3] ගග්ගිස්ථිං මො) සිඛී — A peacock, fire.

සිලොක නාමය— (යශස, පද්‍ය. §) — සිලොකො. (යු යසෙ පජ්ජෙ) — Glory, verse.

ධව නාමය— (රුක්විශේෂයක්, ස්වාමියා. §) — (රුක්ඛෙ ච යු සාමිකෙ) ධවො. — A sort of tree, *Lythrum fruticosum* ; a husband.

1,042

නිග්‍රොධ නාමය— (නුග. වියාම. §) — (වටවාමෙසු) නිග්‍රොධො. — The Indian fig-tree, in Sinhalese *nugagaha* ; fathom.

ධංක නාමය— (කපුටු. කොක්. §) — ධංකො. (යු වායසෙ බකෙ) — A crow, a crane.

වාර නාමය— (අවකාශ, දින. §) — වාරො. (ඛණ [4] වසරෙ [5] සොදු) — Occasion, a day of the week.

පයොධර නාමය— (තන. වළාකුළ. §) — (ථනෙ ච මෙඝෙ) පයොධරො. — A woman's breast ; cloud.

1,043

අංක නාමය— (ඇක. චිහ්න. §) — (උච්ඡඞ්ගෙ ලක්ඛණෙ ච) [1] අංකො. — The groin or hip, a mark or token.

රස්මි නාමය— (කිරණ රැහැන් §) — රස්මි f (පුරිසො රජ්ජුසු) — A ray of light, a rope or cord.

ආලොක නාමය— (දර්ශන. අවභාස. §)	(දිට්ඨො[2] භාසෙසු) ආලොකො.	Sight, seeing, looking, splendour.
බුධ ශබ්දය— (ප්‍රාඥ. තථාගත. §)	බුධො. (තු පණ්ඩිතෙ ජිනෙ)	A wise or learned man, a Jina or Buddha.
	1,044	
භානු ශබ්දය— (සූර්‍ය්‍ය. රශ්මි. §)	(සූරියංසුසු පුමෙ) භානු.	The sun, a ray of light.
දණ්ඩ නාමය— (මුගුරු. දමන. §)	දණ්ඩො (තු මුග්ගරෙ දමෙ)	A staff, or club, chastisement, or punishment.
අනිමිස නාමය— (දේවතා. මත්ස්‍ය. §)	(දෙව මච්ඡෙසු)[3] නිමිසො.	A god, a fish.
පත්ථ නාමය— (මානද්‍රව්‍ය. පර්වතයෙහි සම දෙශ. §)	පත්ථො. (තු මාන සානුසු)	A measure of capacity, a table-land on the top of a hill.
	1,045	
ආතංක නාමය— (රෝග. සන්තාප. §)	ආතංකො. (රොග තාපෙසු)	Disease; penance.
මාතඞ්ග නාමය— (චණ්ඩාල. හස්ති. §)	මාතඞ්ගො. (සපචෙ ගජෙ)	A Chandala, an elephant.
මිග නාමය— (පශුජාති. මෘගජාති. §)	මිගො, (පසු කුරඞ්ගෙසු)	An ox or any quadruped, a deer or antelope.
කොසිය නාමය— (බකමූණු. ශක්‍ර. §)	(උලූකි[4] න්දෙසු) කොසියො.	An owl, Indra
	1,046	
විග්ගහ නාමය— (කලහ. ශරීර. §)	විග්ගහො. (කලහෙ කායෙ)	Strife, contention, the body.
පුරිස නාමය— (මනුෂ්‍ය. ආත්ම. §)	පුරිසො. (මානවෙ[5] තා සු)	Man, or male, the soul.
දායාද නාමය— (බන්ධු. දරුවන්. §)	දායාදො. (බන්ධවෙ පුත්තෙ)	Kinsman, son.
සීස නාමය— (ශිරස. ඊයම්. §)	(සිරෙ) සීසං, (තිපුම්හි ච)	The head, lead.
	1,047	
කර ශබ්දය— (කරම වර. අත රශ්මි. §)	(බලිහත්ථං[6] සුසු) කරො.	Royal revenue, tax, hand, a ray of light.
ද්විජ නාමය— (දත්. බ්‍රාහ්මණ. පක්ෂි. §)	(දන්ත විප්ප[7] ඛජෙ) ද්විජො.	A tooth, a Brahman; a bird, in general; an oviparous animal.
වත්ත නාමය— (පද්‍ය, මුව, ආචාර. §)	වත්තං, (පජ්ජ[1] නනා[2] චාරෙ)	Verse; the face or countenance; meritorious act, performance of any duty imposed by the rules of religion.
කණ ශබ්දය— (ධාන්‍යකවචය. සියුම් වස්තු. §).	(ධඤ්ඤඞ්ගෙ සුඛුමෙ) කණො.	Inner coat of corn; a small particle or atom.

1,048

ථම්භ නාමය— (කණුවැටි. ජඩබැව. §)	ථම්භො. (ථූණෙ ජළත්තෙසු*)	Post or pillar. insensibility.
සූප නාමය— (කොමු. ව්‍යංජන. §)	සූපො. (කුම්මාස ව්‍යඤ්ජනෙ)	Meat and other species of aliment used with rice ; dish consisting of half-boiled rice with pulse, or half-boiled barley, &c.
ගණ්ඩ නාමය— (බොල. කම්පොල. §)	ගණ්ඩො. (ඵොටෙ කපොලස්මිං)	A blister on the skin, the cheeks, the temples.
අග්ඝ නාමය— (මිල. සත්කාර. §)	අග්ඝො. (මූලෙ ච පූජනෙ)	Price, mode of adoration or of showing respect.

1,049

ආකාර නාමය— (සාදෘශ්‍ය. ප්‍රභෙද. §)	ආකාරො. (තුල්‍ය භෙදෙසු)	Similitude, sort, kind.
සකුණග්ඝ නාමය (කොස්ව කුකුළු ප ක්ෂි. සාමාන්‍ය පක්ෂි. §)	සකුණග්ඝො. (හාස පක්ඛිසු)	The Indian vulture cock, a bird.
විධි නාමය— (ශුභකර්මාදිය. ක්‍රම. §)	(භාග්‍යෙ) විධි. (විධානෙ ච)	Good destiny, or luck, rule, form.
සායක නාමය— (ශර. කඩු. §)	(සරෙ ඛග්ගෙ ච) සායකො.	An arrow, a sword.

1,050

සාරංග නාමය— (දියකාවා. මුව. §)	සාරංගො (චාතකෙ එණෙ)	A sort of bird called in Sinhalese *etikukula*, supposed to drink no water but rain water ; a deer.
සත්ති නාමය— (අඩ. පක්ෂි. §)	සත්ති. (ඛු සර පක්ඛීසු)	An iron spear, a bird.
පාක නාමය— (දහඩිය. විපාක. §)	(සෙදෙ) පාකො. (විපාකෙසු)	Sweat, reward, recompense.
ගණ ශබ්දය— (සංඝ වර්ගය. රැස. §)	(භික්ඛුසමූහෙ වග්ගෙ) ගණො.	A body, or company of priests, a flock or multitude.

1,051

රාසි නාමය— (සමූහ. මෙෂ වෘෂ. ආදිය. §)	රාසි. (පුඤ්ජෙ ච මෙසාදෙ)	A heap, as of grain, &c. ; any sign of the zodiac
සින්ධව නාමය— (අශ්ව. ලුණු. §)	(අස්සෙ ලොණෙ ච) සින්ධවො.	A horse, rock-salt.
පලය නාමය— (කල්පවිනාශ. අදෘශ්‍යන, §)	(සංවට්ටෙ) පලයො. (නාසෙ)	A destruction of the world, disappearance.
පූග නාමය— (පුවක්. සමූහ. §)	පූගො. (කමුක රාසිසු)	The areca tree or its nut ; a heap or multitude.

* ථූණජළත්තෙසු, වැමිහිද, සැදිහැත්තමෙහිද. යත් : ථූණ ගෙහාදිනං පධානදරු, ජළත්තං මූළ්හත්තං, වි:

	1,052	
සුධා නාමය— (අමෘතය් ලෙපය් §)	(අමතෙ ථු) සුධා f (ලෙපෙ)	Ambrosia and nectar; plaster; cement.
අභිඛ්‍යා නාමය— (නාමය් රශ්මිය් §)	අභිඛ්‍යා f (නාම රංසිසු)	Name; ray of light.
සත්ති නාමය— (ශක්තිය් ශස්ත්‍රවිශෙෂයෙහිය් §)	සත්ති f (සාමත්ථියෙ සත්ථෙ)	Strength, vigour; an iron spear.
මහී නාමය— (නදී විශෙෂයෙහිය් භූමිය් §)	මහි f (නජ්ජන්තරෙ භුවි)	Name of a river; the earth.
	1,053	
උපලද්ධි නාමය— (ඥානය් ලාභය් §)	(ඤාණෙ ලාභෙ) උපලද්ධි f	Understanding; gain.
පවෙණි නාමය— (ආස්තරණ, කෙශසංග්‍රහ, f §)	පවෙණි f (කුරු වෙණිසු)	Anything spread; a woman's hair tied in a knot.
පවත්ති නාමය— (ප්‍රවෘත්ති, වෘත්තාන්ත, f §)	පවත්ති f (වුත්ත වාත්තාසු)	Story, intelligence.
භති නාමය— (වැටුප, පොෂණ, f §)	(වෙතනෙ භරණෙ) භති f	Wages; maintenance.
ලීලා ශබ්දය— (ක්‍රියාය් විලාසය් §)	ලීලා f (ක්‍රියාවිලාසෙසු)	Action, state
පජා ශබ්දය— (සත්ත්වය් දරුවන්ය් §)	(සත්තෙ ථු අනුජෙ) පජා f	Creatures, children.
	1,054	
මරියාද නාමය— (මාර්ගය, සීමා, f §)	(ආචාරෙ චා පි) මරියාද f	Good conduct; boundary.
භූති ශබ්දය— (උත්පත්තිය් සම්පත්තිය් §)	භූ ති f (සත්තා සම්පි සු)	Existence, abundance
තන්දී නාමය— (නිද්‍රාය් ප්‍රමාදය් §)	(සොපෙ පමාදෙ) තන්දී f (ච)	Drowsiness, sloth.
යාත්‍රා ශබ්දය— (ගමනය් පැවැත්මය් §)	යා ත්‍රා f (ගමන වුත්තීසු)	March or expedition; livelihood.
	1,055	
නින්දා ශබ්දය— (ගැරහුමය් දොෂාරොපණය් §)	නින්දා f (කුච්ඡා පවාදෙසු)	Contempt; blame.
කඞ්ගු නාමය— (ධාන්‍යය් පොංගුගස්ය් §)	කඞ්ගු f (ධඤ්ඤභෙද පියඞ්ගුසු)	Panic seed; a tree called puangu.
සන්ති නාමය— (නිර්වාණය් කල්‍යාණය් දුඃඛාදි ශමනය් §)	(මොක්ඛෙ සිවෙ සමෙ) සන්ති f	Nirwána, happiness.
භත්ති නාමය— (විභාගය් සෙවනය් §)	(විභාගෙ) භත්ති f (සෙවනෙ)	Division; reverence; devotion.

	1,056	
කන්ති නාමය— (රුචිf රශ්මිf §)	(ඉච්ඡායං ජුතියං) **කන්ති** f	Wish ; splendour.
රති ශබ්දය— (ඇලීම්f මෛථුනf §)	(රජ්ජනෙ සුරතෙ) **රති** f	Attachment ; copulation.
වසති ශබ්දය— (ගෘහf විසීම්f §)	(ගෙහෙ) **වසති** f (වාසෙ ච)	A house ; abode.
වාහිණී ශබ්දය— (ගඟf සේනාf §)	(නදී සෙනාසු) **වාහිණී** f	River ; army.
	1,057	
නාලි නාමය (නැලිf නළf §)	(පමාණ නාලෙ ච) **නාලි** f (ත්‍රී)	A measure. stalk of a water lily.
සමිති ශබ්දය— (සමූහf සමාගමf §)	(ගණෙ) **සමිති** f (සඞ්ගමෙ)	Company ; assembly.
තණ්හා නාමය— (ආශාf පිපාසf §)	**තණ්හා** f (ලොභෙ පිපාසාය)	Desire ; thirst.
වත්තනි නාමය— (මාර්ගf පැවැත්මf §)	(මග්ග ප්‍රවත්‍යු) **වත්තනි** f	Road ; living.
	1,058	
නාභි ශබ්දය— (පෙකණිf රෝදවළල්ලf §)	(පාණිඞ්ගෙ) **නාභි** f (චක්කාමෙත්ත)	The navel ; rim or periphery of a wheel.
විඤ්ඤත්ති නාමය (යාච්ඤාf හැඟවීම්f §)	(යාචෙ) **විඤ්ඤත්ති** f (ඤාපනෙ)	Entreaty, intimation
විත්ති ශබ්දය— (සන්තෝෂf වේදනාf §)	**විත්ති** f (තොසෙ වෙදනාය)	Joy ; sensation.
ඨිති නාමය— (සිටීම්f ජීවනf §)	(ඨානෙ ආ ජීවනෙ) **ඨිති** f	Continuance, existence.
	1,059	
වීචි නාමය— (රැළf ඉඩf §)	(තරඞ්ගෙ වා අන්තරෙ) **වීචි** f	A wave ; interval.
ධිති නාමය— (ධෛර්යf දැරීම්f §)	(ධීරත්තෙ ධාරණෙ) **ධිති** f	Fortitude, holding.
භූ ශබ්දය— (භූමිf බැමිf §)	**භූ** f (භූමිය ච භමුකෙ)	Earth, eyebrow.
නාමය (ශබ්දf වේදf වැගිරීම්f §)	(සද්දෙ වෙදෙ සවෙ) **සුති** f	Voice, the Vedas, falling of drops of water.
	1,060	
ගොත්තා නාමය (නාම, අන්වය. §)	**ගොත්තං**, (නාමෙ ච වංසෙ ච)	Name ; lineage.
පුර නාමය— (නුවර, ගෙය, §)	(නගරෙ ච ගෙහෙ) **පුරං**,	A town, a house.

ඔක නාමය— (ආධාර, ගෘහ, §)	ඔකං, (තු නිස්සයෙ ගෙහෙ)	Asylum; house.
කුල ශබ්දය— (ගොත්‍ර, සමූහ, §)	කුලං, (තු ගොත්ත රාසිසු)	Lineage; multitude.
	1,061	
හිරඤ්ඤ නාමය (ස්වර්ණ, ධන, §)	(හෙමෙ විත්තෙ) හිරඤ්ඤං, (ච)	Gold; wealth.
සඤ්ඤාණ නාමය (චිහ්න, බුද්ධි, §)	සඤ්ඤාණං, (අංක බුද්ධිසු)	A mark; knowledge.
අම්බර ශබ්දය— (ආකාශ, වස්ත්‍ර, §)	(අථා) [1] ම්බරං, (ච ඛෙ වත්ථෙ)	Sky; raiment.
ගුය්හ නාමය— (ගුහ්‍ය, රහස්, §)	ගුය්හං, (ලිංගෙ රහස්සපි)	Pudendum; a secret.
	1,062	
තප නාමය— (ධර්ම, ව්‍රත §)	තපො, (ධම්ම වතෙ චෙව)	Virtue, austerity.
කිබ්බිස නාමය— (අපුණ්‍ය, අපරාධ, §)	(පාපෙපරාධෙ [2] ගුම්බෙ) කිබ්බිසං,	Sin; transgression.
රතන නාමය— (මාණික්‍ය, ශ්‍රේෂ්ඨ, §)	රතනං, (මණිසෙට්ඨෙසු)	Gem, excellence.
වස්ස නාමය— (සංවත්සර, වර්ෂා, §)	වස්සං, (හායන වුට්ඨිසු)	A year; rain.
	1,063	
වන නාමය— (අරණ්‍ය, ජල, §)	වනං, (අරඤ්ඤ වාරිසු)	Forest; water.
පය නාමය— (ක්ෂීර, ජල, §)	(ඛීරම්හි තු ජලෙ) පයො.	Milk; water.
අක්ඛර නාමය— (අක්ෂර, නිර්වාණ, §)	අක්ඛරං, (ලිපි මොක්ඛෙසු)	A letter of the alphabet, Nirwána.
මෛථුන නාමය— (සංගම, රති, §)	මෙථුනං, (සඞ්ගමෙ රතෙ)	Copulation; desire.
	1,064	
සොත නාමය— (කර්ණ, ජලප්‍රවාහ, §)	සොතං, (කණ්ණෙ පයොපවෙගෙ)	The ear; rapid stream.
ඊඝ නාමය— (පාප, අනිෂ්ට, §)	ඊඝං, (පාපා [1] සුඛෙසු ච)	Sin, misfortune.
අඝ නාමය— (පාප, අපරාධ, §)	අඝං, (පාපා [2] පරාධෙසු)	Sin; transgression.
ධජ නාමය— (පතාක, චිහ්න, §)	(කෙතුම්හි චිහ්නෙ) ධජො.	A flag; a mark.
	1,065	
ගොපුර ශබ්දය— (ද්වාර, ද්වාරකොෂ්ඨ, §)	ගොපුරං, (ද්වාරමත්තෙපි)	A town-gate; the towers over a town-gate.
මන්දිර ශබ්දය— (පුර, ගෘහ, §)	මන්දිරං, (නගරෙ ඝරෙ)	A town, a house.

ව්‍යත්ත නාමය— (ප්‍රාඥ: විස්පෂ්ටයා: §)	(වාචච ලිඟා පරම්තො*) **ව්‍යතෙතා**: (තු පණ්ඩිතෙ ඵුටෙ)	Wise : evident.
	1,066	
වල්ලභ ශබ්දය— (ප්‍රියයා: අධිකාරකයා:§	**වල්ලභො** : (දයිතෙ ³ජ්ඣකෙඛ)	Beloved ; superintendent.
ථූල නාමය— (ජඩයා: ස්ථූල පද ර්ථ. §)	(ජළෙ) **ථූලො**: (මහත්‍ය පි)	Stupid ; bulky.
භීම ශබ්දය— (කර්කශයා: භයංකාර:)	(කුරූරෙ භෙරවෙ) **භීමො** :	Cruel ; terrible.
ලොල ශබ්දය— (ලොල්වූ: චලයා:§)	**ලොලො**: (තු ලොලුපෙ චලෙ)	Eager, shaking.
	1,067	
බීභච්ඡ නාමය— (විකාරප්‍රාප්ත: භයංකාර:§)	**බීභචෙඡා**: (විකතෙ භීමෙ)	Disguised ; terrible.
මුදු නාමය— (සුවාම වස්තු: අසා තීක්ෂ්ණ :§)	(කොමලා ⁴ තිඛිණෙ) **මුදු**:	Soft ; gentle
සාදු නාමය— (ප්‍රියවස්තු: ප්‍රණීත:§)	(ඉට්ඨෙ ච මධුරෙ) **සාදු**:	Desired ; sweet.
මධු නාමය— (මධුර: ප්‍රිය:§)	(සාදුම්හි ච පියෙ) **මධු**:	Sweet: pleasing.
	1,068	
ඔදාත නාමය— (සුදු: නිර්මලවස්තු:§)	(සිතෙ තු යුතෙත) **ඔදාතො** :	White ; clean.
පිසුණ නාමය— (කේලාම් කියන්නා: සර්පයා: §)	**පිසුණො** : (සූචකා ¹ හිසු)	Slanderer, a serpent
සම්බද්ධ නාමය— (ශක්තිමත්: සංබන්ධ : §)	(සකෙකා) **සම්බද්ධො** : (සම්බන්ධෙ)	Powerful ; connected.
සමත්ත නාමය— (නිෂ්පාදිත : සියලු : §)	**සමත්තං** : (නිට්ඨිතා ² බිලෙ)	Completed ; all.
	1,069	
සුද්ධ නාමය— (අමිශ්‍ර : පවිත්‍ර :§)	**සුද්ධො** : (කෙවල සුද්ධෙසු)	Simple ; pure.
... නාමය— (අවසාන: ලාමක:§)	**ජිඝඤ්ඤො** : ³ (ඨාන ⁴ ධමෙමසු ච)	Final ; vile.
පොණ නාමය— (අවනත: ගම්භීර:§)	**පොණො** : (පණත නිංනෙසු)	Sloping : deep.
ඉතර ශබ්දය— (අන්‍යයා: නීචයා:§)	(අඤ්ඤනීචෙසු ච) ⁵ **ඉතරො** :	Other, vile.

* මෙහිත් මත්තෙහි ("ව්‍යක්ත" නාමයෙන් පටන් "බීභච්ඡ" නාමය අන්තර්ගතව ඇති ශබ්දයෝ) අභිධෙය ලිඞ්ගයෝය." අභිධෙය ලිඞ්ග බවට ෂම [illegible] : ලකු ණයි.

	1,070	
සුචි නාමය— (නිර්මල : ධවල : පවිත්‍ර : §)	**සුචි** : (සුමෙධ සිතෙ පුතෙ)	Clear; white; pure.
පෙසල නාමය— (දක්ෂ : සුන්දරයා : §)	**පෙසලො** : (දක්ඛ මනුඤ්ඤෙසු)	Dexterous; beautiful.
අධම ශබ්දය— (නින්දිත : අසම්පූර්ණ : §)	**අධමො** : (කුච්ඡිතෙ ඌනෙ)	Vile, incomplete.
අලික ශබ්දය— (අප්‍රිය : බොරුව : §)	(අප්පියෙපෘ) [6] **ලිකො** : (හමෙව)	Displeasing; false.
	1,071	
සංකිණ්ණ නාමය (පැතළ : [illegible] : §)	(බහුලෙ අසුබෙ,) **සංකිණ්ණො** :	Diffused; miscellaneous; mixed.
භබ්බ නාමය— (යොග්‍යයා : [illegible] දෙය : §)	**භබ්බං** : (යොග්‍යෙ ච භාවිනි)	Suitable, future.
සුඛුම නාමය— (අල්පයා : සියුම් දෙය : §)	**සුඛුමො** : (අප්පකෙ,[7] ණුසු)	Little; minute.
වුඩ්ඪ නාමය— (මහලු : පණ්ඩිත : §)	**වුඩ්ඪො** : (ථෙරෙ ච පඩිතෙ)	Old; learned.
	1,072	
භද්‍ද නාමය— (සුභ : සුන්දර : §)	(සුඛෙ සාධුම්හි) **භද්‍දං** : (ච)	Happy; right.
බහු ශබ්දය— (සංඛ්‍යාව . බොහෝ : §)	(තිසංඛ්‍යාදෙ * ච විපුලෙ) **බහු** :	Much; many; large; ample.
ධීර ශබ්දය— (ප්‍රාඥ : ධෛර්‍යවන්ත : §)	**ධීරො** : (බුධෙ ධිතිමතෙ)	Wise; possessed of fortitude.
වෙල්ලිත නාමය (කුටිල වූයේ : කම්පිතයා : §)	**වෙල්ලිතං** : (කුටිලෙ ධුතෙ)	Crooked, shaken.
	1,073	
විසද නාමය— (ප්‍රසන්න : ධවල : §)	**විසදො** : (ව්‍යත්ත සෙතෙසු)	Evident; white.
තරුණ නාමය— (ළදරු : අලුත් : §)	**තරුණො** : (තු යුවෙ නවෙ)	Young; new.
යොග්ග නාමය— (යානය, (යුද්ධ) සුදුසු. §)	යොග්ගං.(යානෙ බලෙ)**යොග්ගො**.	Any vehicle, fit.
පිණ්ඩිත නාමය— (ගණනය : ඝන දෙය : §)	**පිණ්ඩිතං** : (ගණිතෙ ඝනෙ)	Counted; thick.

[6] "බහුසද්දො [illegible] විසු ච [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], '[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] බහුවචනන්ත, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible].

"බහු ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])" [illegible] [illegible].

	1,074	
අභිජාත නාමය— (ප්‍රාඥ : කුලීන : §)	(බුධෙ) [1] **භිජාතො** : (කුලජෙ)	Learned ; noble.
මහල්ලක නාමය (වෘද්ධ : විසාල : §)	(වුද්ධොරුසු) **මහල්ලකො** :	Aged ; spacious
කල්‍යාණ නාමය (සුන්දර : ශ්‍රේෂ්ඨ : §)	**කල්‍යාණං** : (සුන්දරෙ වාපි)	Good, fortunate
හිම ශබ්දය— (ශීතල : හිම : §)	**හිමො** : (තු සීතලෙ පි ච)	Cold ; dew.
	1,075	
චපල ශබ්දය— (චපල : සීඝ්‍ර : §)	(ලොලෙ තු සීඝෙ) **චපලො**	Fickle ; rapid.
උදිත ශබ්දය— (කියනලද්ද : උද්ගතවූ : §)	(වුත්තෙ) **උදිත** : ([1] මුග්ගතෙ)	Discourse, starting up.
දිත්ත නාමය— (දිලිසෙනලද්ද : ගර්විතවූන් : §)	(ආදිත්තෙ ගබ්බිතෙ) **දිත්තො** :	Resplendent, arrogant.
පිට්ඨ නාමය— (සුණු කරණලද්ද : පිටි : §)	**පිට්ඨං** : (තු පුණ්ණිතෙ පි ච)	Pulverized.
	1,076	
විත ශබ්දය— (විගතවූ : විසවූන් : §)	(විගතෙ වායිතෙ) **විතං** :	Deprived, woven.
භාවිත ශබ්දය— (වැඩිහාරණ : පුරුදු කරනලද්ද : §)	**භාවිතං** : (වඩ්ඪිතෙ පි ච)	Increased ; accustomed.
භට්ඨ නාමය— (බැදනලද්ද : හැළුන : §)	(භජ්ජිතෙ පතිතෙ) **භට්ඨො** :	Roasted ; fallen.
පුට්ඨ නාමය— (විචාරණලද්ද : පොෂණය කරණලද්ද : §)	**පුට්ඨො** : (පුච්ඡිත පොසිතෙ)	Questioned, nourished.
	1,077	
ජාත ශබ්දය— (උත්පන්න. රැස්, §)	**ජාතො**. (භූතෙ චයෙ) **ජාතං**,	Born, assembled.
පටිභාග ශබ්දය— (සමානවූ : සතුරන් : §)	**පටිභාගො** : (සමො [2] රිපු)	Resembling, enemies.
සූර ශබ්දය— (වීර්‍යවත්වූ : ආදිත්‍ය : §)	**සූරො** : (වීරෙ රවි සූරෙ)	Persevering, the sun.
දුට්ඨ නාමය— (කිපුනාවූ : විකාරදූෂිත : §)	**දුට්ඨො** : (කුපිතෙ ච දූසිතෙ)	Angry ; corrupted.
	1,078	
දිට්ඨ නාමය— (සතුරන් : දක්නාලද්ද : §)	**දිට්ඨො** : [3] (රිපුම්හි [4] ඤාතෙ දිට්ඨො)	Enemy ; visible.
බාලිස නාමය— (මූර්ඛ : බාල : §)	(මූළ්හො පොතෙ ච) **බාලිසො** :	Dunce ; young.

ඛෙප නාමය— (ජනෑ. දමීම්. §)	(නින්දායං ඛෙපනෙ) **ඛෙපො.**	Derision; throwing.
නියම ශබ්දය— (නිශ්චය. ව්‍රත. §)	**නියමො.** (නිච්ඡයෙ වතෙ)	Certainty; ascertainment: any religious observance.
	1,079	
කුස නාමය— (කුසපත්. දබ්බ නාමය. §)	(සලාකායං) **කුසො.** (දබ්බෙ)	A blade of grass; grass named "kusa."
වය නාමය— (වයස්. විනාශ. §)	(බාලාදෙදු තු ඛයෙ) **වයො..**	Age, destruction.
අවලෙප ශබ්දය— (ලේප. ගර්ව. §)	(ලෙප ගබ්බෙසු) [1] **වලෙපො.**	Anointing, pride.
අණ්ඩජ ශබ්දය— (පක්ෂීන්. මත්ස්‍ය. §)	**අණ්ඩජො.** (මීන පක්ඛිසු)	Birds; fishes.
	1,080	
නාමය— (බළල්. මුගටි. §)	(බිලාලෙ නකුලෙ) **බබ්බු.**	Cat; mungoose.
මන්ථ නාමය— (මෝරු අලෙව්ව සත්තු. §)	**මන්ථො.** (මථාන සත්තුසු)	A churn; a kind of cake.
වාල නාමය— (කෙස. අශ්වාදීන්ගේ ලෝම. §)	**වාලො.** (කෙසෙ සසාදී ලොමෙ)	Hair of the head, horse hair.
සංඛාණ නාමය— (දඬු. සමූහ. §)	**ස ං ඛා ණො.** (ඝාත රාසි සු)	Punishment, multitude.
	1,081	
ඝොස නාමය— (ගොපළුගම. ශබ්ද.§)	(ගොපගාමෙ රවෙ) **ඝොසො.**	A village of herdsmen, sound.
සූත නාමය— (රියැදුරි. චන්දිනී ව.§)	**සූතො.** (සා ර ථි ව න් දි සු)	Charioteer, poet laureate.
මාල්‍ය ශබ්දය— (මල්. මල්දම්. §)	**මාල්‍යං,** (කු සුමෙපි තද්දාමෙ)	Flowers, wreath of flowers.
වාහ ශබ්දය— (ගැල. අශ්ව. §)	**වාහො.** (යු සකටෙ හයෙ)	Conveyance, a horse.
	1,082	
අපචය සබ්දය— (විනාශ. පූජා. §)	(ඛයෙච්චනෙ වා) [2] **පචයො.**	Destruction; an offering.
කාල ශබ්දය— (කාල. මරණ.§)	**කා ලො.** (සමය මච්චුසු)	Time; death.
තාරකා ශබ්දය— (නක්ෂත්‍රf ඇස්කළුf §)	(ඉහ) **තාරකා** f (නෙත්ත මණ්ඩලෙ)	A star; pupil of the eye.
සීමා ශබ්දය— (ඉම්මf ස්තුතිf §)	**සී මා** f [3] (උ ස් ස ති සු ච)	A border, praise.
	1,083	
ආභොග ශබ්දය— (පරිපූර්ණ. ආවර්ජනා.§)	**ආභොගො.** (පුණ්ණතාවජ්ජ-නා)	Completion; perfection; repeated reflection.
ආලි ශබ්දය— (සඛීන්f බැම්f§)	[1] **ලි** f (සඛී සෙතුසු)	Female friends, mound, embankment, bridge.

දළ්හ නාමය— (ශක්තිමත්හු: ස්ථූල වස්තු : §)	(සන්තෙ ථූලෙ තීසු) **දළ්හො**:	Strong; large.
ලතා ශබ්දය— (ශාඛාf වැල්f §)	**ලතා** f (සාඛාය වල්ලියං)	A branch, creeper.
	1,084	
මුත්ති නාමය— (මිදීම්f නිර්වාණf §)	**මුත්ති** f (ඡී මොචනෙ මොක්ඛෙ)	Redemption, deliverance, Nirwána.
කාය ශබ්දය— (ශරීර. සමූහ. §)	**කායො**. (තු දෙහ රාසිසු)	The body; a multitude.
පුථුජ්ජන නාමය (නීචයා. මූඪයා. §)	(නීචෙ) **පුථුජ්ජනො**. (මූළ්හෙ)	Vile person; fool.
භත්තු නාමය— (සැමියා. වඩන්නා. §)	**භත්තා**. (සාමිනි ධාරකෙ)	Husband; a bringer up.
	1,085	
සිඛණ්ඩ නාමය— (මුඩා. මයුර පිළ. §)	(සිඛා පිඤ්ඡෙසු) **සිඛණ්ඩො**.	A tuft of hair, a peacock's tail.
පුග්ගල නාමය— (සත්ව. ආත්ම. §)	(සත්තෙ අත්තනි) **පුග්ගලො**.	Animal; the soul or life.
සම්බාධ ශබ්දය— (පටුවකාශ. ගුහ්‍ය ප්‍රදෙශ. §)	**සම්බාධො**. (සංකටෙ ගුය්හෙ)	Narrow; the parts of generation.
පරිභව ශබ්දය— (විනාශ. නින්දා. §)	(නාසෙ ඛෙපෙ) **පරිභවො**.	Destruction; contempt: derision.
	1,086	
වච්ච නාමය— (රූප. අශුචි. §)	**වච්චො**. (රූපෙ කරීසෙ ච)	Beauty, excrement.
ජුති නාමය— (රැස්. රශ්මි. §)	**ජුති** f (ඡී කන්ති රංසිසු)	Desire, beams, splendour.
ලබ්භ නාමය— (යුක්තවූ, ලැබිය යුතුවූ. §)	**ලබ්භං**. (යුත්තෙ ච ලබ්භෙබ්බ)	Propriety; things proper to be received.
දල ශබ්දය— (කඩ, පත්‍ර. §)	(ඛණ්ඩෙ පණ්ණෙ) **දලං**, (මතං)	A part, a leaf.
	1,087	
සල්ල නාමය— (ශර, උල්. §)	**සල්ලං**, (කණ්ඩෙ සලාකායං)	An arrow; stake.
පාවන නාමය— (පවිත්‍ර, ගමන්, §)	(සුචිත්තෙ) **පාවනං**, (ගතෙ)	Purity; a journey.
විබ්භම නාමය— (භ්‍රාන්ති. ලීලා. §)	(භන්තත්තෙ) **විබ්භමො**. (හාවෙ)	Agitation, amorous dalliance.
මොහ නාමය— (අඥාන. මූර්ඡා. §)	**මොහො**. [2] (අවිජ්ජාය මුච්ඡනෙ)	Ignorance; a swoon.

	1,088	
සෙද නාමය— (ධාදිය. ඉවිම්. §)	සෙදෙ. (ඝමම් ජලෙ පාකෙ)	Perspiration ; a boiling.
ගුළ නාමය— (ගුලිකා, (කැට) ඉක්ෂුවිකාර. §)	(ගොලෙ උච්ඡු මයෙ) ගුළො.	A ball ; sugar.
සඛ ශබ්දය— (මිත්‍ර. ඊශ්වරජනු §)	(මිත්තෙ සහායෙ ච) සඛා	Friend, associate.
විභූ ශබ්දය— (නිත්‍යත්ව. ශ්‍රීමත් සත්ත්ව. §)	විභූ. (නිච්චපභූසු සො)	Perpetual ; rich people.
	1,089	
නෙත්තිංස නාමය— (ඛඩ්ග. කෲර. §)	(ඛග්ගෙ කුරෙ) නෙත්තිංසො,	Sword ; cruel.
අමු ශබ්දය— (අසම්මුඛාභි : සම්මුඛාභි : §)	පරසම්මුඛා තු තීසු) [1] මු :	Absent, present.
කලඞ්ක නාමය— (චිහ්න. දෝෂ. §)	කලඞ්කො. [2] (ඞකා පවාදෙසු)	Scar, flaw, blame
ජනපද නාමය— (දේශ. ජන. §)	(දෙසෙ) ජනපදෙ. (ජනෙ)	Country ; people.
	1,090	
ගාථා ශබ්දය— (ශ්ලෝකඃ වාග්භෙදඃ §)	(පජ්ජෙ) ගාථා f (වචීභෙදෙ)	A verse ; a kind of speaking.
වංස නාමය— (කුල. වේණු. §)	වංසො. ([illegible] අන්වය වෙළුසු)	A generation, race ; a bamboo.
යාන ශබ්දය— (රථාදිය, ගමන්, §)	යානං, (රථාදෙ ගමනෙ)	Any travelling conveyance ; journey.
තල ශබ්දය— (ස්වරූප, යට, §)	(සරූපසම් මධො) තලං,	Form, image bottom ; base.
	1,091	
මජ්ඣ නාමය— (වල්ගා. මධ්‍ය. §)	මජ්ඣො. (විලග්ගෙ වෙමජ්ඣෙ)	A tail; the middle.
පුප්ඵ නාමය— (කුසුම්. ඔසප්, §)	පුප්ඵං, (තු කුසුමෙ [3] උතු)	Flowers ; the menses.
සීල නාමය— (ස්වභාව, ශුභවෘත්ති, §)	සීලං, (සභාවෙ සුබ්බතෙ)	Condition, well-being.
පුඞ්ගව ශබ්දය— (වෘෂභ. ශ්‍රේෂ්ඨ. §)	පුඞ්ගවො. (උසභෙ වරෙ)	A bullock ; distinguished person.
	1,092	
අණ්ඩ ශබ්දය— (අණ්ඩකෝෂ, පක්ෂ්‍යාදීන්ගේ බීජ, §)	(කොසෙ පක්ඛාදි බීජෙ) [4] අණ්ඩං,	Testicles ; eggs of birds, &c.
කුහර ශබ්දය— (පර්වතාවර, ඡිද්‍ර,§)	කුහරං, (ගබ්භරෙ බිලෙ)	A cavern, a hollow.

ඛග්ග නාමය— (ඛඩ්ග. ගණ්ඩම්‍රුග. §)	(නෙත්තිංසෙ ගණ්ඩකෙ) ඛග්ගො.	A sword; a unicorn.
කදම්බ නාමය— (වෘක්ෂ විශේෂයෙක්. රාශි. §)	කදම්බො. (තු දුමෙ චයෙ)	A tree (Nauclea); a multitude.
	1,093	
රොහිණී නාමය (තරුණෙණ. රතුඇදෙන §)	(ඉහ ධෙනුයං) රොහිණී f (ඍක්ෂෙ)	A star, one of the 27 lunar constellations; a cow.
වරඞ්ග නාමය— (යොනිමාර්ග, උත්තමාඞ්ග, §)	වරඞ්ගං, (යොනියං සිරෙ)	Female parts of generation; the head.
සාප නාමය— (ආක්‍රොශ. දුර්ගීර්ෂ. §)	(අක්කොසෙ සපථෙ) සාපො.	Abuse; imprecation.
පංක නාමය— (අපුණ්‍ය, මඩ. §)	පංකං, (පාපෙ ච කද්දමෙ)	Sin; mud.
	1,094	
භොගී නාමය— (භොගවත්හු. සර්ප §)	(භොගවත්තු රඤ්ඤෙ.) භොගී.	A rich man; snakes.
ඉස්සර නාමය— (මහදෙව්. නායක. §)	[1] ඉස්සරො. (තු සිව සාමිසු)	Iswara; chief.
විරිය නාමය— (ශක්ති. ආනුභාව. §)	(බලෙ පභාවෙ) විරියො.	Bodily strength. influence.
තෙජ නාමය— (ශක්ති. ආනුභාව. දීප්ති. §)	තෙජො. (තෙසු ච දිත්තියං)	Bodily strength; splendour, glory.
	1,095	
ධාරා ශබ්දය— දුබදිය f කඩුමුවහත් f §	ධාරා f (සන්තති ඛග්ගමුඛෙ)	Stream, a shower. edge of a sword.
වාන ශබ්දය— (තෘෂ්ණා, ගෙතීම, §)	වානං, (තණ්හාය සිබ්බනෙ)	Desire, stitching.
ඛත්තු නාමය— (රථාචාර්ය. දොරපාල. §)	ඛත්තා. (සූතෙ පටිහාරෙ)	Charioteer; a porter.
වෙදනා ශබ්දය (ආස්වාද f පීඩා f §)	(වත්ත පීළාසු) වෙදනා f	Satisfaction; pain.
	1,096	
මති ශබ්දය— (ඉච්ඡා f පැණ f §)	(ඊයං) මති f ([2] ඉච්ඡා පඤ්ඤාසු)	Will, wisdom.
රණ ශබ්දය— (පව්. සංග්‍රාම. ශබ්ද. §)	(පාපෙ යුද්ධෙ රවෙ) රණො.	Sin, war, sound.
ලව ශබ්දය— (බින්දු. ඡෙදන. §)	ලවො. (තු බින්දු [3] ඡෙදෙසු)	Drop; a cutting
භුස නාමය— (බොල්, අත්‍යන්ත. §)	(පලාපෙ [4] තිසයෙ) භුසං,	Chaff; exceedingly.
	1,097	
බාධා ශබ්දය— (දුක් f වැලක්ම f §)	බාධා f (දුක්ඛෙ නිසෙධෙ ච)	Sorrow; hindrance.
මාතිකා නාමය— මාතෘකාවචන f ඇළ f §	(මූල පදෙ පි) මාතිකා* f	A text; a stream.

* එනම්, ව්‍යාකරණ පිහිස ආදීමෙහි තබනලද සංඥා වචන.

සිනෙහ ශබ්දය— (තෙල්. අධිකප්‍රෙම. §)	**සිනෙහො.** (තෙලෙ ධිකපෙම්මෙ)	Oil; great affection, love
ආලය ශබ්දය— (ගෘහ. අපෙක්‍ෂා. §)	(ඝරෙ[1] පෙක්ඛායාසු) **ආලයො.**	House; desire.
	1,098	
කෙතන ශබ්දය (ධ්වජ, ගෘහ, §)	(කෙතුස්මිං) **කෙතනං,** (ගෙහෙ)	A banner; a house.
ශබ්දය— (ස්ථාන f පෘථිවි f §)	(ඨානෙ) **භූමි** f (ඡියං භුවි)	A place; the earth.
ලෙඛ ශබ්දය— (ලිපිය. ඉරි f §)	**ලෙඛො.** (ලෙඛෙ ච රාජි) **ලෙඛා** f	A writing; a line or row.
භගවන්තු ශබ්දය (පූජාර්හ. භාග්‍යවත. §)	(පූජෙය්‍යෙ තු) **භගවා.** (ජිනෙ)	Object of religious adoration; a Buddha.
	1,099	
ගද ශබ්දය— (ආයුධවිශේෂයෙක් f රෝග. §)	**ගදා** f (සත්ථෙ) **ගදො.** (රොගෙ)	A club; sickness.
ආසන ශබ්දය— (නිසීදීම, පීඨ, §)	(නිසජ්ජා පීඨෙස්වා) [2] **සනං,**	Sitting; a seat.
තථාගත ශබ්දය (සර්වඥ. සත්ත්ව. §)	**තථාගතො.** (ජිනෙ සත්තෙ)	A Buddha; sentient being.
සමුස්සය ශබ්දය (රැස. ශරීර. §)	(චයෙ දෙහෙ) **සමුස්සයො.**	A multitude; the body.
	1,100	
බිල ශබ්දය— (භාග, විවර, §)	**බිලං.** (කොට්ඨාස ඡිද්දෙසු)	A part; an opening.
වජ්ජ නාමය— (දොෂ, බෙර, §)	**වජ්ජං,** (දොසෙ ච භෙරියං)	Guilt, mistake. drums.
අද්ධාන නාමය— (කාල, දීර්ඝ මාර්ග §)	(කාලෙ දීඝපථෙසු) [3] **ද්ධානං,**	Time; a long road.
සෙතු ශබ්දය— (වියර. හේතු. §)	(ආලියං) **සෙතු.** (කාරණෙ)	A dam, a bridge. cause.
	1,101	
ඔකාස නාමය— (හේතු. ස්ථාන. §)	**ඔකාසො.** (කාරණෙ දෙසෙ)	A cause; a place.
සභා ශබ්දය— (ශාලා f පිරිස් f §)	**සභා** f (ගෙහෙ ච සංසදෙ)	A hall; an assembly.
ථූණ නාමය— (ටැම්. ප්‍රාසාද. §)	**ථූණො.** (ථම්භෙ ච පාසාදෙ)	Pillar; palace or mansion.
අයන ශබ්දය— (ගමන්, මාර්ග, §)	(ථා) [4] **යනං,** (ගමනෙ පථෙ)	A journey; a road.

	1,102	
අක්ක නාමය— (වරගස්. සූර්‍ය්‍ය. §)	අක්කො. (රුක්ඛන්තරෙ සූරෙ)	The wará tree; the sun.
අස්ස නාමය— (කොණ. අශ්ව.§)	අස්සො. (කොණෙ හයෙ පුමෙ)	A corner; horse.
අංස නාමය— (උරහිස. භාග. §)	අංසො. (ඛන්ධෙ ච කොට්ඨාසෙ)	Shoulders. a part.
අච්චි නාමය— (වන්හිජ්වාලාf රශ්මිf §)	(ජාලං [1] සුංසු) [2] අච්චි f, (නො පුමෙ)	Flame; the sun-beams.
	1,103	
අභාව ශබ්දය— (විනාශ. අවිද්‍යමාන. §)	(නාසෙ [3] සත්තායං) [4] අභාවො. (ථි)	Destruction; non-existence.
අසන ශබ්දය— (ආහාර, අනුභව, §)	අසන, [5] (භොජන ගුත්තිසු)	Food; eating.
ජීව ශබ්දය— (ප්‍රාණ, ජනයා. §)	ජීවං (පාණෙ ජනෙ) ජීවො.	Life; people.
ඝාස ශබ්දය— (ආහාර. අනුභව. §)	ඝාසො. (ඛාදනෙ ච ගහණෙ)	Food; eating.
	1,104	
අච්ඡාදන නාමය (ප්‍රච්ඡාදන, වස්ත්‍ර.§)	(ඡදනෙ) [6] අච්ඡාදනං, (වත්ථෙ)	Covering; clothes.
නිකාය ශබ්දය— (ගෘහ. රැස. §)	නිකායො. (ගෙහ රාසිසු)	A house; a multitude.
ආමිස නාමය— (ආහාරාදිය, මාංසය,§)	(අහාරාදො)ආමිසං, (මංසෙ)	Food, &c.: flesh.
දික්ඛා නාමය— (යාගf පූජාf §)	දික්ඛා f (ආ යජනෙ [7] ඉජ්ජනෙ)	A sacrifice; an offering.
	1,105	
කාරිකා ශබ්දය (ක්‍රියාf ශ්ලොකf §)	(ක්‍රියායං) කාරිකා f (පජ්ජෙ)	An action; a verse.
කෙතු ශබ්දය— (චිහ්න. පතාකා. §)	කෙතු. (ආ චිහනෙ ධජෙ)	Mark; banner.
කුසුම ශබ්දය— (ඔසප්, මල්, §)	කුසුමං, (ථී රජෙ පුප්ඵෙ)	The menses; a flower.
කපි ශබ්දය— (වඳුරන්. ප්‍රාඥ. §)	(වානරෙ ආ බුධෙ) කපි.	A monkey; wise men.
	1,106	
ඔට්ඨ නාමය— (දන්තාවරණ. ඔටු වන්. §)	(අධරෙ කරභෙ) ඔට්ඨො.	The lips, a camel.
ලුද්ද නාමය— (වැදි. ලොල්ලයන්.	ලුද්දො. (ආ ලුද්දකෙ පිච)	Archers, desirous.
කලුස නාමය— (කැලඹුණුදෙ, අකුසල. §)	කලුසං, (ථා [8] විලෙ පාපෙ)	Turbid; sin.
කලි ශබ්දය (අකුසල. පරාජය.§)	(පාපෙ) කලි. (පරාජයෙ)	Sin, or defeat.

	1,107	
කන්තාර නාමය (ආරණ්‍ය. දුර්මාර්ග.§)	කන්තාරෙ. (වනදුග්ගෙසු)	A wilderness; desert road.
චර ශබ්දය— (චරයන්. ජංගමයන්.§)	චරෙ. (චාරපුස් චචලෙ)	A spy; wanderer.
ගාම නාමය— (ග්‍රාම. සමූහ. §)	(ජනාවාසෙ ගණෙ) ගාමො.	A village; multitude.
චම්ම නාමය— (ඵලක, චර්ම, §)	චම්මං, (තු ඵලකෙ තචෙ)	A shield; skin.
	1,108	
ආමොද ශබ්දය— (සන්තොෂ. සුගඳ.§)	ආමොදෙ. (හාස ගන්ධෙසු)	Joy; perfume.
චාරු ශබ්දය— (ස්වර්ණ. සුන්දර. §)	චාරු. (තු කනකෙ පි ච)	Gold; fair.
භවන ශබ්දය— (ප්‍රාදුර්භාව, ගෘහ,§)	(සත්තායං) භවනං, (ගෙහෙ)	Existence, a residence.
ඡල ශබ්දය— (ව්‍යාජ, පැකිලීම,§)	(ලෙසෙ තු ඛලිතෙ) ඡලං,	Pretext; stumbling.
	1,109	
වෙර නාමය— (අකුශල, ක්‍රෝධ, §)	වෙරං, (පාපෙ ච පටිඝෙ)	Sin; anger
තච නාමය— (චර්ම. සුඹුළු. §)	තචො. (චම්මනි වක්කලෙ)	Skin, bark of trees.
ආරොහ නාමය— (උස. ආරෝහණ.§)	(උච්චෙ [1] ධිරොහෙ) ආරොහො.	Height; ascending.
නෙත්ත නාමය— (වස්ත්‍ර විශේෂයක්, ඇස්, §)	නෙත්තං, (වත්ථන්තරෙ [2] චක්ඛුසු)	A kind of painted cloth; the eye.
	1,110	
ද්වාර ශබ්දය— (ද්වාර, [illegible], §)	(පටිහාරෙ මුඛෙ) ද්වාරං,	Door; entrance.
මත ශබ්දය— (මළවුන්: දන්නාලද: §)	(පෙතෙ ඤාතෙ) මතො: (තීසු)	The dead; known.
මාස ශබ්දය— (මාෂධාන්‍ය. කාල විශේෂ. §)	මාසො.[3] (පරනන කාලෙසු)	Kidney bean; a month.
නග්ග නාමය— (අචේලක. ආජීවක.§)	නග්ගො. (ත්වචෙලකෙ පි ච)	Naked; naked ascetics.
	1,111	
පටිඝ නාමය— (ක්‍රෝධ. හිංසන. §)	(දොසෙ ඝාතෙ ච) පටිඝො.	Anger; injury.
පසු නාමය— (චතුෂ්පදයන්. එළුවන්. §)	(මිගාදො ඡගලෙ) පසු.	Quadrupeds; a goat.
නාම ශබ්දය— (අරූප ධර්ම, අභිධාන, §)	(අරූපෙ වාචකෙය) නාමං,	Immaterial, objects, name.
දර ශබ්දය— (ශරීරපීඩා. භය. §)	දරො. (දරථ භී තීසු)	Bodily pain; fear.

	1,112	
භික්ඛා නාමය- (යැදීf ආහාරf §)	(යාචනෙ භොජනෙ) භික්ඛා f	Request; food.
භර ශබ්දය— (බර. අතිශයෝක්ති.§)	(භාරෙ'තිසයෙ) භරො.	Weight; entire.
සුජා නාමය— (හැන්දf ශක්‍රයාගේ භාර්‍ය්‍යාවත්f §)	(දබ්බි ඉන්ද ජායාසු) සුජා f	Spoon; wife of Sakkraya.
අබ්භ නාම (මේඝ, ආකාශ, §)	(මෙඝෙ) [1] බ්භං, (විහායසෙ)	A cloud; sky.
	1,113	
මොදක ශබ්දය— (කෑම විශේෂයෙක් පූරකීය. §)	මොදකො. (ඛජ්ජ භෙදෙපි)	A preparation of flour for food; things producing fermentation.
මණි ශබ්දය— (භාජන විශේෂයෙක්. රුවන්. §)	(මණිකෙ රතනෙ) මණි.	Vessels for containing liquids; jewels.
මලය ශබ්දය— (පර්වත විශේෂයක් පුෂ්පාරාමාදිය. §)	(සෙලා [2] රාමෙසු) මලයො.	A mountain; flower garden.
ලක්ඛණ නාමය (ස්වභාව, චිහ්න, §)	(සභාවංකෙසු) ලක්ඛණං,	Condition; mark.
	1,114	
හවි නාමය— (ගිතෙල්. හෝතද්‍රව්‍ය. §)	හවි. (සප්පිම්හි හොතබ්බෙ)	Clarified butter; things proper to be offered.
සිර නාමය— (ශ්‍රේෂ්ඨ, මූර්ධන, §)	සිරො, (සෙට්ඨෙ ච මුද්ධනි)	Superiority; the head.
විවෙක නාමය— (පරීක්ෂා. කායප්‍රවේක. §)	(විචාරෙපි) විවෙකො. (ථ)	An inquiry; seclusion of the body.
සිඛරී නාමය- (පර්වත. වෘක්ෂ. §)	සිඛරී. (පබ්බතෙ දුමෙ)	Mountain, tree.
	1,115	
වෙග ශබ්දය— (ජව. ප්‍රවාහ. §)	වෙගො. (ජවෙ පවාහෙ ච)	Swiftness; a flood.
සංකු නාමය— (කණුව. ආයුධ විශේෂ. §)	සංකු. (ඛු ඛීල හෙතීසු)	Pillar; a stake or stump; a javelin.
බින්දු ශබ්දය— (අනුස්වාර. අල්ප.§)	(නියාමිතෙ කණෙ) බින්දු.	Name of a drop, a little.
වරාහ ශබ්දය— (ඌරන්. ඇතුන්. §)	වරාහො. (සූකරෙ ගජෙ)	Hog; elephant.
	1,116	
අපාඞ්ග නාමය— (නෙත්කොන, තිලක, §)	(නෙත්තන්තෙ තිලකෙ) [3] පාඞ්ගං,	Corner of the eye; a circle marked on the forehead.
සිද්ධත්ථ නාමය— (අබ. බුදුන්. §)	සිද්ධත්ථො. (සාසපෙ ජිනෙ)	Mustard seed; Goutama Buddha.

හාර ශබ්දය— (මුතුදම්. ගන්නා. §)	හාරෝ. (මුත්තාගුණෙ ගාහෙ)	A pearl necklace; taking.
ඛාරක ශබ්දය— (කැකුළ. රස. §)	ඛාරකො. (මුකුලෙ රසෙ)	A bud; alkali.
	1,117	
අච්චය නාමය— (ඉක්මීම. අපරාධ §)	අච්චයො.[1] (තික්කමෙ දොසෙ)	Disregarding a command; fault.
අග-නග-ශබ්දවය (පර්වත. වෘක්ෂ. §)	(සෙලරුක්ඛෙසු)[2] අගො. නගො.	Mountain; a tree.
මත්ත නාමය— (අත්‍යල්ප, නියම,§)	(ස්වප්පෙ'වධාරණෙ) මත්තං,	Very few; only mere; as soon as; emphasis.
අපචිති ශබ්දය— (පූජා. විනාශ. §)	අපචිති.[3] (පූජනෙ වයෙ)	An offering, destruction.
	1,118	
ඔතාර නාමය— (ඡිද්‍ර. අවතරණ. §)	(ඡිද්දෙ'වතරණෙසු)[4] ඔතාරො.	A hole; descent.
පිතු නාමය— (බ්‍රහ්ම. පියා. §)	(බ්‍රහ්මෙ ච ජනකෙ) පිතා.	Brahma; father.
පිතාමහ ශබ්දය (මුත්තා. බ්‍රහ්මයා. §)	පිතාමහො. (ය්‍යකෙ බ්‍රහ්මෙ)	Grandfather; a Brahman.
පොත ශබ්දය— (නැව. බාල. §)	පොතො. (නාවාය බාලකෙ)	Ship; a young one.
	1,119	
සොණ නාමය— (වෘක්ෂ. රක්ත වර්ණ. බල්ලන්. §)	(රුක්ඛ වණ්ණ සුනෙ) සොණො	A name of a tree; red; dog.
දිව ශබ්දය— (ස්වර්ග, ආකාශ. §)	(සග්ගෙ තු ගගනෙ) දිවො.	Heaven, the sky.
වාස ශබ්දය— (වස්ත්‍ර. ගන්ධ. ගෘහ.§)	(වත්ථෙ ගන්ධෙ, ඝරෙ) වාසො.	Clothes; perfume; a house.
චුල්ල ශබ්දය— (ක්ෂුද්‍ර. උදුන. §)	චුල්ලො. (ඛුද්දෙ ච උද්ධනෙ)	Small; an oven.
	1,120	
කණ්ණ නාමය— (කෝණ. ශ්‍රොත. §)	කණ්ණො. (කොණෙ ච සවණෙ)	Corner; the ear.
මාලා ශබ්දය— (පුෂ්ප. පංක්ති. §)	මාලා f (පුප්ඵෙ ච පන්තියං)	Flowers; a row.
භාග ශබ්දය— (පුණ්‍ය. කොටස්. §)	භාගො. (භාග්‍යෙ[5] කොට්ඨාසෙ)	Moral merit; part.
කුට්ඨ නාමය— (කුෂ්ඨරොග, උපුල් බාල, §)	කුට්ඨං, (රොගෙ[6] ජපාලකෙ)	Leprosy; *Costus speciosus*.
	1,121	
සෙය්‍යා නාමය— (ශයනාසනf ශයනක්‍රියාf §)	සෙය්‍යා f (සෙනාසනෙ සයනෙ)	A dwelling; sleep.
භම නාමය— (චුදුනාරම්භීන්ගේ බඹ වීමස්වයක්. භ්‍රාන්ති. §)	(මුදනබමහි ච භි) භමො.	A lathe; turning round.

අංසු නාමය— (වස්ත්‍රාදීන්ගේ රැල් රශ්මි. §)	(වත්ථාදිලොමම්හි පන)[1] අංසු. (කරෙ)	A small point or end of thread; sunbeams.
නිපාත ශබ්දය— (නිම. අසංඛ්‍ය §)	නිපාතො. (පතනෙ වචනෙ)	A falling; an indeclinable particle.
	1,122	
විටප නාමය— (ශාඛා. පඳුරු. §)	(සාඛායං) විටපො. (ථම්බෙ)	Branch; a bush.
සත්තු නාමය— (අත්තලා. අමිත්‍ර. §)	සත්තු. (බජ්ජනාහාරෙ දිසෙ)	A cake made of meal; enemy.
සාමික නාමය— (වල්ලභ. ස්වාමි. §)	සාමිකො. (පති අයිරෙසු)	A lord; a husband.
පට්ඨාන නාමය— (ගමන්, කාරණ, §)	පට්ඨානං, (ගති හෙතුසු)	A setting out; a cause.
	1,123	
රඞ්ග ශබ්දය— (රජක. නෘත්‍යස්ථාන. §)	(රාගෙ) රඞ්ගො. (නච්චට්ඨානෙ)	A dyeing; place for dancing.
පාන ශබ්දය— (පෙය්‍ය ද්‍රව්‍ය, පානක්‍රියා, §)	පානං, (පෙය්‍යෙ ච පීතියං)	A drinkable; drinking.
උද්ධාර නාමය— (ණය. උද්ධරණ §)	(ඉණෙ...පෙසු) උද්ධාරො.	A debt; plucking up.
එළක නාමය— (එළිපත්. එළුවන්§)	(උම්මාරෙ) එළකො. (අජෙ)	Threshold; a wild goat.
	1,124	
පහාර නාමය— (දඬුපහර. යාමය.§)	පහාරො. (පොථනෙ යාමෙ)	A beating; a watch.
සරද නාමය— (සංවත්සර. සෘතු විශේෂ. §)	සරදො (හායනෙ තුසු)	A year; one of the six seasons, namely September and October
කුම්භ නාමය— (කෙණ්ඩි. ලාස්ස. §)	(කුණ්ඩිකායා[2] ළාහකෙ) කුම්භො.	Spouted pot; small basket for measuring grain.
පලාප නාමය— (බොල්වී. බොල්වචන. §)	පලාපො. (ථු ගුසමත් ච)	Chaff; unprofitable words.
	1,125	
කාසු නාමය— (වළ. රැස් §)	(මතා වාටෙ චයෙ) කාසු f	A pit, a multitude.
උපනිසා නාමය— (හේතු. රහස්. §)	[3] උපනිසා. (කාරණෙ රහෙ)	Cause; secret.
කාස නාමය— (වැලුක්. රෝගයක්. §)	කාසො. (පොට තිණෙ රොගෙ)	The grass *Saccharum spontaneum*; a cough.
දොස නාමය— (ක්‍රොධ. කුදුගුණ. §)	දොසො. (කොධෙ ගුණෙතරෙ)	Anger; fault.

	1,126	
අට්ට නාමය— (දුකත්. අට්ටාල. පීඩන. §)	(භුතත්ථට්ටාලට්ටිතෙසු) [1] **අට්ටො.**	A case, a watch tower; hurt.
දව ශබ්දය— (ක්‍රීඩා. වනාන්තර. §)	(කීළායං කානනෙ) **දවො.**	A play; wilderness.
උප්පතන නාමය (උත්පත්ති, උඩට ගමන. §)	(උප්පත්තියංච) [2] **උප්පතනං.**	Birth; rising up
උසතන නාමය— (ගමන්. වන. §)	**උසතනං.** (ගමනෙ වනෙ)	A journey, a wilderness.
	1,127	
වොකාර නාමය (ලාමක. රූපාදි ස්කන්ධ. §)	**වොකාරො.** (ලාමකෙ ඛන්ධෙ)	Vileness; the five essential elements of a sentient being.
පාභත නාමය— (මිල. පඬුරු. §)	(මූලෙ පාදුසු) **පාභතං,**	Money, presents.
දසා නාමය— (අවස්ථාf වස්ත්‍රාන්තf §)	**දසා** f [3] (වත්ථා පට්ටන්තාසු)	Condition; the border of a garment.
කාරණ නාමය— (හිංසා, හේතු. §)	**කාරණං.** (ඝාත හෙතුසු)	Injury; a cause
	1,128	
මද ශබ්දය— (හස්තින්ගේ මද. ගර්ව. §)	(හත්ථිදානෙ) **මදෙ.** (ගබ්බෙ.)	Temporal juice of the elephant; pride.
සමා ශබ්දය— (සවනf සමූහf §)	**සමා** f (සවන රාසිසු)	Grinding, a multitude.
උපහාර ශබ්දය— (අන්‍යයකුට එළඹීම. පූජා §)	**උපහාරො.** ([4] තිහාරෙ පි)	An approaching, an offering.
චය ශබ්දය— (ධාතාදිය බඳින. රැස. §)	**චයො.** (බන්ධන රාසිසු)	Binding; a multitude.
	1,129	
ගන්ධ නාමය— (අල්පාර්ථ. ආඝ්‍රාණ කටයුතුතය. §)	**ගන්ධො.** (ලේසෙ ඝායනීයෙ)	A very little, perfumes, smell
චාග නාමය— (දන. දුකාණි. §)	**චාගො.** (ච දාන හානිසු)	Donation; a destitute state.
පීති නාමය— (පීති. සන්තෝෂ. §)	(පානෙ පමොදෙ) **පීති** f (රැ)	Drinking; joy.
ගීවා නාමය (ණයf කණ්ඨf §)	(ඉණෙ) **ගීවා** f (ගලෙ පි ච)	Debt, the throat.
	1,130	
පතිට්ඨා නාමය— (ආශ්‍රයf ආධාරf §)	**පතිට්ඨා** f (නිස්සයෙ ඨානෙ)	Resting place; help
සාහස ශබ්දය— (බලාත්කාර. දඬ. §)	(බලක්කාරෙ පි) **සාහසං,**	Force; fine.

(භෙදන. වස්ත්‍ර වි ශෙෂ, §)	භඞ්ගො. (භෙදෙ පටෙ) භඞ්ගං,	Breaking; dress.
ජගත නාමය— (ශරීර, ඡත්‍ර, §)	ජගතං, (තු ජීවකෙ පි ච) 1,131	The body; umbrella.
භූමි ශබ්දය— (ප්‍රඥා f භූමි f §)	(ඤාණෙ භුවි ච) භූමි f (ථී)	Wisdom; earth.
මදන ශබ්දය— අනඞ්ග.කුකුරුමුවන§	(අනඞ්ගෙ) මදනො. (දුමෙ)	Cupid; a medicinal plant.
මාතු ශබ්දය— (මවගේ මව f ඇති සෙ මව f §)	(පමාතරි* පි) මාතා f (ථ)	Mother; or mother's mother.
වෙඨන නාමය— (වෙළීම. තලප්පාව.§)	(වෙඨුණ්හීසෙසු) වෙඨනං, 1,132	Tying round; a turban.
මාරිස නාමය— (කුඹුරු. ශ්‍රෙෂ්ඨ.§)	මාරිසො. (තණ්ඩුලීයෙ [1] අය්‍යෙ)	A plant, *Amaranthus polygamus*; a chief.
මොක්ඛ නාමය— (නිර්වාණ. මිදීම. §)	මොක්ඛො. (නිබ්බාන මුත්තිසු)	Nirvana; deliverance.
ඉන්ද නාමය— (අධිපතියන්.ශක්‍ර.§)	ඉන්දො, [2] (ධිපති සක්කෙසු)	A chief; Sakkraya (Indra).
ආරම්මණ නාමය (කාරණ, අරමුණු.§)	[3] රම්මණං, (හෙතු ගොචරෙ) 1,133	Cause; objects of sense.
සණ්ඨාන නාමය (චිහ්න, ආකෘති, §)	(අඞ්කෙ) සණ්ඨානං, [4] (මාකාරෙ)	Mark; mode.
වප්ප නාමය— (බීජ නික්ෂෙප. තට.§)	(වපනෙ) වප්පො. (තටෙ පි ච)	Sowing; the bank of a river.
සම්මුති නාමය— (අනුදැනීම.ව්‍යවහාර.§)	සම්මුති f [5] (අනුඤ්ඤා, වොහාරෙ)	Permission; custom.
අක්ඛත නාමය— (විළඳ, අනෂ්ට, §)	([illegible] ලාජෙසු ච) [6] ක්ඛතං, 1,134	Fried corn; imperishable.
සත්‍ර නාමය— (දේවපූජා. නිරන්තර දාන, §)	සත්තං, (යාගෙ සදා දානෙ)	An offering to the gods; continual almsgiving.
සොම නාමය— (ඖෂධ විශේෂයෙක්. චන්ද්‍රයා. §)	සොමො. (තු ඔසධි ඉන්දුසු)	A kind of medicinal drug; the moon.
සංඝාට නාමය- (යුග්ම. ගෙහාවයවිශෙෂ §)	සංඝාටො. (යුග ගෙහඞ්ගෙ)	A pair; the principal upright timber of a house.
ඛාර නාමය— (කරමැටි. අළු. §)	ඛාරො. (ලොණෙ ච භස්මනි) 1,135	Salt ground; ashes.
ආයාස නාමය— (වීර්ය. සන්තාප. §)	ආයාසො. (විරියෙ තාපෙ)	Exertion; heating.
ඔධි නාමය— (අංශ. මායිම්. §)	(භාගෙ සීමාය) ඔධි. (ච)	A part; a border.

අනෙකත්ථවග්ගො III.—3.

[illegible] :

නමො බුඩාය.

	1,136	
චිරකාලා (ර්ථයෙහි)4	(අව්‍යයං වුච්චතෙ දානි) චිරස්සං (තු) චිරං, (තථා) චිරෙන, චිරරත්තාය,	A long period
සහා (ර්ථයෙහි) 4.	සහ, සද්ධිං, සමං. අමා,	With.
	1,137	
නැවත නැවත (යනාර්ථයෙහි)5	පුනප්පුනං, අභිණ්හං, (වා) [1] සකිං, (වා) [2] භිණ්හං, මුහු.	Repeatedly
වර්ජනා (ර්ථයෙහි) 5	(වජ්ජනෙ තු) විනා, නානා. අන්තරෙන. රිතෙ, පුථු,	Except.
	1,138	
අතිශයා (ර්ථයෙහි) 6	බාළ්හං, සුට්ඨු, (වා) [3] තීව, [4] (ත්‍යසයෙ) කිමුත, සව, [5] ති,	Exceedingly.
පරිවිතර්කයෙහි 6	අථො, (තු) කිං, කිමු. [6] උදු, (විකප්පෙ) කිමුතො, [7] ද, (ච)	Or.
	1,139	
ආමන්ත්‍රණයෙහි 10	(අභිධානෙ) හො, අරෙ, අම්භො හම්භො, රෙ, ජෙ, [8] හ, ආවුසො,	Oh.
6	හෙ, හරෙ, (ථ)] කථං, කිංසු, නනු, කච්චි, නු. කිං, (සමා)	How.
	1,140	
වත්මන්කලැ 4	අධුනෙ, [9] තරහි, දානි, සම්පති,] අඤ්ඤදත්ථු, (තු)	Now.
ඒකාන්තාර්ථයෙහි 8	තග්ගස, [10] (කංසෙ) සසක්කං, (වා) [11] ඛා, කාමං. ජාතු, වෙ, හවෙ,	Certainly, as long as; how far ; so far.
	1,141	
පරිච්ඡෙදාර්ථයෙහි 7	යාවතා, තාවතා, යාව, තාව, කිත්තාවතා, (තථා) එත්තාවතා, (ච) කීවෙ, [12] (ති පරිච්ඡෙද අත්ථ වාචකා)	Until.
	1,142	
උපමායෙහි 17.	යථා, තථා, යථෙව වෙ, [13] වං, යථාපාම, යථා හි, (ච) සෙය්‍යථා පෙත, [14] එවමෙවං, (වා) තථෙව, (ච) යථාපි, (ච)	As, so

1,143

එවං පි, (ච) සෙය්‍යථාපි-
නාම, යථරිවා, [1] (පි ච)
(පටිභාගෙත්‍ථ) යථා ච,
විය, තථරිවා, [2] (පිච)

1,144

තමා විසින් § 3	සං, සාමං, (ච) සයං, (වාථ)	By itself.
ස්වීකාරයෙහි 7	ආම, සාහු, ලහු, (පිච)	Yes : assent
	ඔපායිකං, පතිරූපං,	
	සාධු [3] වං, (සම්පටිච්ඡනෙ)	

1,145

හේත්වර්ථයෙහි 6	යං, තං, යතො, තතො, යෙන,	Therefore.
	තෙනෙ, [4] (ති කාරණෙ සියුං)	
අසම්පූර්ණයෙහි 2	(අසාකල්‍යෙ තු) වන, චි,	Some.
නිරර්ථකයෙහි 1	(නිප්ඵලෙ තු) මුධා, (භවෙ)	In vain

1,146

අනියත කාලයෙහි	කදාචි, ජාතු, (තුල්‍ය ථ)	Perhaps : sometimes
හාත්පසින් § 4	සබ්බතො, (ච) සමන්තතො,	All around : entirely.
	පරිතො, (ච) සමන්තා, (පි)	
මුසාවාදයෙහි 2	(අථ) මිච්ඡා, මුසා, (භවෙ)	Falsely.

1,147

ප්‍රතිෂේධයෙහි 6	(නිසෙධෙ) න, අ, නො, මා [5] ලං,	Negative and prohibitive.
අනියමාර්ථයෙහි 3	[illegible] චෙ, (තු) සචෙ, යදි,	If.
අනුකූලත්වයෙහි 1	(අනුකූල්‍යෙ තු) සධං, (ච)	Agreeably
රාත්‍රියෙහි 2	රත්තං, දොසා,	By night.
දවල්හි § 1	[illegible] දිවා, (අහෙ)	By day.

1,148

අල්පාර්ථයෙහි 3	ඊසං, කිංචි, මනං, (අප්පෙ)	Little.
හදිසියෙන් සැනින් ප්‍රත්‍යක්ෂාර්ථයෙහි 1	සහසා, (අතක්කිතෙ)	Suddenly.
අභිමුඛයෙහි 3	පුරෙ, [6] [illegible]තො, (තු) [illegible]තො,	In the presence of.
අනාගතයෙහි 2	පෙච්ච, [7] අමු, (භවන්තරෙ)	In future.

1,149

විස්මයෙහි 2	අහො, හී, (විම්හයෙ)	Ah, indicating surprise.
නොකීමෙහි 1	තුණ්හී	In silence.
ප්‍රාදුර්භාවයෙහි 2	(තු මොනෙ) (ථ) [8] වි, පාතු, (ච)	Apparent.
එකෙණෙහි § 2	(සංඛෙණෙ) සජ්ජු, සපදි,	Instantly.
බලාත්කාරයෙහි 1	(බලක්කාරෙ) පසය්හ, (ච)	Forcibly

“ [illegible]යෙහි ” යනු වෙනුවට මේ [illegible] § ලකුණයි.

	1,150	
පදපූරණයෙහි 6 .	සුදං, ඛො, අස්සු, යග්ගෙ, වෙ, හ, [1] (දසෙ පදපූරණෙ)	Expletive
අන්තරාලයෙහි § 3	අන්තරෙන, [2] අන්තරා, අන්තො.	Between.
තත්ත්වයෙහි 2 .	[3] වස්සං, නූන, ච (නිච්ඡයෙ)	Truly.
	1,151	
සන්තොෂයෙහි § 2	(ආනන්දෙ) සං, (ච) දිට්ඨා, (ථ)	Joyfully.
විරොධප්‍රකාශයෙහි.	(විරොධකථනෙ) නනු,	Expressive of contrariety.
ප්‍රවෙදප්‍රකාශයෙහි 1 .	(කාමප්පවෙදනෙ) කච්චි,	Well.
ඛෙදය පූර්වගම උපගමනයෙහි 1 .	(උසූයො පගමෙ) [4] අතු, (ච)	Be it so, indicating regret.
	1,152	
අවධාරණයෙහි .	එවා, [5] (වධාරණෙ [illegible])	Even.
අනුප්‍රාප්තියෙහි .	යථාතං, (තු) යථා තථං,	Just so.
අල්පාර්ථයෙහි 1	ඊසං, (අප්පෙ),	Little.
මහත § 1 . .	(මහත්තෙ) [6] [illegible],	Highly.
පූර්වාහ්නයෙහි 2	(අථ) පාතො, පගෙ, (සමා)	Morning.
	1,153	
සතතයෙහි 2 .	(නිච්චෙ) සදා, සනං,	Always.
බාහුල්‍යයෙහි 1	[illegible] පායො,	Abundantly.
බාහ්‍යාර්ථයෙහි 4	(බාහුල්‍යෙ)] බාහිරං, බහි, බහිධා, බාහිරා, (බාහිරෙ)	Out.
ශීඝ්‍රාර්ථයෙහි 1 . .	(සීඝෙ තු) සණිකං, (හවෙ)	Quickly.
	1,154	
විනාශයෙහි 1 . .	අත්ථං, (අදස්සනෙ)	Disappearance.
නින්දාවෙහි 1 . .	[illegible] ධුවත්,	Reproach.
ප්‍රණාමයෙහි 1 . .	(නින්දායං)] (වන්දනෙ) නමො,	Salutation.
ප්‍රශංසායෙහි 2 .	සම්මා, සුට්ඨු, (පසංසායං)	Praise.
විද්‍යමානත්වයෙහි 1	(අථො සත්තායම්) [7] අත්ථි, (ච)	Existence.
	1,155	
සවස්හි 1 . . .	සායං, (සායෙ)	Evening.
අද දවස්හි 1 . .	[8] අජ්ජ, (අත්‍රාහෙ)	To-day.
සෙට දවස්හි 2 .	සුවෙ, (තු) සෙ, (අනාගතෙ)	To-morrow.
අනිද්දා දවස්හි 1	(තතො පරෙ) පරසුවෙ,	Day after to-morrow.
ඊයේ දවස්හි 1 .	හිය්‍යො, (තු දිවසෙ ගතෙ)	Yesterday.
	1,156	
යමෙක්හි § 3 .	යත්ථ, යත්‍ර, යහිං, (වාථ)	In which place
එහි § 4 .	තත්ථ, තත්‍ර, තහිං, තහං,	There.
මත්තෙහි § 2 . .	(අථො) උද්ධං, (ච) උපරි,	Above.
යට § 2 . . .	හෙට්ඨා, (තුච) අධො, (සමා)	Below.

	1,157	
නියොගයෙහි 2 .	(වොදනෙ) ඉඞ්ඝ, හන්ද, [1] (ථ)	Order, command.
දූරත්වයෙහි 3 . .	ආරා, දූරා, (ච) ආරකා,	Distant.
අසම්මුඛත්වයෙහි 2	පරම්මුඛා, (තු ච) රහො,	Absent.
සම්මුඛත්වයෙහි 3 .	සම්මුඛා, (ථා) [2] වි, පාතු, (ච)	Manifestly.
	1,158	
සංශයෙහි 3 . .	(සංසයත්ථම්හි) අප්පෙව, අප්පෙවනාම, නු, (තිච)	Perhaps.
නිදර්ශනයෙහි 3 .	(නිදස්සනෙ) ඉති, [3] ත්ථං, (ච)	Thus.
දුක්ඛයෙහි 1 . .	එවං,] (කිච්ඡෙ) කථඤ්චි, (ච)	Scarcely; with difficulty.
	1,159	
අසහනයෙහි 1 .	හා, (ඛෙදෙ)	Ah.
ප්‍රත්‍යක්ෂයෙහි 1 .	සක්ඛි, (පච්චක්ඛෙ)	In the presence of
ස්ථිර නියමයෙහි 1	ධුවං, (ථිර වධාරණෙ)	Certainty
හරස්හි 2 . . .	තිරො, (තු) තිරියං, (වාථ)	Crookedly.
නින්දායෙහි 2 . .	(කුච්ඡායං) දුට්ඨු, කු, (වච්ජෙත)	Reproach.
	1,160	
ආශිංසනයෙහි 1 .	සුවත්ථි, (ආසිසත්ථම්හි)	Prosperity.
ගර්හායෙහි 1 . .	(නින්දායං, තු) ධි, (කථ්‍යතෙ)	Reproach.
කොතැන්හි § 7 .	කුහිඤ්චනං, කුහිං, කුත්‍ර, කුත්ථ, කත්ථ, කහං, ක්ව, (ථ)	Where.
	1,161	
මෙහි § 5 . . .	ඉහෙ, [4] ධා, [5] ත්‍ර, (තු) එත්ථා, [6] ත්ථ	Here.
සියලු තැන්හි § 2	(අථ) සබ්බත්‍ර, සබ්බධි,	Everywhere.
කවරකලෙක්හි § 2 .	කදා, කුදාචනං, (වාථ)	Whenever.
එකල්හි § 2. . .	තදානි, (ච) තදා, (සමා)	Then.
	1,162	
ප යන උපසර්ගය (ආදි ක්‍රියා, අතිශය, උත්පත්ති, අවතීර්ණ, ගාථත්, නියොග, ශ්‍රේෂ්ඨත්ව, ප්‍රීති, දාන, පූජා, උතුම්, ශාන්ති, දර්ශන, තත්පර, අග්‍ර, ප්‍රශංසා, ගමන්, ශුද්ධි, හිංසා, ප්‍රකාර, අභ්‍යන්තර භාව, වියෝග, අවයව, දික්යෝග, ආශා, ස්ථිති, යන මේ ආදි අර්ථයෙහි වැටේ)	(ආදිකම්ම භුසත්ථෙ ච සම්භවෙ තිත්ථ තිත්ථිසු, නියොගෙ [7] සස්සිරියම්හි පීති දත්ත පූජා [8] යො සැජ්ජු)	Prefix, expressive of origination; excess; birth, descent; repletion, command; glory; joy; gifts; offerings; excellence or greatness; peace; perception; devotion; affection; praise; going; purity; injury; manner internal; separation; members; direction, hope, situation.
	1,163	
	(දස්සනෙ තප්පරෙ සඞ්ගෙ පසංසා ගති සුද්ධිසු, හිංසා පකාර [9] නෙතාභාව වියොගා [10] වයවෙසු ච)	
	පො-[11] (පයොගා දිසායොගෙ පත්ථනා ඨිති ආදිසු)	

1,164

පරා-යන උපසර්ග. (පිරිහීම, පැරදීම, ගමන්, අතිශයාර්ථ, ප්‍රතිපක්ෂාර්ථ, වික්‍රම, පරාමර්ශන, යන මේ ඇති §)

පරා-(සද්දො පරිහානි
පරාජය ගතීසු ච
භුසත්ථ පටිලොමත්ථ
වික්කමා [2] මසනාදිසු)

Decreasing; defeat, going; exceeding; reverse; heroic valour; touching.

1,165

නි-උපසර්ගය— (නිශ්ශේෂ, අභාව, සන්නිවේශ, භෘශාර්ථ, නිවන්, සමූහ, ගෘහ, නියෝග, උපමා, ජිත, ප්‍රසාද, නික්මීම, ඉක්මයනලද්ද, දර්ශන, අවසාන, නිශ්චිතාන, අධෝභාග, අවධාරණ, සමීපය, බැඳුම, දක්ෂ, අභ්‍යන්තරභාග, උපරමණ.

(නිස්සෙස, [3] භාව සඞ්ඝ
භුසත්ථ මොක්ඛ රාසිසු
ගෙහා [4] දෙසො [5] පමානිත
පසාද නියමා [6] වමයෙ

1,166

දස්සනො [7] පාතනික්ඛන්තා
[8] ධො භාගෙසු [9] වධාරණෙ
සාමීපෙ බන්ධනෙ ඡෙකා
[10] න්තොනතාභාගෙ [11] පරතීසු ච)

Entire destruction, calamity; excessive; Nivana; crowd; house; command; comparison; inferior or becoming less; favour, departing, transgression; perception; conclusion, going, determined; near; binding; conversant; interior; opposing; coming into being; separating; prohibition.

1,167

නි යන උපසර්ගය (ප්‍රාදුර්භාව, වියෝග, ප්‍රතිෂේධය, මේ ඇති)

(පාතුභාවෙ වියොගෙ ච
නිසෙධාදො) නි-(දිස්සති)

නී-උපසර්ගය- (දුරුකිරීම, ආවරණ ඇති)

(අථො නීහරණෙ චෙව,
[12] වරණාදො ච) නී-(සියා)

Removing; obstructing; covering.

1,168

උ-උපසර්ගය— (ඌර්ධ්වාගම, වියෝග, ආත්මලාභ, තෘප්ති, සමෘද්ධි, ප්‍රාදුර්භාව, අදෘශ්‍යභාව, ප්‍රබල, ප්‍රකාශ, දක්ෂ, අයුක්ත, කථ, ශක්ති, මෝක්ෂ, §)

(උබ්භගම වියොග [13] ත්ත-
ලාභ තිත්ති සම්භිසු
පාතුභාව [14] ව්වයා භාව
පබලත්ත පකාසනෙ

දනාප යොගතාසු කථනෙ
සත්තිමොක්ඛා දිකෙ) උ-(ච)

Above; separation; one's own gain; satisfied; abundance; coming to being; faultless; powerful, public; clever; noble; saying; strength, Nivan.

1,169

දු-උපසර්ගය— (කුත්සිතාර්ථ, ඊෂද්, විරූපාර්ථ, අශෝභන, අසමෘද්ධි, දුක, අසන්තෝෂාදී, §)

දු-(කුච්ඡිතෙ [15] සදනෙචසු
විරූපතොන පස [16] සොභනෙ
සියා [17] භාවා [18] සම්භිසු
කිච්ඡවා [19] නන්දනාදිකෙ)

Baseness; a little; deformed unlucky; void of, scarcity; with difficulty; unpleasant.

1,170

සං-උපසර්ගය— (සමෝධාන, සංක්ෂේප, සමන්තාර්ථ, සමෘද්ධි, සම්මාගමනාර්ථ, ශුභගමනාර්ථ, සහාර්ථ, අල්පාර්ථ, අභිමුඛාර්ථ, සකතාර්ථ, සංවරණ, පභව, පූජා, නැවත නැවත කිරීම් ආදී. §)

සං,-(සමෝධාන සංක්ෂේප
සමන්තාත් සම්මිශ්‍ර
සම්මා ගුස සහ [1] පහළා
[2] හිමුඛයෙහිසු සඟතෙ

පිධානෙ පභවෙ පූජා
පුනප්පුන ක්‍රියා දීසු)

Combination; briefly: round about; exceeding, well, entirely; with; few; in the presence of; union, screen: origin. offerings: repeatedly.

1,171

වි-උපසර්ගය— (විවිධාර්ථ, අතිශය, අභාව, ... §)

(විවිධා [3] තිසයා [4] භාවෙ
ගුසත් [5] සසරියා [6] විචයෙ
වියෝගෙ කලහෙ පාතු-
භාවෙ* භාසෙ ච කුච්ජනෙ)

Diverse: excessive; non-existence. entire; prosperity; expiration; separation; contention; coming to being; saying mean, afar; absent; folly; unsteady; chief skilful, fatique together.

1,17?

(දූරෙ [7] නානි මුඛයෙහිසු
මොහො [8] නාවසිති සුච
පධාන දක්ඛතා මෙදෙ
සඟත්‍යෙදෙ(වි-(දිස්සති)

1,173

අව-උපසර්ගය— (වියෝග, අවබෝධ, ... §)

(වියෝගෙ ජානනෙ චාධො-
භාවෝ † [9] ත්වජ්ජය සුද්ධිසු
ඊසදත්ථ පරිභවෙ
ඔදස බ්‍යාපන හානිසු

එලෙවා ක්‍රියාය චෝරෙය්‍ය ච
සඤ්ඤාපනාදිකෙ) අව-

Separation understanding down: uncertainty; pure; a little; disrespect; space; pervaded; loss; speaking, knowledge; theft.

1,174

අනු-උපසර්ගය— (පශ්චාදර්ථ, ... §)

(පච්ඡා ගුසත් සාදිස්සා
[1] ත්‍රුපවජ්ජිතතා [10] තුච්ඡතාසු
හීනෙ ච තතියත්ථා බෝ-
ධානෙවසා [11] හුගගෙ හීනෙ

දෙසෙ ලක්ඛණ වීජ්ජ [12] පර-
මත්‍රුත භාගාදිකෙ) අනු-

After, exceeding; alike; regularly; similar, mean, by under; following, salutary quarter; sign succession; characteristic mark parts.

1,175

පරි-උපසර්ගය— (සමන්තාර්ථ, පරිච්ඡේද, පූජා, ආලිඞ්ගන, වර්ජන, ... ලක්ෂණ, §)

(සමන්තතො පරිච්ඡේදෙ
පූජා ලිඟන වජ්ජනෙ
දොසක්ඛානෙ නිවාසනා
[12] වයාදෑ, [13] ධාරෙසු භොජනෙ

සොක බ්‍යාපන තෙපිසු
ලක්ඛණෙ දෙ සියා) පරි-

Around; section, offering embrace; forsaking; blame dress; disrespect help; eating; sorrow; pervaded, disposition; sign.

* සන්නයෙහි "භාසෙ, සත්ජොතිෂයෙහි" කියාය.
† මෙහිත් "ත්වර්ය, නිශ්චයෙහිද" කියා සන්නයෙහි තිබේ.

	1,176	
අභි-උපසර්ග— (අභිමුඛභාව, විශිෂ්ටාත්‍ය, ඌර්ධ්වක්‍රියා, සාරූප්‍ය, වෘද්ධි, පූජ, ආධික්‍ය, කුල, අසත්‍ය, ලක්‍ෂණආදි, §)	(අ භි මු ඛ්‍ය විසිට්ඨු [1] ධ-කම්ම සාරූප්‍ය වුඩ්ඪිසු පූජා [2] ධිකකුලා [3] සච්ච ලක්ඛණ දිංගි වාප්‍ය) [4] භි-	In the presence of; excellent; above; fit; prosperous; offering; exceeding; family; false; sign.
	1,177	
අධි-උපසර්ග— (අධික, ප්‍රධාන, අධ්‍යයන, අධිෂ්ඨාන, පැමිණීම, නිශ්චය, උපරිභාව, අත්‍යභව ත, විශේෂය, §)	(අධික් [5] සසර පාඨා [6] ධි-ඨාන පාපුණනෙසු) [7] ධි-(නිච්ඡයෙ චොපරිභාවා [8] ධි-භවනෙ ච විසෙසනෙ)	Exceeding; chief; reading, determination; arrival; ascertainment; above; subjection; difference.
	1,178	
පති-උපසර්ග— (දුන්දෑන, නිවාරණ, ප්‍රතිලෝම, ගැනීම, නිවෘත්ති, සාදෘශ්‍ය, ප්‍රතිෂ්ඨා, අභිමුඛත්ව, යාමන්, §)	(පතිදාන නිසෙධෙසු වාමා [9] දාන නිවත්තනෙසු සාදිසෙස පති නිධිමුහ* අභිමුඛ්‍ය ගති සු ච	Giving back again, hindrance; inverted order; taking; stopping; like; situation; before; going.
	1,179	
(ප්‍රත්‍යබෝධ, ප්‍රතිගමනය, පශ්චිමකෘත්‍ය, ආදරකිරීම, ප්‍රණිපාතයකාය, ලක්‍ෂණයනාදි, §)	(පතිබොධෙ පතිගමනෙ තථා පූන ක්‍රියාය ච සම්භාවනෙ පච්ඡලෙකර) පතී-, [10] (ගි ලක්ඛණාදිකෙ)	Awaking, going back; doing; again; honour; for the purpose of, sign.
සු-උපසර්ග— (ශෝභන, සැප, අපරිත, භාගාත්, සුඅරයා, සමෘද්ධි §)	සු-(සොභණෙ සුඛ සම්මා භූස සුට්ඨු සම් ඩි සු)	Well; easy, unchanged; much, beautiful; prosperous.
	1,180	
ආ-උපසර්ග— (අභිමුඛත්ව, සමීප, ආරම්භ, ආලිංගන, ප්‍රාප්ති, මර්යාද, ඌර්ධ්වකර්ම, ඉච්ඡා, බන්ධන, අභිව්‍යාප්ති, §)	(අභිමුඛ්‍ය සමීපා දි-කම්මා [11] ලිඞ්ගන පත්තිසු මරියාදු [12] ඛනම්ම [13] ඉච්ඡා බන්ධනා [14] භිව්‍යිසු) ආ-	In the presence of; vicinity, beginning; embracing; approaching, limit; upwards; desire, bond, limit.
	1,181	
(ආවාස, ආමන්ත්‍රණ, ග්‍රහණ, දුඃඛ, ඊෂදර්ථ, නිවෘත්ති, අප්‍රසාද, ආශංසන, ස්මරණ, ප්‍රතිෂ්ඨා, විස්මය ආදි, §)	(නිවාස [15] වහාන ගහණ කිච්ඡ [16] සත් නිවත්තිසු අප්පසාද [17] ඞ් සරණ පතිට්ඨා විම්හයා දිසු)	Abode; inviting; taking; sorrow; little; stopping; unwillingness; wishing for; calling to mind; help; wonder.

*පච්චිතිමිත්, ආලකුත්වයේ යෙදු සත්ත

අති-උපසර්ගය— (අන්තර්භාව, භෘශාර්ථ, අතිශය, පූජා, අතික්‍රමන, අතීතත්ව, ප්‍රශංසා, දෘඪාර්ථ ආදී, §)	1,182 (අන්තොභාව භුසත්ථා [1] තිසය පූජා [2] සතික්කමෙ භූතභාවෙ පසංසායං දළ්හත්ථාදෝ සියා) අති-	Within; abundance; excessiveness; sacrifice, transgression past; praise, hard.
අපි-උපසර්ගය— (ගෞරව, ගර්හා, අපේක්ෂා, සමුච්චය, ප්‍රශ්න, සංවරණ, ආශංසාදී, §)	1,183 (සම්භාවනෙ ච ගරහා [3] පෙක්ඛාසු ච සමුච්චයෙ පඤ්හෙ සංවරණෙ චෙව ආසංසනෙ) අපි-[4] (රිතං)	Honour; contempt; care; addition; questioning; covering praise
අප-උපසර්ගය— (නිර්දේශ, පරිවර්ජන, පූජා, අපගමන, වැළැක්ම, අද්වේෂ, ගර්හා, චෞරකර්ම ආදි §)	1,184 (නිද්දෙසෙ වජ්ජනෙ පූජා [5] පගමෙ වාරණෙපි ච පදුස්සනෙ ච ගරහා චෝරිකාදෝ සියා) අප-	Example; leaving off, offering, without preventing; displeasure; contempt, stealth.
උප-උපසර්ගය— (සමීප, පූජා, සාදෘශ්‍ය, දෝෂදර්ශන, උත්පත්ති, භෘශාර්ථ, අපගමන, අවකාශ, පූර්වකර්ම, නිවෘත්ති, විඥාන, ආකාර, උපවාස, ආදී, §)	1,185 (සමීප පූජා සාදිසෙස දොසක්ඛානෙ [6] පපත්තිසු භුසත්ථ [7] පගම [8] ඕකාස පුබ්බකම්ම නිවත්තිසු ගය්හාකාරෙ [9] උච්චත්තෙසු) උප-(ද්‍රව්‍ය නාසනාදිකෙ)	Vicinity; offering; similarity; accusing; birth, excess; without, abundance, priority; stopping, understanding height; fasting
එවං-සහ නිපාත. (නිදර්ශන, ආකාර, උපමා, හර්ෂණ, උපදේශ, වචන ප්‍රතිග්‍රහණ, නියම, ගර්හා, දම්භ, පරිමාණ, ප්‍රශ්න, §)	1,186 එවං-(නිදස්සනා [10] කාරෙ [11] පමාසු සම්පහංසනෙ උපදෙසෙ ච වචන-පටිග්ගාහෙ [12] වධාරණෙ ගරහාසෙ [13] දම්භෙසු ච පරිමාණෙ ච පුච්ඡනෙ)	Example; manner; similarity, wishing; advice; assent, appointment, contempt; thus; quantity; questioning.
ච නිපාතය— (සම්පිණ්ඩන, සමාහාර, අන්වාචය, ඉතරේතර, පදපූරණ, අවධාරණය, §)	1,187 (සමුච්චයෙ සමා හාරෙ-[14] න්වාචයෙ චෙ [15] තරීතරෙ පද පූරණ මත්තෙ ච) ච-(සදෙන අවධාරණෙ)	Addition; collection; also, either, or an expletive particle, a particle expressive of intensity
ඉති නිපාතය— (හේතු, ප්‍රකාර, ආදි, අවධාරණ, නිදර්ශන, පදාර්ථ විපර්යාස, පරිසමාප්ති, §)	1,188 ඉති-(හෙතු පකාරෙසු ආදිම්හි චාව ධාරණෙ නිදස්සනෙ පදත්ථස්ස විපල්ලාසෙ සමාපනෙ)	Cause; manner; after this manner; very; for example mutation, end, &c.

1,189

වා නිපාත— (සම්පිණ්ඩන, උපමා, සන්දේහ, පදපූරණ, ව්‍යවස්ථිත විභාෂා, නිශ්චය, විකල්ප §)	(සමුච්චයෙ වො [1] පමායං සංසයෙ පදපූරණෙ ව්වත්ථිත වි භා සා සු) **වා**-(වස්සග්ගො විකප්පනෙ)	A conjunction ; likeness ; doubt ; expletive ; fixed, alternative ; certainty ; indecision.

1,190

අලං නිපාතය— (අලංකාර, නිෂෙධ, පරිපූර්ණභාව, §)	(භූසනෙ වාරණෙ වා) [2] **ලං**-(වුච්චතෙ පරියත්තියං)	Ornament ; hindrance ; it is enough.
අථෝ-අථ නිපා. 2 (අනන්තරාර්ථ, පාරම්භ, ප්‍රශ්න, පදපූරණ, §)	**අථෝ**-[3] **ථා**-[4] (නන්තරා [5] රම්භ පඤ්හෙසු ප ද පු ර ණෙ)	A continuative particle ; expressive of commencement, interrogation ; sometimes it is a mere expletive.

1,191

අපි නාම-නිපා. (ප්‍රශංසා, ගර්හා, සංඥා, අභ්‍යුපගමාර්ථ, §)	(පසංසා ගරහා සඤ්ඤා සම්භාවනාසු) [6] **පි නාම**-(ථි)	A term expressive of praise or dispraise, sign ; promise.
නූන නිපාතය— (නිශ්චය, අනුමාන, පරිතර්ක, §)	(නිච්ඡයෙ වා [7] නුමානස්මිං සියා) **නූන**-(විතක්කනෙ)	Surely, doubt, thinking.

1,192

නනු නිපාතය— (ප්‍රශ්න, අවධාරණ, අනුඥා, නැලවිල්ල, ආමන්ත්‍රණ, §)	(පුච්ඡා [8] වධාරණා [9] නුඤ්ඤා සාන්ත්වනා [10] ලපනෙ) **නනු**-	Question, certainty, order, soothing, a vocative particle.
වත නිපාතය— (ඒකාන්ත, දයා, හාස, පරිශ්‍රම, ආමන්ත්‍රණ, විස්මය, §)	**වතෙ**-[11] (කංස දයා හාස ඛෙද [12] ලපන විම්හයෙ)	Verily, expressing tenderness, laughter ; weariness, a vocative particle, admiration.

1,193

හන්ද නිපාතය— (වාක්‍යාරම්භ, බැගෑ, හාස, අනුකම්පා, §)	(වාක්‍යාරම්භ විසාදෙසු) **හන්ද**-(හාසෙ [13] නුකම්පනෙ)	Particle used at the commencement of a sentence ; dejection ; mirth, compassion.
යාව නිපාතය— (සාකල්‍ය, ප්‍රමාණ අවධි, අවධාරණ §)	**යාව**-(තාව) **තාව**-(සාකල්‍ය මාණෙ [14] වධෝ [15] වධාරණෙ)	Until ; as many as, limit ; surely.

1,194

පුරත්ථා නිපාතය (පූර්වදිග, පෙරගමන, අභිමුඛාර්ථ, පූර්වාර්ථ, §)	(පාචි පුර [16] ගගතො කෙසු) **පුරත්ථා**-(පඨමෙ ත්‍ය ථි)	East, long ago ; in front ; first.
පුරා නිපාතය— (පරම්පරා, චිරාතීතකාල, ආසන්න, අනාගතකාල, §)	(පබන්ධෙ ච චිරාතීතෙ නිකටා [17] ගාමිකෙ) **පුරා**-	Connected narrative, long ; past ; near ; future.

	1,195	
ඛලු නිපාතය— (ප්‍රතිෂෙධ, වාක්‍යා ලංකාර, අවධාරණ, ප්‍රසිද්ධි, §)	(නිසෙධෙ වාක්‍යාලංකාරා- [1] වධාරණපසිද්ධිසු	Hindrance; an expletive; certainly; fame.
අභිතො නිපාතය (සමීප, අභිමුඛ, උභයපාර්ශ්ව, §)	ඛල්වා-] [2] (සමන්තා තු) අභිතො- ([3] භිමුඛො [4] භයතො ද්වෙක)	Vicinity; presence; on both sides, &c.
	1,196	
කාමං නිපාතය— (යද්‍යපි යන ශබ්දාර්ථ, ඒකාන්තාර්ථ)	කාමං-(යද්‍යපි සද්දහෙ එකංසතෙථ ච දළ්හති)	If: again; certainty, &c.
පන නිපාතය— (විශෙෂාර්ථ, පදපූරණාර්ථ, §)	(අථො) පන-(විසෙසස්මිං තථෙව පදපූරණෙ)	Difference; an expletive.
	1,197	
හි නිපාතය— (හේතු, විශෙෂාර්ථ, අවධාරණ, පදපූරණ, §)	හි-(කාරණෙ විසෙසා [5] ව- ධාරණෙ පදපූරණෙ)	Cause, difference, indeed; an expletive.
තු නිපාතය— (විශෙෂාර්ථ, අවධාරණ, පදපූරණ, §)	තු-(හෙදා වජ්ජ තත්ථාදී)	Difference, certainly; an expletive.
කු නිපාතය— (පාප, ස්වල්ප, කුත්සා, §)	කු-(පාපෙ [6] සත්ථ කුච්ඡිතෙ)	Sin; little; contempt
	1,198	
නු නිපාතය— (සැක, ප්‍රශ්න, §)	නු-(සංසයෙ ච පඤ්හෙ ථ)	Doubt, question.
නානා නිපාතය (අනේකාර්ථ, හැරීම, §)	නානා-(නෙකත්ථ වජ්ජනෙ)	Variety; forsaking.
කිං නිපාතය— (ප්‍රශ්න, නින්දා, §)	කිං-(තු පුච්ඡා ජිගුච්ඡාසු)	Question, contempt.
කං නිපාතය— (ජල, හිස, §)	කං-(තු වාරිම්හි මුද්ධනි)	Water, top.
	1,199	
අමා නිපාතය— (සහාර්ථ, සමීප, §)	අමා-(සහ සමීපෙ ථ)	With; near.
පුන නිපාතය— (විශේෂ, නැවත, §)	(භෙදෙ අපඨමෙ) පුන-	Difference: again.
කිර නිපාතය— (අනුශ්‍රැති, අරුචි §)	කිර-[7] (නුස්සවා [8] රුචිසු)	By report, distasteful.
උද-නිපාතය— (අපි ශබ්දාර්ථ, පක්ෂාන්තර, §)	උද-[1] (පක්ඛන්තර විකප්පනෙ)	Again, the other side of a proposition.

	1,200	
පච්ඡා-නිපාතය— (පශ්චිමදිග, පසුව §)	(පතිචි චරිමෙ) **පච්ඡා-**	West; after.
සාමි-නිපාතය— (අර්ධ, නින්‍දා, §)	**සාමි-**(ඩ්ඪෙ ජිගුච්ඡනෙ)	Half; reproach.
පාතු-නිපාතය— (ප්‍රකාශ, උත්පත්ති . §)	(පකාසෙ සම්භවෙ) **පාතු-**	Publicity; coming to existence.
මිථො-නිපාතය (අන්‍යොන්‍ය, රහස් §)	(අඤ්ඤොඤ්ඤෙ තු රහෙ) **මිථො-**	Mutual; private.
	1,201	
හා-නිපාතය— (විෂාද, ශෝක, දුක්, §)	**හා-**(ඛෙදෙ සොක දුක්ඛෙසු)	Alas! grief, affliction.
අහහ-නිපාතය— (විෂාද, ආශ්චර්‍ය §)	(ඛෙදෙප්‍ය) [2] **හහ-**(විම්හයෙ)	Alas! surprise.
ධි-නිපාතය— (බැණීම්, නින්‍දා, §)	(හිංසාපනෙ) **ධි-**(නින්‍දියං)	Afflicting, disgrace.
තිරො-නිපාතය— (සංවරණ, සරස්, §)	(පිධානෙ තිරියං) **තිරො-**	Covering; across.
	1,202	
තූනාදි ඉම් ප්‍රත්‍යයාන්තයෝද, අව්‍යයීභාවසමාසයු ශබ්දද, තූන—ත්වාදි ප්‍රත්‍යයන්ට යකාරාදේශවූ වචනද, අව්‍යය (නොහොත් නිපාත) නම් වේ.	**තූන-** ත්වාන- තවෙ- ත්වා- තුං- ධා- සො- ථා- සොතතු- (මෙවච) තො- ථ- හු- හිමතං- හිං- හං- ධි- හ- හි- ධ- ධුනා- රහි-	Words ending with these affixes, 'තූන' &c—also words of the indeclinable class of Compounds—and formed by the substitution of 'ය' for තූන &c.—are called අව්‍යය or indeclinable particles.
	1,203	
	දානි- චො- දාචනං- දා- ජ්ජ- ජ්ජං- ජ්ජතතා- ජ්ජෝ- ජ්ජු- (අදයො සමාසො වා [3] ව්‍යයී භාවො යාදෙසො වා [4] ව්‍යයං හවෙ)	

අව්‍යයවග්ගො III.—4.

සාමඤ්ඤකණ්ඩො තතියො III.

අභිධානප්පදීපිකා සමත්තා.

(නිගමනාදි ගාථා.)

1. සග්ගකණ්ඩො ච භූකණ්ඩො තථා සාමඤ්ඤකණ්ඩවිති,
කණ්ඩත්තයාන්විතා එසා අභිධාන පපදීපිකා.

2. තිදිවෙ මහියං භුජගාවසථෙ සකලත්ථසමව්හයදීපනීයං,
ඉහ යො කුසලො මතිමා සනරො පටු හොති මහාමුනිනො
[වචනෙ.

3. පරක්කමභුජො නාම භූපාලො ගුණභූසනො,
ලංකායමාසි තෙජස්සී ජයී කෙසරිවික්කමො.

4. විභින්නචිර භික්ඛුසංඝ නිකාය-
ත්තයස්මිං කාරෙසි සම්මාසමග්ගයො,*
සඞ්ගහං ච නිච්චාදරො දීඝකාලං
මහග්ඝෙහි රක්ඛසි යො පච්චයෙහි.

5. යෙන ලංකා විහාරෙහි ගාමාරාමපුරීහි ච,
කිත්තියා විය සබ්බත්ථ කතා මෙතෙහි වාපිහි.

6. යස්සා සාධරණං ලද්ධා උපකාරං සබ්බකාමදං,
අහම්පි ගන්ථකාරත්තං පත්තොස්මි බුධ ගොචරං.

7. කාරිතෙ තෙන පාසාද ගොපුරාදිවිභූසිතෙ,
සග්ගකණ්ඩෙව නානාතොයාසයස්මිං පටිබිම්බිතෙ.

8. මහාජෙතවනාඛ්‍යම්හි විහාරෙ සාධුසම්මතෙ,
සරොගාමසමූහම්හි වසතා සන්තවුත්තිනා.

9. සද්ධම්මට්ඨිතිකාමෙන **මොග්ගල්ලානෙන** ධීමතා,
ථෙරෙන රචිතා එසා **අභිධානප්පදීපිකා**.

නිට්ඨිතා.

1. එසා අභිධානප්පදීපිකා: මේ අභිධානප්‍රදීපිකාතොමෝ; සග්ග කණ්ඩො ච, සග්ගකණ්ඩය; භූකණ්ඩො, භූකණ්ඩය; තථා, එසේම; සාමඤ්ඤ කණ්ඩො ඉති, සාමඤ්ඤකණ්ඩය යන; කණ්ඩත්තය, කාණ්ඩත්‍රයකින්; අන්විතා, යුක්තවී.

2. අයං, මේ (අභිධානප්‍රදීපිකා) තොමෝ; තිදිවෙ, ස්වර්ගයෙහිද; මහියං, භූමියෙහිද; භුජගාවසථෙ, නාගලෝකයෙහිද; සකලත්ථසම ව්හයදීපනී, සකල වස්තූන්ගේ අභිධානයන් ප්‍රකාශකරන්නීය; ඉහ, මේ අභිධානප්‍රදීපිකායෙහි; යො, යමෙක්තෙම; කුසලො, දක්ෂද; මතිමා, නුවණැත්තාවූ; සො නරො, ඒ සත්වතෙම; මහාමුනිනො වචනෙ, බුද්ධවචනයෙහි; පටු හොති, ව්‍යක්ත වේ.

* "සමග්ගං" පාඨන්තර.

ගුණභූසණො, ගුණම අලංකාරකොට ඇති; තෙජස්සී, (මහත්) ජස් ඇති; ජයී; දිනන සුලුවූ; කෙසරී වික්කමො; සිංහවික්‍රම ඇති; ක්කමභුජො නාම භූපාලො, පරාක්‍රමබාහු නම් රජෙක්; ලංකායං, ලක්දිවැ, ආසි, වී.

4. යො, යමෙක්; නිකායත්තයස්මිං, තුන් නිකායෙහි; චිරං, බොහෝකාලයක්; විභින්නං, බිඳුනු; භික්ඛුසංඝං, භික්සඟුන්; සම්මා, මනාකොට; සමග්ගෙ ච කාරෙසි, සමගිද කරවිද; තම්බාදරො; සකතනයෙන් ආදර ඇත්තේ; දීඝකාලං, බොහෝකලක්; සදෙහංව, තමාගේ ආත්මය මෙන්; මහග්ඝෙහි පච්චයෙහි, මහාඝී (සිවු) පසයෙන්; රක්ඛසි, රක්‍ෂා කෙළේද.

5. යෙන, යමක්හු විසින්; ලංකා, ලක්දිව; විහාරෙහි, විහාරවලින්ද; ගාමාරාමපුරීහිව, ගම් උයන් පුරවරවලින්ද; සෙතූහි, සෙතුවලින්ද; වාපීහි, වැව්වලින්ද; කිත්තියා විය, (තමාගේ) යසසින් මෙන්; සම්බාධී කතා, හැසවනලදද.

6. යස්ස, යමක්හුගේ; සබ්බකාමදං, කැමැති සියල්ල දෙන; අසාධාරණං අනුග්ගහං, අසාධාරණවූ අනුග්‍රහයට; පත්වා, පැමිණ; අහොසි, වීද; විබුධගොචරං, පණ්ඩිත විෂයවූ; ගන්ථකාරත්තං, ශාස්ත්‍ර කාරකබවට; පත්තො, පැමිණියේද.

7. තෙන, ඒ රජහු විසින්; කාරිතෙ, කරවනලද; පාසාද ගොපුරාදි විභූසිතෙ, ප්‍රාසාද දොරටු ආදීන් හෙබියාවූ; [illegible], ඔහුගේ තටාකයෙහි; පතිබිම්බිතෙ, පිළිබිඹුවූ; සග්ගකණ්ඩෙව, දෙව්ලෝ කඩක් වැනිවූ.

8. මහාජෙතවනාඛ්‍යම්හි විහාරෙ, ජේතවන නම් මහා විහාරයෙහි (වූ); සාධුසම්මතෙ, සුජනයන් විසින් ප්‍රශස්තවූ; සරොගාමසමූහම්හි, වල්ගම්මුල සමාගමෙහි; වසතා, වසන; සන්තවුත්තිනා, ශාන්තවෘත්ති ඇති.

9. සද්ධම්මට්ඨිතිකාමෙන, සදහම් පිහිටුවනු කැමතිවූ; ධීමතා, නුවණැති; මොග්ගල්ලානෙන ථෙරෙන, මෞද්ගල්‍යායනනාම ස්ථවිරයන් (වහන්සේ) විසින්; එසා අභිධානප්පදීපිකා, මේ අභිධානප්‍රදීපිකා (නම්වූ නිඝණ්ඩු ශාස්ත්‍රය) තොමෝ; රචිතා, රචනාකරණලදී.

ගාථාවල සන්ධිපද වෙන්කිරීම.

ගාථාව. පදච්ඡේද.

1 චක්ඛුමා-අඞ්ගීරසො
2 ලොකනාථො-අනධිවරො
5 ච-ආදිච්චබන්ධු
6 ලෙණං-අරූපං
,, සච්චං-අනාලයං
7 සිවං-අමතං
,, සරණං-අනීතිකං
,, ධුවං-අනිදස්සනං
,, —අකතං
,, —අපලොකිතං
,, නිපුණං-අනන්තං
,, —අක්ඛරං
8 —අච්ඡපජ්ඣා
9 පාරං-අපි
,, විමුත්ති-අසංඛතධාතු
10 තු-අසෙසායො
,, තථා-අරහා
11 තු-අමරා
,, —අමතපා
12 නිජ්ජරා-අනිමිසා
13 පිසාච-ආදි
16 චක්කපාණි-අථ
,, පසුපති-අපි
19 ගුත්පති-අපි
20 සුජාතා-අස්ස
21 චෙව-අමරාවති
24 ච-අලම්බුසා
25 පියුසං-අමතං
27 තථා-ආකාසගඞ්ගා
28 සන්තාන-ආදයො
29 පතීචි-උදීචි
,, දක්ඛිණා-අපාචි
,, —අනුදිසා
30 —අජ්ජෙනො

31 නාගාධිපති-ඊරිණො
32 —ආලකමන්දා
33 —අනලො
34 —අච්චිමා
,, ධූමකෙතු-අයත්
35 —අච්චි
36 භස්මස්මිං-අඞ්ගාරො
,, —අලාතං
,, —උම්මුකං
,, ච-එධයො
,, තථා-ඉන්ධනං
37 අථ-ඔභාසො
,, ච-ආලොකො
,, —උජ්ජොත
,, —ආතපො
,, —අනිල
38 ච-උද්ධංගමො
,, ච-අධොගමො
39 අස්සාස-අගානුසාරිණො
40 තුණ්ණං-අටං
ච-අවිලම්බිතං
41 තිබ්බං-අවිරතං
,, —අනාරතං
සන්තතං-අනවරතං
භුසං-අතිසයො
තිබ්බ-එකන්තා
,, —අතිමත්තං, බාළ්හානි
45 ඛං-ආදිච්චපථො
-අනන්තං
ගගනං-අම්බරං
46 ච-අනිලපථො
47 —අම්බුධරො
,, —අම්බුදො
48 —අකාණ

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
48	ච-අවිරප්පභා
49	රසිතං-ආදි
50	තු-අපධාරණං
51	තිරොධාන-අන්තරධාන
,,	—අපිධාන
,,	—ඡාදනානි
53	තු-අම්බො
54	—ජවි
55	ලක්ඛං-අංසො
,,	—අභිඤ්ඤාණං
56	හිමං-තුහිනං
,,	—උස්සාවො
57	තාරකා-උළු
58	මගසිරං-අද්දා
,,	—ච-අසිලෙසා
59	විසාඛා-අනුරාධා
,,	—ආසාළ්හා
60	පුබ්බ-උත්තර, භද්දපද
,,	රෙවතී-අපි, ඉති
64	ච-ආභා
,,	භානු-අංසු
65	—අරුණො
66	—අබ්භ
68	කලලං-අපි, අථ
73	(අ) ප—අමාවාසී
74	කපිකාසසී-අකොරගොතා
75	ච-ආසාළ්හා
,,	පොට්ඨපාද-අස්සයුජා
78	සිසිරං-උතු
83	පත-අද්ධ
84	වෙරං-අඝං
,,	අපුඤ්ඤං-අකුසලං
,,	දුරිතං-ආගු
85	ධම්මං-අනිත්ථියං
,,	ච-ඉහලොකිකං
86	සඤ්ජිකං-අථො
,,	ච-උත්තරකාලො
87	—අත්තමනතා
,,	පමුදා-ආමොද
88	ඵාසු-අථ

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
90	විසි-ඊරිතො
,,	ජනතං-උබ්භවො
92	—අත්තා
94	ජ-ආරම්මණ
,,	—ආලම්බණන්
95	සිත-ඔදාතා
96	කණ්හ-අසිතා
100	නාට්‍යං-ඉදුත්තායං
101	—අභිනයො
,,	—අඞ්ගවික්ඛෙපො
102	වීර-අබ්භුත
108	—සාමං
109	ච-අභීරසො
113	ආඛ්‍යායිකා-උපලද්ධා
,,	දණ්ඩනීති-අත්ථසත්ථයිං
114	—ආඛ්‍ය
,,	—අව්හා
,,	—අභිධානං
,,	නාමං-අවහයො
,,	නාමධෙය්‍යං-අධිවචනං
,,	ච-උත්තරං
115	තීසු-අනුයොගො
,,	තථා-උද්දාහරණං
117	(තන)දි-අබ්භක්ඛානං
118	(අ)ථ-උපඤ්ඤාසො
119	ච-උපක්කොස
,,	—අවණ්ණවාද
,,	—අනුවාද
,,	ජනවාද-අපවාද
121	පරිභාසනං-උච්චතෙ
123	—අනුලාපො
123	ආබෙහාසනං-ආලාපො
126	රසිතං-අබ්බං
127	ච-අපිතාථං
,,	තීසු-අලිකං
,,	තු අසච්චං
130	වඤ්චිතං-උච්චතෙ
139	විතතං-ආතතවිතතං
143	ආලිඞ්ග-අංකො
,,	—උබ්භකා

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
145	තු-ආමොදෙ
149	තු-අනඝං
,,	—ඉන්ද්‍රියං
,,	තු-අකායි
,,	ච-අමජී
151	ච-අනාථභාවෙ
153	පටිඝාතං-අමොඝො
155	—අප්පනා
,,	—උපහා
,,	—අපු
156	උස්සාහ-ආතප්ප
,,	ච-ඊහා
158	තු-අනුස්සති
159	තු-උපෙක්ඛා
160	—අනුකම්පා
,,	විරති-අරති
161	මෙත්ති-අථ
162	තිකන්ති-ආසා
163	—අභිලාසො
164	කොධ-ආඝාතා
,,	—අනභිරති
165	බඩංචරං-උපනාහො
166	භයං-උත්තාසො
167	භයංකරං-ඉමෙ
168	—අවිජ්ජා
,,	—අස්සාදණං
169	උබ්බච්චං-උබටං
169	කුක්කුච්චං-එව ච
,,	—අනුතාපො
170	විමති-අපි
171	—අභිමානො
,,	—අහංකාරො
,,	ඛ්‍යාතං-උච්චතෙ
172	(අ)පි-අනාදරො
,,	(අ)පි-අවඤ්ඤං,
182	—අවති
,,	තු-ඌසරො
183	ච-අපරගොයානං
184	—අවන්ති
185	ගඟා-අඝ
,,	පඩු-ආදී

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
190	ච-අඛා
191	—අසනං
192	එකපදී-එකපදිකෙ
193	තු-අපථං
194	—අණු
195	සතාන-අඞ්ගුලං
196	විසති-උසභං
,,	ගාවුතං-උසභාසීති
198	නගරං-ඉථි
199	නගරං-අයොජ්ඣ
,,	ලීපිලා-ආලවී
200	කොසම්බි-උජ්ජෙනිකො
201	සාකෙතං-ඉන්දපත්තං
,,	ච-උක්කට්ඨා
204	තු-අට්ටාලකො
205	සදනං-අගාරං
,,	නිලයො-ආලයො
206	ච-අවසථො
207	වසති-අපි
,,	චෙතිය-ආයතනානි
209	සදනං-අඛිලොගාරො
210	පරික්ඛෙපනං-ඊරිතං
212	ඨානං-අස්සමො
215	—අන්තෙපුරං
216	—ආරොහණං
,,	—අධිරොහිණී
217	—අයඝලපවමනො
218	චච්චරං-අඞ්ගණං
,,	පඞ්කං-ආලින්ද
222	—ආවාපුරණං
224	—උපලාපො
225	භොගච්චාදිසි-ඔසි
230	—අගහා
,,	—අබ්ලා
232	—අභිසාරිකා
233	වරාරොහා-උත්තමා
236	—ඉක්ඛණිකා
238	තු-ආලි
,,	චෙච-අතිවාරිණී
239	—අන්තරාහාසකා

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
240	අථ-උපපත්ති
,,	(අ)ථ-අපච්චං
,,	—අත්‍රජෝ
241	තු-ඔරසො
244	—අඹා
252	අථ-උත්තානසෙයො
,,	—උත්තානසෙය්‍යකො
254	—අණ්ඩජෝ
256	සීස-උත්තමඞ්ගාති
,,	—උත්තමඞ්ගරුහ
260	නෙත්තජල-අස්සූති
,,	ලපනං-ආනනං
262	දන්තාවරණං-ඔට්ඨො
,,	හනු-ත්ථි
264	පස්සං-අභිප්පීයං
265	කපොණී-අථ
266	—අඞ්ගුලි
,,	පච-අඞ්ගුට්ඨො
,,	—අනාමිකා
268	—අඤ්ජලී
271	(කු)ච්ඡි-උදරං
273	ථලං-ථච්ච
,,	ලිඞ්ගං-අණ්ඩං
275	මීළ්හං-උක්කාරො
,,	මුත්තං-උච්චතෙ
276	උච්ඡඞ්ග-අංකා
278	තු-අවයවො
,,	ධාතු-ඉත්ථි
279	ධමනි-අථ
280	රසහරණී-අථො
,,	උත්තානකං-අථ
283	ච-ආභරණං
284	වෙධනං-උණ්හීසං
286	අඞ්ගුලියකං-අඞ්ගුලාභරණං
287	—අඞ්ගුලිමුද්දා
,,	කෙයූරං-අඞ්ගදං
289	කටි-උත්තානං
290	වෙලං-අච්ඡාදනං
,,	වසනං-අංසුකං
292	ඛොමසනං-අන්තරීයානි

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
292	—අන්තරං
,,	—අන්තරවාසකො
,,	තු-උත්තරාසඞ්ගො
,,	උපසංව්‍යානං-උත්තරං
293	උත්තරීයං-අථො
295	—ආමෙරෙකො
297	බොම-ආදි
299	පුන්නපුංසකං-උල්ලොචං
,,	(අ)ථ-උබ්බට්ටනං
,,	- උම්මජ්ජනං
302	තු-අගරු
,,	ච-අගළු
304	කොසඵලං-අථො
306	—අඤ්ජනං
307	වාසනං-උච්චතෙ
308	සෙඛර-ආවෙළා
309	තු- අවටිං
311	ච-උපධානං
,,	පීඨං-ආසනං
,,	(අ)ථ-ආසන්දි
313	ති-උද්දාලොමි
316	තු-ආදාස, දප්පනා
318	විලාභ-උපයමො
322	වාදිත-ආතුර
323	ගෙලඤ්ඤං-අකල්ලං
,,	—ආබාධො
324	තු-අරු
327	සයථු-උදෙතො
,,	වමථු-උදිතො
330	භෙසජ්ජං-අගදො
,,	ච-ඔසධං
331	කුසලං-අනාමයං
,,	—ආරොග්‍යං
332	සන්තාන-අභිජ්ජනා
,,	ගොත්තං-අන්වයො
,,	සන්තති-අථො
333	ච-අභෙයො
340	—අම්මෙඩො
341	—අක්ඛදස්සො
343	—අධිකතො

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
344	සපත්ත-අරාති
,,	සත්තු-අරි
,,	පටිපක්ඛ-අහිතා
345	(අ)ථ-අනුරොධො
,,	—අනුවත්තනං
347	—අබ්ගු
351	පනාව-උස්සාහමන්තානං
353	තු-ඔපායිකං
354	ච-අනුසිට්ඨී
,,	අනුසාසනං
355	වුත්තං-අපරාධො
356	තණෙතා-උපායනං
,,	—උක්කොචො
,,	(අ)ථ-ආයො
357	සීහාසනං-අථො
358	ඡත්තං-උණ්හීසං
360	හත්ථි-අස්සරථ
361	හෙම-උපොසථ
364	අලානං-ආලම්හකො
,,	—අඞ්කුසො
369	තස්ස-අජානීයො
371	—අස්සා
,,	පුච්ඡං-අතිත්ථි
373	(අ)පි-අනං
374	රථගුත්ති-අථ
375	තු-අක්ඛො
,,	—උපක්ඛරආදයො
379	ජෙය්‍යං-උච්චතෙ
380	—අනුචරො
384	යා-අක්ඛොහිණී
385	ච-ආපදු
,,	අථ-ආයුධං
389	කණ්ඩං-උසු
,,	තෙජනං-අසනං
390	තු-උපාසනං
392	සත්ති-අසිපුත්ති
394	සත්ති-ආදි
,,	—අසෙසා
397	—ධජො
,,	—අහම්හමිකා

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
399	යුද්ධං-ආයොධනං
402	පලායනං-අපක්කමො
404	ච-අච්චයො
,,	—අනෙතා
407	තු-අසු
408	සිස්ස-අන්තෙවාසිනො
410	(අ)ථ-ආචරියො
411	ච-ආචරියො
412	පාරම්පරියං—එතිහ්‍යං
,,	—උපදෙසො
,,	තථා-ඉතිහා
413	වාජපෙය්‍යං-ඉති
419	තු-අරණී
,,	ගාහපච්චො-ආහවනීයො
420	විහායිතං-අපවජ්ජනං
423	(ථ)නං-උබ්බෙදහිකං
424	—ආවෙසිකා
,,	(අ)ථ-අග්ඝං
,,	—අග්ඝියං
425	අපචිති-අච්චනා
,,	—උපහාරො
426	ච-අභිවාදනං
,,	සි-ඊරිතං
428	—අන්වෙසනා
429	මොණං-අභාසනං
,,	අනුපුබ්බි-අපුමෙ
430	—අජ්ඣාචාරො
431	ආභිසමාචාරිකං-උච්චතෙ
433	ඉසි-ඊරිතො
434	—උපතිස්සො
,,	ධම්මසෙනාපති-ඊරිතො
435	—අධිගතො
,,	—අනාරියො
437	—අහාප්පිච්ඡකො
438	හිංසාලු-අපි
439	පරිසාවනං-ඉච්චතෙ
446	ගහට්ඨ-අගාරිකා
447	කෙදාරං-උච්චතෙ
,,	පි-අච්ඡදනං
448	ලවිත්තං-අසිතං

ගාථාව. පදච්ඡේද.

450 —අපරණ්ණං
452 ධූමහත්ථී-ජරිතො
453 කාලං-අථ
455 පුප්ඵං-අනිත්ථියං
455 අථ-උබ්භතං
456 ඛලොපි-උක්ඛලි
,, ථාලි-උබ්භා
457 (අ)ථ-අම්බනං
458 කොඨං-උච්චතෙ
460 ලොණං-උච්චතෙ
463 —අක්ඛතං
,, පූප-අපූපා
465 ච-අණ්ණං
,, —අථ
,, —අසනං
466 —ආචාමො
469 තු-ඉණං
,, සත්වාහ-ආපණිකා
470 —අධම්මණ්ණො
472 —උපනිධි
,, —ජරිතො
474 —පකොටිසො
475 චෙව-අච්චං
,, සොගන්ධිකං-උප්පලං
476 මහාකථානං-අසංඛෙය්‍ය
477—අබ්භත්ථියො
479 ධරණං-අඩ්ඪකං
485 වසු-අජො
489 සජ්ඣං-අථො
492 තු-අධිකං
494 සින්දූරං-අථ
,, —බිම්බං
499 දුස්සං-උච්චතෙ
502 තු-අජො
503 —අනන්තවණ්ණො
506 ථපති-අපි
510 —උසුවඩ්ඪකී
517 තිරත-අදි
521 ජලං-උච්චතෙ
522 ථෙන-එකාගාරිකා

ගාථාව. පදච්ඡේද.

527 මුසී-අධිකරණී
529 පටිනිධි-ජරිතො
530 ඔපම්මං-උපමානං
,, ව-උපමා
531 —අනබ්භුතො
,, ජූතකාර-අක්ඛදෙවිනො
532 —අඨාපදං
,, —අබ්භුතො
533 —ආසවො
536 තු-අරඤ්ඤානී
537 තථා-උපවනං
,, —උච්චතෙ
538 රඤ්ඤං-උය්‍යානං
,, —උච්චතෙ
,, තදෙව-පමදවනං
,, —අනෙකාපුරෙරචිතං
539 ජීවි-ආවලි
541 මරති-ඔසධි
,, —අථලා
542 —අගයං
552 කතමාල-ඉන්දීවරා
555 තු-අතිමුත්තකො
557 තථා-අංකොලො
562 —අසනකණ්ණො
569 —ආමලකී
574 කසස-අග්ගිමන්ථො
577 —අපස්මාරකො
578 මාසං-උච්චතෙ
,, (අ) ථ-අමිලාතො
580 තු-අග්ගිසඤ්ඤිතො
581 තු-අලක්කො
583 —ඉභපිප්ඵලී
584 ගිරිකණ්ණී-අපරාජිතා
,, —පිරි
586 තු-අතිවිසා
591 සෙලෙය්‍යං-අස්මපුප්ඵං
592 ජතිමත්තමහි-ඔසධං
594 —අපාමාරිසො
696 තුම්බී-අලාබු
598 එගාව-ආදෙසො

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
599	තු-උච්ඡු
601	කාසං-ඉසී
,,	තු-උසීරං
605	සෙලො-අද්දී
,,	නග-අචල
,,	(අ) ථ-අබ්භ
,,	පාසාණො-අස්මා
,,	—උපලො
606	—ඉසිගිලි
,,	ච-උදයො
,,	—අපරසෙලො
,,	—අථෙථා
609	නිකුඤ්ජං-ඉසී, න
610	උභං-අධිවචනා
,,	(අ) සතනාගුම්-උපවචනා
,,	තු-උපනතාසෙලො
618	තු-අම්බු
619	සරභ-ආදි
620	කදලිමිග-ආදි
621	තු-අළි
622	සතපදී-අථ
624	බහ-අඬජ
626	සාතකා-ආදයො
635	පිඤ්ඡං-අපි-අථ
638	තු-අරිට්ඨො
645	බුද්ධ-ආදි
647	—ආබන්ධ
651	—අජගරෙ
652	—අස්සතරෙ
653	ගුජ්ජගො-අහි
,,	සප්ප-අලගද්ද
656	කාලකූට-ආදයො
,,	වාළනාහි-අහිතුණ්ඩිකො
659	ජලනිධි-උදධි
,,	ඛීරණ්ණව-ආදයො
661	තොයං-අම්බු
,,	—උදකං
663	මරු-උරු
665	තු-අපාරං
,,	—උච්චතෙ

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
668	පිය-ආදයො
,,	තථා-අම්මණං
669	(අ) ථ-උත්තානකං
,,	තු-අතලම්ඵස්සං
,,	කලස-ආවිලො
671	පුප්ඵලොම අම්බුජෙ
672	මකර-ආදයො
678	—අම්බුජාකරෙ
680	ච-අඛාතං
682	—අචිරවතී
687	සබ්බං-අනිච්ඡියං
688	තු-ඉන්දීවරං
,,	සාලූකං-උච්චතෙ
689	භිසිනී-අම්බුජිනී
690	පණ්ණකා-ආදයො
694	පමුඛො-අභූනාකරෙ
695	පරං-අගාධායුං
,,	—උත්තරං
696	විස්සො-අරියො
,,	නාග-එක
	-උසභ
,,	—අගයා
697	පිළන්ධනං-අවතංසකං
,,	—අවෙලතං
698	සුවණ්ණං-අථ
,,	—අසාරං
699	ඉත්ථාර-ආවජ්ජ
700	අධම-ඕමක
701	ගරු-උරු
,,	විත්ථිණ්ණං-අථො
702	සම්භතං-අඛිලං
,,	කසිණං-අසෙසං
704	ථොකං-අප්පං
705	මත්තා-ඉසං
,,	ලව-අණු
,,	නිකටං-ආසන්නො
,,	—උපකණ්ඨො
,,	—අබ්භාසං
706	සන්නිකට්ඨං-උපන්තිකං
,,	ච-අන්තිකං

ගාථාව. පදච්ඡෙද.

707 අථ-ආයතං
,, දීඝං-අථො
711 වඩං-උග්ගං
712 කථා-අධිකො
713 —අනීකෙවා
714 අනීඝං-අනෙතා
,, පච්ඡිම-අනාගිමා
715 තු-අයං
,, පඨමං-ආදී
,, —අනුවජ්ජිකං
,, —අථ
716 පච්චක්ඛං-ඉන්ද්‍රියග්ගය්හං
,, —අපච්චක්ඛං
,, —අතින්ද්‍රියං
717 ඉතර-අඤ්ඤතරෙ
718 අථ-එකාකී
719 තු-අපසව්‍යං
720 සංකිණ්ණ-ආකිණ්ණ
,, පවිත-අසිඤ්ඤ
721 —අවිඤ්ඤූ
724 —අභිඤ්ඤාතා
726 පති-ඊස
,, —අධිපති
,, අගෙග-අධිපො
,, —අධිභූ
,, තු-අසෙඛො
732 තු-අච්චන්තකොධනො
734 දීඝම්බර-අවෙතො
735 දුම්මුඛො-අබද්ධමුඛො
736 —අවජ්ජිය
,, —අබහුතා
737 සඨො-අනුජු
740 කාකතාලීයං-උච්චතෙ
741 තු-ඔපපාතිකා
742 පරිපාපතනං-අනොනාකඩ
,, —ඔගධා
743 තු-අවෙසො
744 නූතන-අතත : විතතා
,, ච-ඊරිත
—ආචිඛා

ගාථාව. පදච්ඡෙද.

745 ගම්මං-ආසජ්ජං
,, සංවිතං-ආවුතං
749 ආහතං-ආනීතා
750 පූජිත-අරහිත
,, —අච්චිතා
,, ච-අපචිතො
751 ච-උපචරිතො
753 තිණෙනා-අලල
,, —අද්ද
,, කිලින්න-උන්නා
,, පතනං-උච්චෙත
754 ගොපාසිතං-ආචිතා
,, පාලිතං-අථ
755 චුපනා-අභිහිත
,, —ආඛ්‍යාත
,, භණිත-උදිතා
756 අවඤ්ඤත-අවගණිතා
,, පරිභූත-අවමානිතා
757 විදිතං-අවගතං
,, භක්ඛිත-අජ්ඣොහට
,, —අසිතා
759 අකොසාසතං-අභිසසෙහා
,, යාචනා-අත්ථනා
760 (අ) ථ-ආපුච්ඡන
,, —ආනන්දනාති
,, සභාජනං-අථො
761 තු-අතිසයො
762 වෙදනං-ඉච්චා
763 —පමා
,, තු-අපචයො
764 තු-ඉහිතං
765 එකති-අපි
,, උපවෙසන-ආසනං
766 ච-අභිසජී
-අධිමුත්ති
767
770 —අභිලාපො
—අවසරෙ
771 —අතිසයො
,, අථ-අබ්භන්තරං

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
771	—අනන්තරං
772	පාටිහාරියං-උච්චතෙ
774	—අපුමෙ
776	—අසඤ්ඤථාභාමෙවා
,,	—අතික්කමො
,,	තු-අතිපාතො
780	පණ්ණත්තියං-උපොසථෙ
781	ධම්ම-උරචක්කෙසු
,,	—ඉරියාපථෙ
782	ආණ්ණයං-ආයුධෙ
,,	බ්‍රහ්මචරියං-අප්පමඤ්ඤාසු
783	මෙථුන-අරතියං
,,	පඤ්චසීලෙ-අරියමග්ගො
,,	—උපොසථඞ්ග
784	ගුණ-ආචාර
,,	—ආපත්තිසු
785	සද්ද-අභිධෙය්‍යො
786	—අවත්ථිසෙසු
,,	—අනතිරෙකෙ
,,	ච-අනවසෙසම්හි
788	ච-අරහත්තෙ
,,	මහාභූත-අමනුස්සෙසු
790	ච-ආයාචනෙ
,,	සාධු-අභිධෙය්‍යලිඞ්ගිකං
791	—අතීතෙ
,,	ච-අවසානෙ
793	ගති-ඊරිතා
795	මුසායං-උක්තා
796	මුත්තං-අපි
797	ච-අවධාරිත
,,	—උපචිතෙසු
,,	—අභිධෙය්‍යලිඞ්ගිකො
799	—අනන්තරකප්ප
,,	—ආදිකෙ
800	ච-අරියසච්චම්හි
,,	සච්චං-ඊරිතං
801	ච-ආයතනං
,,	ඛණ-ඔකාස
,,	—ඔබී
805	—අරියමග්ගෙ

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
807	සත්තායං-අධිප්පාය
808	බන්ධවෙ-අත්තනි
,,	—අත්තනීයෙ
811	කොසං-අනිස්සිතං
814	මූලස්මිං-අග්ගම්හි
818	පකති-ඊරිතා
821	බුද්ධං-අප්පකෙ
822	අරිට්ඨං-අසුභෙ
826	ච-අනුඤ්ඤායං
,,	කාමං-අවස්සං
828	දම්භ-අසච්චෙසු
,,	—අයොගෙණ
,,	කූටං-අනිච්ඡියං
830	පරිවාරෙ-උත්තරාසඞ්ගෙසු
,,	—උත්තරං
,,	පරස්මිං-උපරි
,,	—ඊරිතො
832	සංඛාරාදි-අභිසංඛරණෙසු
838	චිත්තං-උච්චතෙ
840	දුජ්ජර-අලහුකෙසු
841	—අභිධෙය්‍යලිඞ්ගිකො
843	—අයං
,,	පච්චන්ත-උත්තමෙසු
,,	—අපෙක්ඛෙ
846	ඨානං-ඉස්සරිය
,,	—ඔකාස
849	තු-උරග
,,	තථා-උත්තමෙ
850	තුල්‍යෙසු-එකො
,,	චිත්ත-අරහන්තෙසු
851	රූපාදි-අංස
853	පච්ඡාතාප-අනුබන්ධෙසු
,,	—අනුසයො
855	තු-අභිජෙතා
857	හෙතු-ආධාරෙසු
858	චිත්ත-එකග්ගතායං
,,	ඣාන-උපායෙසු
859	ච-අඟණං
,,	—උච්චතෙ
860	පඤ්ඤායං-අභිමානො

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
862	—අනෙකාකුච්ජියං
864	තු-අනිච්ඡියං
865	—අණ්ණවෙ
866	හච්ඡිතීයං-ඉච්ඡියං
,,	—ඉඳුමහත්සු
868	—අධික්කරණං
869	ගරි-ඊරිතො
870	තු-අවතාංසො
871	වෙව-අසනි [සෙ
871	සංඛතචිසෙසස්මිං-උක්තං
872	පධාන-අගො
,,	සපදෘථායං-ආඤ්ඤ
875	මිතා-ආයත්
878	පමාණෙ-ඉස්සරියෙ
,,	—අපෙක
879	රජලිඞ්ග-උසභගෙසු
	-අනාරයුපෙසු
880	බොහං-ඊරිතං
881	(අ) පි-උපාසකං
883	නියතනං-උදීරිතං
884	—උපාය
,,	—අවතාරෙසු
885	—අනිච්ච
,,	ච-අවසරෙ
886	තු-ඉරිණං
,,	—උපසරෙ
887	සිතං-උච්චතෙ
889	පඨමං-උච්චතෙ
891	—අභිසිතෙන
892	ච-අපෙත
,,	මූලන-අපවුසු-අපි
,,	ච-උපසිතා
893	—අනෙකධා
,,	අක්ඛං-ඉන්ද්‍රියෙ
897	ච-අසුරගනෙර
898	පයුත්ත-ආයතනතො
,,	—ආයතන
,,	—අභිලාපෙසු
899	පරිභාසනං-අකොසනෙස
900	ච-ආදි-උපලබ්ධියං

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
900	අථ-උතු
904	—අනබ්මජ්ඣෙ
910	පරිච්චාග-අවසානෙසු
911	—අජ්ඣායෙ
912	වෙව-අවසානස්මිං
913	මුඛං-උපායෙසු
,,	මුඛං-ඊරිතං
918	—අතිවුඩ-
,,	—අතිපපගෙහසු
922	තු ඉස්සාසං-උසුනො
923	තම-අන්තරතා
924	තත්‍ර-ඉච්ඡි
929	අති-අපෙ
,,	—අතියුවෙ
,,	නිස්සාර-අගරුසු
937	තු-අනුකම්පාය-
,,	—අරහෙ
940	ච-අසං-උච්චතෙ
941	—අත්සනෙතා
943	තු-අපදනං
945	වෙද-ඉවිජා
,,	—අනුවිඤ්ඤාදිසු
947	—ආලෙය
949	ච-අත්යමෙ
952	ච-අනුත්තරං
955	බහුමිහි-අහං
,,	
957	—අවනයං
958	—අධිවාසො
963	තු-අවසිතං
964	මරූ-උදිතා
965	පත්ථං-ආයුධ, ගතෙන්සු
968	සුරිය-උප්පදුවෙ
,,	කාම්-ආසවාදීමුහි
,,	වතුරෝපසිසු-උපධි
969	තුවෙර-අනුවෙර
,,	—අතරෙ
970	පීඨං-ආසනෙ
971	පඤ්ඤායං-උපජීතාතිරූ:
974	මිධු-උදිතං

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
975	සුධායං-අමතං
,,	තමං-අනිඝියං
976	බෙරව-අකාරිමෙය
977	ඵරුස-අසිනිබෙසු
978	—අවයෙව
981	අවතරණෙ
985	කොපිනං-උච්චතෙ
986	—අක්ඛුදම්හි
996	උසභ-ඔසධෙගා
,,	සෙසෙය්‍යු-උසභං
999	—අනතරිප
1,001	—අනුභූතරෙපනෙ
1,004	—අසනං
,,	—අධිකාරෙ
1,008	—අනිබ්බරවජ්ජායං
1,011	—අගහෙගදෙ
1,015	—අපථගමෙ
1,020	ලක්ඛං-උච්චතෙ
1,022	ගොති-ආලොලිතෙ
1,023	චෙව-අබ්භුතො
1,024	ච-අසුචි
1,027	චෙව-උපාදෙ
1,032	—අධිඨානං
,,	—උච්චතෙ
1,035	—එකගෙහා
,,	—අනාකුලෙ
1,040	—අජ්ඣාපානං
,,	—උච්චතෙ
1,041	තු-අගහිංසි
1,042	තු-අවසර
,,	—අගෙහසු
1,043	ච-අංකො
,,	දිජ-බභාසෙසු
1,044	මච්ජෙසු-අනිමිසො
1,045	උලක-ඉවෙදසු
1,046	මාණව-අනතාසු
1,047	හළ-අංසුසු
,,	—අබජෙ
,,	පජප-ආහත
,,	—ආචාරෙ

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
1,055	කුච්ජා-අපචාදෙසු
1,057	—ඉසී
1,059	ච-අනාතරෙ
1,061	තු-අංසා, බුඩිසු
,,	අථ-අඹරං
,,	රහස-අපි
1,062	තු-ආගුමනි
1,064	පාප-අයුගෙහසු
,,	පාප-අපරාධෙසු
1,065	පරං-ඉතො
1,066	දුසිතො-අජ්ඣගෙතො
,,	මහන් අපි
1,067	කොමල-අනිබිමෙණ
1,068	සුචක-අහිසු
,,	නිසිතො-අඩමෙල
1,069	—අනත
,,	—අධමෙසු
,,	ච ඉතරෙ
1,070	පි-අලිකො
1,071	අපාක-අණුසු
10,74	—අභිජෙතා
,,	පුබ-උ අරැසු
1,075	උදිතං-උපායෙතා
1,077	සම්-අරිසු
1,078	—අරිම්පා
,,	—ඉක්කෙතෙ
1,079	ගෙබසු-අවලෙපො
1,080	—අසසාදිලොචෙ
1,082	ච-අපචෙසො
1,083	සුණණතා-ආවජ්ජෙසු
,,	—ආලි
1,085	තු-අනාතනි
1,087	අවිජජය
1,089	තිසු-අමු
,,	—අබභා-අපචාදෙසු
1,091	කුසුම්-උකුසු
1,022	—අබ.
1,094	—ඉච්ජා
,,	—ඡෙදෙසු
,,	—අතිසෙය

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
1,097	ඝර-අපෙක්ඛාසු
1,099	පිඬෙසු-ආසනං
1,100	—අඛාතං
1,101	අථ-අයනං
1,102	ජල-අංසුසු
,,	—අච්චි
1,103	නාස-අසන්තාසු
,,	—අහාමො
,,	අනන්තං-ඔදන
1,104	—අච්ඡාදනං
,,	—අච්චෙන
1,106	තු-ආවිලෙ
1,109	—අධිරොහෙ
,,	වණ්ණනාර-අක්ඛීසු
1,110	—අපරන්ත
1,112	තු-අබ්භං
1,113	සෙල-ආරොමෙසු
1,116	—අපාහං
1,117	—අතික්කමෙ
,,	රුක්ඛෙසු-අගො
,,	අපවිති-අච්චෙහ
1,118	සු-ඔතාරෙ
1,120	භාග්‍ය-එකදෙසෙසු
,,	—අප්පාලොක
1,121	(අ)පි-අංසු
1,124	කුණ්ඩාක-ආලොහෙක
1,125	—උපනිසා
1,126	(අ) ධම්මෙතුසු-අවොචා
,,	ච-උප්පත්තං
1,127	—අවත්ථා
1,128	—අභිහාරෙපි
1,132	—අය්‍යෙ
,,	—අධිපති
,,	සකොසාසු-ආරම්මණං
1,133	සංඛානං-ආකාරෙ
,,	සම්මුති-අනුසාරෙ
,,	ච-අක්ඛාතං
1,137	ච-අසනිං
,,	ච-අභික්ඛණං
1,138	ච-අතිච

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
1,138	අතිසයෙ
	සු-අති
,,	කිං-උදසු
,,	—උද
1,139	—අග
1,140	අධුනා-එතරහි-ඉදානි
,,	තග්ඝ-එකංසෙ
,,	ච-අධා
1,141	කිල-ඉති
1,142	යථෙව-එවං
,,	සෙය්‍යථාපි-එවමෙවං
1,143	යථරිව-අපිච
,,	තථරිව-අපිච
1,144	සාධු-එවං
1,145	නෙත-ඉති
1,147	මා-අලං
1,148	පුරෙ-අගාමෙතො
	පෙච්ච-අමුත්‍ර
,,	(අ) ථ-ආවි
1,150	හෙ-ආදයො
,,	—අන්තර
,,	—අවසං
1,151	—අනු
1,152	එව-අවධාරණෙ
,,	මහති-උච්චෛ
1,154	සත්තායං-අත්ථි
1,155	—අජ්ජ
1,157	හන්ද-අථ
,,	තු-ආවි
1,158	—ඉණං
1,161	ඉත-ඉධ
,,	—අනු
,,	එත්ථ-අත්ථ
1,162	නියොගෙ-ඉස්සරියං
,,	පුන-අනාගතන්තිසු
1,163	—අනොනාභාව
,,	වියොග-අවයවෙසු
,,	ප-උපසග්ගො
1,164	විකම්ම-ආමසනාදිසු
1,165	නිස්සෙස-අභාව

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
1,165	ගෙහ-ආදෙස
,,	—උපමා
,,	නියගත-අච්චයෙ
1,166	දස්සන-ඔසාන
,,	නික්ඛන්තා-අධො-
,,	භාගෙසු-අවධාරණෙ
,,	ජෙක-අනෙනා
,,	භාග-උපරත්සු
1,167	වෙච-ආවරණෙදෙව
1,168	වියොග-අත්තලාභ
,,	පාතුභාව-අච්චයාභාව
1,169	කුච්ජිත-ඊසදත්ථෙසු
,,	(අ) පි-අසොභනෙ
,,	—අභාව
,,	—අසම්බිද්සු
,,	ච-අනාදනාදිකෙ
1,170	—අප්පත්ථ
,,	—අභිමුඛත්ථෙසු
1,171	විවිධෙ-අතිසයෙ
1,171	—අභාවෙ
,,	භුසත්ථෙ-ඉස්සරියෙ
,,	—අච්චයෙ
1,172	දූර-අනභිමුඛ
	මොහ-අනවසිතීසු
1,173	භාව-අතිවජ්ජය
1,174	සාදිස්ස-අනුපවජ්ජනත
,,	—අනුවත්තීසු
,,	අධොභාවෙසු-අනුගතෙ
,,	විච්ඡා-ඉත්ථම්භූත
1,175	නිවාසනෙ-අවඤ්ඤ
,,	—ආධාරෙසු
1,176	වසිඨ-උඛකම්ම
	පූජා-අධික
,,	කුල-අසච්ච
1,177	අධිකෙ-ඉස්සර
,,	පාඨ-අධිට්ඨාන
,,	පාපුණනෙසු-අධි
,,	උපරිතන-අධිභවනෙ
1,178	වාම-ආදන
1,179	පති-ඉති

ගාථාව.	පදච්ඡේද.
1,180	ආදිකම්ම-ආලිඞ්ගන
,,	මරියාද-උඛකම්ම
,,	ඉච්ඡා
,,	බන්ධන-අභිවිධිසු
1,181	නිවාස-අවහාණ
,,	සමීප-ඊසත්ථ
,,	අප්පසාද-ආසි
1,182	භුසත්ථ-අතිසය
,,	පූජාසු-අතික්කමෙ
1,183	ගරහා-අපෙක්ඛාසු
,,	අපි-ඊරිතං
1,184	පූජා-අපගතෙ
1,185	දෙසකථාණ-උපපත්තීසු
,,	භුසත්ථ-අපගම-
,,	—ආධික්ක
1,185	කාර-උපරිතෙතසු
1,186	නිදස්සන-අකාර
,,	—උපමාසු
,,	—අවධාරණෙ
,,	ගරහාය-ඉදම්ත්ථෙ
1,187	—අපාවයෙ
	ච-ඉතරීතරෙ
1,189	ච-උපමායං
1,190	ච-අලං
	-අථ
	—අනන්තර
,,	—ආරම්භ
1,191	—අපිනාම
,,	ච-අනුමානස්මිං
1,192	පුච්ඡා-අවධාරණ
,,	—අනුඤ්ඤ
	ඛාන-ආලපනෙ
	චන-එකංස
1,192	ඛෙද-ආලපනෙ
1,193	—අනුකම්පනෙ
,,	මාණ-අවධි
,,	—අවධාරණෙ
1,194	—අග්ගතො
	නිකට-ආගාමිකෙ
1,195	කාර-අවධාරණ

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
1,195	ඛලු-අසෙනත
,,	—අභිමුඛ
,,	—උභයතො
1,197	විසෙස-අවධාරණෙ
,,	—ඊසත්
1,199	කිර-අනුස්සව

ගාථාව.	පදච්ඡෙද.
1,199	—අරුචිසු
,,	උද-අපි, අථො
1,201	තු-අහහ
1,203	ච-අවිනසීහාමෙවා
,,	ච-අවනයං

අනෙකාර්ථ වශයෙන් අසිති සියලුම අනෙකාර්ථ නාම.

අනෙකාර්ථවර්ගයට අයිති සියලුම අනෙකාර්ථනාම.

අව්‍යවර්ගයට අයත් සියලුම උපසර්ග නිපාත.

අභිධානප්පදීපිකාගාථාගත සබ්බවචනානි සගාථාඞ්කානකා ආද්‍යක්ඛරපටිපාටියා.

අ.

ඉ.

ඊ.

උ.

උ.

අභිධානප්පදීපිකාගත සබ්බවචනානි

නි.

නී.

ප.

ප.

ප.

සඞ්ඛාසඞ්ඛායනා අඤ්ඤක්කරපවිසාවිසා.

* සිහාටං " ලොකන්තරෙ, යෙසං ලොකෙ " ති පූයතං.

සගාථාවග්ගට්ඨකථා අද්‍යක්ඛරපටිපාටියා.

නිට්ඨිතො.

එකක්ඛරකොස.

නමො බුද්ධාය.

1 ඒකන්තසාරදං සෙට්ඨං, වන්දෙ'කන්තගුණාකරං,
එකක්ඛරාදිනා ධම්මං, දෙසිතාරං ජිනම්බීසිං.

2 විමුත්තෙකරසං ධම්මං, වන්දෙ'කජිනසම්භවං,
එකන්තපූජිතං තෙන, මුනිනා දිච්චබන්ධුනා.

3 එකන්තපුඤ්ඤක්ඛෙත්තග්ගං, එකන්තසාරසම්භවං,
එකන්ත විචිනං සංඝං, වන්දෙ'කගුණසාගරං.

4 සඞ්ගීතා වණ්ණිතා යා, ගන්ථන්තරාදි වත්තිකා,
ආරූළ්හා පොරාණිකං යෙපි, ගාරවො ගරවො ච මෙ.

5 වන්දිතං සිරසා සෙට්ඨෙ, සද්ධම්මවංස පාලකෙ,
යාවජ්ජ සොපකාරෙ තෙ, සාධුජන මමාසිතෙ.

6 ඉච්චෙවං කතනා විහිතස්ස, පණාමස්සානුභාවතො,
හත න්තරායො සබ්බත්ථ, හුත්වාහං සුඛචෙතසා.

7 දුබ්බිඤ්ඤෙය්‍ය මලිනාය, සංඛාතාය නිරුත්තියා,
පොරාණෙ කක්ඛරකොසෙ, රචිතං කිඤ්චිමත්තකං.

8 පාළියට්ඨකථාදීනං, වණ්ණනෙ වාචකෙ පි යො,
සාසනෙ ගරු සෙට්ඨානං, තත්ථං සාධෙති සබ්බසො.

9 භාසන්තරං තතො හිත්වා, පාළිසුත්ත කථාදිය,
ජිනපාඨාදිකෙ සත්ථං, විචිනෙය්‍යක්ඛරං තථා.

10 සම්පුණ්ණෙකක්ඛරකොසං, සුඛසජ්ජනගොචරං,
සුඛසුමති දුතාරං, කුමතී ධංසකං වරං.

11 සාසනෙ මෙ රවිඤ්ඤුව, ඤාණාලොකකරං පරං,
චිරට්ඨස්ස මහං දුති, සාසනත්ථ මමෙසිනො.

12 නිස්සාය ගරුවරානං, මතං විබුධි වණ්ණිතං,
ජිනපාඨාදිකෙ සාධුං, ඔගාහෙත්වා යථාබලං.

අදැනු . . 13 වුහන් නබහාව සදිස, නිසෙධ අනුකම්පාෙයෙ රජෙ
නිඳ විරූඛ වරග, පුණෙඤ අ පදපුරණෙ.

අයනු . . 14 ඊසාලුසතාෙපෙ කොඩෙ, බුදුවච පදපුරණෙ
නිපාතඥෙතා අ සඳදු, හවතිනී පකිතකීතො.

15 අභිමුඛ සම්පාදි, කම්මා ලිඞ්ගන පත්තිසු,
මරියාදු ඛහම් වජ්ජා, බන්ධනා භිච්ඡීසු ආ,
නිවාස වහාන ගහණ, පෙසනාදො ච දිස්සති.

ඉයනු . . 16 ඉ කාමෙ අතික්කමෙච, අජ්ඣායනෙ ච දිස්සති,
පවත්තන ගමනෙ පත්තෙ, ආගතෙ ච සජ්ඣායනෙ.

ඊයනු . . 17 ඊ ලක්ඛි පෙම වාක්‍යෙසු, [ඌ සිවෙ දුක්ඛලාභකෙ,
ඌයනු . . . නිසෙධෙ රොගමුත්තෙ ච, පඨමෙ සම්භවු ගහනෙ.

18 උ ඛහම් වියොගත්ත, ලාභ තිත්ති සම්බිසු,
පාතුභාව වච්ඡාභාව, පබලත්ත පකාසනෙ,
දකාඛ ගහතාසු කථනෙ, සත්තිමොක්ඛාදිකෙසුච.

ඌ-එ-යනු. 19 ඌ පුච්ඡායං දුසෙසාධිතෙ, එ කාරෙතු අජෙ භවෙ,
ඔයනු . . . ඔ පණවෙ තුම්හාණෙ, බ්‍රහ්ම විණ්හු මහිස්සරෙ.

කයනු . . 20 කො බ්‍රහ්මත්තානිලකාලාගනී, මොරපුමෙසු භූමියං,
කං සුඛෙච ජලෙ සීසෙ, කො පකාසෙ තිලිඛිකො.

කිංයනු . 21 නිඤ්ඤ නියම පුච්ඡාසු, නිපජ්ජෙ සම්පටිච්ඡනෙ,
සබ්බනාමිකපදං කිං. ජලජෙ සදිසෙ තු කිං.

කියනු . . 22 කි තු හිංසාවික්ඛෙපෙසු, [කු කො සද්දෙ පකිත්තිතා,
කු-කො-යනු . කු කුච්ඡා පාප සද්දෙසු, කුච්ඡිතෙ අප්පකෙ බ්‍යයං.

ඛයනු . . 23 ඛ ඉන්ද්‍රියෙ සුඛෙ සඤ්ඤා, සුඤ්ඤෙ, කාසෙ ච විවරෙ,
ත්ගයාහිතනත්තං පඞ්ක, ලිඞ්ගං ඛං ති පදං මතං.

ගොයනු . 24 ගො ගොණෙ ඊපුණෙ සෙතෙ, පුම්ඣ්‍රියෙ ජලෙ කරෙ,
සග්ග වජිර වාචායං, භූමිං ඍදෙණෙ ච සූරියෙ.

25 ගිතාරි ඛෙධෙ ගන්ධබ්බෙ, චෙදෙ දුක්ඛෙ සගායනෙ,
සූරසසත් දීසායච. ගො සද්දො සමුදීරිතො.

ඝු-ඝෙ-යනු 26 ඝු සද්දගහමෙ කථිත, උස්සග්ග ඝෙ තුච්චාරණෙ,
ඝ-ඝා-යනු. . ඝො ඝණ්ට සා පච්චෙය්‍යු, ඝා තිංකණිය මුච්චතෙ.

ඞ-ඞා-ධාතු 27 ඞො කාරුසනෙ රති, ඞායන වදනෙසු ඞා,
ඕ-සු-යනු . . ඕ ගත්‍යසක්ඛපනෙ සු තු, සද්දෙ භියමනෙ හවෙ. [නිඛ,

28 චුනෙනපෙකක්ඛරකොසෙ, පොරාණෙ ඛස්ස ජෙ
චුත්තා සත්තා පාළිගත්, කථාදීසු පච් හෙදකා.

29 කච්චායනමොලි ඇලිනං, සෙවිත පාදපංකජං,
කිඤ්ඤතිකඤ්ඤ කිඤ්ඤාන, මුනිසෙට්ඨස්ස සාසනෙ.

30 කච්චායනපචොචකාසානං, නිච්ජයං සාරසම්භවං,
සබ්බඤ්ඤණිදයොපෙතා, සජ්ජනා මොදයන්තු තෙ.

කච්චායනං නිට්ඨිතං.—

චයනු . . 31 ච අන්ත ආර තිම්මලෙසු, චො තත්මෙසු චං මතං,
කාරියෙ කාරිතො හ්‍යස්ස, පදිස්සති පයොගතො.

චියනු . . 32 චි චයෙ චියනෙ ධංසෙ, පගුණ්ණු චිනතෙ තථා,
චුයනු . . . චවනෙ චු තු චවනෙ, පදිස්සති පයොගතො.

ච-නිපාත . 33 සමුච්චයෙ බ්‍යතිරෙකෙ, එකපස්සා'වධාරණෙ,
වාක්‍යාරම්භානුකඩ්ඪනෙ, පදපූරෙ ච දිස්සති,
චෙ-නිපාත . සංසයත්ථෙ චනිපාතො, චෙකාරොති පකිත්තිතො.

ඡයනු . . 34 ඡො පච්චයෙ කාරියෙ ච, ඡෙදනෙ අත්‍ථ රූලක්ඛියා,
ඡා-ඡී-යනු . . ඡා තු ඛුද්දපිපාසාසු, ඡී දිත්ත සිඛ නිච්ඡයෙ,
ඡුයනු . . . පරිච්ඡෙදෙහ ඡෙදනෙ ච, ඡු ඤත්තා හිණ ඡෙදනෙ.

ජ-ජ්-යනු. 35 ජො ජෙතරි කාරියෙ ච, වෙගිතෙ ජනහිංසිතෙ,
ජුයනු . . . ජයෙ පරාජයෙ ජු තු, ජෙය්‍ය දිතායී ගතීසු ච,

ජෙයනු . 36 ජෙ ඛයෙ ජෙතු සාමිනං, දසීනාමන්තනෙ හෙව,
ඣයනු. . . සජ්ඣායෙච ඣො වාත්‍යපි, තනෙ ඣතරි චාපරෙ.

ඣෙයනු . 37 ඣො තු උජ්ඣානඛ්‍යානෙ, ඤාණදිත්තප්පනතාසුච,
සජ්ඣායොපජ්ඣායෙසු, වෙදනාඛ්‍යා විභාවිතා.

ඤයනු. . 38 ඤකාරො ඤාතරෙවපි, පච්චයෙණ්හසකාරියෙ,
ඤුයනු . . . ඤු පාවධාරණෙ ඤාණෙ, සඤ්ඤාණෙ ච විජානනෙ,
මාරණෙ තොසනෙ වාපි, නියෙ නියාමනෙ තථා.

39 චකාරාදිවණ්ණා උය්‍යානෙ, එකක්ඛරප සමණිතො,
එකක්ඛරසෙට්ඨ වචනාය, නිච්ඡයං සාරසම්භවං,
සබ්බඤ්ඤුනන්දනෙයාමපනා, සජ්ජනා මොදයන්තු තො.

ච වග්ගො නිට්ඨිතො.

ටයනු . . 40 ටො රවෙ ච ටං තු පුථවිං, කරකොටෙ පකිත්තිතං,
ටියනු . . . ටි තු පක්ඛිසද්දෙ රවෙ, ගමනෙ නිච්ඡයෙණ තථා.

41 කම්මෙසු ච ඨයා දක්ඛා, බ්‍යතෙතා අවජාදනෙ පිච,
ඨුයනු . . . ඨු පාහිපිළනෙ ඨානෙ, විරූපෙ ච පකිත්තිතා.

ඩයනු . . 42 මහාරවෙ හරෙ සුතෙසු, ඩඞ්ඛෙ ච ඩො සියා,
ඩායනු . . . ඩාවන්ත ධාතුවන්ත ච තස්ස, කාරියෙ ඩා පකිත්තිතා.

ඪා-ධාතු . 43 ඪා තු රූපාපයෙන ඪාතු, ඪාතු පඨාන සත්ථෙසු,
ඛායනෙ ගත්‍යනෙපි සෙවෙ, හවනීත් පකිත්තිතා.

ඛයනු . . 44 සංකාරෙ නාය සම්භෙදෙසු, ඛකාරො සමුදීරිතො,
ඛියනු . . . ඛි තු පච්සනා කාසෙ, ගමනෙ වත්තනෙ තථා.

45 උපනාසෙ සියා සංසෙ, අදනෙ ච සථාරහං.
ඨයනු . . . ඨායන නිග්ගුණ සම්භෙදෙසු, ඨ කාරො සමුදීරිතො,

ඛියනු . . 46 ඛී තු මුසගනාතෙ හොති, ජනිතාබ්බා විභාවිතා.
ණයනු . . . ඤාණස්මිං නිග්ගහාවන්ත ච, ණකාරො සමුදීරිතො.

47 තිලොක මුත්ත නාසය, මුනි මුනින්ද මුනිතො,
මුත්තිතො සාසනෙ සෙය්‍ය, පාදිවග්ග ඛුධාපනං.

48 නානාත් නිච්ජය සාරං, සබ්බම්ම සාරමෙවසිතො,
පසන්නචිත්තා සබ්බෙපි, නිසාමයථ සාධවො.

ට වග්ගො නිට්ඨිතො.

තයනු . . 49 චොර සිගාල වාලෙසු, පච්චයෙ සබ්බනාමිකෙ,
තායනු. . . . තකාරො] තා තු ධාතුම්හි, පච්චයෙ සබ්බනාමිකෙ.

තියනු . . 50 **ති** තු ධාතුම්හි පච්චයෙ, සංඛ්‍යාය ච පකිත්තිතො,
තුයනු . . . තුකාරො පච්චයෙ භාවෙ, පවත්තති යථාරහං.

තෙයනු . 51 පච්චත්තෙ උපයොගෙ ච, කරණෙ සම්පදානියෙ,
සාමිම්හි චාති **තෙ**සද්දො, පඤ්චස්වෙතෙසු දිස්සති.

තොයනු . 52 පඨමායො පච්චයම්හි, **තො**කාරො සමුදීරිතො,
තංයනු. . . උපයොගෙ ච **තං** සද්දො, වයජොති පකිත්තිතො.

තා-ති-ධාතු 53 **තා** තු පාලනත්ථෙ තිතු, ඡෙදනත්ථෙ පකිත්තිතො.
තු-නිපාත. . හෙදුවධාරණෙකංසෙ, පූරණත්ථෙයං **තු** තු.

ථයනු . . 54 මඞ්ගලෙ භය තාණෙ ච, ගිරිම්හි පච්චයම්හි ච,
චතුස්වෙතෙසු අත්ථෙසු, **ථ**කාරො සමුදීරිතො.

ථායනු. . 55 **ථා** පච්චයෙ පකාරෙ වා, කාරෙ කොට්ඨාසකෙ රපි.
ථී-ථූ-යනු . . **ථී** ථ්‍ථියං ථූකාරො තු, නිබන්ධෙන පච්චයෙ රපි.

ථංයනු . . 56 **ථං** පච්චයෙ තතියත්ථෙ, පකාරත්ථෙ ච දිස්සති,
ථු-ථෙ-ධාතු . **ථු** තු ධාතුම්හි ථුතිම්හි, **ථෙ**සද්දො සංඝාතෙ රපි.

දයනු . . 57 **ද** සලන්තම්හි ධාතුම්හි, [දනා දානෙ ච බන්ධනෙ,
ද-ධාතු . . සම්පදනෙ හරාපදෙනෙ, කුගතෙ නිද්දා සුජ්ඣනෙ.

දී-දු-යනු . 58 **දී** තු ඛයෙ දුක්කටම්හි, **දු** තු ගතිම්හි පීලනෙ,
දෙයනු. . . **දෙ** තු පාලනත්ථෙ හොති, වෙදනාතා විභාවිතා.

දු-උපසග්ග 59 **දු** කුච්ඡිතසද්දෙසු, විරූපත්ථෙ පසොභනෙ,
සීලාභාවා සම්ඛ්‍යිසු, ස්කෙප මානදනාදිකෙ.

ධායනු . . 60 ධනෙ ච ධම්මනාසෙ ච, ධාතරි ධා පකිත්තිතා,
ධී-ධූ-ධෙ-යනු. ධී මතාං ධූ තු භාරෙ ච, ධෙ පෙසෙ විනාතෙ සියා.

ධා-ධාතු . 61 **ධා** ධාරණෙ කර භාස, භාසාරොපණ සඤ්ඤිසු,
පිදහනෙ නිදනෙ ච, සඤ්ඤායා ට්ඨිෙ සියා.

ධූ-ධා . . 62 ධූ තු ගති ථෙරිරෙයෙසු, කම්පනෙ ච නිබන්ධනෙ,
පකප්පාවෙ ධංසනෙ ධොවෙ, අනුරවෙනෙ රපි.
ධෙ-ධා-සී-නිපා. **ධෙ** පානෙ සී නිපාතො තු, ගරහත්ථෙ පකිත්තිතො.

නයනු . . 63 **න**කාරො යුගනො බන්ධෙ, සම්බොනෙ තස්ස කාරියෙ.
නායනු. . . **නා** පඨමෙග විභත්තිම්හි, පුම්හි [ති තෙ නතර් භවෙ.

නියනු . . 64 නි ධාතුම්හි උපසග්ගො, පදිස්සති පයොගතො,
නුයනු . . . **නු** පුච්ඡායං [**නො** තු නාවායං, **නො**සද්දො අම්භාසනෙ.

නොයනු . 65 පච්චත්තෙ උපයොගෙ ච, කරණෙ සම්පදානියෙ.
තථා නිපාතමත්තම්හි. නොසද්දො සම්පවත්තති.

නී-ධාතු. . 66 **නී** නයෙ දම්මෙන නාමෙ, කස්සෙත පවත්ත රපි,
නිද්දසනෙ නනෙනපි, පවත්තති යථාරහං.

නු-ධා-නු-නිපා 67 **නු** තු ථුතිය මජ්ඣයං, පඤ්හෙ සංසයෙ රිතං,
න-නිපාත. . පටිසෙධො පමාණෙ ච නිපාතො සමුදීරිතො.

නං-නිපාත 68 නාමත්ථෙ **නං** ති නිපාතො, පදිස්සති පයොගතො,
නි-උපසග් . **නි**සෙසා භාවසත්තෙ, භූසත්ථෙ මොක්ඛ රසිසු.

69 ගතො දෙසො පමාණිත, පසාද නිග්ගත වච්චයෙ,
දස්සනොභාග නික්ඛන්තා, වොහාර අවධාරණෙ.

70 සම්පෙ බන්ධනෙ ජෙකා, හොතාභාගො පරතීසු ච,
පාතුභාවෙ වියොගෙ ච, නිසෙධා දිම්හි දිස්සති,
නීසද්දා . . . අථො නිහරණෙ චෙව, වරණ්ණෙ ච නී සියා.

71 දන්තාතිදන්තන්දවිරාජිතස්ස, තාදින්ද තාදි ගුණමණ්ඩිතස්ස,
ඉන්දාතිඉන්දින්දමුනිස්සරස්ස, වක්කාත්තවාක්‍යන්දවරෙසු යොගෙ.

72 මුනින්දදන්තාවරසම්භවානං, තොසානතාදිතමෙකක්ඛරානං,
හෙදන්තදීපො ජලිතො මයෙවං, ධීරක්ඛිත්‍යාය් නතු තන්දීපයාරී.

තවිභාගං නිට්ඨිතං

පසද්දා . . 73 පාතුභෙණෙ පරම්භෙජි පො, රොගෙ විසෙ අපායකෙ,
පාසද්දා . . නිරි කොපීන පංසුසු, පා තු පානෙ ච පිතරි.

පි-පු-සද්දා . 74 පි භාතරි කලත්තාභ්‍ය, පු කරීසම්හි නිරයෙ,
පා-පි-ධාතු . පා තු පානො වනෙ පවනා, පූරණෙ පි තු තප්පනෙ.

පු-ධාතු . 75 පනන්තු ණොණිතඨෙක] පු ධාතු, සොධනොනාතා ගමනෙ,
පෙසද්දා . . පෙ තු ගති සොසනාදො, පුඤ්ඤම පද්සසති.

ප-ඵුපසග් . 76 දස්සනෙ තාපනෙ සඝෙ, පණ්සා ගති සුපිසු,
හිංසා පකාරකොට්ඨා භාගෙ, වියොගාවයවෙසු පො,
ගුසෙහි පහතෙ වි ඵුලසසූ, පසනන පන්ති නාදිසු.

ඵසද්දා 77 ඵස්සෙ සාධනවාතෙසු, නිෂ්ඵලොතෙපුන්නකෙවලෙ,
ඵාසද්දා . . . නිප්ඵල්ලුඵලනෙ ඵස්ස, කාරියෙ] ඵා තු ධාතුයං.

ඵිසද්දා . . 78 ඵා ඵාලෙඛෙනෙ | ඵි තු උණ්හනෙ ගමනෙ තථා,
ඵුසද්දා . ඵු තු පොලෙ පදිස්සති, තථ තථ පයොගතො.

බසද්දා . . 79 නාග සත්ත වෙදෙ වසස හෙසාපි කාරියෙ නෙව,
බා-බ්‍රූසද්දා . . බො | බා තු කාරියෙ වස්ස, බ්‍රූ බ්‍රූධාතුම්හි බ්‍යත්තියං.

භසද්දා . . 80 භො ගිහෙ ඡන්දගණෙ ච, සම්බොධෙ | භා තු දිත්තියං,
භාසද්දා-භං. . ධාතු දිත්තිම්හි ධායනෙ, භං තාරෙ | භි තු ධාතුයං.

භිසද්දා . . 81 භායනෙ | භූ තු ධාතුම්හි, පතනා ගුසත්වබන්ධනෙ,
භුසද්දා . . . පාතුභාවෙ නප්පනෙනාවාබිමදෙද භූහවෙ රපි.

මසද්දා . . 82 පරිසා පාස සිවෙසු, විභත්ති පච්චයෙසු ච,
ඡන්දගණෙ අනුකාරෙ. නිග්ගහිතස්ස කාරියෙ.

83 මකාරබ්‍යඤ්ජනෙ චෙව, මකාරෙ සමුදීරිතො,
මාසද්දා . . . මා ඉන්දු මාස ධාතුසු. මා මාතු ගිහ සිරිසු.

මාසද්දා . . 84 මානනෙ අබ්‍යයෙ වාතු, පටිසෙධ තදු බ්‍යයං,
මංසද්දා . . . මං තු මානසස කාරියෙ, මං අම්හ ජනන් සම්මතං.

මීසද්දා . . 85 මී තු ධාතු විහත්සීසු, පච්චයෙ හිංසනෙ තථා,
අඤ්ඤා පක්ඛපනෙ චෙව, පවත්තති යථාරහං.

මෙසද්දා . 86 අම්හනෙ මෙපපදනුදෙදයෙ, වසන්දෙදන තසදස්සිතා
මූසද්දා . . . මූ ධාතුයං බන්ධනෙ ච, ජානනෙ සම්මතනතෙ රපි,
මෙ-ධාතු . . මෙ ධාතු පරිදනෙ ච, අදනෙ ච යථාරහං.

87 පාමොක්ඛ ධාතාදි නරු තරිඤ්ඤ, මොලිම්පාදඹුජ ජෙතවනෙනා.
මොසාන පාදිත බරන මණ, නානප්පදීපො රචිතො මයෙවං,

88 මොහන්ධකාරවිධමං කවිසෙඛරපෙය්‍යං,
සොතූන මත්ථ විපුලප්පභවං සුධීරං,
ඤාණන්ති ඤාණ පටුභාවකරං සුවීරං,
ධාරෙථ තං ඛවිරතං සහිතං සුධීරා.
89 අප්පභෙදං ජිනමෙතං, ඤාණචක්ඛු විසොධනං,
මොහන්ධ පටලද්ධාරිං, අනුයුඤ්ජෙ සදා සතො.
පවග්ගං නිට්ඨිතං

90 පම ඉච්චක්ඛරවන්තා, වග්ගානං දස්සිතො නයො,
භෙදතො වුච්චතෙ සාධු, අවග්ගානං නයොධුනා.
යසද්ද . . 91 යාතෙ යාතාරි වායුම්හි, කිත්තිසද්දෙ ච පොම්මෙන,
පච්චයෙ ආගමෙ යො තු, එදන්තස්සාපි කාරියෙ.
92 සබ්බනාමෙ බ්‍යඤ්ජනෙ ච, ඡන්දගණෙ යථාරහං,
යාසද්ද . . . යා තු ධාතුම්හි නාදීනං, කාරියෙ සබ්බනාමිකො.
93 යාත්‍රාය චාපු චාගෙ ච, ගති පාපුණනෙසු ච,
යුසද්ද . . . යු තු ධාතුම්හි පච්චයෙ, ගතියං මිස්සනම්හි ච.
යොසද්ද . . විභත්තියන්තු යොකාරො, පවත්තති යථාරහං.
රසද්ද . . 94 කාමානලෙ අග්ගිම්හි රො, ඡන්දගණෙපි පච්චයෙ,
ආගමෙ බ්‍යඤ්ජනෙ චෙව, පදිස්සති පයොගතො.
රාසද්ද . . 95 රා තු සොණ්ණධනෙ සද්දෙ, ආදානෙ ධාතුයං පිච,
රිසද්ද . . . රි තු ගති ධාතුයංච, එවාදිකාරියෙ තමෙ.
රු-රූ-සද්ද 96 රු ධාතුයං යතී සද්දෙ, රූ සද්දෙ භය පච්චයෙ.
රෙසද්ද. . . රෙ සද්දො ධාතුයං ලොපෙ, විභත්තිය මුදීරිතං,
රොසද්ද . . රොකාරො පච්චයෙ මතො, පදිස්සති පයොගතො.
ලසද්ද . . 97 පච්චයෙ ආගමෙ ලො තු නිග්ගහීතස්ස කාරියෙ,
රකාර දකාරානඤ්ච, කාරියෙ දෙවරාජිනි.
98 ඡන්දගණෙ බ්‍යඤ්ජනෙ ච, ලකාර මාළුතෙසු ච,
ලාසද්ද. . . ලා ධාතුයං ආදානෙ ච, පවුත්තා ගතියං රපි.
ලිසද්ද . . 99 ලි වජ්ජනා ලිඞ්ගතො නාසෙ, වජ්ජනා ලයනෙ [ලු තු,
ලුසද්ද . . . ඡෙදනෙ වායනෙ චාපි, පවත්තති සමුදීරිතො.
වසද්ද . . 100 විතන මාළුත නාගෙසු, පච්චයෙ බ්‍යඤ්ජනෙ ච වො,
කාරියෙ මුදු දන්තානං, මාන මාකාරියෙ රපි,
ලකාරියා ගමෙ චාපි, පදිස්සති පයොගතො.
වාසද්ද . . 101 වා තු ධාතුනිපාතෙසු, වත්ථම්හි පස්ස කාරියෙ,
ගති ගන්ධන සමෙසු ආදානෙ පවෙතා රපි.
102 සමුච්චයෙ වොපමායං, සංසයෙ පදපූරණෙ,
වවත්ථිත විභාසායං, වස්සෙහා ච විකප්පනෙ.
විසද්ද . . 103 වි තු ධාතුපසග්ගෙසු, පක්ඛි පක්ඛාදනෙසු ච,
වි-ධාතු. . . සංසිබ්බනෙ විනාසායං, පදිස්සති පයොගතො.
වි-උපසග්ග 104 විවිධා තිසයා භාවෙ, ගුසත්ථ සසරියා චචයෙ,
වියොගෙ කලහෙ පාතු, භාවෙ භාසෙව කුච්ජනෙ.
105 දූර තතිමුඛෙපෙජ්ජසු, මොනානවට්ඨිතිසු ච,
පධාන දක්ඛතා බොද්ධ, සහජා දෙව දිස්සති.

වූයනු . . 106 වූ ධාතුයං නිබ්බුතිම්හි, සංවරෙ [වෙ තු ධාතුයං,
වෙයනු . . තන්තවායෙ වහයෙ කංසෙ, පදපූරෙ බ්‍යයං මතං.

වොයනු . 107 පච්චත්තෙ උපයොගෙ ච, කරණෙ සම්පදානියෙ,
සාමිස්ස වචනෙ චෙව, තථෙව පදපූරණෙ,
වෙහ-වෙහා . වෙ වො තු කාරියෙ වොස්ස] වෙහ වෙහා සබ්බත්ත
[විභත්තියං.

සයනු . . 108 සහ සමාන පසත්ථ, සන්ත තමානං කාරියෙ,
පච්චයෙ බ්‍යඤ්ජනෙ අන්ත, ගීගෙ සො තානි බන්ධවෙ.

සායනු . . 109 බෙතෙන ච රක්ඛෙ] සා තු, සොණෙ සත්ථර. ධාතුසං,
ආදෙස සිර් විභත්ති, හරියායං පකිත්තිතො.

සා-ධාතු . 110 සාමත්ථ තනුකරණෙ, පාකෙ [සි තු විභත්තියං,
සියනු . . . පච්චයෙ ධාතුයං සෙව, සය බන්ධන ඡෙදනෙ.

111 ගතියං රූහණෙ සී ති, සෙදෙ පවත්තනෙ රපි,
සූයනු . . . සූ ධාතුයං විභත්තිම්හි, නිපාතු පසයෙසු ච.

සු-ධාතු . 112 සුවනා හිසෙව පාකෙ, හිංසෙ ගබ්භවිමොචනෙ,
ගතිසඤ්ඤන තීණෙනාප, විත විස්සුත යොජනෙ.

113 සොතබ්බඤ්ඤාණ තත්වාර, ඵුසාර ඵස්සදණෙ රජ,
ඵුසද්ධෙ ච සීඝෙ, සියා සුන්දරෙත්ථ රපි.

සු-උපසර්ග 114 සොභනෙව සුඛෙ සම්මා, ගුස සුට්ඨු සමිද්ධිසු,
සෙයනු . . සෙ ආගමෙ විභත්තිම්හි, ධාතුයං ගතියං පවෙ.

සොයනු . 115 සො තු පදෙ නායත්තානං, කාරියෙ ගාග තස්සෙත්ථ,
සංයනු . . . සං තු ඤ්ත සුඛෙ සාධු, ජනෙ අරිය සුගතෙ.

116 කාරියෙ නායත්තානං සඤ්ඤ, නාඛාතෙතති පකිත්තිතො,
සං සමොධාන සංඛෙප, සම්පන්නත්ථ සම්ඹිසු.

117 සම්මා ගුස සමාපාත්, හිංසබ්බෙස්සු සංගතෙ,
පිධානෙ පහෙච එව, පූජායං පුන පුන ක්‍රියං.

හයනු . . 118 හකාරෙ පච්චයෙ ධස්ස, තස්සාපි කාරියෙ හෙව,
නිපාත මන්ත බ්‍යඤ්ජනෙ, දුක්ඛෙ තුහු ජීවෙ රපි.

හා-ධාතු 119 විභාදෙ හම්වෙණ] හා තු, හායනෙ වජ්ජනෙ රපි,
හාගනු . . . නිපාතෙ ධාතුයං වෙදෙ, සොක දුක්ඛ ජුඅෙද රිතො.

හියනු . . 120 හි පච්චයෙ ව්‍යයෙ ධාතු, විභත්ති [ගති වුඩ්ඪියං,
හි-ධාතු . . පවත්තනෙ පත්ථායං, හිංසනෙ නාසනෙ රපි.

හි-නිපාත . 121 හෙතුම්හි අවධාරණෙ පද. පූරණෙ බහුත කම්මනි,
විසෙස දුක්ඛ සම්පේසු, තජ්ජනෙ ච පකිත්තිතො.

හු-ධාතු. . 122 හූ දනෙ හබ්‍යදනෙ තු, පභානෙ සම්බන්ධ රපි,
හු-සනු. . . පවුරෙ විපත්තෙ සත්තා, යා දනෙ] ධාතුයං පි ච,
හෙ-හං-සනු . හෙ නිවාමන්තණෙ හං තු, පච්චයෙ සමුදීරිතො.

ළයනු . . 123 ළකාරෙ බ්‍යඤ්ජනෙ ධාතු, ආදනෙ [අං තු මාධවෙ,
අංයනු . . . බිඤ්ඤු නාම විභත්තිසු, නිග්ගහීතස්ස කාරියෙ.

ඉති සද්ධම්මකිත්ති නාම මහාථෙරෙන සඞ්ගහිතො පරිච්ඡෙදො විරචිතො
එකක්ඛරකොසං නාම සද්දප්පකරණං පරිසමත්තං.

වි භ ත්‍ය ත්ථො.

—⬥—

නමො බුද්ධාය.

1 විභජ්ජවාදිං සම්බුද්ධං, ධම්මං සුජනසෙවිතං
සංඝඤ්ච වන්දිත්වා කස්සං, විභත්‍යත්ථං සුදුල්ලභං.

2 විජ්ජමානොපි සුත්තකාදී, යථා ද්වාදීකෙ සති,
බ්‍යත්තිමායාති කණ්ණාදී, අභෙදො එවං විභත්තියා.

3 පඨමෙකා දසත්ථම්හි, දසම්හි දුතියා භවෙ,
තතියා සොළසත්ථම්හි, චතුත්ථී චුද්දසීරිතා.

4 පඤ්චමී චුද්දසත්ථම්හි, ඡට්ඨී එකාදසීරිතා,
සත්තමෙකාදසත්ථම්හි, විසත්ත සත්තාසීතියං.

කතමො පඨමා එකාදසත්ථො.

පඨමා . . . 5 ලිඞ්ග හෙතු කත්තු කම්ම, කරණෙ සම්පදානත්ථෙ,
යාමන්තනෙ ගුණෙපාදී සා, ලුපනෙ පඨමා භවෙ.

6 බුද්ධො දසබලො නාථො, ලිඞ්ගත්ථො නාම තෙ කමා,
යො බොධිරුක්ඛමූලං ආරොපෙති, සොව පබ්බජිතො තරෙ.

7 සප්පුරිසෙ දෙසිතො ධම්මො, ථෙය්‍ය චිත්ත මදින්නම,
කාරකො දෙති ඵාණකො, සම්බුද්ධා තු තථාදි ච.

8 දෙසනාදෙසො බුද්ධ ධම්මො, බුද්ධො දූරතරෙ භවෙ,
භගවා විහාරා නික්ඛමෙති, දීයා යොගෙන සො තදා,
ගො රත්තලුපනෙ චෙව, පයොගානි යථාරහං.

පඨමා විභත්‍යත්ථො සමාප්තො.

කතමො දුතියා දසකො.

දුතියා . . . 9 කම්මයොගෙන කාලුපප උපනගෙසු කරණෙ,
උපන්නයොගෙ සම්පදානෙ, අවධි භුම්මි සාමයෙ,
කාලයෙ චෙව එතෙසු, අත්ථෙසු දුතියා මතා.

10 රථං කරොති පුබ්බෙ, ගාමං රමණීයං සිතං,
පබ්බජ්ජං අනුපබ්බජි, සචෙ මං නාලපිස්සති.

11 සත්ථාරං භොජනං ගෙසු, යොජනං වනරාජින්,
පටිභාතු මං භගවා, මනුස්ස මංසං විරමං.

12 අගාරං අජ්ඣාවසතා, ගඞ්ගාසංඝං පිසීතො,
පුබ්බණ්හසමයං තඤ්ඤදි, පයොගානි යථාරහං.

දුතියා විභත්‍යත්ථො සමාප්තො.

තතියා සොළසත්ථො කතමො.

තතියා . . . 13 කරණෙ කත්තු කම්මෙ ච, ක්‍රියා පවග්ග ලක්ඛණෙ,
කාලද්ධාන පච්චත්ත, සහයෙ හෙතු නිමිත්තකෙ.

14 සහත්ථා දුගසමෙ, විසෙසණ්දිකෙ භුම්මෙ,
තතියා වාචකා හොන්ති, සොළසත්ථාදිකෙස්වපි.

15 රුක්ඛං ඡින්දති බහෙගන, ධම්මො බුද්ධෙන දෙසිතො,
තිලෙහි ඛෙත්තෙ වපති, එකාහෙනෙව පාපුණි.

16 කාලි භින්නෙන සීසෙන, කුදෙපති පටිසෙවකෙ,
කාලෙන ධම්මසවණං, යොජනෙනාති ධාවති.

17 අනන්තා සමත්‍ථ තානං, තෙන මුත්තාමහෙ මයං,
ධම්මෙන වසති ඝියාඩු, නාගො දන්තෙන හඤ්ඤතෙ.

18 පුත්තෙන සහ තුලෙන සො, කාණං පස්සති චක්ඛුනා,
සුවණ්ණෙන අභිරූපො, ජාතියා සත්ත විසතිකො,
තෙන බො පන සමයෙන, පයොගාන් ගථාරහං.

තතියො විභඞ්ගපෙය්‍යො සමත්තො.

චතුත්ථී මුද්දසකෙඨා කථාමො.

චතුත්ථී . .19 සම්පදනෙ තතියකෙච, යොගෙ කම්ම ච ආරබ්භෙ,
අනුත්තා නාදරත්‍ථෙසු, තුං තදත්‍ථාල සාමි ච,
භුම්ම ච දස්සනෙත්‍ථ ච, මුද්දස චතුත්ථී මතා.

20 භික්ඛුස්ස දෙති යො පරි, සාරිණස්ස අඤ්ඤං පිහයං,
නමො තෙ බුද්ධ වීරත්‍ථු, සඞ්ඝස්ස ගම්මෙනන වා.

21 ආරබ්භො මෙ රජා හොති, ආයුණ්හර් බුද්ධස්ස තෙ,
කස්සස තං අහං මඤ්ඤෙ, බුද්ධත්‍ථං ජීවිතං චජී.

22 අනුකම්පාය දෙසෙසෙ, අලම්මෙම රතනත්තයං,
අලම්මෙම තෙන ධනෙන, අත්‍ථාය මෙ හවං දීනෙතා.

32 තුයහ වස්ස ආවිකරෙ, දස්සනා නාමතා තව, [තො.
තෙසු තෙසු සුත්තනෙනාසු, සුත්තං ගණ්හෙය්‍ය පණ්ඩි

චතුත්ථී විභඞ්ගපෙය්‍යො සමත්තො.

පචමී මුද්දසකෙඨා කථාමො.

පචමී . . .24 අවධි භූමි සඞ්ඛෙපා, කම්ම හෙතු තත්‍ථා ච,
ගුණබාන විවිත්තත්‍ථෙ, මජ්ජා පභව රක්ඛණෙ
යොගත්‍ථෙ කාලත්‍ථෙ ච, චතුද්දසත්‍ථෙ පචමී භවෙ.

25 පාපා චිත්තං නිවාරෙය, යස්මා බ්‍රහ්මං තතො භයං,
පුරිසස්මා පාදා උලි, සුවණ්ණස්මා පටිදදං.

26 කස්මා හෙතු නමීයන්ති, සතස්මා බන්ධො නරෙ,
පඤ්ඤාය සුගතිං යන්ති, ඉතො චතුසු යොජනෙ.

27 විවිත්තො පාපකා ධම්මා, කොසා විජ්ඣති තුජරං,
හිමවතා පභවන්ති, කාකෙ රක්ඛන්ති තණ්ඩුලා.

28 කීවදූරෙ ඉතො ගාමො, ඉතො එක නවුති ච, [නා.
පක්ඛපෙඨෙත්‍ථ අඤ්ඤතරං, සෙය්‍යං පයොගවිඤ්ඤූ

පඤ්චමී විභඞ්ගපෙය්‍යො සමත්තො.

ඡට්ඨිකාදසකෙඨා කථාමො.

ඡට්ඨී . . .29 සාමිත්‍ථෙ හෙතුයොගත්‍ථෙ, කත්තු කම්මෙ ච කරණෙ,
අවධාරණාදරත්‍ථෙසු, නිද්ධාරණෙ තුම්මෙ පි ච,
තදත්‍ථෙ කාදසත්‍ථෙහි, ඡට්ඨී වාචකා විඤ්ඤෙය්‍යා.

30 භික්ඛුස්ස චීවරං භිත්ත්වා, නෙතු සොණ්ඩො ඛිපති,
සො ථිරෙ පුප්ඵෙතො රජෙකද, පාපස්ස අකරණෙ

31 සප්පිස්ස ජානං පුරෙඛො, ඝීතො දුක්ඛස්සකං ඝදෙ,
රුදතො දාරකස්ස ච, පබ්බජි බුද්ධසාසනෙ.

32 පචකල්‍යාණි නාරීනං, සාමා දස්සනීයතමා,
කුසලා නච්චගීතස්ස, සුවණ්ණං කුණ්ඩලස්ස ච.

ඡට්ඨි විභත්‍යත්ථො සමත්තො.

සත්තම්‍යෙකාදසකො කතමො.

33 භූමි කම්මනිම්මිත්තෙත්ථ, කරණෙ පඨමාවධි
චතුත්ථි යොගනාදර, නිධාරණෙපි කාලෙ ච,
භාවෙත්ථ කාදසත්වම්හි, සත්තමී වාචකා මතා.

34 ගම්භීරෙ ඔදකන්තිකෙ, අභිවාදෙන්ති භික්ඛුසු,
දොහන්තාසු ගච්ඡන්තෙ කාමෙසො, පත්තො පිණ්ඩාය ගොචරෙ.

35 සුරියෙ උග්ගතෙ ගතෙ, රක්ඛන්ති කදලීසු ච,
මහප්ඵලං සංඝෙ දින්නං, රුදන්තස්මිං දාරකෙ.

36 පජ්ජෙතසු ච ධාවන්තො, බාලො කාලෙ පමුජ්ජති,
ඝුත්තෙසු ආගතො චෙව, සත්තමී විභත්ති මතා.

37 ඉස්සිතො ච විභත්‍යත්ථො, යථා සබ්බාපි පාණිනො
තථාව සම්මා සංඛාතා, ඊසං සික්ඛන්තු පණ්ඩිතා.

විභත්‍යත්ථ ප්‍රකරණං නිට්ඨිතං

GEORGE J. A. SKEEN, GOVERNMENT PRINTER, COLOMBO, CEYLON